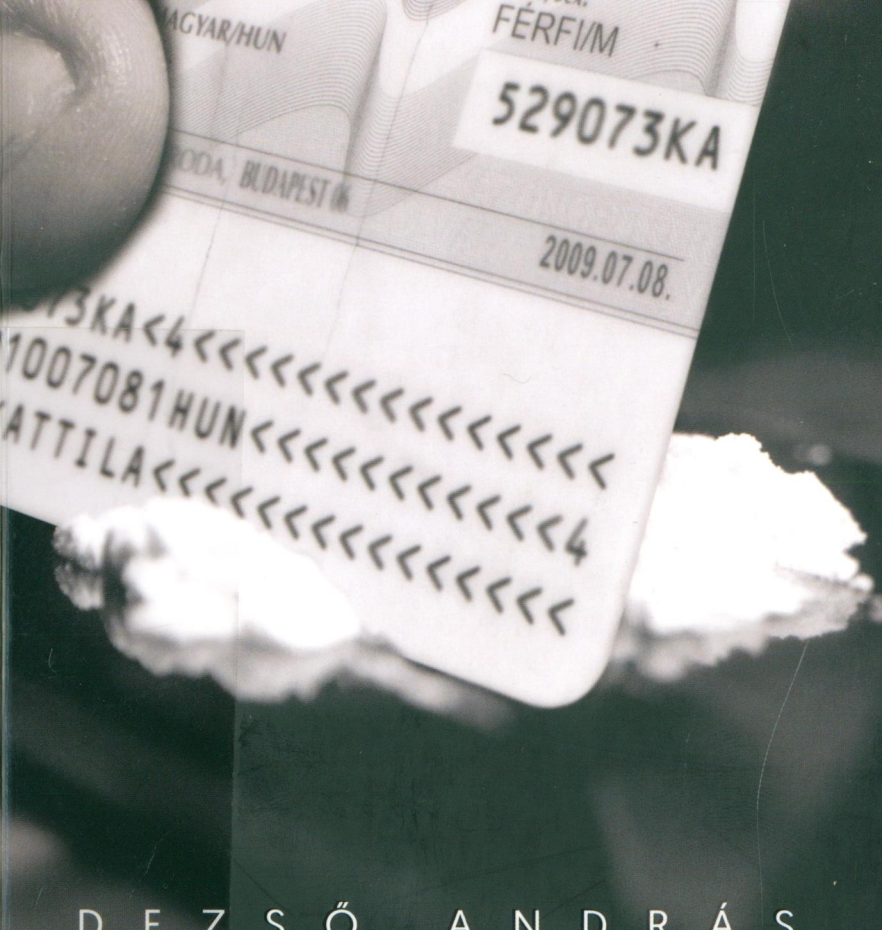

DEZSŐ ANDRÁS

MAGYAR KÓLA

A KOKAIN ÚTJA MAGYARORSZÁGON

21. Század Kiadó

„...exrendőrök mesélik, hogy valóban léteztek ezek a szórakozóhelyek, egy részük a Vizó becenéven ismert, az Óbudai-szigeten diszkóbirodalmat kiépítő egykori taxishoz tartozott. Ezeken a szórakozóhelyeken gyakorlatilag lehetetlen volt razziát tartani. Nem amiatt, mert valami »felsőbb erő« megakadályozta ezt. Ennél prózaibb a magyarázat. Vizó szabályos védelmi hálót húzott maga köré – mesélte egy volt zsaru. A tehetősebb fiatalok, akik meg tudták fizetni akár a kokaint is, akkoriban főleg az ő szórakozóhelyein mulattak. Csakhogy a biztonsági szolgálat, azaz a kidobók és a testőrök között akadtak aktív rendőrök is, akik mihelyt felfedezték a tömegben valamelyik kollégájukat, nyomban leadták a drótot a diszkó üzemeltetőjének, és beindult a riadólánc."

X 30089

DEZSŐ ANDRÁS

MAGYAR KÓLA

A KOKAIN ÚTJA MAGYARORSZÁGON

21. Század Kiadó

Budapest, 2020

Copyright © Dezső András, 2020

© XXI. Század Kiadó, 2020

A kötetet jogi szempontból lektorálta: Dr. Bátki Pál

Borítófotó © Shutterstock

X300892

ISBN 978 963 568 000 9

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó 7

I. PORBÓL LETTEK

A báró halála 15
Az első magyar kokainkirály 25
Kokós Lexi öröksége 56
Új világrend 62

II. FUTÁROK FÖLDJE

Fekete hó 73
Otthon, édes otthon 95

III. ELSŐK KÖZÖTT

Bohémélet 109
Szellemhajó a parti fövenyen 116
Nehézsúly 134

IV. NAGYMENŐK

A közvetítő 155
Laci bácsi, a király 169

Hazai pálya 182
Minek nevezzelek? 194
Anya csak egy van 200
Tibi, a fantom 211
Alkuban lenni 221

V. IDEGENEK

Nagymosás 243
A dzsungeltől a magyar orrig 248
A csantavéri gyilkológép 261
Negyed mázsa por és három sör 272

VI. „MINDENKI FÜGG"

A pörgés ára 283
Elitelosztó 303
Kólapolitika 326
Csoda nincs 338

VII. PORRÁ LESZNEK

Zacskóba zárt halál 349
Epilógus 375

Köszönetnyilvánítás 381

ELŐSZÓ

EGY BELVÁROSI SZÁLLODÁBAN TALÁLKOZTAM VELE. Teljesen átlagos asszonynak tűnt, ránézésre bármi lehetett volna. Hivatalnok, tanárnő, decens nagymama, üzletasszony, eladó. Tényleg bármi. Nem volt ráírva a múltja. Kedves, mosolygós arcában mégis láttam valamiféle szomorúságot – vagy inkább dühöt. Azt gondoltam, talán én vagyok a századik újságíró, akinek magyaráznia kell a bizonyítványát ennyi évvel a férje halála után. Akinek bánatos arccal elmeséli, hogy ő nem tudta, mivel foglalkozott valójában a vele élő férfi. Aki hosszú évekig nem sejtett semmit a sok-sok gyilkosságról, a halottakról, amikor pedig felfogta, mi zajlik körülötte, már késő volt. És ahogy elkezdődött az interjú, voltaképpen beigazolódott a sejtésem. Kolumbia leghírhedtebb kokainbárójának, Pablo Escobarnak a felesége, Victoria Eugenia Henao tényleg ezekkel a sablonos mentségekkel állt elő, és ki tudja, talán még az is lehet, hogy őszintén így gondolta. Hogy őszintén hitt abban, ő csupán kívülálló volt abban a történetben, amely rengeteg ember életét megnyomorította. Kevesen tudják, de Escobar keze még Budapestre is elért. Kolumbia budapesti nagykövetét, a korábban országa igazságügy-miniszteréként tevékenykedő Enrique Parejo Gonzálezt a kegyetlen drogbáró szervezete által megbízott bérgyilkos próbálta likvidálni a Rózsadombon, 1987. január

13-án, de a diplomata túlélte a támadást, pedig öt golyót kapott, mielőtt a hóban összeesett. Talán ez volt az első és utolsó alkalom, hogy a kolumbiai drogháború ilyen közel jött hozzánk, magyarokhoz – főleg ahhoz az emberhez, aki González rózsadombi szomszédjaként közvetlenül a támadás előtt kinézett az ablakon, de a bérgyilkos a pisztolyát felé tartva csendre intette.

Mint mindenki Magyarországon, sokáig jómagam is valami egészen távoli egzotikumként tekintettem a dél-amerikai drogkartellekre. Akkor kezdtem behatóbban foglalkozni a kábítószer-kereskedelem működésével, amikor a magyar szervezett bűnözést bemutató, *Maffiózók mackónadrágban* című könyvemhez gyűjtöttem anyagokat. A könyv sikerén felbuzdulva aztán eldöntöttem, hogy alaposan utánajárok a hazai kokainpiac titkainak, és megírom a *Magyar kólá*t. Ezzel azonban kicsit magasabbra tettem a lécet a korábbinál. Mert míg a „mackónadrágos" könyv jórészt a régmúltról szól, bár sokszor megdöbbentően brutális, mégis elévült bűnesetekről, addig a kokainkereskedelem magyar vonatkozásait nem lehet a jelen megkerülése nélkül feltárni. Találkoznom kellett olyan emberekkel, akik már azzal kockázatot vállaltak, hogy egyáltalán szóba álltak velem. Ezek a „veszélyeztetett" beszélgetőtársak hajlandók voltak olyan fontos információkat átadni, amelyek nyomán el tudtam indulni egy-egy témakör feldolgozása irányába. Ők természetesen nem a bűnüldözők közül kerültek ki, de ugyanúgy beszélgettem volt rendőrökkel is, akik beavattak a bizalmukba, és megosztották élményeiket. A kokain útjának bemutatásához egyik oldal közreműködését sem nélkülözhettem. A könyvben épp ezért kénytelen voltam bizonyos szereplők nevét, illetve egyes, kevésbé lényeges mozzanatokat megváltoztatni. A szigorúan tényeken alapuló történeteket

levéltári, nyomozati és bírósági dokumentumok felhasználásával írtam, kiegészítve azokat a saját következtetéseimmel és a képzelet szülte apró részletekkel.

Többen kérdezgették tőlem, megírom-e majd, hogy ez vagy az a híres ember, politikus vagy ilyen-olyan sztár kokainozik-e. Valamiféle leleplezésgyűjteményt reméltek és talán remélnek sokan ettől a könyvtől, de aki ezt várja, azt ki kell ábrándítanom. És nem azért nem „leplezek le" senkit, mert Magyarország drogmentes ország volna, ahogy azt 2020-ra ígérte a nemzeti drogstratégia, éppen ellenkezőleg: napjainkra olyannyira elterjedt a kokainhasználat, hogy valójában érdektelen, kik szívnak. Nincs olyan társadalmi közeg, ahol a kokain ne lenne jelen. Erős túlzással akár azt is írhatnám: nem az a hír, ki próbálta már a kokaint a híresség vagy a közéleti szereplők közül, hanem az, hogy ki nem. Meg aztán – ahogy az a történetekből is kiderül – más sejteni, más tudni, és más bizonyítani az ilyesmit. A bizonyításhoz olykor még egy videófelvétel is kevés. S bár bemutatom a fogyasztói világ sajátosságait – köztük ismert emberek tanulságos kokainügyeit –, a szerhasználatnál engem sokkal jobban érdekelt az, ami láthatatlanabb módon zajlik, és a fogyasztókéval ellentétben egy jóval szűkebb kör „kiváltsága": a kokainkereskedelem. Ezen belül is elsősorban a nagypályások foglalkoztattak. Azok a magyarok, akik képesek Dél-Amerikáig elmenni, hogy a kiindulási pont közelében, lehetőleg minél nagyobb tételben, olcsón vásárolják fel az árut. Vagy azok a magyarok, akik a hazai kábítószer-kereskedelem csúcsán álltak, illetve állnak. Akik tízmilliókat, százmilliókat, adott esetben milliárdokat keresnek a kábítószerekkel, köztük a kokainnal úgy, hogy ők maguk nem is feltétlenül fogyasztók. A magyar „Escobarokra" voltam kíváncsi, azokra, akik ha idézőjelesen is,

SZTE Könyvtár és Tudásközpont SZEGED 2

de mégiscsak a Kárpát-medence kokainbárói. Akik, ha a *Narcost* és a hasonló filmsorozatokat Magyarországon forgatnák, a szereplői lehetnének. Akiknek ha nem is annyira kalandos az életük, mint egy kolumbiai kokainkirályé, de korántsem unalmas. Akik képesek összetörni egy hatvanmilliót érő Lamborghinit, mert úgy tartja kedvük, hogy egy Porschéval versenyezzenek az M7-esen. Akik egy vidéki farmról vagy éppen egy budai luxusapartmanból irányítják a hálózatukat. Akik a Holland Antillákról hozatják be futárokkal a kokaint, hogy a beosztottjaik aztán Budapesten és a Balatonon terítsék. Vagy a láthatatlanok, akik úgy dolgoznak, akár egy fantom.

A csúcson lévők mellett persze a hálózatok szorgosan dolgozó méhei is érdekeltek. A futárok, vagy éppen azok a magyarok, akik közvetítőként üzletelnek a dél-amerikai drogmaffiák ügynökeivel. Vagy az okos, tökéletesen konspiráló díler, aki tisztes adófizetőként szintén tisztességes fogyasztói „ellátásáról" gondoskodik. A rendszer érdekelt. És a módszer. A módszer, ahogy a felkészült magyar kokainkereskedő dolgozik, aki nemcsak hogy nem bukik le, de még a rendőrség látókörébe sem kerül. Vagy egy szép napon mégiscsak elcsúszik egy képtelenül hétköznapi banánhéjon. Ez a könyv róluk szól. Vannak páran. Néhányuk történetét sikerült feltárnom. Levéltárakból, archívumokból, vallomásokból, vádiratokból, ítéletekből. Személyes találkozókon, ahol néha nekem kellett megállítanom a felvételt, ha nem akartam, hogy nyoma maradjon véletlenül elejtett súlyos mondatoknak. Ők azok az emberek, akik térben és időben megmutatják azt, ami a magyar *Narcos*.

Bár a könyv egyfajta idővonal szerint épül fel, fejezetei tetszőleges sorrendben is olvashatók. Az I. fejezetben (Porból lettek), a húszas–harmincas évek Budapestjének

legendás kokainista vagy kokainterjesztő alvilági alakjait és bohémjait keltem életre, de elvezetem benne az olvasót egészen a szocializmus végnapjaiig. A II. fejezet (Futárok földje) egy különleges „hivatást" mutat be, amelyben erősen érintettek a magyarok is. A III. fejezetben (Elsők között) a rendszerváltás utáni időszak és a kétezres évek elképesztően vagyonossá lett vállalkozóiról és kétes alakjairól mesélek, akik így vagy úgy, de a kokainból (is) gyarapították vagyonukat. A IV. fejezetben (Nagymenők) mondhatni, „a magyar Escobarokkal" találkozhat az olvasó. Az V. fejezet (Idegenek) azokat a történeteket tárja fel, amelyekben a Magyarországra érkező külföldi bűnözők csaptak bele a fehér porba, de igen rossz vége lett. A VI. fejezet („Mindenki függ") a fogyasztói oldalt mutatja be, többek között bajba került híresség, művészek, politikusok eseteit és ezek hátterét tárja fel. A VII. fejezetben (Porrá lesznek) egy megdöbbentő történettel ismerkedhet meg az olvasó, amely napjainkban, egy vidéki kisvárosban esett meg, olyan hétköznapi szereplőkkel, akik akár ismerőseink, szomszédjaink, rokonaink is lehetnének.

A kokain immár nem a felső tízezer vagy a bűnözők krémjének kiváltsága. Ránk köszön a bulvárlapokból, a celebek világából, a céges partik és bulizó fiatalok történeteiből. Ott van a politikus pályafutását tönkrevágó felvételen. A halálos balesetet okozó taxis vérében. A BKV-val közlekedő okos elosztó táskájában. A menekülő díler eldobott zacskójában. A jachtokon, a szórakozóhelyek szeparéjában, a DJ zsebében. A futárok gyomrában, a vidéki panelház fürdőszobájában haldokló albérlő vérében. Ez a könyv arról szól, hogyan és kik által jut ide hozzánk. Arról, hogy a Dél-Amerikából szüretelt kokacserjéből hogyan lesz végül hamisítatlan magyar kóla.

I. PORBÓL LETTEK

„Márpedig az akkor harminchat éves Sóhár Elek,
vagy ahogy az alvilágban nevezték, Kokós Lexi igazi királynak számított.
Elegánsan öltözködött, akár egy úr. Fantomként járta a várost,
ügyesen konspirált, túljárt a rendőrök eszén,
miközben az általa irányított drogkereskedői hálózat
szinte egész Pestet ellátta a fehér porral."

A BÁRÓ HALÁLA

ÖNTUDATLANUL FEKÜDT AZ ÁGYÁBAN, TESTE TÖBB SEBBŐL VÉRZETT. A magas, karcsú férfi kezét és karját horzsolások borították. A lakás főbérlője, Szászy-Schwarz Gusztávné nem ilyen látványra számított, amikor 1929. január 16-án reggel albérlője, Kövess Jenő báró szobájába lépett. Ami a szeme elé tárult, arról árulkodott, hogy a báróval valami szörnyűséges dolog történhetett az éjjel. Az asszony azonnal segítségért rohant. *Csak ne legyen belőle botrány!*, gondolhatta, tudván, a báró nem akárki: köztiszteletben álló arisztokrata család gyermeke, a budapesti elit ismert alakja. Apja, Kövess Hermann, az Osztrák–Magyar Monarchia fegyveres erőinek utolsó főparancsnoka, egyben sikeres világháborús tábornoka, aki akár büszke is lehetett volna harmincéves fiára. Hiszen a fiatalember látszólag aranyéletet élt. Egy Andrássy úti dohánykereskedést vezetett, amit külföldön élő édesanyja bízott rá. Emellett az Általános Hitel- és Kereskedelmi Részvénytársaság, azaz a tőzsde igazgatóságában is helyet kapott, és magas pozíciót töltött be a Magyar Dohánynagyárusok Országos Szövetségében is. Manapság azt mondanánk rá, tipikus aranyifjú, akinek minden lehetőség megadatott.

Szerencse, hogy Szászy-Schwarz Gusztávnénak aznap reggel működött a megérzése, és megnézte, mi lehet a báróval. Talán túl nagy volt a csend a lakásban, semmi mozgás jó ideje… A főbérlő egyébként nem igazán kémkedett, nem kíváncsiskodott a csendes életet élő fiatalember után. A bárót amúgy is fura szerzetként ismerték. Az ő társadalmi

helyzetében bőven megengedhette volna magának, hogy saját lakásban éljen, még ezen az előkelő környéken is, ám ő inkább spórolt. És erre megvolt a jó oka. A főbérlő nem volt bizalmatlan, a fiatalember mindig idejében fizetett a szobájáért, és sosem lármázta fel a házat, nem keltett feltűnést semmivel. Amúgy sem lett volna itt helye a ricsajnak, a konszolidált polgárság és arisztokrácia elit negyede volt ez. Szászy-Schwarzék lakása a Bajza utca 3. szám alatt lévő Lánczy-palota második emeletén bújt meg. A báró még csak nem is az egész lakást, csupán annak egyetlen szobáját vette igénybe. Azt a szobát, ami teljesen elkülönült a többi lakrésztől. Amit feltűnés nélkül, csendben hagyhatott el és térhetett oda vissza hajnalonként egy-egy átmulatott éjszaka után. Merthogy a báró igencsak szeretett tivornyázni, partikra járni, de amikor egy görbe éjjel után hajnalban vagy kora reggel hazatért, a dülöngélő, ordibáló részegekkel ellentétben olyan halkan osont haza, hogy a környék- és házbeliek észre sem vették az éjszakai kiruccanásait, vagy ha igen, legfeljebb azon csodálkoztak, milyen sokáig dolgozik, éjjel-nappal, megállás nélkül.

Néhány órával azután, hogy a főbérlő rátalált az eszméletlenül heverő férfira, Kövesst már a közeli Fasor Szanatóriumban vizsgálták az orvosok, akik mérgezést vagy öngyilkossági kísérletet sejtettek az eset hátterében. Okkal gondolhatták ezt, mert az ifjú báró kezein éktelenkedő horzsolások alapján úgy tűnt, csuklóját nem sokkal korábban kötelek szorították el. A szanatóriumban magához tért ugyan, de nem segített a rejtély megoldásában – nem árulta el, mi történt vele, hogyan keletkezhettek a sérülései. Hiába kérdezgették, arról sem beszélt, merre járt azon az éjjelen. A tanácstalanul fölé hajoló orvosoknak csupán annyit motyogott, hogy álmatlanságban szenved, ezért nagy adag altatót vett be.

Aggódó családja napokkal később sem jutott közelebb a rejtély megoldásához, aztán a történet a lehető legroszszabb fordulatot vette. A lábadozó Kövess Jenő a szanatóriumban tüdőgyulladást kapott, és szervezete nem tudott megbirkózni a betegséggel. Egy héttel azután, hogy a főbérlője rátalált, a báró a szanatóriumban a gondos kezelés ellenére meghalt.

A boncolást a kor legtekintélyesebb szakértői végezték. Nem véletlenül esett rájuk a család választása: noha a családtagok tudták, hogy Jenő tüdőgyulladásban halt meg, mindez nem magyarázta a sérüléseit és nem derített fényt a roszszulléte előtti órákban történtek titkaira. Az orvosok kizárták a gyilkosságot és a mérgezést, egyedül a tüdőgyulladással magyarázták a báró halálát, de a család és a rendőrség is sejtette, hogy valami más is lehet a háttérben. Valami, ami az ifjú báró titokzatos életmódjával és sokak előtt titkolt párhuzamos életével függhet össze.

De vajon mi lehet az? Mi vagy ki okozhatta a sérüléseket? Amikor a detektívek megpróbálták felgöngyölíteni, mit csinált Jenő aznap éjjel, amikor a sérüléseit szerezhette, a szálak egy meglehetősen különös, Zichy Jenő utcai lakáshoz vezettek. A rejtélyes estén Kövesst egy baráti házaspár vacsorára hívta Andrássy úti otthonába. Rajtuk kívül még egy házaspár vett részt a vacsorán. A vendégek éjfél körül vettek búcsút a házigazdáktól, a Köröndig együtt mentek, ott a báró taxiba szállt, és a Zichy Jenő utca 31. szám elé kérte a fuvart. Későbbi tanúvallomások szerint a fiatalember hetente kétszer-háromszor is megfordult ezen a címen. Ám a rendőrök hiába kérdezték ki a hatszobás lakás tulajdonosát, ahová Kövess Jenő báró állítólag betért aznap éjjel.

Kardos Menyhértné, vagy ahogy a környéken ismerték, Lenke, váltig állította, hogy sosem látta a bárót, az sosem járt a lakásában. A rendőrök joggal kételkedtek a dekoratív asszony szavaiban, és nem csak annak jó színészi képességei miatt.

A Nagymezőt keresztező kis utcák, köztük a Zichy utca a budapesti éjszakai élet földi paradicsomainak számítottak. Szállodák, panziók, mulatók, színházak, kabarék, kávéházak sorakoztak egymás után ezen a környéken. A Nagymező utcában működött például az Ámor és az Orfeum kávéház, több mozi – a Rádius, a Tivoli, a Turán –, mulatók, mint a Vörös Malom, a Kék Madár, több szálloda, például az Európa vagy a Minta, és megannyi panzió is. De a testüket áruba bocsátó prostituáltak is a város e részén vadásztak kuncsaftokra. Ez volt a korabeli bulinegyed, ahol minden kapható, ami az önfeledt szórakozáshoz kellhet. Lenke vallomása erősen ellentmondott azoknak a tanúvallomásoknak, amelyeket a detektívek többek közt a környékbeli szórakozóhelyek felszolgálóitól hallottak. A tanúk megesküdtek rá, hogy az éjszakában jól ismert Kövesst valakik bódult állapotban támogatták ki a Zichy utcai épületből, és a szinte magatehetetlen férfit egy piros taxiba tuszkolták be. Persze ezeknek a beszámolóknak sem lehetett teljes egészében hinni, mert más tanúk viszont arról beszéltek, hogy Kövesst a hajnali és a kora reggeli órákban is látták egy kávéházban, de semmi gyanúsat nem vettek észre rajta.

Az, hogy a báró azon az éjjelen a Zichy utcában kötött ki, azt a gyanút erősítette, amellyel valószínűleg a család sem szívesen nézett szembe. A Nagymező utca környékét ugyanis nemcsak bohém bulinegyedként ismerték akkoriban, hanem jóval kétesebb hírű üzelmek is zajlottak itt:

ez volt a belvárosi kokainnegyed, a drogkereskedelem budapesti centruma.

A múlt század húszas éveinek végén járunk, és talán elsőre furcsának tűnhet, de akkortájt az átlagos magyar újságolvasók sokkal gyakrabban találkozhattak a lapok hasábjain a leginkább csak „fehér méregként" emlegetett kokainnal vagy éppen a kokainmámorban úszó gazdag pesti elitről szóló történetekkel, mint napjainkban. Ahhoz, hogy megértsük, hogyan hálózta be a kokainkereskedelem hazai őskorában Budapestet ez a drog, és mi vezethetett el a báró halálához, ami aztán az egész fővárosi kokainkereskedelmet fenekestül felforgatta, még messzebbre kell visszamennünk a múltban.

Egészen a kokain európai megszületéséig.

Ahogy napjainkban a dizájnerdrogokat, a kokaint is kíváncsi kémikusok eresztették rá a világra még jóval azelőtt, hogy Kövess Jenő báró egyáltalán megszületett volna. Ebben pedig, ha úgy vesszük, Európa is sáros. A Göttingeni Egyetem egyik fiatal kémikushallgatóját, Albert Niemannt 1859-ben beszélte rá professzora, hogy dolgozzon ki egy módszert, amellyel kereskedelmi mennyiségben előállítható az Erythroxylon coca nevű növényi kivonat. Az Andok keleti magashegyi lejtőin őshonos növény leveléről ekkor már tudni lehetett, hogy meglehetősen népszerű a dél-amerikai indiánok körében. Élénkítő, éhségcsillapító, érzéstelenítő és fájdalomcsillapító hatását az indián őslakók már több ezer éve ismerték. Sőt, az 1863-ban forgalomba kerülő Vin Mariani nevű, kokalevél-kivonatot tartalmazó gyógyhatású italt még XIII. Leó pápa is fogyasztotta.

Niemann és az őt fellelkesítő professzor azért akarták nagy mennyiségben előállítani ezt a szert, mert azt gondolták – nem helytelenül –, hogy esetleg beválhat érzéstelenítő-

ként a torok- és szemműtéteknél. A német kémikus kitett magáért: 1860-ban már diplomamunkában publikálta a kissé bonyolult eljárás leírását, hogyan állított elő laboratóriumi körülmények között kokaint.

A kokacserje természetes termőterülete Latin-Amerika nyugati vidéke, Argentína északnyugati részétől kezdve Perun, Bolívián, Kolumbián át Ecuadorig, de a növény még Mexikó déli részén is megterem. Több más, nem latin-amerikai állam mellett Nagy-Britannia is kísérletezett kokalevél-termesztéssel az indiai gyarmatokon, sőt 1895 és 1945 között Japán is próbálkozott hasonlóval az uralma alatt álló Formozán (Tajvan), de nem jártak sok sikerrel. Sajátos módon nem is valamely dél-amerikai ország, hanem egy holland gyarmat, Jáva lett a legnagyobb kokalevél-exportőr. 1912-ben – mindössze egy év alatt – ezer tonna levelet szállítottak Jáváról Hollandiába, ahol a nyersanyagból kokaint állítottak elő, s ez meghaladta a perui exportot is.

A kokain előállításból a tudomány nem csinált titkot, magát a módszert néhány évvel később már a magyar nyelvű *A Pallas nagy lexikona* is részletesen ismertette. E szerint Niemann a lemosott, majd kiszárított növényi leveleket nátrium-karbonát-oldattal nedvesítve újra megszárította, majd a nátrium-karbonátot petróleum-éterrel eltávolította. Az oldószer elpárologtatása után visszamaradó masszát éterben feloldotta, az oldatba ezután sósavgázt vezetett, így az éterben oldhatatlan sósavas kokain kivált. Ennek vizes oldatából lúggal választotta le magát a kokaint, amelyet borszesszel átkristályosított. Így jött létre a színtelen, lúgos kristályka, a kokain, amit Cocainum hydrochloricumnak neveztek el.

A kokaint kezdetben tényleg csak a gyógyászatban alkalmazták, igazi csodaszerként tekintettek rá. Több mint húsz

évvel azután, hogy Niemann elő tudta állítani, egy bécsi szemorvos, Karl Koller igazolta kollégája sejtését a szer érzéstelenítő hatásáról. Koller rájött, hogy a kokain a nyálkahártyára kerülve három–öt perc alatt helyileg érzéstelenít, és ez a hatása akár fél óra hosszat is eltarthat. Koller egyik, kokainról szóló előadásán a hallgatóság soraiban ült egy ismert bécsi agyturkász, a modern kori pszichiátria atyja, Sigmund Freud is, aki jó ötletnek tartotta, hogy a tehetős osztrák arisztokratakörökből verbuválódott, mélabús, depressziós pácienseit kokainnal kezelje. Ahogy a páciensei, úgy Freud is rajongója lett a szernek, függővé vált. 1884-ben még egy nevezetes tanulmányt is szentelt a drognak, ez jelentősen megdobta a kokain népszerűségét. Freud gyors sikereket ért el az új gyógymóddal, a kokain mint gyógyszer hamar elterjedt az orvosok és az elit köreiben.

A fehér port idővel boldog-boldogtalan alkalmazni kezdte minden nyavalyára, már aki meg tudta fizetni. Akkoriban még jóval szabadabban férhetett hozzá bárki a különféle porokhoz, cseppekhez és egyéb gyógyhatású szerekhez, az orvosi felírás szabályai csak később szigorodtak. Az 1800-as évek végén kezeltek a kokainnal mandulagyulladást, fülfájást, fogfájást, szénanáthát, asztmát, de még aranyeret is. Sőt, a korabeli magyar sajtó arról cikkezett, hogy az alkoholistákat és a morfinistákat is lehet a kokainnal gyógyítani – ebben tehát erősen hitt a tudomány, legalábbis egy ideig. Kezdetben olyannyira nem számított veszélyes szernek, hogy sok magas rangú hírnév is nyíltan használta. Kokainozott Ferenc József császár felesége, az álmatlanságban és depresszióban szenvedő Erzsébet királyné, az ismert orvos-író, az 1919-ben elhunyt Csáth Géza, aki morfiumfüggőségét akarta kokaininjekciókkal legyűrni, de még Sir Arthur Conan Doyle világhírű hőse, Sherlock Holmes is

gyakran stimulálta elméjét a csodaszerrel a detektívregények lapjain.

Nem mintha ekkoriban már ne tudták volna, milyen pusztító hatásuk lehet a kábítószereknek. Az emberek ismerték az opiátszármazékokat, a morfiumot, a heroint, ahogy azzal is tisztában voltak, milyen veszélyekkel járhat az, ha túlzásba viszik ezek alkalmazását. Először az Egyesült Államokban kaptak észbe, hogy korlátozni kellene a szer használatát. Ott a gyógyászati célú kokainfogyasztás egészen 1922-ig legális volt, ekkor azonban a drogfogyasztás miatt bekövetkező halálesetek ugrásszerű megemelkedése a szer betiltásához vezetett.

A kokain azért válhatott különleges szerré, mert a többi, addig használatos droghoz képest valóban különleges élményt nyújtott. Míg a morfium csupán a fájdalmat csillapította, a kokain olyan isteni erőt és magabiztosságot adott a használójának, amit az addig ismert gyógyszerek egyike sem nyújthatott.

Az archív magyar sajtó cikkei között kutakodva kiderül, hogy az 1880-as évek végén már a magyar nyelvű újságok is figyelmeztetnek a kokain veszélyeire, továbbá arra, hogy rendszeres használata a morfium vagy éppen a heroin okozta függőséghez hasonló állapothoz vezethet. De hiába ismerték fel a fehér por veszélyét idejében, világhódító útját már nem lehetett megakadályozni. Ahogy azt sem, hogy magához láncolja azokat, akiket a múlt század húszas éveiben elragadott Budapest éjszakai életének szédítő körforgása. A kokain népszerűségét növelte, hogy könnyebb volt használni, mint az akkoriban szintén közkedvelt morfiumot. A morfiumot ugyanis üvegfiolákban tartották, és a használatához úgynevezett Pravaz-készülékre, a fecskendő egy korai változatára volt szükség, amellyel a testbe juttatták

a folyadékot. A kokain ellenben kis tabletták formájában vagy por alakban került forgalomba, és a használata is nagyon kényelmes volt: nem kellett mást tenni, mint a kézfejről felszippantani, mint a tubákot. Utóbbit, azaz a finom dohányport akkortájt sokan szippantották orrba, ilyenkor a nikotin az orrnyálkahártyán keresztül szívódott fel.

A kokain térhódításával együtt persze kialakult annak szubkultúrája is, a maga félig-meddig rejtett helyszíneivel, közegével, társaságaival. Így például ama bizonyos Zichy utcai épület második emeleti lakása, ahová Kövess báró azon a tragikus éjjelen, 1929. január 14-én betért, valójában kokainbarlangként működött. Erről a rendőrség is tudott, nem véletlenül faggatta a tulajdonost, Lenkét. A belváros több pontján működött efféle „bűnbarlang", ahol a vendég – ha ismerte a jelszót, és a házigazdák megbíztak benne – sokszor akár napokig tartó kokainszeánszokon vehetett részt. Igen ám, de ha részt vett is Kövess egy ilyen tivornyán, az még nem magyarázta meg a testén lévő sérüléseket, ezért a rendőrök házkutatást tartottak a Zichy utcai lakásban. És ahogy hetekkel korábban Kövess főbérlője az eszméletlenül heverő báró láttán, a rendőrök is elcsodálkoztak azon, amit a lakásban találtak.

A fényűzően berendezett lakás szobáiról kiderült, hogy egy szadista-mazochista szexorgia kellékeivel vannak tele. Különböző méretű nádpálcákat, kényszerzubbonyokat, kínzáshoz használatos fapriccset, vastag szorítóköteleket is találtak a nyomozók. A lakáshoz tartozó pincét is hasonló célokra használták, és eleve úgy alakították ki, hogy a megkínzottak jajveszékeléseit mások ne hallhassák. Azt, hogy a pincében pontosan mi történhetett, a korabeli sajtó nem taglalta, mondván: nem tűri a nyomdafestéket. A lakásból előkerülő eszközöknek azért volt jelentőségük, mert a báró

boncolásakor a combján egy egészen vékony, vélhetően vesszőtől eredő sebesülést találtak. A vessző, amellyel az ütéseket mérték, olyan vékony lehetett, mint egy nádpálca.

Persze eltartott egy ideig, amíg a detektívek kiderítették, mi történhetett aznap éjjel.

A báró halála utáni nyomozás alaposan felkavarta a budapesti kokainkereskedelmet. Nem elég, hogy a szenzációra éhes újságok igyekeztek minél többet megtudni a kokainisták titkos világáról, hanem még a rendőrség is rászállt a kokainélvezőkre. A Dembinszky utcában például egy fényűzően berendezett, háromszobás lakásra bukkantak, ahol egy gazdag magántisztviselő rendezett kokainos orgiákat. A nyomozók kiderítették azt is, hogy színésznők, táncosnők, egy pesti ügyvéd, két vidéki földbirtokos és több úrinő is rendszeresen megfordult a lakásban, a házigazda pedig az Egyesült Államokból szerezte be a fehér port. A lakásban talált kokaint ugyanis eredeti csomagolásokban tárolták, rajtuk az amerikai gyógyszergyár bélyegzőjével.

Nem úszták meg a razziákat a kétes körökben jól ismert, kokainban utazó kábítószer-kereskedők sem. Az akkor virágzó budapesti kokainpiac ugyanis szükségszerűen kitermelte magából a nagypályás terjesztőket, az élő legendákat. Köztük a budapesti alvilág egyik jól ismert alakját, Sóhár Eleket. Így még mielőtt a Kövess-ügy végére járnánk, merüljünk el a húszas–harmincas évek magyarországi drogkereskedelmében, budapesti alvilágában és az első magyar kokainkirály, Sóhár Elek izgalmas történetében!

AZ ELSŐ MAGYAR KOKAINKIRÁLY

„KOKÓS LEXIT A BORÁROS TÉR MELLETTI TEJCSARNOKBAN TALÁLJÁK!" – adta le a drótot 1929 márciusának egy napfényes délelőttjén a rendőröknek a felkészült besúgó. Hónapok teltek el Kövess báró halála óta, de a rendőrség még javában folytatta sziszifuszi küzdelmét a budapesti kokainkereskedők ellen, bízva abban, hogy legalább a nagymenőket kivonják a forgalomból. Márpedig az akkor harminchat éves Sóhár Elek, vagy ahogy az alvilágban nevezték, Kokós Lexi igazi királynak számított. Elegánsan öltözködött, akár egy úr. Fantomként járta a várost, ügyesen konspirált, túljárt a rendőrök eszén, miközben az általa irányított drogkereskedői hálózat szinte egész Pestet ellátta a fehér porral.

Lexi maga is kokainfüggőségben szenvedett. A szer tönkre is tette a gyomrát. A Boráros tér közeli tejcsarnokban is azért fordult meg rendszeresen, mert a gyomorbaja miatt inkább csak tejes ételekre vágyott. Idő kérdése volt, hogy az egyébként álnév mögé bújt fantomot valaki felismerje, és szóljon a rendőröknek, akik ekkoriban égre-földre keresték őt drogkereskedelem miatt.

„Lexi azt üzeni, nem lesz könnyű dolgotok!" – ezt már egy másik informátor jelentette a detektíveknek, akit Sóhár küldött hozzájuk, amikor megtudta, hogy a nyomában vannak. Persze hogy Lexi felismerte az utána szaglászó ügyetlen rendőrbérencet, és egy füst alatt futárnak használta. Jó kis fricska volt ez a kíbereknek (ahogy akkoriban a rendőröket becézték a csibészek). A detektívek tudták, mit üzen ezzel nekik a budapesti kokainkirály. Lexi ugyanis

elterjesztette az éjszakában, hogy ha el akarják őt kapni, jobb, ha vigyáznak: a zsebében ciánkálit hord, és ha a zsaruk megpróbálják leteperni, gondolkodás nélkül a szemükbe hinti a mérget – így szólt a figyelmeztetés. Hogy igaz volt-e, vagy sem, nem tudhatta senki, de Kokós Lexivel nem ártott az óvatosság.

A rendőrök már hosszabb ideje figyelték Sóhárt, amikor egy szombat délelőtt úgy döntöttek, a tejcsarnokban akcióba lépnek. Lexi az egyik asztalnál ült, és amikor meglátta a detektíveket, a zsebébe nyúlva azonnal felpattant. Ám a zsaruk gyorsabbnak bizonyultak. Ráugrottak a kokainkirályra, és megpróbálták lefogni a kezét. Lexi, mint egy kétségbeesett vad, szabadulni igyekezett a szorításból. A tejcsarnok közönsége döbbenten nézte végig, ahogy a detektívek Lexivel dulakodnak, de amint a rendőrök maguk alá gyűrték a bűnözőt, a kedélyek megnyugodtak. Sóhár terve nem jött össze, ezúttal nem sikerült kereket oldania.

A húszas évek budapesti alvilágában a legtöbb pénzt a kokainnal lehetett megkeresni. Különösen akkor, ha egy terjesztőnek olyan ügyfele akadt, mint a vagyonos Kövess báró, aki egy hónapban akár kétezer pengőt is elköltött a drogra. Óriási pénznek számított ez akkortájt, kétezer pengőt csak a miniszterelnök keresett, egy egyetemi professzor ennek a negyedét vitte haza. A kokain grammját a húszas évek végén átlagosan tizenöt-tizenhat pengőért kínálták a dílerek. Összehasonlításképpen: ebben az időben ennyi pénzért egy pár férficipőt vagy magas szárú fűzős női cipőt lehetett venni. De az ilyen áron kínált szerekről tudni lehetett, hogy silány minőségűek, általában aszpirinnel ütötték fel őket a kereskedők. A tisztább, jó minőségű kokain grammjáért legalább a kétszeresét kérték el, márpedig akinek a vagyoni helyzete lehetővé tette, nem az ócska

drogot vásárolta. A kereskedőknél többnyire nem melegedett hosszú ideig az eladásból szerzett vagyon – a dílerek, de még a nagykereskedők is legtöbbször újabb adag kábítószert vettek az így szerzett pénzből.

Kokós Lexi tényleg az egyik legmenőbb kokainkereskedőnek számított, aki ügyesen lavírozott az alvilágban, de rafináltságát és óvatosságát éppen kábítószer-függősége veszélyeztette. Tisztában lehetett például azzal, hogy ha rejtőzködő életet él, de közben sűrűn megfordul egy sokak által látogatott tejcsarnokban, ennek előbb-utóbb híre megy. Már csak azért is, mert Lexi a húszas évek végére a budapesti alvilág sztárjának számított, az újságok is bűnöző celebként kezelték, így minden vele kapcsolatos hír szenzációszámba ment.

Bár neve a pesti alvilágban vált legendává, Sóhár Elek Délvidéken, a mai Szerbia területén, Szabadkán született 1893-ban. Kölyökként bizonyára nem egyszer összefutott a város utcáin kortársával, a kis Kosztolányi fiúval, akiről az idő tájt még csak annyit tudtak, hogy a neves helyi iskolaigazgató, Kosztolányi Árpád fia. Sóhár apja is köztiszteletben álló polgár volt, a szabadkai fogház igazgatója, és álmában sem gondolta volna, hogy fiából épp bűnöző válik. Ám Sóhár már gimnazista évei alatt érezte, hogy vonzzák a kalandok. Eszes gyereknek tartották, de kisebb-nagyobb csínytevések miatt még az érettségiig sem jutott el. Apja, hogy az amúgy tehetséges fia ne kallódjon el, 1910-ben egy jó nevű szabadkai ügyvédnél szerzett neki állást. A fiatal Sóhár a virágzó praxis mindennapjaiban bepillanthatott abba, milyen is az a nagyvilági élet, ahol a pénz nem számít. Kitanulta például, hogyan kell jogi beadványokat írni, és hogy kisegítse elfoglalt főnökét, sokszor ő maga írta alá helyette a hivatalos iratokat. Egy idő után még az ügyvéd

sem tudta megkülönböztetni, hogy egy-egy szignó tőle vagy a fiatal Sóhártól származik-e. Meg is jegyezte ezt a fiúnak, akire a dicséret ösztönzőleg hatott. Persze nem úgy, ahogy mentora remélte. Arról ugyanis az ügyvédnek fogalma sem volt, hogy a sikerein felbuzdulva Sóhár egy szabadkai bankban a főnöke nevére hamisított váltókat, majd az így szerzett pénzt elverte. Amikor az ügyvéd rájött a csalásra, feljelentést tett a szabadkai rendőrségen. Sóhár fogházba került, a sors csúnya fintoraként ugyanabba a börtönbe, amelyet apja igazgatott. Az idősebb Sóhár szégyenében nyugdíjba vonult.

Miután 1912-ben kiszabadult, Sóhár Elek megfordult Kolozsváron, Szegeden, Budapesten, különféle betörési, lopási ügyekbe keveredett, megesett, hogy hamis kártyázással vert át gazdag kereskedőket. Máskor azt ígérte egy délvidéki parasztnak, hogy Budapestről hamispénz-gyártó masinát hoz neki. A paraszt odaadta a pénzt, de a gépet sosem kapta meg, azt Sóhár és a barátai a budapesti éjszakában elbulizták. Aztán jött az újabb nagy balhé: néhány barátjával az akkoriban népszerű pesti, Andrássy úton álló Helvécia kávéház kapzsi főpincérét verték át. Elhitették vele, hogy jómódú, gazdag szabadkai aranyifjak. Ebben egy prostituált is segítette őket, a nő duruzsolta a pincér fülébe, hogy a „lumpoló ifjaknak sok pénze van". A pincér hitt nekik. Sóhárék nem fizették ki ugyan a fogyasztásukat, de hogy a főpincér éberségét elaltassák, átadtak neki egy nyolcezer koronáról szóló betétkönyvet, mondván, azt majd be tudja váltani. A betétkönyvre hivatkozva még kölcsönöket is kértek tőle, a főpincér pedig nemcsak a saját pénzéből adott nekik hitelt, de még ő is kért kölcsönöket, hogy az italokra, lányokra és kokainra költő fiatal társaságnak hitelezhessen. Azt hitte, a betétkönyv lényegesen többet ér annál a néhány ezer koronánál, amit Sóhárék hitelbe kérnek tőle.

Nem is tévedhetett volna nagyobbat. Amikor a főpincér egy nap Szabadkára utazott, hogy a Sóhártól kapott betétkönyvet egy ottani pénzintézetben beváltsa, kiderült: a könyv hamis. Sóhár emiatt újra rács mögé került, ezúttal másfél évet kapott. Közvetlenül a háború előtt szabadult, úgyhogy nem úszta meg a katonaságot, ami egyúttal meg is pecsételte későbbi pályáját. A drogokra ugyanis, ahogy oly sokan ebben az időben, a seregben szokott rá.

A háború után a fővárosban vállalt munkát, de mivel ekkorra már kokainfüggő lett, nem sokáig maradt egy helyen. Azt állította, vegyészmérnöki diplomája van, noha minden bizonnyal azt is csak hamisította, akárcsak az érettségijét. Ki tudja, mi volt igaz mindazon pletykából, ami róla terjedt, mindenesetre azzal is dicsekedett, hogy légiósként megjárta Afrikát. Egyidőben a budapesti tejhivatal ellenőreként dolgozott, a kávéházakat járta, de ott is trükközött: hagyta, hogy a kávézók – mint tejellenőrt – megvesztegessék. Egyszerűen kellett neki a pénz, máskülönben nem tudta volna megszerezni a napi kokainadagját. Amikor kiderült a vesztegetés, másfél év börtönbüntetést kapott. Szabadulása után Sopronba ment, ahol lopásokból élt, amíg le nem bukott.

A kokain aranykora az első világháború után jött el. Először divattá, aztán járvánnyá, végül – ahogy a korabeli sajtóban fogalmaztak – „veszedelmes tömegőrületté" vált szerte a világon. Európában, azon belül is Olaszországban, Franciaországban és Németországban leginkább azért, mert el tudta feledtetni azt a sok szenvedést, éhezést és nyomort, amit a háború okozott. Míg a monarchiás években a kokain- és a morfiumfüggőség szinte csak orvosok és gyógyszerészek körében terjedt el, a háború mindent megváltoztatott. A sebesült, elviselhetetlen fájdalmakkal küszködő

katonák is találkoztak a drogokkal, függők lettek, majd miután a frontról hazatértek és belevetették magukat az éjszakai életbe, másokkal is megismertették a kokain nyújtotta örömöket.

Közvetlenül a háború után azonban még a hatóságok sem érezték, milyen következményekkel jár mindez. Ma már elképzelhetetlen lenne, de ekkoriban a fénykorát élte a legális, megadóztatott kokainkereskedelem. A kábítószereket legálisan előállító államok üzemeiben lényegesen több kokaint gyártottak, mint amit az egészségügyi szektor tényleges szükséglete diktált. Miközben a világon évente ötezer kiló kokain előállítása bőven kielégítette volna az egészségügy igényeit, a húszas évek elején-közepén a hivatalos termelés meghaladta az ötvenezer kilót. Erre jött még rá az illegális termelés, aminek a nagyságrendjét meg sem lehetett becsülni.

Magyarországi gyógyszergyárakban is állítottak elő legálisan kábítószereket, köztük kokaint, természetesen importált kokacserjékből. A magyar kábítószert – így a kokaint, morfiumot, sőt heroint is – főleg Kínának adták el, mert a távol-keleti országban inkább csak ópiumot termeltek.

Az első világháború nem csak azért befolyásolta az európai kábítószerpiacot, mert a drogfüggők száma éppen a háború után ugrott meg. Közrejátszott az is, hogy a vesztes Németországnak jóvátételt kellett fizetnie Romániának és Olaszországnak, a számlát pedig részben gyógyszerekkel fizette ki. Így viszont annyi gyógyszer, köztük kábítószer jutott el Németországból e két országba, amit az ottani piacok már nem tudtak hasznosítani. Mit lehet tenni, ha valamiből túl sok van? Továbbadták más államoknak, drágábban. Ők is így tettek a kokainnal.

Eközben Németországban annyira megnőtt a kokain iránti kereslet, hogy az ottani gyógyszertárakban uzsoraáron árulták a gyakran hamisított fehér port, de néhány grammos csomagocskában kocsmákban, mulatókban és prostituáltaktól is hozzá lehetett jutni. Párizs és Berlin után a húszas évekre Bécset is meghódította a drog, az osztrákokhoz Franciaországból és Németországból került. A korabeli dokumentumok arról árulkodnak, hogy Berlinből Bécsbe egy Matejka Rudolf nevű – vélhetően magyar – bűnöző is kilószámra csempészett drogot. Az osztrák fővárosban annyira elterjedt a kokain, hogy az azt használó írók, művészek írásaiból *Kokain* címmel heti rendszerességgel újság jelent meg.

Bécs, ahová németországi gyógyszergyárakból származó kokaint csempésztek be, valóságos elosztóhelynek számított. A drogkereskedők az Alserstrasse két kávéházában és a Taborstrasse egyik szállodai vendéglőjében tanyáztak. Ezeken a helyeken azonban legfeljebb csak kis tételben adtak el a porból, a nagykereskedőkhöz több láncon keresztül lehetett eljutni. Nagykereskedőnek azt tartották, aki öt kilónál nagyobb tételt vett egyszerre. Eggyel alacsonyabb szinten álltak azok a kereskedők, akik egyszerre egy kilót vásároltak, de már ehhez is jelentős tőke, húsz-huszonöt millió osztrák korona kellett. Az így megvásárolt kilónyi anyagot aztán továbbadták a terjesztőknek, akik kisebb mennyiségben, kávéházakban terítették a szert. Egy bécsi díler, aki naponta átlagosan harminc-negyven adagot adott el, egy-egy adagért akár harmincezer koronát is elkért, miközben ő maga tízezerért szerezte be ugyanazt a mennyiséget. A befolyó hasznot könnyen ki lehet számolni. Egy egyszerű díler naponta félmillió, havi szinten pedig akár tizenötmillió koronát is megkereshetett a kokainon.

Eközben Németország ontotta magából a fehér port. Az akkori statisztikák magukért beszélnek: 1922-ben Németországban nyolcvankétezer német font kokaint állítottak elő. Egy fontban átlagban százhuszonkét adagnyi volt, így egy év alatt tizenkétmillió-kétszázezer adag kokain került forgalomba, aminek az első világháború előtti fogyasztás csak a töredéke. A német rendőrségen belül ekkor már külön nyomozócsoport alakult arra, hogy valahogyan megfékezzék a kokainkereskedelmet, de akárcsak más nagyvárosokban, ez szinte lehetetlen feladatnak bizonyult.

Csak idő kérdése volt, hogy Berlin és Bécs után Budapesten is utat törjön magának a szer. A hollywoodi filmsztárok körében ekkorra már hódított a fehér por, a sajtóban is megjelentek hírek arról, micsoda kokainos orgiák zajlanak az amerikai művészvilágban. Az 1920-as években a fiatal Hollywood már egyet jelentett a hírnévvel, a film varázsával. A filmcsillagok iránti rajongás még vonzóbbá tette a kokaint a magyar művészvilágon belül is.

A budapesti éjszakai életben az első világháború után, a Tanácsköztársaság 1919-es bukásakor jelent meg először nagyobb tételben a népszerű drog. Ez egybeesett azzal, hogy ország nagy részét megszállta a román hadsereg. Amikor a román katonák a pesti szórakozóhelyen mulattak, kokainnal kínálták a táncoslányokat, prostituáltakat. A Budapestre érkező orosz menekültek is népszerűsítették a szert, de a városban megforduló és egy-egy szórakozóhelyre betérő nyugat-európai üzletemberek szintén igyekeztek a kokó „hírnevét" öregbíteni. A kokaint már akkoriban így becézték. Abban, hogy Párizs, Berlin és Bécs után Budapesten is divat lett, kulcsszerepet játszottak a világot járó magyar artisták – talán a legtöbbet utazó művészek –, akik külföldi fellépéseik során találkoztak ezzel a droggal, amikor mulatni mentek. Hazatérve egy-egy turnéjukból úgyszólván kiselőadásokat tartottak, milyen csodákra képes a kokó, és mennyivel jobb, mint az alkohol vagy a jó öreg morfium. Az artisták azért is kedvelték meg a kokaint, mert növelte a teljesítményüket, csökkentette a félelemérzetüket egy-egy veszélyesebb mutatványnál.

Néhány év alatt szépen lassan kiépült az a kör, amely a belvárosi kávéházakban teríteni tudta a drogot. Gyakorlatilag veszélytelenül, hiszen ebben az időszakban a kokainnal való kereskedés legfeljebb kihágásnak számított, amiért pénzbírság járt. De a bővülő ügyfélkör miatt a bírságot bőven fedezte a bevétel, ami a kereskedésből befolyt. Persze nem csak a prostituáltak váltak klienssé. Ahogy a világ más nagyvárosaiban, Budapesten is rengeteg egykori katona tért haza drogfüggőként a frontról. Kövess báró is a háborúban szerzett sérüléseit csillapította először morfiummal, később aztán kokainnal, így vált függővé. A kezdeti időszakra amúgy is az volt a jellemző, hogy a morfinisták váltottak kokainra.

A húszas évek elején nemcsak budapesti magánlakásokban tartottak kokainos bulikat, hanem éjjeli szórakozóhelyeken is. A kereskedők dolgát megkönnyítette, hogy ebben az időszakban egyes gyógyszertárakban még vény nélkül is lehetett kokaint kapni, a rendőrség pedig csak 1922 tavaszán kezdte el felderíteni, hol vannak ezek az engedékeny gyógyszertárak. Ez elég megkésett lépésnek bizonyult ahhoz képest, hogy ekkorra Franciaországban már két-három év fegyházbüntetéssel fenyegették azt, aki kokainnal üzletelt.

Ahogy az lenni szokott, Budapesten a piti csalók is meglovagolták a helyzetet. Aszpirint vagy iszapos krétaport adtak el kokainként. Már ekkor többször beszámoltak a lapok olyan halálesetekről is, amelyekben a kokain játszotta

a főszerepet. 1922 nyarán a rendőrség egy budapesti nő halála miatt nyomozott, miután az asszony úgy lett öngyilkos, hogy az italába tíz gramm kokaint kevert. Még azon a nyáron egy pécsi nővel is hasonló történt, ám ő a kórházba szállítása után azt állította: nem akarta megölni magát, csak a fájó fogára tett egy nagy adag kokaint, amit véletlenül lenyelt, ettől lett rosszul. Néhány hónappal később a budapesti Savoy szálló egyik szobájában találtak holtan két férfit, ők is egy nagyobb adag kokainnal végeztek magukkal. A szoba asztalán egy cédula hevert, amelyre egyikük kusza betűkkel azt írta: „Most vettem be kokaint. Nagynak érzem magam halálom előtt. Kellemes zsibbadás járja át tagjaimat."*

Az első jelentős magyarországi kokainügyletre, amelynek során kilószámra érkezett hazánkba a drog, 1925 januárjában derült fény. Az osztrák nyomozók letartóztattak egy bécsi orvost, aki legálisan árulhatta a fehér port kollégáinak gyógyászati célokra – igen ám, de nem abban a mennyiségben és nem úgy, ahogyan ő tette. Mint kiderült, a bécsi doktor huszonöt kiló kokaint, negyven kiló morfiumot és harmincöt kiló heroint adott el egy állítólagos magyar kollégájának, akiről úgy tudta, dr. Kovács Józsefnek hívják, és az egyik budapesti klinika képviseletében jár el. Csakhogy efféle orvost nem tudtak beazonosítani egyetlen pesti klinikán sem, a kábítószereket ellenben hamis behozatali papírokkal sikerült valakinek Bécsből Budapestre csempésznie. Ahhoz azonban, hogy kiderítsék, hogyan jutott át a határon a szer, még néhány hónapot várni kellett. Ekkor

* *Az Ujság*, 1923. január 9.

sikerült ugyanis lebuktatni egy nemzetközi csempészpárost, Majoros Emilt és Boross Ervint.

A huszonkilenc éves Majoros Emil és a huszonhét éves Boross Ervin a bécsi Bristol szállóban köszöntötte újdonsült ismerősét, egy neves budapesti gyógyszerészt. Emil és Ervin is jól szituált, megnyerő fiatalembernek tűnt. A szállóból a gyógyszerésszel a Café Habsburgba mentek, ahol még három ember csatlakozott hozzájuk, majd együtt átvonultak egy Mariahilferstrasse 17. szám alatti lakásba. Alighogy beléptek, egyikük egy csomagot hozott ki az előtérbe.

– Hatkilónyi hó van benne! – mutatott a csomagra Emil büszke mosollyal az arcán. A gyógyszerész szeme kikerekedett, ahogy meglátta. Arra gondolt, a csempészek tényleg nem vicceltek, amikor néhány nappal korábban ajánlatot tettek neki: jó pénzért segítsen nekik Magyarországra juttatni a Németországból származó kábítószert. A gyógyszerész a lakásban egy darabig fixírozta az árut, aztán bólintott egyet, igent mondott, és megállapodtak, hogy másnap útnak indul. Csakhogy Emilék a következő napon hiába várták a megbeszélt találkahelyen a „rakománnyal": a patikus felszívódott, az áru így Majoroséknál maradt.

Vártak néhány napot, hogy talán előkerül a szállítójuk, de az nem jelentkezett. Emiléknek cselekedniük kellett. Bécsben autót béreltek, és annak alvázába, egy ládába rejtették a drogot, majd megbíztak egy embert, hogy a kocsival menjen Budapestre, míg ők vonatra szálltak. A hatodik érzékük ugyanis azt súgta, a rendőrség figyelheti őket.

Nem tévedtek. A vonaton utazva detektívek szólították őket le, ám hiába kutatták át a csomagjaikat, nem találtak náluk semmi gyanúsat. Emilék megkönnyebbültek, majd egy kisebb vasútállomáson leszálltak. Ott már várta őket a kokainnal teli autó, amivel továbbutaztak Budapestre.

A fővárosban a hatkilónyi drogot átadták egy fogorvosnak, aki elosztotta azt a terjesztők, parkett-táncosok, pincérek között.

Majoros Emilék nem sejtették, hogy a rendőrök nagyon is tudják, miben sántikálnak. Amikor a Bristolban megpróbálták beszervezni a budapesti gyógyszerészt, a férfi Budapestre visszatérve besétált a VI. kerületi rendőrkapitányságra, és felnyomta a társaságot. Miután a detektívek nyomozni kezdtek, kiderítették, hogy Emilék Franciaországból és Bajorországból szerezték be a kokaint. Nem számítottak kispályásnak, hamis osztrák és francia útleveleket is találtak náluk. A rendőrök abban bíztak, hogy miután sikerül lekapcsolni a csempészeket és feltárni a külföldi összeköttetéseiket, Budapest utcáiról is eltűnik majd a drog.

Ez azonban hiú reménynek bizonyult.

Arra már 1925 késő őszén rádöbbentek a rendőrségnél, hogy amit bécsi, berlini, párizsi „járványnak" neveznek, az a budapesti éjszakai életben is jelen van. Ekkorra már olyannyira súlyos problémává nőtt a kokain terjedése, hogy a népjóléti miniszter és a belügyminiszter utasítására a budapesti rendőrfőkapitány külön osztályt állított fel, amelynek egyetlen feladata volt: a kokainkereskedelem elleni harc. Azzal persze nem számoltak, hogy a kokainháború nem Magyarországon dől el, és a drogkereskedelemben sokkal nagyobb játékosok érdekeltek, mint holmi pesti üzérek. Ez akkor is így volt, ha több állam vezetése nyílt háborút hirdetett a drog ellen.

S hogy miért tűnt ez a harc annyira reménytelennek? A magyarázat egyszerű: már túl sok kokain volt a piacon.

A húszas évek közepén Magyarország is belépett abba a nagy nemzetközi unióba, amely szigorúan szabályozta a kábítószerek kivitelét, behozatalát és általános használatát.

Ettől kezdve már a legális nagykereskedelmet is megpróbálták mindenütt korlátok közé szorítani, miközben soha nem látott méreteket öltött a csempészés, részben éppen a túltermelés miatt. Ha egy magyar gyógyszergyár kábítószert akart külföldre eladni, vagy külföldről akart drogot behozni, akkor ezt a Népjóléti Minisztériumnak leadott igénylőlappal tehette csak meg. A gyárakat és a nagykereskedőket, de még a patikákat is szigorú nyilvántartásra kötelezte a minisztérium.

Ám minél nagyobb lett a szigor, annál nagyobb szerephez jutott a feketepiac. Az első világháborús jóvátételek révén Olaszországban és Romániában halmozódtak fel leginkább a készletek, ők látták el droggal szinte az egész európai piacot. Már csak ezért is folytattak szélmalomharcot azok a rendőrök, akik a pesti kokainkereskedőkkel akarták felvenni a küzdelmet. Más fronton is harcba szálltak a terjedő droghasználat ellen: 1925 telére a legálisan, receptre kapható kokain – más, a tehetősebb rétegek gyógyítására alkalmazott szerekkel együtt – drágább lett, a szociális szempontból fontos gyógyszerek ára pedig csökkent. Nagyjából annak a súlyos hiperinflációnak az időszakára esett ez, amikor a magyar koronát 1927-ben felváltotta az új pénznem, a pengő.

A pesti dílerek erzsébetvárosi és terézvárosi kávéházakban terjesztették a kokaint és az annál jóval olcsóbb morfiumot. Ismert elosztóhelynek számított a Teréz körúton lévő Terminus, a Nagymező utcában működő Ámor és a mai Osvát utcában üzemelő Vajdahunyad kávéház. A korabeli sajtóban sokszor név szerint megemlítették azokat a dílereket, akikre a rendőrök vadásztak. Az alvilágban csak Lala néven ismert Engel László például az Ámorban és a Vajdahunyad-

ban is pincérkedett. Nem csak a dílereket, a fogyasztókat is megnevezte a sajtó, amolyan elrettentő példaként.

A kokainkereskedelem híre az újságírókhoz is eljutott, akik azonnal meglátták a jelenségben rejlő szenzációt. Mendemondák keringtek kávéházakról, ahol a nők őrjöngve, sikoltva követelik a fehér port, vagy önkívületi állapotban hívnak hozzájuk mentőt. Cikkeztek például egy „szőke Edit" néven ismert gyönyörű, csinos arcú, aranyszőke, feltűnően elegánsan öltözködő nőről, aki külsejét tekintve és anyagilag is teljesen tönkrement, a ruháit egymás után tette zálogba, mert a kokain felemésztette minden pénzét.

A Budapestet megfertőző „kokainlázról" beszámoló riporterek igyekeztek minél ördögibb képet festeni a rettenetes drogról, nem győzve hangsúlyozni, mennyire beteggé teszi az embereket.

„Nem, nem! Nézzen reám. Engem is tönkre tett már, rabja lettem, betege vagyok! Alig vonszolom magam. Hát mit akar? Az én sorsomra vágyik? Én nem fogom hozzásegíteni. Nem árulom el, hol szerzem a kokaint" – adta elő hatásosan a *Pesti Napló* egyik újságírójának, Szűcs Nándornak egy artistanő, Uray Lili a Rákóczi úti Excelsior Szállodában.* Szűcs azért járt a művésznőnél, mert próbálta kideríteni, kik állhatnak a budapesti kokainkereskedelem piramisának csúcsán. Lilivel elhitette, hogy kokainista. Hetekig könyörgött neki, hogy árulja el, kitől szerzi az anyagot. A nő majdnem kötélnek állt, de végül a fent idézett hatásos kis monológgal lerázta Szűcsöt. Az újságíró tehát falakba ütközött, ám egyszer, amikor egy pincértől megtudta, hogy Lili az előző éjjel túl sok kokaint szívott, és most az Excelsiorban fekszik betegen, újra felkereste a nőt, aki valóban rosszul festett. De megnyugtatta Szűcsöt, hogy nincs nagy baja, előfordult már ilyen.

* *Pesti Napló,* 1925. május 10.

„Miért jött el hozzám? Beteg vagyok. Lássa, ágyba döntött a kokó. Nincs nagy baj. Tudom, mert nem először vagyok így – borogatta homlokát a pamlagon elnyúlva a vékony, izmos légtornásznő. – Az éjszaka nagyon jól elszórakoztunk a 47. számú szobában. A Macrynél. Több lány volt velünk, és két fiatalember, kokainszeánszra jöttünk össze. És én addig szíttam-szíttam, amíg le nem estem a földre – kacagott fel keserűen Lili. – A Macry hozatott orvost. Most már jobban vagyok, estére ismét piros leszek, tüzes lesz a szájam széle, és táncolni fogok" – bizonygatta az artistanő, de aztán szomorú vallomást tett, legalábbis Szűcs későbbi beszámolója szerint, amelyet a *Pesti Napló*ban közölt.

„Három hónappal ezelőtt még nem tudtam, mi a kokain. Azután lejött a helyiségbe egy franciául beszélő úr, valami török embernek a titkára. Bementünk a szeparéba. Eleinte pezsgőztünk, majd később konyakot hozatott. Észrevettem, hogy konyakozás közben egy kis dobozt vett elő a zsebéből, amelyben olyanféle fehér por volt, mint az aszpirin. Egy csipetnyit az orrához emelt és felszippantotta. Azután ismét merített egy adagot, és engem is megkínált" – mesélte Lili, majd úgy folytatta bánatosan: a franciául beszélő úr magyarázta el neki ragyogó szemekkel, milyen csodálatos hatása van a kokónak.

Noha az újságíró nem tudta megfejteni, ki áll a kereskedés csúcsán, mindössze az artistalányok dílerének a nevét szerezte meg, a *Pesti Napló*ban azért bemutatta, mennyire egzotikus kábítószerként tekintettek akkor a kokainra. Lili például arról győzködte, hogy nem is olyan komoly az egész kokainhistória, mint amilyennek a sajtóban beállítják.

„Csak az a kellemetlen, hogy ha az ember jól bekokózik, utána viszket a teste. Úgy nevettünk a múltkor, mert a szobaleánynak és a londineresnek is adtunk egy keveset, és azóta folyton kérnek – magyarázta Lili nagyot nevetve, kivillantva szépséges fogait. – Azt mondják, hogy még sohasem voltak olyan boldogok, mint akkor. De nem adtunk nekik, mert összeverekedtek, és nagy lármát csaptak. A portás meg is tudta a dolgot, és mikor kijózanodtak, megpofozta őket. Azt hiszem, még ha kínálnák őket, akkor sem fogadnák el" – mesélte az újságírónak az artistanő.

Nem csoda, hogy Szűcs nem jutott el a kereskedői lánc végére, csak a dílerig, hiába nyomozgatott heteken át. Pedig jól érezte, hogy az Excelsior Szálló a kokainisták egyik fészke. 1925 júniusában ebből hotelból szállították a Rókus Kórházba a mentők az egyik jól ismert artistanőt, Keleti Gabriellát kokaintúladagolás miatt. A Rókusban felkereste egy újságíró, Keleti pedig szenvtelenül elismerte, hogy túl sokat szívott.

„Úgy éreztem magam, mintha a mennyországban lennék és a túlvilág összes gyönyöreiben fürödnék. Igazán azt éreztem, mintha a levegőben lebegnék – emlékezett a kórházi ágyon semmibe révedve. – Azután sötét lett minden előttem. Nem tudom, meddig tartott ez az állapot, de arra emlékszem, hogy sötétedett" – mesélte a hölgy, miközben szinte ódákat zengett a fehér porról. Ahogy Lilinek, neki is egy külföldi, egy angol férfi mutatta meg először egy szórakozóhelyen a kokaint két éve.

„Először nem is éreztem semmit, de másodszor már szerelmes lettem a porba. Mikor az angolok elmentek, már megvolt a rendes kokaintársaságom, ahonnan tudtam szerezni. Különösen egy orvos ismerősömre számíthattam" – árulta el a beszerzési forrásáról.

Ahogy manapság, úgy akkoriban is jól konspiráltak a kereskedők. Kerülték a nyilvánosságot, a dílerek csak olyan emberekkel álltak szóba, akiket előzőleg a hálózat egy másik tagja megbízhatónak tartott és beajánlott. A drogot nem közvetlenül adták át, hanem egy meghatározott lánc szerint a vevőt küldték a megfelelő helyre. Általában kávéházakba, ahol a pincérek az asztal alatt csúsztatták oda a kis csomagocskákat a „címzettnek". Ezután a vásárló elvonult a mellékhelyiségbe vagy a kávéház valamelyik külön helyiségébe, és felszippantotta a port. A rendőrség tudott erről, nehéz is lett volna előlük eltitkolni. Mivel nemcsak kokain, hanem morfium is gazdát cserélt ezeken a helyeken, a leginkább fertőzöttnek számító kávéházakban a sok sápadt, lesoványodott arcú vendég láttán a kívülállók is tudták, de legalábbis gyaníthatták, mi folyik a háttérben.

A detektívek 1925 nyarán tartották az első keményebb razziát. Ekkor fogták el a harminchat éves Rosenthal Gézát, akiről úgy vélték, hogy a legnagyobb fővárosi kokainkereskedő-hálózat feje. Bár a sajtóban gyógyszerészként hivatkoztak rá, valójában csak két drogériát üzemeltetett a Nagymező utcában, de egyik sem számított patikának. Az illatszerboltokban gyógyszereket és mérgeket nem lehetett árusítani, és bár Rosenthal később azzal védekezett, hogy legális nagykereskedőn keresztül jutott hozzá kokainhoz, a valóságban külföldről hozta be a drogot. A kábítószert a nyomozók szerint saját, drogfüggő ügynökein keresztül értékesítette, ők terítették szét különféle szórakozóhelyeken. Néhány gramm kokain vagy morfium sok százezer koronát hozott a konyhára naponta, ez havi szinten többmilliós bevételt jelentett.

Kezdetben Sóhár Elek is a Rosenthal-hálózatban dolgozott dílerként, ekkortájt ragadt rá a Kokós Lexi név. Ro-

senthal csapatában csupa olyan drogfüggő ember tevékenykedett, aki Sóhárhoz hasonlóan már megjárta a börtönt. A csapat nemcsak a kokainból, de közvetve a prostitúcióból is kivette a részét. Miután az örömlányokat rászoktatták a drogra, nem kellett mást tenniük, mint beszedni a prostitúcióból származó pénzt. Ha egy lány nem akarta odaadni az aznapi bevételt vagy a drága ékszert, amit hordott, hiába könyörgött kokainért, nem kapta meg. De a legtöbbször a lányok maguktól odaadták a pénzüket az utolsó fillérig.

Rosenthal csapata ugyanakkor az utca fogyasztóit szolgálta ki droggal, ahhoz nem voltak elég jó kapcsolataik, hogy a felsőbb körökkel, az elittel kapcsolatba lépjenek. Súlyosan drogfüggő örömlányok tucatjai, lezüllött és eladósodott hivatalnokok, pincérek, munka nélküli artisták, kereskedősegédek tartoztak a klienseik közé.

A lebukásukat egy olyan embernek köszönhették, aki évekkel később Kövess báró halálának vizsgálatakor is képbe került: a Zichy utcai 31. szám alatti lakás tulajdonosának, Kardos Menyhértnének, azaz Lenkének. Négy évvel járunk Kövess báró halála előtt, 1925-öt írunk. A Zichy utcai lakásban Lenke örömlányokat dolgoztat, akik maguk is kokainfüggők. Talán azért, hogy a Rosenthal-hálózat ne szipolyozza ki teljesen a nőket, Lenke felnyomja a bandát.

Amikor a rendőrök lekapcsolták őket, Rosenthal emberei – köztük Sóhár is – ellenállás nélkül adták meg magukat. Egyetlen személy kivételével: amikor a hálózat egyik tagjának, Markovics Andor pincérnek a lakásán tartottak házkutatást, és éppen a szekrényét túrták fel, a bekokainozott férfi dühöngő bikává változott, nekitámadt a detektíveknek, és megharapta az egyikük karját.

A csapatban ekkorra szinte mindenki ült már börtönben valamiért, Markovics például lopásért. A kokainkereskedelmet akár meg is úszhatták volna, hiszen 1925-ben az mindössze kihágásnak számított, de mivel más bűncselekményekkel is gyanúsították őket, a hálózat tagjai egy időre toloncházba kerültek. Markovics szerencsésnek bizonyult, mert feltűnően gyorsan kikerült a „jergliből". Amint kilépett a toloncház hatalmas, nyikorgó tölgyajtaján isten szabad ege alá, szinte azonnal interjút adott a pesti *Ujság* egyik riporterének, akivel gyerekkorában egy iskolába járt. Nem jelentett gondot neki, hogy mielőbb értesítse a zsurnaliszta cimborát. Markovics, aki az újságíró szerint „kicsit züllötten és piszkosan, de frissen borotválva, szemében a megalázott emberek bátortalanságával"* állt előtte, azt hajtogatta, hogy ártatlan, és nem kereskedett a droggal, hanem a rabja. Mindent a szeretőjére, egy ismert cigányprímás feleségére, Emmyre kent, mondván, a nő szerettette meg vele a port, ő tehet mindenről. Pincérként dolgozott, amikor Emmyvel megismerkedett.

„Eleinte egyszer-kétszer, majd háromszor-négyszer, később ötször-hatszor szívtuk fel együtt az édes mérget, amit Emmy szerzett be, mint mondotta, protekcióval egy patikából, ahol negyvenezer koronát fizetett grammjáért" – mesélte Markovics nagy átéléssel újságíró barátjának, aki érzékletesen meg is írta a sztorit. A pincér idővel bekerült a nő kokainos társaságába. Ahogy fogalmazott, „testvér" lett.

„Testvér az, aki kokainista. Azért testvér, mert a másikat el nem hagyja, tűzön-vízen segítségére siet, és főleg kötelességszerűen kisegíti nélkülöző társát... kokainnal" – avatta be az újságírót az „ártatlan" Markovics Andor.

---

* *Az Ujság*, 1925. augusztus 9.

A lányok társaságában a pincér elmondása szerint méltóságos urak, vidéki földbirtokosok, de még egy fiatal gróf is megfordult, de egyiküket sem a társaság vagy a nők varázsa vonzotta oda, hanem a kokain. Egy Ó utcai kocsmában találkoztak rendszeresen.

„Ezek az urak más úton nem tudtak hozzájutni a méreghez, mint a leányoknál. Ha záróra volt, s el kellett menni, egyik-másik leány lakásán folytattuk az összejöveteleket. A leányok maguk is annyira megszokták már ezt a mérget, hogy nem tudtak lemondani róla. Egyik-másik bele is betegedett. Kórházba került. Egyszer Emmyt is be kellett vinnem a kórházba, ahol eret vágtak rajta. Én magam az utolsó időben már negyedóránként kívántam a kokaint – sóhajtott nagyot a pincér, míg beszámolt a közelmúlt történéseiről. – Tudtam a forrást, ahol vásárolni lehet, és vásároltam is, de mindig csak magamnak és Emmynek, sohasem azért, hogy kereskedjem vele! Boldog voltam, ha néhány grammhoz hozzájuthattam, dehogyis adtam volna túl rajta, a világ minden kincséért sem!" – taglalta nagy vehemenciával Markovics.

A továbbiakban arról beszélt, hogy Pesten még a kokain is hamisítvány. Aszpirinnel, szódával, kodeinnel keverik. Azért kell belőle sok és sűrűn, mert nem tart sokáig a hatása, főleg olyan szervezetnél, amely már megszokta.

A Markoviccsal készült interjú azért is érdekes dokumentum, mert a pincér magát csak egyszerű fogyasztóként jellemezte, és azt állította, hogy a kokaint Rosenthaltól és Sóhártól szerezte be. Ezt a rendőrségen is elmondta, ahová szerinte azért került, mert Emmy egyre féltékenyebb lett rá, és bosszúból feljelentette mint drogkereskedőt. Amikor a férfit bevitték kihallgatásra, tagadta, hogy kokainnal kereskedne, de megnevezte a detektíveknek Rosenthalt és

Sóhárt mint valódi kereskedőket. Bár az újságírónak azt állította, társaival ellentétben ő azért került szabadlábra, mert bebizonyosodott, hogy csak fogyasztója a szernek, az akkori hírek szerint „adminisztratív tévedés" miatt engedték ki. Kézenfekvő, hogy Markovics alkut kötött: beköpte a többieket, cserébe a szabadságért. Azért is lehetett mese a pincér előadása arról, hogy ő nem kereskedett a droggal, mert néhány héttel a szabadulása után Rosenthal egy másik emberével már újra dílerként tevékenykedett a Nagymező utca környékén.

Csakhogy 1925 őszére a kokainnegyedben felbukkant a konkurencia, egy sánta fogorvos – mást nemigen tudtak a rejtélyes figuráról, mindenki csak így emlegette –, aki maga is árulta a kokót, így Markovicsék jobbnak látták, ha szövetkeznek vele. Apró érdekesség, hogy a sánta fogorvos abból a kokainból adott el, amit a nemzetközi csempészpáros, Majoros Emil és Boross Ervin csempésztetett át Bécsből Budapestre egy autó alvázában.

A sánta bukását az okozta, hogy az egyik utcalány a karkötőjét adta neki zálogba, amíg nem tudja kifizetni a kokaint. Másnap a lány szólt a fogorvosnak, hogy van pénze, adja vissza a karkötőt, de a férfi széttárta a kezét, mondván, a karkötő már nincs nála, és ha emiatt a rendőrségre megy feljelenteni őt, akkor számíthat arra, hogy a kokain miatt megbüntetik. Csakhogy a lány nem ijedt meg a fenyegetéstől, feldobta a rendőröknek a fogorvost, így Markovicsék is bebuktak. Ez az ügy azért számított fordulópontnak, mert éppen ekkor módosítottak a büntetési tételen. A kokainnal való visszaélés ekkortól egészségsértésnek minősült, amiért börtönbüntetés járt. De mire idáig eljutottunk, a Nagymező utca környéke kokainban úszott: 1925-ben négy rendőrségi razzia alatt legalább huszonöt kiló port foglaltak le.

Ekkora mennyiségnél nyilvánvaló, hogy a drog nemcsak a gyógyszertárakból került a feketepiacra, hanem Budapest ténylegesen be tudott kapcsolódni a nemzetközi kokainkereskedelem vérkeringésébe.

Miután Sóhár is kiszabadult a Rosenthal-féle brigádból, úgy döntött, saját lábára áll, és létrehozza a hálózatot, amit csak ő irányít. Korán felismert képessége, miszerint kitűnően hamisít papírokat, hamar a pesti utcák első számú terjesztőjévé tette, mégpedig egy egyszerű okból. A húszas évek közepén már a gyógyszertárak is rendkívül óvatosan jártak el: ha betért egy vevő, és morfiumot vagy kokaint kért, csak igen kis mennyiségben, szigorúan orvosi receptre adtak ki neki ilyen szert. A patikusok annyira bizalmatlanná váltak kokainügyben, hogy sokan közülük el sem fogadták, ha egy receptet a doktor nem aznap állított ki. Sóhár a maga mesteri képességeivel azonban könnyen becsapta a patikusokat a hamisított receptekkel. A gyógyszerészeknek esélyük sem lett volna felkutatniuk Budapest összes orvosának nevét és az aláírásaikat összehasonlítgatni. De ha meg is tették volna, azon túl, hogy rengeteg idejük rámegy a kutatómunkára, nem is kaptak volna biztos eredményt, hiszen nem mindegyik orvos szerepelt a címtárban. A ravasz kokainüzérek ki is játszották a rendszert. A patikában kapható legnagyobb mennyiségért, ami egy tíz centigrammos adagot jelentett, tizennégyezer koronáért fért hozzá a hamisító. Ha ezt az adagot „megfuttatta" a dílerhálózatán, a feketepiacon már a többszörösét érte. A Nagymező utca környéki Král vendéglőben és Hegyaljai borozóban, továbbá a Mozsár utcai Wallenstein vendéglőben is kialakultak kokainbörzék. Az éjszakai órákban az elfáradt lányoknak mint nagyszerű frissítőt adták el a szert. Akárcsak akkoriban az aszpirint, a kokót is kapszulákban árusították, fél grammonként adagolva. Egy félgrammos adagért ötvenezer koronát kértek. Egy rendszeres fogyasztó öt, sőt tíz félgrammos adagot is vásárolt egy nap, tehát akár félmillió koronát is elköltött a drogra. Összehasonlításképpen: ebben az időszakban egy kétszobás belvárosi komfortos lakást harmincmillió koronáért árultak.

1926-ban Sóhárt közveszélyes munkakerülés és kokaincsempészés miatt kitiltották a fővárosból, ettől kezdve inkognitóban, titokban szövetkezve, de tovább űzte az ipart. Egy Klein Árpád nevű gyógyszerésztől szerezte be az anyagot, amit a dílereknek az akkori barátnőjén, Huszár Ilonán keresztül juttatott el. Az egész Népszínház utca és annak környéke Lexi kokainját szívta. Ez a hálózat 1927 októberében bukott le, amikor az egyik díler gyanúsan őgyelgett olyan vendéglők és kocsmák körül, ahol rendszeresen terítették a drogot. A drogüzért, aki régiségkereskedőként igazolta magát, a Nagymező utcában állították le a rendőrök. Az őrsön megtört, és bevallotta, hogy Kokós Lexi árujával házalt. Vele együtt a hálózat több tagja lelepleződött, Lexit is elfogták. Újra kitiltották a fővárosból, ezúttal tíz évre, ő pedig Budakalászra költözött, ahol fűszerüzletet nyitott. Persze a boltban nemcsak fűszert, hanem kokaint is árult. Amikor ez a detektívek tudomására jutott, megint megpróbálták elfogni. Az egyik rendőr a körúton felismerte. Lexi elfutott, üldözője utánarohant, és egy hosszú hajsza után nyakon csípte. Az éjszakát az őrizetesek cellájában töltötte, másnap reggel hallgatták ki. Csakhogy a kihallgatása közben nagy adag morfiumot és kokaint nyelt le, amit előzőleg a ruhájában rejtett el. Elveszítette az eszméletét, és csak másfél órányi munkával tudták eszméletre téríteni. Kis híján meghalt, de miután átszállították a rabkórházba, túlélte az öngyilkossági kísérletet.

Két évvel később újra a rendőrségi hírekbe került: felvetette magát a lipótmezei elmegyógyintézetbe. A Budai Magyar Királyi Országos Tébolydában (később Országos Ideg- és Elmegyógyintézet) már akkoriban sok kábítószerfüggő kötött ki, köztük olyan emberek is, akik a budapesti éjszakai élet ismert figuráinak számítottak.

Közéjük tartozott például a korabeli celebek megtestesítője, Ónody László is, akit rendszeresen lehetett látni politikai klubokban, színházak főpróbáin, bálokon és zsúrokon, tőzsdén és bankok előszobáiban, kávéházakban, tudós társaságok felolvasóülésein, az éjszaka legrejtelmesebb lebujaiban, előkelő emberek oldalán és rejtelmes félvilági nők társaságában. Köztiszteletben álló családból származott, Ónody Adolf világhírű orvos fiaként ígéretes pálya állt előtte, de az éjszakai élet elsodorta. A magas, vállas, jóképű Ónody, aki apjához hasonlóan szintén orvos lett, a világháborúban hosszabb ideig az egyik hadseregcsoport kórházvonatáért felelt. A háború után kaszinókban adósodott el, fűnek-fának tartozott – még az országot is el kellett hagynia, annyira forró lett a lába alatt a talaj. A gyors távozás közepette azért kicsempészte az országból elhunyt apja felbecsülhetetlen értékű preparátumgyűjteményét, aztán Londonban pénzzé tette az egészet. Budapestre visszatérve kereskedett ezzel-azzal, de a pénzt, amit keresett, vagy kártyapartikon verte el, vagy kokainra költötte. Még mielőtt a Lipótmezőre került – ahol függőségéből próbálták kikúrálni –, mulatótulajdonosokat vert át, akiknek különféle berendezési tárgyakat ígért eladásra. A mulatósok odaadták neki a pénzt, de az árut Ónody nem szállította le, ezért többen feljelentették a rendőrségen.

Ahogy halálakor írta az egyik lap, „mindenütt ott volt, mindenkit ismert, mindenkivel dolga volt, mindenkivel tegeződött, mindenkinek az ügyébe beavatkozott, és mindenkivel volt valami közössége"*. Amikor mindössze harmincegy évesen örökre elszenderült a lipótmezei intézet lakójaként, a sajtóban megjelenő nekrológban nem felejtették el megemlíteni, hogy a kokain vette el az eszét – a végnapjain úgy gondolta, ő az intézet igazgatója.

Más híresség is be-beköltöztek hosszabb-rövidebb időre a „Sárga ház" biztonságot adó falai közé. Rejtő Jenő például ideggyengesége okán szállásoltatta el itt magát, bár az anekdota szerint inkább lakáshiányát orvosolta így, és esténként a villamosra felülve hazadöcögött Hűvösvölgyi úti hálószobájába.

Sóhár is nagyon tudatosan használta ki lipóti napjait, miközben esze ágában sem volt megbolondulni, sőt: azért választotta átmeneti lakhelyül az intézményt, hogy vényeket lopjon, és úgy szerezzen kokaint. Később elfogatóparancsot adtak ki ellene, mert hamis vénnyel akart kokaint kiváltatni egy pesti gyógyszertárban. Lexi több más kábítószer mellett ötven gramm kokaint hozatott ki ugyanebből a patikából egy huszonéves férfival, nem először, ez pedig feltűnt a cég egyik alkalmazottjának, ő szólt a rendőrségnek. Amikor újra megjelent a rejtélyes idegen, a gyógyszerészek szóltak a detektíveknek, akik a helyszínen vallatni kezdték a fiút. Ő azt mondta, hogy a Szabadság tér és az Aulich utca sarkán járt, amikor megszólította egy autója előtt várakozó magas, középkorú, elegánsan öltözött úr, és öt pengőt ígért neki, ha bemegy a néhány lépésnyire lévő patikába, és kihozza neki a megrendelt árut. A rendőrök kikísérték a fiatalt a gyógyszertár elé, de Lexi megneszelte őket, és gyorsan

* *Világ*, 1926. január 22.

SZTE Klebelsberg Könyvtár SZEGED 2.

elrobogott az autójával, a rendőrök nem érték utol. A fiút bevitték az őrsre, képeket mutogattak neki kokainkereskedőkről, és az egyik fotón felismerte a megbízóját. Amikor Lexi megtudta, hogy körözik, levelet írt az egyik fővárosi lapnak. Ebben tagadta, hogy ő állna a hamisítás mögött, mondván, régóta nem lakik Budapesten.

Nagyjából ez idő tájt történt, hogy megcsörrent a telefon Sold László gyógyszerész budapesti patikájában, és amikor a tulaj felvette a kagylót, a túloldalon egy határozott férfihang szólt a telefonba:

– Itt Koricsánszky gyógyszerész beszél, az Aranykalász patika tulajdonosa. Szíveskedjék, kolléga úr, engem öt gramm kokainnal kisegíteni, kifogytam belőle – kérte a „kolléga". Természetesen Sóhár Elek alakította a szerepet, elváltoztatott hangon.

– Szívesen kisegíteném, de csak három grammot tudok jelen pillanatban adni – válaszolta segítőkészen Sold.

– Az is jó lesz. Az emberem már el is indul, lebélyegzett receptet visz magával, amely öt grammra van kiállítva. Tessék majd a receptet kijavítani!

Sóhár tudta, hogy Sold ellenőrzésképp fel fogja hívni telefonon az Aranykalász gyógyszertárat, ezért nem szakította meg a telefon-összeköttetést. Amikor Sold leemelte a kagylót, hogy telefonáljon, a vonal túlvégén nem más jelentkezett be, mint Sóhár, és ismét csak elváltoztatott hangon – ezúttal mint telefonközpontos – „kapcsolta" az Aranykalász patikát, majd Koricsánszky gyógyszerész nevében igazolta a rendelést. Ezután nem kellett mást tennie, csak átküldenie Soldhoz egyik emberét egy hamisított recepttel.

Megszámlálhatatlanul sok hasonló trükköt alkalmazott. A módszerei közé tartozott, hogy bement egy gyógyszertárba, és valami jelentéktelen orvosságot vásárolt, amelynek

receptjére a gyógyszertár ráütötte a bélyegzőjét. Amint kilépett az ajtón, Sóhár elővett a zsebéből egy már elkészített, hámozott főtt tojást, rányomta a friss bélyegzőre, majd a tojásra felszívódott nyomatot üres, fehér papírlapokra bélyegezte rá, és már kész is volt a hamisítvány.

Ám 1931 januárjában, amikor Sóhár mint az alvilág „kokainkirálya" már sokadszorra állt a bíróság előtt, inkább tűntek ezek a trükkök egy súlyosan beteg ember szánalmas próbálkozásainak, mint egy profi bűnöző ördögi mesterkedéseinek. És nem csak azért, mert trükkjeivel a hírhedt kokainkereskedő is már csupán néhány grammhoz juthatott hozzá. Sóhár ekkor már láthatóan élő hullaként, emberi roncsként jelent meg a bíróság előtt. „Szemei összehúzódnak a nappali világosságtól, és mélyen ülnek üregeikben. Arccsontjaira szinte rászáradt az ólomszínű bőr, ajkai állandóan remegnek, és mialatt vontatott hangon felel a bíró kérdéseire, furcsa grimaszokban rángatózik az arca" – írta le a látványt az *Esti Kurir* újságírója.*

Egy évvel később Sóhár Elek bevetette utolsó trükkjét, ami végzetesnek bizonyult. 1932. április 13-án este a Király és a Wesselényi utca sarkán egy rendőr észrevette őt, amint éppen egy hölggyel karon fogva sétált. Amikor Sóhárnak feltűnt, hogy a rendőr kiszúrta őt és elindul felé, kitépte a karját a nőéből, és futásnak eredt.

– Tolvaj! Fogják meg! – kiabálta futás közben a kokainkirály, miközben három járókelőt fellökött, abban bízva,

* *Esti Kurir*, 1931. január 28.

hogy az embereket ezzel félrevezeti, és így nem állítják meg. A király a Hunyadi térig futott, a rendőr ott érte utol.

A VII. kerületi rendőrkapitányságon töltötte az éjszakát. Az elnyűtt, borostás, kimerült Sóhár Eleket a reggeli órákban kihallgatásra vitték. Alig tudott megállni a lábán, szeme üresen meredt a semmibe. Szinte még el sem kezdődött a procedúra, amikor hirtelen rosszul lett, és a padlóra zuhant. A rendőrök azt hitték, csak megjátssza a rosszullétet, de azért hívtak hozzá orvost. A Rókus Kórházba vitték, ahol napokig élet és halál közt lebegett. Kiderült, hogy nem szimulált, valóban nagy adag kokaint és morfiumot vett be közvetlenül a kihallgatása előtt. Néhány nappal azután, hogy kórházba került, Sóhár Elek, az első magyar kokainkirály lázálmokkal viaskodva, immár alig érzékelve valamit a külvilágból átlebegett a mennyországba.

* * *

– Bözsi nincs itt? Hol van Bözsi? – kérdezte idegesen Kövess báró, amikor a Zichy Jenő utca 31. előtt 1929. január 15-én éjjel kiszállt a taxiból. De Bözsit sehol sem látta.

– Kokó kellene, bárócskám? – ugrott elő ekkor szinte a semmiből a környék ismert prostituáltja, a Párizsi Edit néven ismert nő, majd karon fogta a karcsú, magas fiatalembert, és bekísérte a házba. Odabent már minden lány rohangált, mint a mérgezett egér, hogy a vendégnek kokaint szerezzen.

– Menj, és hozzál kokót a bárónak! – utasította a ház úrnője, Kardos Menyhértné, azaz Lenke az egyik lányt. Lenke tudta, hogy a báró, aki törzsvendég itt, minden pénzt megad a fehér porért, ezért őrültség lenne nem kiszolgálni őt.

Miközben kokaint hajtottak fel neki, Párizsi Edit felkísérte az első emeletre, egy szalonszerű szobába.

– Megvan már a kokó, bárócskám, mindjárt el is készítem – lépett be a szalonba Lenke, kezében három gramm porral.

Bár nincs belefoglalva a korabeli nyomozati anyagba, de a szer forrása szinte biztosan Sóhár Elek hálózata lehetett, hiszen a Rosenthal-brigád tagjaként ekkor javarészt ő látta el a környéket.

Mielőtt azonban Lenke átadta volna a becses vendégnek a drogot, elkérte a pénzt. Ahogy mindig, most is átverték a bárót, a kokaint előtte aszpirinnel ütötték fel.

– Most már jó! – nyugtázta a báró, és az anyagot felszippantva hanyatt feküdt a díványon, majd elszenderedett.

A nyugalmi állapot csak néhány percig tartott. Amikor felébredt, megint kokaint kért.

– Előbb a pénzt, bárócskám! – tartotta a markát Lenke, de Kövessnél nem volt pénz.

– Mennyi kell? – kérdezte idegesen.

– Háromszázötven pengő elég lesz. Írja a névjegyére – felelte a ház úrnője, és felvilágosította a bárót, hogy a közeli Amor kávézóból szereznek pénzt.

Így is történt. Kövess Jenő névjegykártyája elégnek bizonyult a kölcsönhöz, hamarosan háromszázötven pengővel tért vissza az egyik nő.

– Add ide a pénzem! – kérte a báró, de Lenke ezt megtagadta.

– Majd mi intézzük – jelentette ki szigorúan a madám, majd az egyik alkalmazottját kocsiba ültette, mondván, menjen el a Vajdahunyad kávéházba, hogy a főpincértől, Engel Lajostól kokaint vegyen. Lenkééknek Engel volt az állandó beszállítójuk, ezen az estén nyolc grammot vásá-

roltak tőle. Bár Kövesstől háromszázötven pengőt vettek el, a droghoz valójában mindössze harminc pengőért jutottak. De Lenke még ezt is felütötte aszpirinnel, és az így felhígított kokainnak is csak egy kis részét adta oda a bárónak, aki erre bedühödött. Üvöltözni kezdett. A pénzét és a drogot követelte.

Lenke ekkor a lányokkal ruhaszárító kötelet és korbácsot hozatott. A bárót levetkőztették, a kötéllel a díványhoz kötözték úgy, hogy mozdulni sem tudott, majd a korbáccsal eszméletlenre verték.

Fél óra múlva, amikor ismét magához tért, újra verni kezdték. A báró nyöszörgött, üvöltött a fájdalomtól, a kiáltásai a folyosóra is kihallatszottak. Ez már veszélyes volt, Lenke és Párizsi Edit tehát levették a díványról a kötelet, megkötözték vele Kövesst, és a padlásfeljáróba dobták ruha nélkül. A fiatal báró órákig feküdt összekötözve a hideg lépcsőház nyirkos kövén egy szál alsóruhában.

Már majdnem hajnali négy óra felé járt, amikor kiemelték onnan, visszavitték a szobába és felöltöztették.

– Mi van a pénzemmel? – kérdezte kábultan Kövess, de Lenke úgy tett, mintha nem is tudná, miről van szó.

– Milyen pénzeddel? Van még nálam egy kis kokó, ezt odaadom – nyújtotta át az asszony, és odaadta neki az előző vásárlásból megmaradt kokaint. De a pénzét megtartotta.

A tántorgó Kövesst a lányok támogatták le a kijáratig, a kupleráj portása pedig besegítette őt a taxiba.

Hosszas nyomozás után így rekonstruálta a rendőrség, mi történt a harmincéves Kövess Jenő báróval utolsó budapesti éjszakáján. Az, hogy Lenkéék szinte meztelenül kitették a hideg lépcsőházba, megmagyarázta a halál okát, a tüdőgyulladást.

De a bíróság nem így látta. Lenkét és társait 1933-ban felmentették a vádak alól, mondván: Kövess báró kínoztatta magát, márpedig a mazochizmus nem büntetendő, a súlyos testi sértést pedig a bíró nem látta bizonyítottnak.

KOKÓS LEXI ÖRÖKSÉGE

A VILLAMOSON EGY ELEGÁNS FÉRFIRA FIGYELT FEL A NYOMOZÓ. Pontosan tudta, kicsoda az alacsony, ötvenöt éves úr. A kereskedelmi tanácsosként dolgozó Strauber Lajost 1939 tavaszán már hónapok óta figyelte a rendőrség egyik speciális brigádja, a Kábítószereket Ellenőrző Központi Szerv.

A KEKSZ-et két évvel az első magyar kokainkirály, Sóhár Elek halála után, 1934 tavaszán hozták létre azért, hogy egy kábítószer-ellenes nemzetközi egyezményhez csatlakozva leszámoljanak a budapesti drogüzérekkel, főleg a kokainkereskedőkkel. A KEKSZ – egy méregszakértő segítségével – először razziákkal próbálta ellehetetleníteni a fővárosi drogpiacot. A hatóság előtt ismert üzéreket elfogták és börtönbe juttatták, vagy kitiltották Budapestről. A KEKSZ nyilvántartást készített az ismert kokainkereskedőkről, de még a fogyasztókról is. A kizárólag a rendőrség által használt nyilvántartásban háromszáz név szerepelt, többségében prostituáltak, de akadtak köztük diplomás emberek és munkások is.

A detektívek a csempészutakat is igyekeztek feltérképezni. Egy ügyes trükkel még arra a módszerre is rájöttek, hogy a Budapestre érkező kokain egy részét kifúrt sétabotokban hozzák külföldről. A harmincas években történt, hogy az egyik pénzügyőrnek az osztrák–magyar határállomáson feltűnt egy jól öltözött, ápolt külsejű öregúr, aki túlságosan sűrűn járt át a két ország között. A határátlépési engedélyét felmutatva mindig egy ezüstfejű, vastag sétabotra támaszkodott. A ravasz pénzügyőr úgy intézte a dolgot, hogy

a legközelebbi igazolványvizsgálatnál valahogyan megbotlott, elesett és eközben kiütötte a pálcát az elegáns öregúr kezéből. A zuhanásnál a bot ezüstfeje levált, és a sétapálca szárának kifúrt, üreges belsejéből kokainporral töltött üveghengerek potyogtak ki. Ez a kis felfedezés vezetett el ahhoz a nyomozáshoz, amely kiderítette: az elegáns öregúr valójában egy nemzetközi kokaincsempész banda tagja, aki a kivájt bot segítségével több mint hatvan kiló drogot csempészett Budapestre.

Olyan csempész is akadt, aki egy vízmentesen lezárt bádogdobozba rejtett el több kiló kokaint. A dobozra láncot erősített, felszállt a Bécs és Budapest között közlekedő hajóra, az alsó traktusban bérelt kabint, kinyitotta az ablakot, és a láncra fűzött dobozt lesüllyesztette a vízbe. A doboz a hajóval úszott le egészen Budapestig, az illetőnek így sikerült kijátszania a vámőrséget.

Egy ideig úgy tűnt, a KEKSZ nagyon eredményesen működik, Sóhár Elek halála után például az egykori kokainkirály dílereit a nyomozók kiszorították a városból, legalábbis azokat, akiket nem vitt a másvilágra a drog.

Bár a Kokós Lexi után keletkezett űrt más kereskedők hamar betöltötték, a kokainkirályhoz képest ők már egyszerűbb és fantáziátlanabb módszerekkel dolgoztak. Zugnyomdászokat fizettek le, így hamisítottak kokainrecepteket, de a nyomozók erre is hamar rájöttek. Úgy tűnt, a rendőrség nyerésre áll, a fővárosban egyre nehezebben lehetett a fehér porhoz hozzájutni.

Ám néhány hónappal azután, hogy a KEKSZ megalakult, nagyobb mennyiségű kokain jelent meg a budapesti éjszakai élet placcain. A detektívek értetlenül álltak a jelenség előtt. Végül egy gyilkosság segített a rejtély megoldásában. A Népszínház utcai Hazám kávéház főpincérével

végzett a felesége, nem is akármilyen módon. Amikor az asszony megtudta, hogy az egyébként kokainfüggő férje szeretőt tart – ráadásul a kávézóban enyeleg vele –, kést vett magához, és dühösen a Hazám felé vette az irányt. A kávézóba belépve a szerető felé rohant, le akarta szúrni, ám a férje közbeavatkozott, és a halálos döfés nem a lányt, hanem őt érte. A feleséget a rendőrök elfogták, és a vallomásából derült ki, hogy a férje és a szeretője is abból a körből kaphatta a kokaint, ami egész Budapestet beterítette a porral. A nyomozók elővették a nyilvántartást, és gyakorlatilag mindenkit ellenőriztek. A kartotékon szereplők nem is sejtették, hogy heteken keresztül figyelték őket – vagy épp a hozzátartozóikat, akik maguk sem mindig voltak hótiszták, a szó minden értelmében.

Ilyen „rokoni érintettség" merült fel az ismert kokainüzér, egykori gyógyszerész, az akkor éppen börtönben ülő Lengyel Sándor esetében is, ahol a szálak a volt patikus feleségéhez vezettek. A nyomozók figyelni kezdték a Külső-Üllői úton élő Lengyel Sándornét, és feltűnt nekik, hogy gyakran jár a postára, ahol olyan, Székesfehérvárról feladott leveleket vesz át, amelyeken nem szerepel a feladó neve. Amikor a rendőrök az utcán leállították Lengyelnét, a nő ijedtében eldobta a retiküljét. A járdán szétgurultak a kokainkapszulák.

Az asszony nem sokkal később értékes vallomást tett.

– Amióta az uram fogházban ül – magyarázta ijedten a barátságtalan kihallgatószoba éles lámpafényében –, nekem kell eltartanom három gyermekemet. Pénzre volt szükségem, más módon nem jutottam hozzá, hát hozzányúltam a méreghez. A kokainisták ismerték az uramat, engem is megkörnyékeztek, tőlem akartak port szerezni. Utánajártam a dolognak, és kerülőúton megtudtam, hogy egy

Béla nevű fiatalembernek annyi kokainja van, amennyit csak akar tőle valaki – vallotta a megszeppent nő. Elmondásából kiderült, hogy Béla grammonként hat pengőt kért a kábítószerért. Előre kérte a pénzt, és pár nap múlva elküldte a kokaint tartalmazó levelet, amelyben milligrammra pontosan annyi volt, amennyit Lengyelné rendelt.

A vevőkkel az asszony titkos randevúkon találkozott.

– Mindig előre megbeszélték velem, hogy mennyi kokainra van szükségük – fedte fel vallomásában a nő. – Én becsomagoltam a kokaint, és elindultam a találkozóra. A Keleti pályaudvar környékén, a Rákóczi út tájékán szoktunk találkozni. Megálltam a megbeszélt helyen valamelyik villamosmegállónál, egyszerre csak mellém lépett egy férfi vagy egy nő, és csak ennyit mondott: „Én vagyok a kiküldött, kérem az árut." Én átadtam, megkaptam a küldöttől a pénzt, azután egyik ment jobbra, a másik balra – magyarázta az asszony a rendőröknek, akiknek ekkor még fogalmuk sem volt, ki lehet ez a titokzatos Béla.

Némi nyomozás után kiderítették, hogy a férfi egy köztiszteletben álló sárszentmihályi gyógyszerész huszonegy éves fia, aki az apja tudta nélkül kiállított megrendelőjegyekkel vett magához budapesti gyógyszer-nagykereskedésekből kokaint. Összesen több mint másfél kiló porhoz jutott így hozzá, és a postai leveles módszerrel terítette azoknak az üzéreknek, akik aztán továbbszórták az árut a fővárosban. A gyógyszer-nagykereskedők eleinte szó nélkül kiadták a szert a fiúnak, de idővel feltűnt a sűrű vásárlás. Az egyik nagykeres levelet írt a sárszentmihályi gyógyszerésznek, és megkérdezte, ugyan miért van szüksége ennyi kokainra, hiszen egy kis falu patikusának egész évben nem lehet szüksége többre harminc grammnál. Az érdeklődő levélre azonban nem érkezett válasz.

A másfél kiló kokain nagykereskedelmi ára körülbelül kétezer-nyolcszáz pengő volt ekkoriban, de a dílerek egy grammért húszezer pengőt is elkértek. Lengyelné végül elismerte, hogy a Béla nevű illető nem is annyira ismeretlen neki. Az asszony elárulta, hogy férje, Lengyel Sándor valaha Gyöngyösön élt. Ott ismerkedett meg Bélával, aki később Sárszentmihályra költözött. A patikus fia Lengyel Sándor megbízásából vásárolta a kokaint. Eleinte csak kis tételben, majd egyre nagyobban. Amikor Lengyel egy másik drogügylet miatt börtönbe került, Bélát a feleségére bízta, így Magyarország kokainellátása zavartalanul folyhatott tovább. A sárszentmihályi patikus fia révén kiváló minőségű por került forgalomba. Könnyen adhatták drágán, mert a fogyasztók körében elterjedt, milyen finom a koksz. Lengyelné és Béla ugyanis – másokkal ellentétben – nem ütötték fel az anyagot porcukorral.

S hogy mi köti össze ezt a történetet ama bizonyos úrral, Strauber Lajossal, akire 1939 tavaszán egy villamoson figyelt fel a KEKSZ egyik detektívje? Nem más, mint az ismert kokainkereskedő, az akkor negyvenkét éves Lengyel Sándor.

Amikor a detektív észrevette Straubert a villamoson, elhatározta, hogy követni kezdi. Strauber nem egyedül, hanem egy hozzá hasonlóan elegánsan öltözött hölggyel utazott együtt. Miután leszálltak, a rendőr a nyomukba eredt. Egy kapualjban Strauber valami tubusfélét húzott elő a zsebéből. Átadta a nőnek, aki a retiküljéből pénzt vett ki, és a férfinak nyújtotta. Ekkor lépett hozzájuk a nyomozó, és igazolta magát. Strauber – úriemberhez méltón – kellő tartással és eleganciával elismerte, hogy lebukott. A rendőrkapitányságon a zsebeiből többgrammnyi kokain került elő, ő maga pedig megtörten bevallotta, hogy félrecsúszott

az élete. A korábban sikeres kereskedő elvált a feleségétől, tönkrement, kokainistává vált, később terjesztővé lépett elő, ügyfelei főleg a prostituáltak köréből kerültek ki. A drogot attól a Lengyel Sándortól szerezte, akinek a felesége öt évvel korábban a sárszentmihályi gyógyszerész fiát, a titokzatos Bélát elárulta. Ha Sóhár Eleket tekinthetjük a húszas évek budapesti kokainkirályának, akkor Lengyel Sándor méltán érdemelte ki ugyanezt a címet bő egy évtizeddel később.

ÚJ VILÁGREND

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ ELŐTTI ÉVEKBEN nem jelentett különösebb gondot, ha valaki kokainhoz szeretett volna jutni Budapesten: a harmincas évek vége felé a dílerek főleg a Rákóczi úti kávéházakban tevékenykedtek. A rendőrök néha razziáztak ugyan, de olyan jól működött a kereskedők hálózata, hogy többnyire eredménytelenül zárult egy-egy rajtaütés. Akadtak nemzetközi kábítószerügyek is, amelybe bekapcsolódtak a magyar nyomozók. 1937 tavaszán például a francia rendőrség Párizsban lekapcsolta az egyik legnagyobb francia kokainkirályt, akit az alvilágban Bankár Ferdinándként emlegettek (nyilván virágzó pénzügyi tevékenységei okán), és akinek közép-európai beszerzőhelyei között Magyarország is ott szerepelt.

1938–1939-ben már alig lehet fellelni a korabeli magyar sajtóban kábítószeres hírt, s ez érthető is: a lassan háborúba sodródó ország rendőri erőit egyre inkább a politikai feladatok kötötték le.

A második világháború a katonák körében éppúgy megtette a maga pusztító hatását, mint az első. Aki túlélte a poklot, többnyire iszonyú sérülésekkel és fájdalmakkal küszködött, nem beszélve a lelki traumákról, amelyekkel a harcmezőről hazabotorkálva kellett megbirkózni. Ha valamelyik háborús ispotályban jobb volt az ellátmány, vagy megszánta a sérültet a felcser, az hozzájuthatott erősebb fájdalomcsillapítókhoz. Innen gyakran egyenes út vezetett a függőségig. A kokain helyét javarészt átvette a morfium, aminek egyszerű a magyarázata: fájdalomcsillapításra ez volt hatékony.

Morfium szinte kizárólag a fővárosban volt hozzáférhető, így Budapesten ugrásszerűen megnőtt a morfinisták száma.

A háború után lassan magához térő országban itt-ott felütötte a fejét a drogkereskedelem, de ennek mértéke össze sem hasonlítható a piac egy évtizeddel korábbi élénkségével. A kábítószeres ügyekben nyomozó rendőrök ekkortájt már arról nyilatkozgattak, hogy a húszas és harmincas évek kokainos orgiáinak szervezői a háború után Nyugatra menekültek, a nemzetközi csempészeknek pedig nincs vásárlóképes felvevőrétegük Budapesten. A régi idők zsiványai próbálkoztak ugyan így vagy úgy a felszínen maradni, és a negyvenes évek végéig még bizonyosan jelen volt a kokain Budapesten, de a fogyasztói-terjesztői kör igencsak leszűkült. A háború pusztítása az 1927. január elsején bevezetett új fizetőeszközt, a pengőt is tönkrevágta, ami 1944 végén elindult a lejtőn: 1938-as értékének huszonhatod részét érte. Egy évvel később még drámaibb esést produkált, ekkor mindössze hatvanketted részét érte az utolsó békeévben érvényes árfolyamának. A súlyos infláció oka a magyar gazdaság teljes szétesésére vezethető vissza. A háborúban gyárak semmisültek meg, a termelés visszaesett, miközben a háborús jóvátételi kötelezettség elviselhetetlen terheket rótt az országra. Míg a falvakban a parasztok meg tudták termeszteni maguknak az ennivalót, Budapesten sokan éheztek. A pesti tolvajok már nem drága vagyontárgyakra vadásztak, hanem ruhákat loptak. Virágzott a csere- és a feketekereskedelem.

Ezt az áru- és pénzhiányos időszakot az ideiglenes kormány úgy akarta átvészelni, hogy pénzt nyomatott, ami viszont hiperinflációhoz vezetett. A pénzügyi helyzet drámaian alakult: 1945 augusztusában egy kiló kenyér hat pengőbe került, 1946 májusának elején már nyolcmillió, míg

június végén *ötmilliárd-nyolcszázötvenmillió* pengőt kellett érte fizetni. Júliusban bekövetkezett a legnagyobb esés: egy hónap alatt az árak átlagosan tizenöt óránként megduplázódtak.

Aki csak tehette, külföldi fizetőeszközre „vadászott". 1946 júliusában bukott le az az autócsempész társaság, amely Bécsben vásárolt autókat schillingért, majd azt Budapestre csempészve aranyért, dollárért adta tovább. Bár a korabeli sajtóban a társaságot mint jól szervezett csempészbandát mutatták be, valójában nem klasszikus értelemben vett alvilági figurákról van szó, inkább ügyeskedőkről. Nem is akárkikről. A Bécsből behozott autók a Magyar Általános Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség vezető tisztviselőinél kötöttek ki, de néhány szállítmány után lekapcsolták a bandát. A sajtóhírek szerint az autócsempészek Bécsben cseh katonáktól és tisztviselőktől másfél kiló kokaint is vettek, amit aztán a terjesztőiken keresztül a budapesti éjszakában – bártáncosnőkön keresztül – adtak el. Habár ebben az időszakban már nyoma sem maradt a „boldog békeidők" budapesti mulatókultúrájának, ha drágán is, de a mellékutcák kocsmáiban azért hozzá lehetett jutni a kokóhoz. Igaz, a Nyugat-Európából becsempészett kokain nagy része nem maradt az országban, hanem továbbcsempészték Romániába és a Balkánra, ahol a budapestinél is nagyobb kereslet és fizetőképesebb piac várta az értékesítőket.

1946–1947 körül nagyot romlott a közbiztonság a fővárosban. A negyvenes évek végére a kokain egykori „virágkora" a végnapjait élte; Magyarország ezen a területen tranzitállammá vált. „A rendőrségnek rengeteg munkát adnak a kábítószercsempészek – tudósított 1946 őszén a *Kossuth Népe.** – A »kokós lovagok« nemzetközi szállítói a legfantasztikusabb úton juttatják be az országba a kokaint és ópiumot. Legutóbb sikerült egy nagyobb, jól megszervezett csempésztársaságot lefülelni, akik cipősarokban, töltőtollban, műszemben, kabátgombokban és egyéb fantasztikus rejtekhelyeken csempészték át a fehér mérget a határon. Legtöbbjük idegen állampolgár, főleg görögök és lengyelek, akik hatalmas vagyonokat keresnek a szenvedély rabjainak kábítószeréhségéből" – számolt be a lap a trükkös bűnözők lebukásáról.

Nem mellékes körülmény, hogy a második világháború után vagyunk, a gőzerővel kiépülő kommunista rezsim sajtójában sokszor egyenlőségjelet tettek a fasiszták és a kokaincsempészek közé. Ha érdemes is erős forráskritikával kezelni a korabeli híradásokat, annyi bizonyos, hogy a diktatúra kiépülésével párhuzamosan az alvilág is kutyaszorítóba került.

1948 tavaszán már rohamosan épült le a piacgazdaság – államosították az üzemeket és bezárták a pesti tőzsdét –, de még lehetett találkozni egy-két kokainos bűnüggyel. A 46-os villamoson például egy bőröndnyi kokaint találtak, »gazdája" egy artistaügynök, aki bevallotta, hogy egy nemzetközi csempészbanda tagja, és a Törökországból származó drogot Magyarországon keresztül kellett volna Ausztriába juttatnia.

A diktatúra a magyar alvilágot is szépen felőrölte. Ebben az időszakban kapták el a Kálvária téren az egyik jól szervezett bűnözői csoportot, amelynek tagjai lánykereskedelemmel és kokaincsempészettel foglalkoztak. Főleg Ausztriába

* *Kossuth Népe,* 1946. december 23.

és a Közel-Keletre vittek ki lányokat, akiket aztán prostitúcióra kényszerítettek. Amikor a banda vezérét, Lévi Bélát és annak embereit az egyik Kálvária téri kocsmában a rendőrök elfogták, verekedés tört ki, röpködtek a poharak és a székek, de végül a bűnözők maradtak alul. Az egyre magabiztosabb kommunista propagandasajtó egy olyan esetről is beszámolt, amikor a budapesti kábítószer-ellenes nyomozók a Dunán egy félig elsüllyedt német uszályon kokaincsempészeket értek tetten, akik nem mellesleg korábban a náci SS katonái voltak.

A sajtó a rendszer ellenségeit is igyekezett bűnözőnek beállítani, így nem mindig lehetett eldönteni egy-egy hírről, mennyi a valóságalapja. 1948 tavaszán például beszámoltak arról, hogy a volt berni kereskedelmi attasét, Beck Józsefet Svájcban letartóztatták, mert egy nemzetközi kokaincsempész banda alvezéreként tevékenykedett.

Az ötvenes évektől kezdve a Rákosi Mátyás vezette egypártállam megerősödésével a kokain gyakorlatilag teljesen eltűnt a budapesti éjszakai életből. Nem csoda, hiszen a diktatúra megkeményedésével az egész éjszakai élet, mi több, a szabad világ is semmivé foszlott. A rezsim ideológiájában a drogok és a drogozás az „imperialista" Nyugat szennyeként jelent meg. „Az amerikai középiskolások között katasztrofális mértékben elterjedt a kábítószerek élvezete. A kokain, heroin, hasis és a többi kábítószer közkincsévé (!) vált a tíz és húsz év közötti fiataloknak, hogy a koldulástól és a prostitúciótól, sőt még a gyilkolástól sem riadnak vissza a szükséges pénz megszerzése érdekében..." – írta 1951-ben a *Szabad Ifjuság.*[*]

[*] *Szabad Ifjuság,* 1951. augusztus 10.

És hogy meddig kellett várni, hogy újra felbukkanjon Budapesten a fehér por? Erre pontos választ talán soha nem fogunk kapni, de tény, hogy a rendszerváltásig nem igazán került nyilvánosságra kokainos ügy. A *Népszava* 1966 tavaszán beszámolt egy „belvárosi galeri" bűnügyeiről. A csoport egyik tagját azért ítélték el, mert kábítószereket, egyebek mellett kokaint is lopott az Alkaloida Vegyészeti Gyár raktárából. Ez az egyetlen eset, amely a kommunista sajtóban napvilágot látott. A kábítószerkérdést – akárcsak a szegénységet – amúgy is tabuként kezelte a szocialista állam, nem beszéltek róla. Az is igaz ugyanakkor, hogy a klasszikus kemény drogok kiszorultak a piacról, ekkoriban drogozáson inkább szipuzást, különféle gyógyszerek szedését és gyógyszerre ivást értettek.

A szocialista éjszakai életből valóban hiányzott a kokain, de még a kádári diktatúra sem volt annyira ártatlan és erkölcsös, mint amennyire azt az állami propaganda sugallta. Ma már tudható, hogy egy svájci fedőcégen keresztül a magyar katonai titkosszolgálat is érdekelt lehetett az amerikai kábítószer-csempészetben a hetvenes–nyolcvanas években, olyannyira, hogy mindez az amerikai–magyar kereskedelmi kapcsolatokat is veszélyeztette. A következő történet még úgy is idekívánkozik, ha a főszerepet ezúttal nem a kokain játssza, hanem a metakvalon. Ez a rendkívül erős nyugtató- és altatószer a hatvanas–hetvenes években lett különösen népszerű drog. (Az Egyesült Államokban többek közt Quaalude márkanéven is forgalmazták, ez a gyógyszer szerepel *A Wall Street farkasa* című film némely emlékezetes jelenetében is.)

A magyar fedőcég által az Egyesült Államokba illegálisan juttatott metakvalon mennyisége jóval nagyobb volt, mint amennyit Magyarország a Medimpexen keresztül legálisan

exportált a tengerentúlra. Az Egyesült Államokba illegálisan szállított drog mennyisége 1979-ben és 1980-ban megközelítette az évi huszonöt tonnát.

Arra, hogy mennyi lehetett a legális forgalom, Orbán-Schwarzkopf Balázs történész szerint egy másik dokumentumból kaphatunk választ. Gary M. Ford, a Medimpex ügyeiben eljáró Stroock and Stroock and Lavan ügyvédi iroda munkatársa 1980 szeptemberében levelet írt a New York-i magyar kereskedelmi képviseletre a Medimpex és az amerikai Kábítószer-ellenes Hivatal, a DEA között zajló vita miatt.

A mai napig a legkeményebb latin-amerikai drogkartellek ellen is fellépő DEA ugyanis egy olyan szabályozást sürgetett, amely eltiltotta volna Magyarországot az opiátszármazékok Egyesült Államokba történő exportjától. Mindezt azzal az indokkal, hogy Magyarország, amely 1942 óta törvényesen exportálta a kábítószer-nyersanyagokat és az opiátokat, a mákszalma koncentrátumának jelentős szállítója lett az Egyesült Államokban, többször megbukott illegális gyógyszer-kereskedelemmel.

Az 1978-as csúcsévben a legális magyar export mintegy öt tonnát tett ki. Ez a Magyarországról az Egyesült Államokba irányuló hivatalos gyógyászati export több mint hatvan százalékát tette ki.

Orbán-Schwarzkopf következtetése szerint ha az opiáttermékek az egész forgalom hatvan százalékát tették ki, akkor 1978-ban a teljes magyar legális gyógyászati export az Egyesült Államok irányába nagyjából nyolc és fél tonna lehetett. Ezzel szemben a következő évben az illegális szállítás akár húsz-huszonöt tonnát is elérhetett – csak az ismert tényekre alapozva. Tehát Magyarország legálisan nagyjából

öt, illegálisan több mint húsz tonna drogot juttathatott ki az amerikai piacra 1978-ban és 1979-ben.

A legálisan legyártott, de illegálisan értékesített metakvalon mennyiségét egyébként az amerikai kongresszusi jelentésből ismerhetjük. E szerint Magyarország abban az időben a világ legnagyobb metakvalongyártója volt. Nem csoda, hogy mindez feszültségekhez vezetett Budapest és Washington között, a történeti levéltárban fellelt iratok erről is árulkodnak.

A magyar titkosszolgálatoktól egyébként sem állt távol a különböző csempésztevékenységekben való aktív részvétel, az iratok szerint például a katonai szolgálatok alá tartozó szállítmányozó vállalatok, a Malév, a Hungarocamion, a Mahart Közel-Keleten dolgozó magyar és külföldi munkatársai az 1970-es és 1980-as években többször tűntek fel kábítószer-, nemesfém-, ékszer-, fegyver-, dohány-, műkincs- és embercsempészési ügyekben egyaránt. A térségben dolgozó belügyi hírszerzés munkatársai meg is állapították, hogy a különböző ügyekben érintett személyek szinte kivétel nélkül a magyar katonai elhárításhoz, a Magyar Néphadsereg Vezérkara 2. Csoportfőnökségéhez (azaz az MNVK/2-höz) köthetők, de arra is van adat, hogy a szocialista országok katonai hírszerzése „szabadidős mataharikkal" lepte el a NATO számára különösen fontos Ciprus éjszakai életét. A hölgyek különféle szórakozóhelyeken teljesítettek szolgálatot, és gyűjtötték az információkat. Utóbbiról az angol lapokban jelentek meg cikkek.

Ezeken az üzleteken a magyar állam, de leginkább az állami vállalatok fejesei nyerészkedtek. Persze a belügy sem ártatlan báránykákból állt: Kiss László rendőr alezredes, a III/II-4. osztály, vagyis a közel- és távol-keleti országokkal szembeni belügyi elhárítás vezetője a rendszerváltás elő-

estéjén megpróbálta szétosztani az „ügynöki dotáció" címén páncélszekrényében őrzött, folyamatosan változó összegű, de akkor éppen mintegy tizenkétmillió forintra rúgó, mai értékén körülbelül kétszáztízmillió forintnyi készpénzt maga és három beosztottja között. Ezt csak úgy tehette meg, hogy a pénz semmilyen nyilvántartásban nem szerepelt. Máskülönben el kellett volna számolnia vele.

Az iménti történet jól illusztrálja, hogy a „szocialista erkölcs" lazulása hogyan szivárgott le a legfelsőbb állami körökből a hivatali gépezet alacsonyabb szintjeiig. A közelgő rendszerváltás szele már a drogok – hivatalosan nem létező – piacán is fújdogált. A Szovjetunió összeomlásával, a szocializmus bukásával, a vadkapitalizmus előretörésével és a rendszerváltás okozta zűrzavarban egyszer csak újra megjelent a húszas évek éjszakai életének közkedvelt és akkoriban még cseppet sem titkos „csemegéje", a kokain is. Eleinte még leginkább csak átsuhant az országon, hála azoknak a külföldi bűnözőknek, akik a kilencvenes évek legelején tanyát vertek Budapesten. Ekkor kezdődött az az időszak, amikor a magyarok felkerültek a világ kokaintérképére. Egyelőre nem fogyasztóként, még csak nem is menő kokainkereskedőként, hanem a drogcsempészhálózatok egyszerű, beáldozható futáraiként.

II. FUTÁROK FÖLDJE

„Azt, hogy mennyire értékes egy fehér nő a nemzetközi drogkereskedőknek, Éva a szabadulása után tapasztalhatta meg. Amíg a börtönben raboskodott, lejárt a vízuma, lejárt az útlevele, pénze sem volt, haza egyelőre nem mehetett. Ám helyi ügyvédje, aki korábban egy tisztviselőből lett gazdag drogcsempészt is védett, felkarolta. Az ügyvéden keresztül ismerkedett meg helyi drogkereskedőkkel, akik látszólag önzetlenül segítettek neki, és próbáltak a kedvében járni."

FEKETE HÓ

ÉVA EGY UNALMAS DÉLUTÁN ENGEDETT BARÁTNŐJE, LILIEN KÉRÉSÉNEK.

A két lány Lilien albérletében kicsípte magát – előző nap vettek egy-egy különösen vagány topot és szoknyát a kedvenc butikjukban a körúton, feketét és neonszínűt, ami akkoriban igazán menő volt –, majd jókat nevetgélve elindultak a Keleti pályaudvarra. A Keleti környéke a rendszerváltás után maga volt a tarka forgatag: a Baross térnél sorra nyíltak a csiricsáré shopok és butikok, felbukkant egy kisebb üzletközpont is, a pályaudvar aluljárójában illegális árusok kínálgatták a portékájukat, és a legkülönfélébb nyelvek zsivaja keveredett az utazók áradatával.

Lilien sokat mesélt Évának a pályaudvar környékén lebzselő afrikai barátairól. Akkor ismerkedett meg velük, amikor mindennap át kellett itt sétálnia egy korábbi munkahelyére menet, és gyakran megesett, hogy leszólították cigiért vagy valami után kérdezősködve. „Tudsz tőlük élő angolt tanulni, kitűnően beszélik a nyelvet", mondogatta Lilien a barátnőjének, és ez akkor, a kilencvenes évek elején valóban nagy szó volt. Kevesen beszéltek angolul, a Lilienhez és Évához hasonló lányok pedig örültek, ha egzotikus külföldiekkel ismerkedhetnek meg. Éva Liliennel is a Műszaki Egyetem egyik klubjában találkozott, ahol esténként sok külföldi diák jött össze szórakozni. Évát vonzotta ez a közeg. Kőszegen nőtt fel, vallásos, szigorú nevelést kapott, és bár a szülei nem támogatták, hogy költözzön el a városból, ő nem akart beleragadni a vidéki létbe, ezért már az érettségi után Budapesten vállalt munkát a Pamutnyomó Vállalatnál.

Nem keresett sokat, de eleget ahhoz, hogy megéljen, és mivel a gyár munkásszállóján lakott, albérletre sem kellett költenie. A fővárosban aztán a szerelem is rátalált – úgy tűnt, Zoltánnal össze is kötik az életüket. Már az eljegyzést és az esküvőt tervezték, amikor Éva szembesült a ténnyel, hogy Zoltán egy másik nőt vesz feleségül. Miután Éva feldolgozta a keserű csalódást, megismerkedett egy Budapesten tanuló jemeni fiúval. Egyszer elvitte magával Kőszegre, de a szülei annyira szúrós tekintettel néztek rá, hogy az arab srác inkább vonatra ült, és eljött onnan. Lilien az utóbbi hónapokban kezdte emlegetni Évának az afrikaiakat, akikkel egyre többször beszélgetett a Keleti kerengőjében. Csupa jót mondott a fiúkról, ezek nem olyan bunkók ám, mint a valutaárusok, akik rányomulnak az emberre, és nem szállnak le róla.

Azon a délutánon, amikor Évát is bemutatta az afrikai srácoknak, azok tényleg jó modorú fiúknak tűntek a lány szemében. Megkérdezte tőlük, mivel foglalkoznak, mire ők magabiztosan rávágták, hogy üzletemberek. Éva egy pillanatig sem kételkedett ebben. A fekete fiúk délutánonként a Keletinél lézengtek – mint mondták, ez volt a bevett találkozóhelyük különféle ügyfelekkel –, esténként pedig egy-egy presszóban whiskyt szürcsölgetve, tánctudásukat csillogtatva szédítették a magyar lányokat.

Aztán bezárt a gyár, ahol Éva dolgozott. Abban az időszakban, a korai kilencvenes években sok vállalat húzta le a rolót, rászakadt a munkanélküliség az országra. Évának mégis szerencséje volt, mert sikerült elhelyezkednie egy utazási irodánál. A céget egy dúsgazdag német vállalkozó fia vitte, de Éva úgy érezte, a munkája értelmetlen, a német főnököt pedig, aki még azt sem tűrte, ha az alkalmazottai ebédelni mennek, emberileg elviselhetetlennek tartotta. Igaz, legalább volt munkája.

Ha nem is egyből, de Éva rájött, hogy újdonsült afrikai barátai nem úgy üzletemberek, ahogy a többség ezt általában elképzeli, hanem nemzetközi drogkereskedők. Ehhez a felismeréshez a lánynak nem kellett különösebb nyomozómunkát végeznie, hiszen ha máshonnan nem, a fiúk környezetében élők elárulták neki. Például Móni, az egyik fekete fiú magyar exfelesége, aki el is magyarázta Évának, hogy az afrikai „üzletemberek" miért szeretik a fehér bőrű lányokat. Azért, mert a fehér bőrű, jól öltözött, európai nőket általában nem vegzálják a határokon a vámosok, ezért ideális alanyok kábítószerfutárnak. Mónival egyszer véletlenül találkoztak a lányok, amikor ő is felbukkant a Keletinél, aztán együtt ültek be egy presszóba beszélgetni. Móni nemcsak jól értesült volt, de 1993-ban már rutinos drogcsempésznek számított, ügyesen beletanult a futárkodásba. Ő mutatta be Évának a szintén színes bőrű „Pétert" – a nevét csak így magyarosan használták –, akitől a megbízásokat kapta. Éva tudta, hogy a csempészéssel sok pénzt kereshet, többet, mint az irodai munkával. Arról is tudomása volt, hogy Móni Pakisztánból csempészett már heroint, és ezért a melóért nyolcezer dollár ütötte a markát. Először a barátnője, Lilien adta be a derekát, és elvállalt egy „fuvart" Pakisztánból. Amikor Éva látta, hogy az amúgy cseppet sem veszélytelen út simán ment Liliennek, úgy döntött, ő is beszél Péterrel.

Péter Tanzániából származott, és valójában M. Peter Nashonnak hívták. Persze az is lehet, hogy nem ez volt az igazi neve, mert a Budapesten lebzselő afrikai „üzletemberek" szinte mindegyikének hamis afrikai útlevelek lapultak a zsebében. Vagy ha az okmányaik eredetiek voltak is,

a név és a fénykép nem stimmelt. A Magyarországon aktív afrikai drogkereskedők általában illegalitásban éltek, miután Románia felől illegálisan bejöttek az országba, többségüknek semmilyen papírja, tartózkodási engedélye sem volt. Ennek ellenére irigylésre méltó magabiztossággal utazgattak hamis okmányaikkal, mert a fehér bőrű emberek nehezen tudják megkülönböztetni egymástól a feketéket, és még nehezebben, ha azok amúgy hasonlítanak is egymásra. Akadtak persze, akik házasságot kötöttek egy-egy magyar lánnyal, így már törvényesen tartózkodtak az országban.

Éva a Kálvin téri aluljáróban találkozott Péterrel, onnan indultak el sétálni. Immár Lilien nélkül, önálló nőként csevegve egy külföldivel Éva már nem volt annyira magabiztos, de a kíváncsisága mindenen túltett. Az angolul folyékonyan beszélő Péter nem sokat árult el magáról, így azt sem, hogy Tanzániából jött. Éva egyáltalán nem ilyennek képzelt el egy drogkereskedőt. Péter jól öltözött, szelíd, kedves, megnyerő férfinak tűnt. Mi több, empatikusnak. Tudta, hogy Éva még sosem csempészett kábítószert, de megnyugtatta: ne aggódjon, ő végig mellette lesz az út során, a droghoz pedig hozzá sem kell nyúlnia. Éva csak arra kell, hogy ott legyen mellette egy fehér, elegáns nő, mert egyedül sokkal alaposabban átvizsgálnák a határon – bizonygatta Péter. Éva hitt neki, és amúgy is: hajtotta a kíváncsiság és a pénz. Egyetlen feladata van csak, magyarázta a lánynak Péter: öltözzön fel minél elegánsabban, tűnjön igazán gazdag európai nőnek. Arra kérte Évát, hogy amikor megszállnak a pakisztáni Karacsiban egy hotelban, játsszák el, hogy férj és feleség, így nem keltenek gyanút. Péter azt is elhitette Évával, hogy Karacsiban nagyon laza a vámellenőrzés, még soha nem kaptak el fehér embert kábítószerrel. Egy európai nőnek a bőröndjébe bele sem néznek. Évának Lilien is megerősítette, hogy pakisztáni útja során a bőröndje érintetlen maradt a vámellenőrzésen.

Így szervezték be Évát a Budapesten főhadiszállást kiépítő afrikai drogkereskedők 1992-ben, ahogy sok más magyar lányt is. Éva ekkor még nem tudta – honnan is tudhatta volna –, hogy nem egyenrangú partnere az „üzletembereknek", azok kizárólag futárként akarják használni.

A kábítószerfutárok a nemzetközi drogkereskedelem táplálékláncának legalján helyezkednek el. Ha szerencséjük van, egy ideig megkereshetnek néhány ezer dollárt egy-egy igencsak veszélyes úttal, de ha lebuknak – és előbb-utóbb lebuknak –, rádöbbennek, mennyire nem éri meg ez a munka. Mert ők azok az emberek, akiket a drogkereskedők elsőként áldoznak be. Akikért nem kár.

Az Interpol a nyolcvanas évek végén figyelt fel arra, hogy afrikai, főként nigériai csoportok kapcsolódnak be a nemzetközi drogkereskedelembe. A magyar rendőrség viszonylag későn, 1993 végén kapta az első információkat arról, hogy egy kábítószer-kereskedelemben érdekelt nigériai bűnszervezet telepedett meg Budapesten. Nem véletlenül választották Magyarországot. A szocializmus leáldozásával a rendőrség is meggyengült, és ahogy a kommunizmus idején a tengerentúlra szökött magyar bűnözők is visszatértek az óhazába, úgy a külföldi gengszterek is megérezték a pénz szagát. Nem csak nigériaiak jöttek a Kárpát-medencébe szerencsét próbálni – lányfuttató ukránok, pénzmosó oroszok éppúgy, mint drogkereskedő albánok, bolgárok és mindenféle más náció. A nemzetközi drogkereskedők ekkor még csak tranzitországként tekintettek Magyarországra. A kemény drogok közül a heroint sokáig a Jugoszlávián át vezető úgynevezett balkáni útvonalon csempészték, ám

amikor kitört a délszláv háború, Magyarországra terelődött át a forgalom. A kokain légi úton érkezett, de az sem maradt itt, hanem repült tovább Nyugat-Európába.

Az, hogy a rendszerváltáskor Magyarországot sem hagyták érintetlenül a drogcsempészek, a statisztikákon is meglátszik. 1990-ben megalakult az ORFK központi kábítószer-szolgálata, és megkezdődött a vámőrség szakembereinek szisztematikus kiképzése. 1990-ben öt, 1991-ben tizennyolc, 1992-ben pedig már nyolcvanhat kilónyi drog akadt fenn a határellenőrzéseken. Az okos drogkereső kutyák már a nyolcvanas években ott lihegtek ugyan munkára éhesen a vám- és pénzügyőrség telephelyein, túl sok szimatolnivalójuk nem akadt. A határátkelőhelyeken leginkább a „kutyás" volt az, akit ebédért vagy a postáért küldtek. Míg ez nem tudta mivel elütni az időt, a többiek megszakadtak a munkában. A rendszerváltás környékén megjelentek Magyarországon is az amerikai kábítószer-ellenes rendészeti csoportok kiképzői, és adtak néhány ötletet a magyar vámosoknak, hogyan juttatják be az egyre felkészültebb csempészek az árut a célországba. Annyi bizonyos, hogy nem az üléshuzatba dugva. A módszerek sokat finomodtak, s ennek megfelelően a nyomozói eszközök is megváltoztak. Míg a szocializmusban a drogkeresők elemlámpával és csavarhúzóval dolgoztak, a kilencvenes évekre már speciális vágóberendezésekkel, kamerával felszerelt endoszkópokkal kutatták a kábítószert. Az endoszkóppal egy kamion átkutatásakor egy néhány milliméteres résbe is be lehet hatolni, és videón követhetik a látottakat. A kiképzésnek köszönhetően idehaza is egyre több fogás lett. És volt is mit megfogni.

A szocialista rendszer összeomlásakor tömegek maradtak munka nélkül és kerültek kilátástalan helyzetbe, különösen az ország szegényebb régióiban. A nincstelenség olyan lehetőségek megragadása felé terelte a kiszolgáltatottá vált embereket, amit normális körülmények között biztosan háromszor meggondoltak volna. A kétes sikerű munkára jelentkezők bőséges száma a drogkereskedők számára paradicsomi állapotokat teremtett: Kelet-Európa a futárok földje lett és maradt sokáig. Ha Magyarországon kíméletesebbek voltak is a futárokat beszervező bűnözők, Ukrajnában vagy Romániában, tehát a még szegényebb és keményebb törvényeket diktáló országokban jóval kevésbé. Ha tőlünk keletebbre valaki esetleg meggondolta magát az anyagi gondjai enyhítésére bevállalt életveszélyes munkát illetően, és ki akart szállni, a kereskedők ugyancsak nem vették jó néven. Lehet, hogy egy-két évig hagyták pihenni az illetőt, de azután újra a nyakára jártak és zsarolták. Ilyenkor vagy újra munkába állt, vagy megnézhette magát. Ha arra vetemedett volna, hogy a rendőrséghez fordul, bizonyosan nem élte volna túl.

A Keleti pályaudvarnál tanyázó, magukat üzletembereknek nevező alakok a nigériai maffiához tartoztak. Az ő feladatuk volt a futárok beszervezése közvetítőkön keresztül, hogy a segítségükkel A-ból B-be juttassák el a kábítószert. A budapesti csapat Dél-Amerikából kokaint, a Távol-Keletről pedig heroint utaztatott a horogra akadó szállítókkal. A kilencvenes évek elején egy-egy ilyen útért ezer és nyolcezer dollár közötti összeget fizettek a futároknak. Ez nem kevés pénznek számított, akkoriban a bruttó magyar átlagkereset huszonkétezer forint körül mozgott. Akkoriban Magyarországon egy gramm kokót tíz-tizenötezer forintért lehetett beszerezni, ami nagyjából a nettó hazai átlagkeresetnek felelt meg. A nigériaiak a fehér port Nyugat-Európába, elsősorban Londonba szánták. Európán belül

a kokainra az Egyesült Királyságban volt a legnagyobb kereslet (ez a mai napig így van). A nigériai maffia azért is erősödhetett meg, mert Lagos fontos tranzitállomása lett a Dél-Amerikából csempészett kokain továbbításának, és a kilencvenes évek közepétől már onnan is szállították Európába a fehér port, például Bécsben is egyre több afrikai áru bukkant fel.

A Keletinél portyázó nigériaiak állástalan vagy kispénzű fiatalokra, elsősorban kalandvágyó huszonéves lányokra vadásztak, és nem volt nehéz dolguk. A rendszerváltás után még nagy szónak számított külföldre utazni, az olyan távoli, egzotikus úti célok pedig, mint például Rio de Janeiro a legtöbb magyar ember számára csupán álom lehetett. Ha a munkával megkínált illetők azt látták, hogy már beszervezett barátaik és barátnőik gond nélkül hazatérnek egy ilyen útról, még inkább kedvet kaptak a feladathoz. Ilyenkor a nigériaiak megszervezték az útjukat a célországba, a külföldi üdülés utolsó napján pedig megjelent a szállodában a kinti összekötő, és egy vadonatúj bőrönddel ajándékozta meg a futárt. Megesett, hogy a bőrönd szegélyléceibe, de olyan is előfordult, hogy a bőröndbe helyezett gyümölcskonzervbe rejtették el a kokaint vagy a heroint.

Éva „gyakorlóterepe" a kokain előtt a heroin volt. Péterrel a Nyugati pályaudvarról indultak, először Romániába mentek. Itt az afrikai bűnbanda romániai rezidensénél aludtak, és másnap Bukarestből repültek a pakisztáni Karacsiba. Ott csak egy napot töltöttek, egy helyi járattal másnap már repültek is tovább a fővárosba, Iszlámábádba. Éva akkor még naivan azt hitte, Péter azért viszi a fővárosba, hogy megmutassa neki az ország nevezetességeit. Fogalma sem volt arról, hogy Iszlámábád a pakisztáni herointermelés központja. Nemcsak feldolgozóüzemek, titkos raktárak működnek itt, de ami a legfontosabb: itt kapcsolódnak be a nagykereskedők a nemzetközi forgalomba. Ekkoriban az Iszlámábád, Lahor, Pesavar által alkotott háromszögből indult el világ körüli útjára a heroin. Péter az ott-tartózkodásuk alatt végig azon dolgozott, hogy a lehető legolcsóbban jusson hozzá az áruhoz. Aztán egyik este beállított a szállodába egy nagyobb méretű, szögletes utazótáskával. Amikor Éva kinyitotta, hiába próbálta kitapogatni, nem érezte, hogy a bőrönd drogot rejtene. Csak a táska belső borításának friss ragasztószaga árulkodott arról, hogy nem hagyományos bőrönddel van dolga. De ennek már nem sok jelentősége volt. Közvetlenül az utazás előtt ugyanis Péter jelezte a lánynak, hogy nem egy helyre szól a repülőjegyük, és különben is, biztonságosabb egy fehér nőnek, ha egyedül és nem egy gyanús fekete társaságában utazik. Amikor aztán a nemzetközi repülőtéren Éva megpillantotta a vámost, az pedig mosolyogva intett neki, mint aki már várja, minden mesés ígéret egy pillanat alatt szertefoszlott. A vámos – mint aki nagyon is tudja, mit keres – egy késsel felhasította a táska belsejét, és magabiztosan előhúzta onnan a drogot.

Éva lebukott. Péter felszívódott, a tanzániai srácot soha többé nem látta.

Arról, hogy Karacsiban heroincsempészésen kaptak egy magyar állampolgárt, 1993 márciusában a magyar sajtó is beszámolt, de az Éva mögött meghúzódó, Budapesten ténykedő nemzetközi nigériai drogmaffia zavartalanul működhetett tovább. Bár a lebukott magyar nő több mint két és fél év börtönbüntetést kapott, végül nyolc hónap múlva szabadulhatott a karacsi börtönből, mivel Pakisztánban akkor választottak új államfőt, aki megkegyelmezett neki. Nagy szerencséjére Pakisztánban a halálbüntetés nem

fenyegette, ott enyhébbek a büntetési tételek, mint például Iránban vagy Thaiföldön.

Azt, hogy mennyire értékes egy fehér nő a nemzetközi drogkereskedőknek, Éva a szabadulása után tapasztalhatta meg. Amíg a börtönben raboskodott, lejárt a vízuma, lejárt az útlevele, pénze sem volt, haza egyelőre nem mehetett. Ám helyi ügyvédje, aki korábban egy tisztviselőből lett gazdag drogcsempészt is védett, felkarolta. Az ügyvéden keresztül ismerkedett meg helyi drogkereskedőkkel, akik látszólag önzetlenül segítettek neki, és próbáltak a kedvében járni. Luxusszállodákba vitték vacsorázni, vidámparkba szórakozni, tengerpartra tevegelni. De mint a végén kiderült, azt szerették volna, ha hazafelé még elvállal egy heroinos fuvart. Éva nemet mondott.

Miután visszatért Magyarországra, és névvel, arccal az újságok címlapjára került, úgy érezte, ezzel a háttérrel nem tudna normális munkahelyet találni. A nemzetközi drogkereskedő hálózat, amelyik korábban beszervezte, továbbra is működött, de azt valószínűleg nem sejtették, hogy a magyar rendőrség mellett ekkor már az angol, osztrák, olasz, svéd és amerikai kábítószer-ellenes szolgálatok is nyomoznak ellenük.

Hiába lett szabad ember Éva, Budapesten nem tudott újra talpra állni. Visszatérve se munkája, se ruhája, se lakása, és a sajtóvisszhangot kiváltó pakisztáni múltjával reménytelennek látszott, hogy tisztességes állást kínáljanak neki. Mondhatni, belesodorta az élet, hogy ismét elfogadjon egy futármunkát. Ezzel százezer forintokat kereshetett. A pénzből futotta albérletre, ruhára, szórakozásra. Már nem Péternek, hanem Bonitónak hívták új kapcsolattartóját, a fekete srácot Lilien ajánlotta neki. Évának főleg a környező országokat jelölték ki úti célul. A banda egyik

tagja, Pietro egy fagyos februári napon a háborús Belgrádba küldte, hogy ottani feketéktől hozzon el kokaint, de a belgrádi „kollégák" átverték, és kakaóport küldtek vissza. Egy másik alkalommal Pietro azért küldte Olaszországba Évát, hogy megkeressen egy afrikai lányt, és pénzt hozzon el tőle. Az afrikai lány fejét Pietro még Budapesten csavarta el, majd eladta őt prostituáltnak Olaszországba. A nigériai bűnözők női honfitársaikra ugyanúgy tekintettek, mint a magyar lányokra: ha pénzt láttak bennük, gátlástalanul kihasználták őket.

Éva 1994 tavaszán – mindössze négy hónappal azután, hogy Pakisztánból hazatért – újabb megbízást kapott. Az afrikaiak azt kérték tőle, vigyen el huszonkét gramm kokaint, vagy ahogy kapcsolattartója mondta: „búzadarát" Budapestről Bécsbe, és ott adja át egy közvetítőnek. Ez a mennyiség csupán termékminta volt, valamelyik leendő vevő igényelte.

Amikor a busz a hegyeshalmi határhoz ért, felszállt egy határőr. Mindenkitől elkérte az útlevelét, rövid pillantást vetett az iratokba, majd visszaadta őket, aztán leszállt. Éva megnyugodott, túljutott a nehezén, gondolta, de ekkor felépett a buszra egy vámos is. Ez már aggodalommal töltötte el a lányt, hiszen az országból kifelé menet a vámosok senkit nem szoktak ellenőrizni. Rossz érzése támadt.

A vámos is elkérte mindenkitől az útlevelet, s ahogy a határőr, ő is csak futólag nézte meg az iratokat, nem vizsgálgatta. Egészen addig, amíg Évához nem ért. Az ő útlevelét hosszan szorongatta a kezében, miközben a lány mellett ülő osztrák fiú okmányára rá sem hederített.

– Hölgyem, megkérem, jöjjön velem, és hozza a csomagjait is! – A vámos udvarias, de határozott felszólítására Éva megrémült, persze megpróbált nyugodtnak látszani.

A vámos egy irodába kísérte, ahol már több egyenruhás várta őket. Szinte másodpercek alatt zajlott le minden. Évát megmotozták, és a dzsekijében megtalálták a kokaint. Kicsivel később már rendőrautó száguldott vele Budapest felé. Egyértelművé vált számára, hogy a pakisztáni eset óta figyelték őt, és az első adandó alkalommal lecsaptak rá.

Évát négy év börtönbüntetésre ítélték, de ezzel nem csak számára értek véget a kalandozások.

Amikor a magyar lányt Pakisztánban lekapcsolták, a média figyelme mellett a magyar rendőrségé is felélénkült. A nyugat-európai kábítószer-ellenes ügynökségekkel összedolgozó magyar zsaruk elkezdték felderíteni a nemzetközi drogkereskedelmet Budapestről irányító nigériai hálózatot. Ekkor derült rá fény, hogy a Keleti pályaudvarnál tanyázó feketék a Kertészeti Egyetemen működő egykori Kókusz diszkóban és a Szent István körúti Trocadero klubban bulizva ismerkedtek meg azokkal a magyar lányokkal, akiket aztán később igyekeztek futármunkákra beszervezni. Gyakorlatilag Éva vezette nyomra a rendőröket azzal, hogy a pakisztáni kalandja után újra kereste a kapcsolatot az afrikaiakkal.

Miután Évát Hegyeshalomnál őrizetbe vették, sorra kerültek elő a többiek. Még azon a nyáron elfogtak két nőt, akik az amszterdami repülőtér női mosdójában találkoztak. Az egyikük Rióból repült Budapestre Amszterdam érintésével és másfél kiló kokainnal. A reptér mosdójában adta át a drogot a másik magyar lánynak, aki a Budapest–Amszterdam–London járaton utazott. Ezt a lányt, miután a már nála lévő kokainnal Londonban leszállt a gépről, két brit nyomozó azonnal őrizetbe vette. A Rióból Amszterdamba érkező társát hagyták ugyan Budapestre utazni, de őt is végig szemmel tartották a holland zsaruk. Egy hónappal

később Madridban kaptak el egy magyar nőt, aki ötkilónyi kokainnal utazott Londonba, aztán a Budapest–Róma-vonalon futó egyik Volánbuszon fogtak el egy másikat. De Párizsban is buktak meg olyan magyar futárok, akik ehhez a hálózathoz tartoztak. Egyikük éppen a Rióból hozott többkilónyi kokaint adta volna át a francia repülőtéren egy másik, Londonba tartó magyarnak, amikor elkapták őket. Azok a futárok, akiket Európában fogtak meg, szerencsésnek mondhatták magukat. Rosszabbul járt például az a fiatal magyar, akit 1995 februárjában a venezuelai–kolumbiai határon csíptek meg többkilónyi fehér porral. Őt egyébként az a tanzániai Péter bízta meg még Budapesten a munkával, aki korábban Évát is beszervezte a hálózatba. Dél-Amerikában a kábítószer-bűncselekményeket a legszigorúbban büntetik, nem ritka, hogy tíz-tizenöt évet is kiszabnak az elkövetőkre. A büntetést európaiak számára elképzelhetetlen viszonyok között kell letölteni. A fegyházban mindenért, így a gyógyszerekért, a takarókért is fizetniük kell, nem véletlenül gyakoriak a börtönlázadások. Egy fehér európai ráadásul könnyen zsarolások áldozatává válhat: ha az otthoni hozzátartozói pénzt küldenek, nem bántják, de ha nem, akkor igen rosszul járhat.

Ám nem csak a futárokat hatástalanították az akciók során.

A nigériai bűnszervezet egyik vezetőjét a budapesti nyomozók fogták el. Ő el is ismerte, hogy a kábítószer-csempész banda főként kokainnal foglalkozott, és az árut Európa valamelyik központi repülőterére juttatták. Moszkvából, Párizsból, Bécsből, Budapestről autóval vagy vonattal vitték tovább a cuccot Londonba, ahol egyfajta központi elosztó működött.

A banda egy másik vezetője, O. Emanuel trükkös módon igyekezett megúszni a játszma végét. Amikor magyar futárai lebuktak, felkereste Budapesten élő családtagjaikat, és pénzt kínált nekik azért, hogy ne valljanak ellene. Így aztán valóban időbe telt a rendőröknek, hogy elég bizonyítékot gyűjtsenek a férfi ellen, végül sikerült őt is elkapni.

Az első olyan nemzetközi droghálózat, amely Magyarországon tevékenykedett és magyarokkal dolgoztatott, voltaképpen eredményes munkát végzett: két év alatt háromszáz kiló kokaint, és legalább egymázsányi heroint csempészett a futárok segítségével Európába. Miután kifizették a futárok utazási költségeit és a jutalékaikat, maradt is némi nyereségük, összesen tizenötmillió dollár.

* * *

Évát a történtek után közel harminc évvel sikerült megtalálnom.

Egy nyugat-magyarországi egészségügyi intézményben kerestem fel, csípőműtét után lábadozott éppen. Esett az eső, amikor megérkeztem, de ő már a kapuban várt izgatottan, kezében egy esernyővel. Tegeződve üdvözöltük egymást. A vonásaiban gyorsan felfedeztem annak az egykori naiv, kíváncsi, huszonéves lánynak a báját, aki örömmel ragadta meg az első különlegesnek ígérkező lehetőséget a kitörésre. Szemlátomást örült, hogy látogatója érkezett. Lassan, bicegősen, nehézkesen mozgott. Egyetlen kérése volt csak, mielőtt Budapestről elindultam hozzá: az előző könyvemből vigyek neki egyet. Érdekelte a téma. A bűnözés.

Komótosan ballagtunk felfelé az épület lépcsőjén, hogy keressünk egy félreeső zugot, ahol nyugodtan beszélgethetünk. Mégsem hétköznapi témák jönnek majd szóba köztünk... Ahogy a lépcsőn araszolva néha szembejött velünk egy-egy beteg, arra gondoltam: vajon ők tudják, hogy lakótársuk az első magyar kábítószerfutár, aki egy távoli országban lebukott?

Persze hogy nem tudták. Ez nincs Évára írva. Átlagos, hétköznapi nőnek tűnik, akiből ki sem nézné az ember, hogy valaha börtönben ült, pláne nem Pakisztánban kábítószer-csempészet miatt.

Egy teraszra ültünk ki, ahonnan már csak néhány cseppet kaptunk az esőből. Éva zavartalanul, csibészes mosollyal beszélt a múltról. Olyan természetesen mesélt róla, mintha egy tunéziai nyaralásról kérdezném. Az volt az érzésem, nem szégyenfoltként, hanem egyfajta kalandként néz vissza életének erre a szakaszára. Nyomát sem láttam annak, hogy áldozatként tekintene magára. Bár azt elismerte, hogy amikor Pakisztánban lebukott, a testvére erősen szégyenkezett, mert a kisvárosban, ahonnan származik, pillanatok alatt híre ment, mit művelt Éva. A testvére miatt érzett lelkiismeret-furdalást.

– Mi motivált, amikor a pakisztáni utat elvállaltad?

– A pénz és a kalandvágy. Az, hogy elmegyek messzire, egy teljesen más kultúrába, ahova amúgy nem jutottam volna el egyedül. A kábítószert mellékesnek tartottam. Amúgy sem drogoztam soha, nem érdekelt.

– Nem féltél, hogy lebuksz?

– Dehogynem – válaszolja mindenféle drámaiság nélkül.

Amikor a nigériai hálózatot emlegetem, Éva minden alkalommal korrigál. Szó sincs hálózatról, pláne nem maffiáról – hangsúlyozza többször is. Először nem tudom eldönteni, hogy általában lenézi az egykori nigériai bandát, vagy csak a nemzetközi drogkereskedelemben játszott szerepüket

bagatellizálja. Arról győzköd, hogy a nigériaiak piti bűnözők voltak, akik csak azért foglalkoztak drogkereskedelemmel, mert minden országban akadtak honfitársaik, kapcsolataik, és ezt kihasználták. Budapesten olyan zárt közösséget alkottak, ahová csak a magyar lányokat engedték be, férfiakat nem.

– Mi tetszett meg bennük? – kérdezem.

– Az, hogy fekete pasik. Azért van egy szexuális kisugárzásuk, na. De primitívek voltak. Mindegyik feketének volt barátnője. Alapvetően a csajaikat utaztatták az áruval, de egy-egy csaj más pasinak is vagy olykor más lány helyett is utazott. Én is utaztam más lánynak. Keresztül-kasul csináltunk mindent.

Éva gyakran használja az „utaztam/utaztunk neki" kifejezéseket. Így beszéltek egymás között a lányok a futárkodásról. Nem dolgoztak. Utaztak.

– Hány magyar lányt szerveztek be?

– Hat-hét lányról tudtam, de biztos, hogy többen voltak. Hallomásból értesültem másokról is.

– A többség lebukott?

– Dehogyis. Sokan egyáltalán nem buktak meg.

Éva szerint sem a magyar lányok, sem a nigériaiak között nem alakult ki komoly szerelem. Ha valaki házasságot kötött, az csak névházasság volt, hogy a férj tartózkodási engedélyt kapjon Magyarországon.

– Nem éltek fényűző életet. Amit megkerestek a droggal, azt utalták haza Nigériába. Nem is akartak Magyarországon maradni. A kábítószerüzletből származó pénzt Nigériában akarták kamatoztatni. De nem csak droggal, embercsempészettel is foglalkoztak. Ilyenkor a nigériai, aki át akart menni illegálisan Magyarországról Nyugat-Európába, egy másik nigériai útlevelét kapta meg. A magyar határőr

nem tudott megkülönböztetni két feketét fénykép alapján, ezt az előnyt ismerték fel ők is. Az, aki ki akart jutni, kapott egy magyar lányt kísérőként. Átmentek Ausztriába együtt, majd a srác visszaadta a Budapesten kapott „tiszta" útlevelet, a lány hazahozta, és kész. Természetesen ebből is pénzt kerestek a nigériaiak, de kaptak a pénzből a lányok is – meséli Éva. Azt mondja, a nigériaiak nem titkolóztak a beszervezett lányok előtt, akik így minden piszkos módszerüket ismerték. Éva például azt is tudta, hogy Budapesten hol laknak azok a srácok, akikkel ő „üzleti" kapcsolatban áll.

A pakisztáni lebukása miatt nem hibáztatja őket. Pétert sem.

– Amikor Pakisztánban voltam, sokat járkáltam egyedül, ez vezethetett a lebukásomhoz. Ott szokatlan, ha egy fehér nő magában járja az utcákat. A másik ok, amiért elkaphattak, hogy akkoriban az Egyesült Államok feketelistára tette Pakisztánt a heroinkereskedelem miatt, Pakisztán pedig be akarta bizonyítani, hogy a nyugatiak is hasznot húznak a drogból. Aznap, amikor elkaptak, több amerikai lányt is lebuktattak kábítószerrel.

Valóban, Éva szerencsétlen időszakban bukott le odakint. Míg a nyolcvanas években az Egyesült Államok és Pakisztán gyümölcsöző kapcsolatot épített ki egymással, és az amerikaiak dollármilliárdokkal támogatták Pakisztánt csak azért, hogy megakadályozzák az akkor Afganisztánnal viaskodó kommunista Szovjetunió előretörését a régióban, a pakisztáni–amerikai kapcsolatok a kilencvenes évek elejére megromlottak, mert Washingtonban úgy látták: a közel-keleti ország nem tudja kellőképpen alátámasztani, hogy nukleáris fejlesztései nem csak békés célokat szolgálnak. Az ország ekkor az amerikaiak feketelistájára került, mond-

ván, a terrorizmust támogatja, amiben persze volt némi cinizmus is. Merthogy amíg a Szovjetunió elleni harcban Amerikának szüksége volt Pakisztán szövetségére, addig a heroin nem zavarta Washingtont, sőt az amerikai hírszerzés különösen nagy hatalmú pakisztáni drogbárókkal üzletelt.

– A pakisztáni börtönt nehezen élted meg?

– Egyáltalán nem. Olyan volt, mint egy nagy óvoda. Mindenki az udvaron ténfergett, és azt csinált, amit akart.

– Nem bántottak?

– Nem. A fehér embereket tisztelik Pakisztánban, különösen a fehér nőket. Akkor is, ha drogcsempészek. Egy ujjal sem nyúltak hozzám. A bírósági tárgyaláson meg is kérdezték tőlem, hogy ért-e bántódás a börtönben. Nagyon odafigyeltek arra, hogy ne bántson senki.

– A magyar külügyminisztérium segített neked?

– Igen. A kint élő magyar tiszteletbeli konzul úgy fogalmazott, mélységesen megveti, amit tettem, de ő a magyar zászlóra esküdött fel, és én magyar vagyok, tehát kötelessége segíteni. Segített is sokat, ahogyan a felesége is.

– Amikor elhagytad a börtönt, a kinti ügyvédeden keresztül megismerkedtél egy nagymenő pakisztáni drogkereskedővel. Ő is a nigériai vonalnak dolgozott?

– Nem. A nigériaiak csak nigériaiakkal dolgoznak együtt. Ezek pakisztániak voltak, de ugyanúgy heroincsempészek. Ott mindenki heroinban utazott. Ha megrázod Pakisztánt, kihullik belőle a heroin – nevet fel Éva.

Ez a látlelet pontos, és Afganisztánra éppúgy igaz. A magyarázat egyszerű: óriási mákmezők terülnek el ebben a régióban, a mák pedig a heroin alapja. Pontosabban: a mákból ópium készül, abból pedig heroin. Ha belegondolunk, hogy

az afgán és a pakisztáni gazdák a búzához képest hétszeres áron tudják eladni a mákot a drogkereskedőknek, érthető, hogy inkább mákot termesztenek. Az úgynevezett Arany Félhold területéhez tartozó Afganisztán és Pakisztán együttes herointermelése a kilencvenes évek elején, amikor Évát is munkára fogták, százötven tonna volt, ugyanannyi, mint a Burma–Thaiföld–Laosz-hármasé együtt. Szíria és Libanon ehhez képest gyerekcipőben járt a maga öt tonnájával. A marihuánával jóval szélesebb körben élnek a fogyasztók, és ez a számokon is látszik: a volt Szovjetunió hetvenöt-, az Egyesült Államok és Mexikó hétezer tonna marihuánát dobott piacra ekkoriban. Kokaintermelésben a legnagyobbnak már ekkor is Peru és Kolumbia számított, ők évi ezer tonna droggal szálltak be a világ nagy kábítószerbizniszébe.

– A pakisztáni drogkereskedő is arra kért téged, csempéssz neki heroint. Nemet mondtál neki. Miért?

– Ők nagyon rendesek voltak velem. Miután szabadultam, elvittek egy csomó jó helyre, vidámparkba, tengerpartra. Azt szerették volna, ha nem rossz emlékeket viszek haza az országból, hanem jókat.

– Azért a részükről nem volt ez teljesen önzetlen cselekedet, inkább amolyan befektetés, nem? Hiszen csempészként akartak felhasználni ők is.

– Ez igaz. Az utolsó percig kérdezgették, vinnék-e Magyarországra drogot. Azt mondták, nem is kell a heroinhoz hozzányúlnom, majd ők felteszik a gépre a bőröndöt, csak Budapesten kellene leszednem a szalagról. De nem vállaltam. Nem kockáztathattam, hogy visszafele is heroinnal jövök, ez őrültség lett volna az akkori helyzetemben, amikor tele voltak a magyar újságok azzal, hogy Pakisztánban lebuktam. Ezért mondtam nemet nekik.

– A pakisztáni börtönbüntetésed után, amikor visszatértél Budapestre, újra a nigériai hálózathoz csapódtál. A pénz miatt?

– Igen, de nem volt ez hálózat, ugyan! Mondom, inkább amolyan haveri társaság.

– Sokat utaztál utána nekik?

– Igen. Ekkor már főleg pénzekért mentem el, mert ők nem tudtak Európán belül utazni, nem voltak papírjaik.

– Sok pénzt kerestél futárként?

– Többet, mintha dolgoztam volna. Jóval többet.

– A kilencvenes évekről beszélünk. Akkoriban alig néhány tízezer forint volt az átlagkereset. Mennyit kerestél ezzel?

– Százezreket.

– Mire költötted azt a sok pénzt?

– Albérletre, ruhákra, szórakozásra. Mindenfélére.

– A nigériaiaknak dolgozó magyar lányok közül egyiküknek sem volt munkája?

– Emlékeim szerint egyiknek sem.

– Tartod még a kapcsolatot valamelyik lánnyal?

– Nem. Azt tudom, hogy az egyik akkori barátnőm később bejárta a világot, most Angliában él. Neki nigériai férje volt, gyerekük is született, aztán elváltak. A Facebookon találtam rá.

– És a férfiakkal mi lett?

– Nem tudom, mert amikor szabadultam a börtönből, hazautaztam vidékre, és teljesen megszakítottam velük a kapcsolatot.

A nigériai „baráti kör" felszámolásához Éva szerint az ő pakisztáni bukása vezetett. Amikor ugyanis hazatért a Közel-Keletről, a rendőrség szoros megfigyelés alatt tarthatta, feltérképezték a kapcsolatait. Miután második, immár magyarországi lebukása után őrizetbe vették és kihallgatták, összeállt neki a kép.

– Úgy éreztem, hogy a rendőrök sokat tudnak. Figyeltek. Például tudták, hogy veszekedtem egyszer egy Chris nevű nigériaival. A rendőrségen megkérdezték, miért balhéztam vele. Hát, ettől lehidaltam. Akkor jöttem rá, hogy végig figyeltek, miután visszatértem Magyarországra.

Miután a magyar börtönből négy év raboskodás után kiszabadult, Éva vidékre költözött, és egy gyárban helyezkedett el. Amikor a kollégái megtudták, miért ült börtönben, rengeteget kérdezősködtek. Főleg arra voltak kíváncsiak, milyen az élet Pakisztánban.

Ennél a pontnál a beszélgetésünk nem várt fordulatot vesz, és ekkor értem meg: Éva valójában miért nem áldozatként tekint magára a történetben.

– Amikor kijöttem a karacsi börtönből, Pakisztánban újra lett volna egy nagy lehetőségem.

– Arra gondolsz, amikor egy helyi drogkereskedő rá akart beszélni, hogy hazafelé is vigyél magaddal heroint?

– Nem, adódott egy másik ajánlat is. Elvittek volna egy olyan helyre, ahol az igazi kábítószermaffia működik, és én dolgozhattam volna nekik a térségben. Ott már tényleg nagypályás fickók melóznak, igazi drogbárók. De ez sajnos nem jött össze, mert haza kellett jönnöm, miután megkaptam az útlevelem. Sajnos.

– Sajnos? – kérdezem tőle meglepve.

– Igen. Mert azt bevállaltam volna. Mondta is a srác, aki be akart szervezni ebbe a körbe, hogy majd ő bevisz, mert ha egyedül megyek oda, simán lelőnek, mert idegen vagyok.

– De miért vállaltad volna be?

– Kíváncsiságból.

– Pénz és kalandvágy miatt?

– Aha.

– Ha visszatekernéd az időt, újra megtennéd, amire annak idején Péter kért még Budapesten?

– Megcsinálnám újra, igen.

– Azt érzem a szavaidból, hogy nem is bántad meg ezt az egészet.

– Így van. Egyáltalán nem bántam meg. Na jó, a magyar börtönt egy kicsit igen, de amúgy nem. Újra megcsinálnám.

Éva csibészes mosolya ekkor újra előbújik. A tekintetében most már nem egy valaha megvezetett, ártatlan fiatal lány arcát látom, hanem egy olyan asszonyét, aki kifejezetten vágyott a veszélyes életre, és az egyetlen dolog, amit sajnál, hogy akik által ezt mind elérhette volna, túlságosan kispályásoknak bizonyultak.

De valóban piti bűnözők gyülekezete lett volna az a kör, ami Évát felszívta? – ezen a kérdésen pörgött az agyam a hazaúton.

Korántsem.

OTTHON, ÉDES OTTHON

Ha bárki azt gondolná, hogy a hálózat felgöngyölítése után az afrikai drogkereskedők eltűntek Budapestről, téved. Épp ellenkezőleg. Mára bebizonyosodott, hogy Éva évtizedekkel ezelőtti története csak a nyitánya volt egy a mai napig virágzó jelenségnek.

Persze igazságtalan lenne mindent a nigériaiakra kenni, hiszen rajtuk kívül a kilencvenes évek elején már masszívan jelen voltak Magyarországon azok a török és albán bűnözők is, akik Budapestről irányították a határokon átnyúló kereskedelmet. Ők viszont főleg heroinban és nem kokainban voltak érdekeltek. A rendszerváltás után működött például Érden egy nagy kábítószer-továbbító és -elosztó központ, amelyet egy Koszovóból érkezett klán irányított. Ez a társaság kezdetben csak piti feketézésekkel, deviza-, arany- és autóügyletekkel foglalkozott, majd amikor már elég tőkéjük lett, áttértek a heroinra.

Ha azonban végigkövetjük azoknak a magyar futároknak a sorsát, akik Évához hasonlóan külföldön buktak meg, láthatjuk: a szálak egytől egyig nigériai irányítókhoz vezetnek.

A kilencvenes évek végén tíz magyar kokainfutár raboskodott dél-amerikai börtönökben, Kolumbiában, Ecuadorban, Brazíliában, Peruban, Venezuelában. Két magyar fiú Caracasban, a hírhedt La Planta fegyházban ült tíz hónapot. Ez idő alatt a kilencvenfős barakkjukban négy gyilkosság történt, de velük sem bántak túlságosan jól a helyi gengszterek. Mivel nem beszélték a helyi nyelvet, nem tudtak

rabtársaikkal kommunikálni, akik rendszeresen megverték őket. A verések utáni sérüléseiket egy magyar származású helyi orvos kezelte, akit a helyi tiszteletbeli magyar konzul szerzett nekik.

Ők még úgy-ahogy szerencsésnek mondhatták magukat, mert amikor a másodfokú bíróság feltételesen szabadlábra helyezte őket, sikerült elhagyniuk Latin-Amerikát. Ebben az időszakban két magyar kokaincsempész nő ült egy kolumbiai börtönben, ők kilenc helyett csak négy évet kaptak, mert együttműködtek a hatóságokkal, és a segítségükkel sikerült felszámolni egy nemzetközi hálózatot. Kevésbé alakult jól a sorsa annak a magyar kamionsofőrnek, akit azért ítéltek el Peruban huszonöt évre, mert miután lebukott három és fél kiló kokainmasszával (a feldolgozás egy korábbi szakaszában a kokaint a kokalevélből nyert masszaállagú kivonat formájában tárolják), semmilyen használható információt nem tudott mondani a megbízóiról. Innentől nem úgy tekintettek rá, mint egyszerű futárra, hanem mint a hálózat oszlopos tagjára.

A caracasi börtönben raboskodó két fiút a másodfokú bíróság feltételesen szabadlábra helyezte, ők elhagyhatták az országot. Nagy szerencséjükre, mert amúgy a magyar állam semmit nem tehet a külföldön raboskodók érdekében. Még ha lennének is a dél-amerikai országokkal kiadatási egyezményei Magyarországnak (ilyen csak Brazíliával van), ezek a megállapodások a külföldön elkövetett bűncselekményekre úgysem vonatkoznának. Ilyenkor az adott állam döntésétől függ, engedi-e az elítéltnek magyar börtönben letölteni a büntetését, csakhogy a dél-amerikai államok – épp azért, hogy elrettentő példával szolgáljanak – a legtöbbször ezt nem engedik. Persze nem minden Dél-Amerikában elfogott, többségében huszonéves, középosztálybeli futár megbízói mögött állt a nigériai hálózat. Akadtak, akiket ibizai vagy dél-afrikai bűnözők szerveztek be, és egy fuvarért általában kétmillió forintot ígértek. De a séma minden esetben ugyanaz: ha a futár lebukik, a megbízóiknak azonnal nyoma vész, tőlük semmilyen segítségre nem számíthatnak.

Miután a futárok valamelyik magyar szórakozóhelyen megismerkedtek a megbízóikkal, és elvállalták a munkát, többnyire Spanyolország vagy Olaszország érintésével repültek Dél-Amerikába. Ha valaki odakint meggondolta magát, vagy akkor döbbent rá, mibe is keveredett, azzal kezdték zsarolni: csak akkor kapja meg a visszafele szóló repülőjegyet, ha elvégzi a melót. Ami rendszerint azt jelentette, hogy háromszázötven gramm és négy kiló közötti menynyiséget kellett hazacsempésznie. Gyakran párban utaztak, egy férfi és egy nő, így ha egyikük magára vállalta a csempészést, a másikat szabadon engedték. Általában a férfiak vitték el a balhét, de Venezuelában megtörtént, hogy egy fiú a nagyobb büntetéstől való félelmében megszökött, pácban hagyva a lányt, aki hat hónapos terhes volt. Megesett az is, hogy az egyik magyar futár meghalt, amikor a kokainnal kitömött óvszer kilyukadt a gyomrában. Sok magyar szállító azért bukott le, mert egyszerűen csalinak használta a maffia. A nemzetközi bűnszervezetek egyik jellemző módszere ugyanis, hogy lepaktálnak néhány helyi korrupt tisztviselővel. Az alku primitív, de működik: ha a maffia rendszeresen beáldoz olyan futárokat, akik néhány kiló drogot csempésznek, akkor a rendőrök és a vámosok is azt a látszatot kelthetik, hogy eredményesen dolgoznak, cserébe elengedik a bűnözőknek a nagyobb szállítmányokat.

A nigériai bűnözők igen kitartóan tényked tek Magyarországon, még a kétezres évek közepén is javában vadászták a beszervezhető áldozatokat.

Külföldön börtönbe kerülő Miskolc környéki futárok révén derült rá fény idehaza, milyen rettenetes állapotok uralkodnak az ecuadori börtönökben. Az ott raboskodó magyarok hozzátartozói szörnyű börtönkörülményekről meséltek. Mindennaposak a verekedések, a gyilkosságok. Volt olyan szülő, aki ezeregyszázötven dollárt fizetett azért, hogy fia a rettenetesen zsúfolt karanténból zárkába kerüljön. Egy másik fiút elektromos árammal kínoztak és megkéseltek csak azért, hogy a Magyarországon élő családtagjaitól pénzt zsaroljanak ki. Akadt olyan elvált miskolci édesanya, aki elzálogosította a lakását, hogy pénzt utalhasson át az Ecuadorban raboskodó fiának. Egy másik miskolci család a nagyszülőkhöz költözött, hogy az otthonukat albérletbe kiadva át tudják utalni Dél-Amerikába azt a száz–háromszáz dollárt, amit a zsarolók követeltek a „védelemért" cserébe.

A nigériai irányítás alatt álló kokaincsempész-hálózat több mint négy éven keresztül működött, és bár magyar futárokkal dolgoztatott, az általuk szállított kokainból egy gramm nem került Magyarországra. Ezt a hálózatot egy Spanyolországban élő nigériai bűnöző, egy Jerry becenéven ismert huszonéves férfi, L. Amuruba irányította.

Jerry még Spanyolországban ismerkedett össze a vele egykorú sárospataki nővel, Ágival, a kapcsolatból gyerekük is született. A nőt amolyan tenyeres-talpas, kevésbé elegáns asszonyként jellemezték egykori ismerősei. Ági feladata volt beszervezni a magyar fiatalokat. A nő Borsodban, főleg Miskolcon élő szegény fiatalokra vadászott. Egy helyi lapban álláshirdetést adott fel, amelyben narancsszedő munkát ajánlott magyaroknak Dél-Amerikában. A fiatalok, akik közül többen akkor még külföldön sem jártak soha életükben, kapva kaptak a lehetőségen. Ági úgy építette fel a hálózatot, mint egy piramist. Maga alá három embert szervezett be,

akiknek a feladata újabb és újabb emberek beszervezése volt. Ezeknek pedig újabbaké. Így aztán rengeteg fiatal kezdett nekik dolgozni. A rendőrség egészen addig semmit sem tudott a hálózatról, amíg két miskolci fiú le nem bukott Ecuadorban. Egyikük édesanyja ekkor a miskolci rendőrséghez fordult, és magával vitte az újsághirdetést, amin keresztül a fia a külföldi munkát elvállalta. A rendőrök ekkor kezdték felgöngyölíteni a szervezetet.

Jerry hálózatában a futárokat szó szerint kiképezték az útra. Nagy szemű szilvákat, szőlőszemeket nyelettek le velük, így szoktatták leendő embereiket azokhoz a méretes kapszulákhoz, amelyeket később a gyomrukban kellett hordozniuk. Ezekben a kis tartályokban nyolc gramm kokain fért el. Megesett, hogy egy futár egyszerre nyolcvan kapszulát nyelt le.

Ági a saját nagyanyját, az akkor hetvenegy éves Annuska nénit is beszervezte futárnak. A nagyit kiutaztatták a Holland Antillákra, ahonnan egy kiló kokainnal tért vissza Európába. A kábítószert a hátára ragasztották fel, simán átjutott a határon, senki nem gyanakodott egy idős asszonyra. Annuska nénit a lánya mindenre kioktatta. Amikor később a rendőrök kihallgatták, a néni egyáltalán nem bizonyult szívbajosnak. Még azt is letagadta, hogy valaha járt volna külföldön, noha a rendőröknek bizonyítékaik is voltak erre. Nemcsak az idős asszony útlevelében található pecsét igazolta az utat, de azok a Holland Antillákon készült fényképek is, amelyeken ő szerepelt. Annuska néni váltig állította: ő csak Hajdúszoboszlón járt nyaralni, ahol az ízületeit kúrálgatta, annál messzebb nem ment.

Nem mindenki engedelmeskedett azonban Jerry hálózatában. Egy Tamás nevű miskolci fiú már a második alkalommal ment ki Dél-Amerikába. Ahogy korábban, most is

a szállodában várakozott arra a nigériaira, aki a kábítószert hozta, és aki tudatta vele, mikor és hova kell mennie Európába. Csakhogy miután megkapta a kokaint, Tamás valamiért megrémült és úgy döntött: nem szállít. A csomagot a szálloda egyik bőrfoteljának a mélyébe süllyesztette, majd elszökött. Képeslapokat árult, koldult, stoppolt, végül egy meglehetősen kalandos út végén hazatért Magyarországra. Sokat kockáztatott azzal, hogy átverte a nigériaiakat, viszont sokat is segített a rendőrségnek a hálózat felderítésében.

Amikor Ági megneszelte, hogy a rendőrség keresi, megszökött. Sokáig Spanyolországban bujkált, onnan üzengetett a rendőrségnek. Jerryt még korábban, Spanyolországban fogták el és adták ki Magyarországnak. Végül ügyvédje tanácsára Ági is feladta magát. Busszal ment Hegyeshalomig, ahol a magyar rendőrök várták.

Ez volt az első olyan kábítószeres ügy Magyarországon, ahol a bíróság bizonyítottnak látta, hogy a csempészést egy bűnszervezet követte el. Az is bizonyossá vált, hogy Jerry a nigériai maffiával állt kapcsolatban. Ági nagyanyja zaklatottan állt a bíróság előtt, ekkor már elszállt rendíthetetlen nyugalma, és nem tagadta, hogy járt külföldön.

– Életemben soha nem voltam sehol, egyszer eljutottam egy gyönyörű szép helyre, és ez lett belőle. Ráadásul a rendőrség lefoglalta a nővérem temetésére félrerakott pénzt is! – panaszkodott az idős asszony sírós hangon a bírónak. A nagyi – kora miatt – mindössze felfüggesztett börtönt kapott, de a hálózat irányítóit, Jerryt és Ágit évekre lecsukták.

Nigériaiak szervezték be azt a futárt, Gyurit is, akiről a *444.hu* internetes portálon Magyari Péter újságíró írt cikksorozatot még 2014-ben. Gyuri története jól mutatja, milyen szervezetten mozgatták az afrikaiak a futárjaikat. Gyuri 2009 nyarán először Athénba repült, a jegyet egy

Budapesten élő nigériai férfitól kapta. Egy athéni szállodába kellett mennie, ahol már várta a foglalt szoba, egy mobiltelefon és egy telefonszám, amit érkezéskor hívnia kellett. A vonal végén egy angolul beszélő férfi fogadta a hívását, ő ment el aznap este Gyuriért. A színes bőrű, feltehetően szintén nigériai férfi elvitte vacsorázni a magyar vendéget, és átadta neki a perui Limába szóló repülőjegyét. A fekete férfi nem mondta meg, hol, mikor és mennyi kokaint kell majd átvennie, de azt Gyuri már tudta: nagyjából egymillió forintot kap a munkáért. Ez az összeg megfelelt annak a három-négyezer eurónak, amit a Jerry-féle hálózat is fizetett a miskolciaknak. Az eredeti terv szerint Gyurinak Peruból Athénba kellett volna visszarepülnie, és a drogot is ott vették volna át tőle. Az athéni mobilt megtarthatta, mert azt mondták neki, ha Peruba ér, azon hívják majd. Kapott költőpénzt is, Limában pedig már maga keresett szállodát. Az athéni mobilján fel is hívta valaki, aki annyit árult csak el, hogy a Perutól északra fekvő Ecuadorban van. Ez a valaki négy-öt naponként hívta Gyurit, és utasítgatta, hogy különböző városokba utazzon. Ez a konspiráció része volt, így cselezték ki a hatóságok figyelmét, hiszen szinte lehetetlen volt követni a futárok útját. Ha elfogyott Gyuri pénze, kérhetett, a Western Unionon keresztül hamarosan utaltak is neki, méghozzá Isztambulból. Egy nap Gyuri Peru déli részében járt, amikor kapott egy telefont, hogy repüljön el az ország északi részén található Trujillóba, a szálloda nevét is megadták neki, ahova mennie kell. Másnap reggel érte ment egy helyi indián, és elvitte egy másik szállodába, ahol egy dupla falas hátizsákba pakolta a kokaint, összesen négy kiló harminc dekát. Az indiántól Gyuri kapott egy repülőjegyet, amivel még aznap Limába, majd onnan az amerikai Atlantába, onnan pedig Athénba kellett volna utaznia.

Csakhogy a reptéren a magyar fiú lebukott, és pillanatokon belül egy perui börtönben találta magát.

A magyar drogfutárok csak nagyon korlátozottan számíthatnak anyaországuk segítségére, ha bajba kerülnek, még akkor is, ha ott, ahol lebuknak, működik Magyarországnak külképviselete. A konzul nem láthatja el a letartóztatott magyar személy jogi képviseletét, nem tud kivételes elbánást, jogkövetkezmények alóli mentességet vagy azonnali szabadon bocsátást kijárni, ügyvédi költségeket, pénzbírságot és óvadékot kifizetni. Nincs lehetősége a fogvatartott ügyében folyó bírósági eljárásba bekapcsolódni, azt befolyásolni, de még tolmácsolni sem. Legfeljebb annyit segíthet, hogy értesíti a családot arról, mi történt. Vagy meglátogatja a fogvatartottat a börtönben – de erre az égvilágon semmi sem kötelezi. Mint Éva történetéből kiderül, neki kirívóan nagy szerencséje volt a pakisztáni magyar konzullal, aki minden tőle telhetőt megtett, hogy segítsen.

A nigériai vonal ma is aktív Magyarországon, de napjainkra a magyarok szintet léptek: nemcsak futárokként dolgoznak az afrikaiaknak, hanem szervezők, kereskedők is. A Budapesten tevékenykedő nigériaiak vonalán találtam rá az elragadóan csinos, vékony, világosbarna hajú Zsuzsira. A lány a facebookos profilképén bájosan mosolyog a fényképezőgép lencséjébe. A kép alapján úgy látszik, egy elegáns étterem teraszán ül, előtte csak egy pohár kóla, mellette a mobiltelefon. Ha csak a közösségi oldalán nyilvánosan elérhető képeit nézegetném, amelyeken imádott kislányával puszilkodik és szelfizget, nem gondolnám, hogy a vállalkozói szakiskolát végzett huszonéves szépség, aki az adatlapja szerint egy szoláriumban dolgozik, valójában kokainkereskedő.

Ez már nem a kilencvenes évek, amikor az afrikai drogkereskedők csak eszközként használták a szerencsétlen magyar lányokat, és nem is a kétezres évek, amikor miskolci fiatalok dőltek be a dél-amerikai álommelónak. Az eltelt időszakban a magyar bűnözők is megcombosodtak, és kérik a jussukat. Zsuzsi története is ezt mutatja. A lány egy olyan drogcsempészügyben érintett, amelyben egy Budapesten élő nigériai, a harminchét éves Vincent is fontos szerepet játszik.

Vincent a nigériai Nimóban született. Hosszú ideje Budapesten él, de amikor a bűnügyi aktáit megszereztem, éppen az egyik fővárosi börtönben tengette a napjait. Nem ismeretlen neki a rácsok mögötti világ, kábítószeres ügyek miatt már többször ült magyar börtönben. Kokainkereskedő.

Vincent 2016 nyarán kereste meg Karcsit. Üzletet ajánlott neki. Ha Karcsi szerez futárokat, akkor ő a dél-amerikai kapcsolatai révén kereskedelmi mennyiségben szerez be kokaint, amit Magyarországon eladhatnak, a hasznon pedig megosztoznak. Karcsinak tetszett az ötlet. Az üzlet beindult: Karcsi felhajtotta a futárokat, akik a brazíliai São Paulóba utaztak, és Vincent dél-amerikai kapcsolatától, egy Kevin nevű férfitól átvették a drogot. Az így Magyarországra csempészett kokaint aztán Vincent és a bájos Zsuzsa értékesítette Budapesten.

Jól ment minden, egészen addig, amíg egy futár keresztbe nem tett nekik. 2016 novemberében Vincent rábeszélt egy Tibor nevű férfit arra, hogy utazzon ki Dél-Amerikába. Tibor el is utazott, de azt, hogy pontosan mi is lesz a dolga odakint, Vincent nem árulta el neki. Amikor Tibor már Brazíliában volt, Karcsi a Western Unionon keresztül pénzt utalt neki, majd kis idő múlva Vincent előállt a farbával.

– Utazz el Peruba, el kellene onnan hozni valamit. Ha nem teszed meg, nem fizetjük ki a hazautadat – adta ki a zsarolással egybekötött utasítást Tibornak, aki ekkor döbbent rá arra, miért is kellett kiutaznia. Esze ágában sem volt teljesíteni a kérést, ehelyett elment egyenesen a São Pauló-i magyar konzulátusra, majd a helyi rendőrségen is feljelentést tett.

Vincenték nem gyanították, hogy a futáruk, aki kiszállt, rájuk irányította a magyar hatóság figyelmét. Nem volt idejük azonban a felszívódott Tibort hajkurászni, újabb kokainra és újabb futárra volt szükségük, hogy pörögjön az üzlet. Néhány hónappal később Zsuzsa a húszéves bébiszitterének, Fanninak tett ajánlatot, ami úgy szólt: Karcsi és Zsuzsa egymillió forintot fizetnek neki, ha kokaint csempész Brazíliából Magyarországra. Fanni vonakodott teljesíteni a kérést, de végül Karcsi rábeszélte. Zsuzsáék ezután alaposan kioktatták, mit kell tennie. Megvették neki a repülőjegyet, adtak neki egy telefont, amin a kapcsolatot tarthatják, és némi költőpénzt is, hogy érezze jól magát a távoli kontinensen.

Fanni repülőgépe 2017. június 6-án landolt São Paulóban. A lány elment abba a szállodába, ahol Zsuzsa és Karcsi utasításai alapján Kevinre kellett várnia. Miután találkozott Kevinnel, Zsuzsáék arra kérték, nyaraljon tíz napot a városban, tegyen úgy, mintha turista lenne, élvezze az ottlétet. A bébiszitter így is tett, majd tíz nap múlva újra találkozott Kevinnel, aki átadott neki egy preparált hátitáskát. A táska egy kilogramm kokaint rejtett. Fanni másnap a táskával együtt São Paulóból Brüsszelbe repült, ahol Zsuzsa és Karcsi már várta. Aztán hárman autóba ültek, és hazautaztak Budapestre.

Arra egyikük sem számított, hogy a rendőrök már jó ideje figyelték őket. A zsaruk egy Üllői úti benzinkúton csaptak le rájuk. A kocsiban megtalálták a táskát, benne a kokainnal.

Bár Jerry és Vincent is csak kis halnak számít a mezőnyben, ettől még tény, hogy a nigériai bűnszervezetek napjainkra rendkívül erőssé és befolyásossá váltak Európában. Leginkább Olaszországban, ahol rendszerint a kormányzat által fenntartott menekülttáborokban szervezik be a később nekik dolgozó külföldieket, ezzel pedig közvetve segítik azokat a nacionalista, migránsellenes politikusokat, akik okkal mutogathatnak a menekültekre, mondván, csak a bajt hozzák Európára. Azt, hogy hányan lehetnek az Olaszországban tanyát vert nigériai maffia tagjai, a rendőrök és az ügyészek is csak találgatják. A kilencvenes évek elején a nigériaiak már jelen voltak az országban, megesett, hogy Évát is odaküldték, hogy hozzon el pénzt. Ahogy akkor, ma is három fő pillérre épül a tevékenységük: a drogcsempészetre, a prostitúcióra és az embercsempészetre.

Az olasz hatóságok meggyőződése, hogy a nigériai bűnözők maffiaszerűen működnek, akárcsak a japán, orosz vagy a kínai bűnszervezetek. Amivel mégis kitűnnek ezek közül, a kimagasló szintű strukturáltságuk és dinamizmusuk. Az olasz bűnügyi hírszerzők szerint egyes nigériaiak eleve azért utaznak Olaszországba, hogy csatlakozzanak a maffiához, másokat a megérkezésük után szerveznek be. Természetesen nem minden Olaszországban élő nigériai ember maffiózó, java részük nyilvánosan elhatárolódik a honfitársaitól. Az olasz maffiaellenes ügynökség vezetője, Giuseppe Governale a *Washington Post*nak adott interjújában azt mondta, a nyolcvanas, de még a kilencvenes években is elképzelhetetlen lett volna, hogy az olasz maffia, a Cosa Nostra

„kívülállókkal" osztozzon a területein, márpedig napjainkban szerinte ez történik: a nigériaiak együttműködnek az olasz maffiózókkal. Utóbbiak veszélyes bűnözőknek tartják ugyan az Afrikából érkezőket, de olyanoknak, akik tudják, hol a helyük. A nigériaiak olaszországi térnyerését az is elősegíthette, hogy a prostitúcióra szakosodtak, márpedig ezen a területen a Cosa Nostra nem igazán aktív, így valódi érdekellentét sem alakult ki a feketék és az olaszok között. A nigériai maffia jellemzően szerencsétlen sorsú nőket csábít el Afrikából jól fizető európai állás ígéretével. A maffia segíti őket abban, hogy Afrikából Európába jussanak. Tudatják velük, hogy mindennek ára van, az út húsz-harmincezer eurós költségét ki kell fizetniük. Ám nincs jól fizető állás, a valóságban már az első pillanattól kezdve prostitúcióra kényszerítik őket. A nőknek pedig nem marad más választásuk: megteszik, amire utasítják őket, vagy kockáztatják az életüket. Merthogy a nigériai maffia kíméletlen azokkal, akik nem törlesztik az adósságaikat.

III. ELSŐK KÖZÖTT

„Hurka családi házának udvarán a kor legmenőbb, legdrágább autói álltak. A főleg alvilági figurákból álló, kokainfüggő ügyfélköréből többen, akik nem tudtak fizetni a drogért, fedezetként hagyták nála az autójukat, és a kocsik gyakran ott is maradtak. Elszámolási vitától nem kellett tartania: az alvilágban Hurkával senki nem mert ujjat húzni, mert tudták, hogy külföldi barátai révén komoly védelmet élvez."

BOHÉMÉLET

POLITIKUSOK, SZÍNÉSZEK, ZENÉSZEK, HÍRESSÉGEK, de még a budapesti alvilág prominensei is felkapták a fejüket, amikor 1997 júliusának elején eljutott hozzájuk a hír: Bello meghalt. A hivatalos magyarázat szerint agyvérzést kapott, majd néhány nap kóma után elhunyt, de aki ismerte, tudta: a kokain vitte sírba.

Az alig negyvenhét évet élt Hegedűs Béla, azaz Bello fogalom volt a kilencvenes évek magyar vendéglátóiparában. Bello 1969-ben egy akkor még kifejezetten jó helynek számító, Thököly úti étteremben dolgozott pincérként, majd Münchenbe költözött, ahol újabb tapasztalatokat szerzett.

1979 és 1985 között a legelőkelőbb müncheni francia és olasz éttermekben dolgozott. A nyolcvanas évek közepén tért vissza Magyarországra. Beceneve is arra utalt: „igazi" olasszal van dolga a *gourmet*-knak, és Bello csakugyan szinte mindent tudott, amit a szakma olasz nagyjai.

„A honvágy hozott haza. Nem bírtam tovább idegenben, pedig éppen az utolsó étterem, a müncheni Kagylópince volt a csúcs, ahol valaha is dolgoztam. Luxusétterem, ahol mindent kérhetett a vendég, amit a tengerből kifognak. A személyzet is válogatott csapat volt, tíz-tizenöt éve dolgoztak együtt. Az egyik felszolgálónő saját vendéglőt nyitott, így kerülhettem a helyére. Naponta találkozhattam híresség-ekkel: Maximilian Schell-lel, Freddy Mercuryval vagy a Bayern München focistáival" – mesélte egy későbbi interjúban.*

---

* *Reform*, 1989. szeptember 15.

Hazatérte után Bello a siófoki Éden bár üzemeltetőjeként vált híressé, amit 1986-tól vezetett. Az Éden akkoriban a művészvilág balatoni törzshelye volt, s hogy kitermelje az évi hét és fél millió forintos bérleti díjat, amit a bár tulajdonosának, egy állami vállalatnak kellett leperkálnia, Bello napi tizennyolc-húsz órát dolgozott. A tetemes bérleti díjat végül mégsem sikerült megkeresnie, így Hegedűs viharos körülmények között bontott szerződést a vállalattal. Budapestre jött, és megnyitotta a Két Medve nevű olasz éttermet, ami napok alatt igencsak felkapott hely lett a fővárosban. Ez már jó forgalmat csinált, így aztán Bello 1991-ben havi százhetvenezer forintért bérbe vette a budapesti Szilágyi Erzsébet fasorban működő – akkor még egy állami vállalat tulajdonában álló – Lugas éttermet is. A Lugas a fővárosi elit egyik kedvenc helyévé lépett elő. Bello minden évben bankettet rendezett ismerőseinek, barátainak, akik aznap ingyen ehettek-ihattak. Márpedig a sztárvendéglős ismerősi köre meglehetősen sokszínű társaságot tett ki. Nemcsak hírességekkel, de hírhedt figurákkal is szoros barátságot ápolt, kifejezetten közel állt például a kor egyik legvagyonosabb alvilági alakjához, az egzisztenciáját sefteléssel, hamiskártyázással, majd uzsorázással megteremtő Prisztás Józsefhez, akit Bello halála előtt, 1996 novemberében lőtt agyon Budapesten a hírhedt szlovák bérgyilkos, Jozef Roháč – mint évtizedekkel később kiderült, egy másik alvilági legenda, P. Tamás megbízásából.

Amikor a jó kedélyű, vendégeivel kedves, vérbeli vendéglátósként ismert Hegedűs Béla életéről kérdezgettem egykori barátait és ismerőseit, a legtöbben szuperlatívuszokban beszéltek róla. Elmondásuk szerint Bello élt-halt a munkájáért, s bár ismert zűrös alakokat, nem tartozott az alvilághoz. Akad olyan, ma már befutott sztárséf, aki annak idején még

nála, a rendszerváltás utáni gasztropápa keze alatt dolgozott. Ha valamelyik világsztár előadó Budapestre jött koncertezni, a buli utáni vendéglátást rendszerint Hegedűsre bízták. Ezer fokon pörgött, a barátai pedig nem tudták nem észrevenni, hogy mindig vörös arca magas vérnyomásról árulkodik. Egykori ismerősei szerint Bello már a nyolcvanas évek második felében használt kokaint, olyan időszakban, amikor ez a drog szinte teljesen ismeretlen volt Magyarországon. Abban az időben legfeljebb az idelátogató külföldiek, vagy a külföldről néha hazalátogató tehetősebb magyarok éltek ezzel a szerrel. A környezete szerint Bello azért kapott rá, mert imádta a munkáját és az azzal járó pörgést. Az iszonyú túlhajszoltságban energia kellett, amit csak a kokó adhatott neki. Ahogy manapság több világszerte ismert sztárséf, ő is munkadrogként nyúlt a hóhoz.

Vendéglátósként tényleg hiperaktívnak bizonyult, hiszen a rendszerváltás után sorra nyitotta meg éttermeit, kisebb birodalmat építve. Az Üllői úti Két Medve és a Szilágyi Erzsébet fasori Lugas mellett az övé volt a Ferenc körúti Ristorante de Bello pizzéria, a Váci utcai Fontana étterem (ezt később a Vizó becenéven ismert V. László szerezte meg) és a Bello Panzió. A Fontana étteremben készült az a legendás fénykép is, amelyen együtt szerepelt Kuncze Gábor belügyminiszter és Prisztás József. A kép miatt Prisztás halála után Kuncze magyarázkodni kényszerült. Pedig rém egyszerű az oka, hogy egy időben tartózkodtak egy helyen: a belügyminiszter és Prisztás is részt vett azon a jótékonysági esten, amelyet Bello éttermében, a Fontanában szerveztek. Hegedűs nemcsak vállalkozott, de amikor még jól futott a szekér, adakozott is: sportolók, művészek mecénásaként is ismerték. Kiváló üzletember vénájára utal, hogy ő honosította meg Magyarországon a Valentin-napot, amiért ma

sok éttermes és virágárus állíthatna neki szobrot. Még valamiről ismert lett azonban a budapesti felső tízezer köreiben, ha erről csak suttogva beszéltek is a hozzá közelebb állók: híre ment, hogy barátait olykor kínálgatta a kokainnal – nem kevesen az ő révén találkoztak először a szerrel.

Ám amilyen gyorsan kiépítette a birodalmát, az annyira gyorsan össze is zuhant. A kábítószer sok pénzét felemésztette. Még alvilági barátaitól is kért kölcsön, az uzsorás Prisztás is kisegítette. Hetekkel a halála előtt egy másik barátjához, az éjszakai életben akkor igencsak hírhedtnek számító Csobolya Attilához fordult kölcsönért. Az egykor ünnepelt, körülrajongott vendéglős ez idő tájt már súlyos adósságcsapdában vergődött, az éttermeit rég eladta. Halála előtt fél évvel csak a Lugas maradt neki, oda vonult vissza, pedig már annak a helynek a bérleti díját sem tudta fizetni. A barátai tudtak róla, hogy kokainfüggőségben szenved, ami teljesen tönkreteszi az életét, és egyre többen figyelték aggódva Bello leépülését. A korábban életteli, mozgékony, jó kedélyű vendéglős sápadtsága állandósult, erősen lefogyott, lassan mozgott, és egyre kevésbé érdekelte az üzlet. Ha kérdezgették is ismerősei, a faggatózásra nem szívesen válaszolt, napról napra jobban magába fordult. Segítséget is legfeljebb anyagit fogadott el. Fokozatosan sodródott pokoli mélyre a függőség spiráljában. A halála előtti időszakban már reggel, rögtön ébredés után a fehér porhoz nyúlt. A rendszerváltás után Hegedűs Bello lehetett az első olyan ismert vállalkozó Magyarországon, akinek az életét és a munkáját a kokain tette tönkre.

Pedig abban a korszakban, amikor Magyarországon negyven év kommunizmus után újra beköszöntött a szabadság, nemcsak a hírességek ismert vendéglátósa, Bello kokainozott, hanem a hírességek közül is jó páran. Pataky Attila,

az Edda frontembere a két évtizeddel később megjelent *Bor, szex, rock & roll* című önéletrajzi könyvében* ismerte el, hogy a fehér por rabja lett. Az énekes 1992-ben az Egyesült Államokban, egy olyan partin szívott először, amelyen állítása szerint részt vett Axl Rose, a Guns N' Roses énekese is.

„A sövény mögé lopóztam. Döbbenten láttam, hogy egy glasszékesztyűs, alacsony pincér egy kis szürke ezüsttálcán »porcukorkupacot« tart a kezében, és néhány elefántcsontnak tűnő lapocskával szednek belőle az arra járó vendégek, az orrukhoz emelve beszippantják, aztán jóleső érzéssel távoznak" – írta le a könyvében a jelenetet Pataky, aki ekkor úgy döntött, ő is kipróbálja a szert. Később, amikor már Magyarországon is elterjedtebb lett a kokain, hétvégenként szívesen használta. Aztán egy idő után már hétköznaponként is. Több olyan Edda-sláger született ekkoriban, amiről a rajongók többsége nem tudta, hogy a kokain ihlette. Az egyik az 1992-es Edda-albumon megjelent *Szellemvilág* című dal, amelynek refrénje így szól: „Szálljunk fel, én is akarom, így most jó, nem kell beszélni."

Pataky két év függőség után tudta elengedni a szert, amikor már úgy érezte, a koksz a feleségénél is fontosabb. Ráadásul ez idő alatt egy tragédiával is szembe kellett néznie a zenekarnak. Máig sok mendemonda kering arról, mi történt 1993. július 10-én, amikor egy átmulatott este után a hajnali órákban az együttes fiatal gitárosa, Kun Péter elindult motorozni. Sokat elárul arról, milyen állapotban lehettek az együttes tagjai, hogy a gitáros barátnője és a zenekar egyik testőre azonnal Kun Péter után ment autóval, mert attól féltek, nagyobb baja esik a motorral. Ez okozta a tra-

* Pataky Attila: *Bor, szex, rock & roll.* P. Management Kft., Bp., 2007.

gédiát is: az úton Kun éppen vissza akart fordulni a motorjával, amikor az őt követő barátnője és a testőr halálra gázolták. „A legutolsó felismerés, ami után már úgy éreztem, hogy lépnem kell, vagy vége lesz a világnak, az volt, amikor azt érzékeltem, hogy már Beácska [Pataky volt felesége] sem olyan fontos. Amikor – ha csak rövid időszakokra is – a második helyre került, a cucc mögé. Ekkor döntöttem úgy, hogy befejezem, vége, és soha többet" – írta a zenész arról, miért döntött úgy, hogy leszokik a drogról. De állítása szerint még így is évekbe telt, mire teljesen tiszta lett.

Ami a kokainhasználat törvényi következményeit illeti, a kilencvenes években is jelentős védelmet jelentett, ha valaki magasabb körökbe tartozott. A kivételezett helyzetet nem elsősorban a művészek élvezték, hanem a politikai-társadalmi ranglétra felsőbb fokain állók, vagy épp családtagjaik. Jó példa erre annak a fiatalembernek az esete, akire 1994 májusában a budapesti Nyugati pályaudvaron civil ruhás zsaruk figyeltek fel. Az akkor huszonhat éves férfit a rendőrök még a nyolcvanas évekből ismerték, a budapesti drogos szubkultúra népszerű alakjának számított. A Nyugatinál éppen üzletet akart kötni valakivel. Amikor észrevette a rendőröket, egy zacskót dobott a földre, benne negyvenhárom gramm kokainnal, és már el is pucolt volna, de a zsaruk gyorsabbak voltak. Elkapták, bevitték az őrsre. Másnap a kerületi kapitányság előzetes fogdájába benéző ügyeletes tisztet ijesztő látvány fogadta. A srác ernyedten nyúlt el a priccsen, keze-lába félig lelógott a földre, és közben mintha a hideg rázta volna, úgy reszketett. Aprókat nyögött, a tiszt arra gondolt, talán vizet kér. Valóban kért valamit, de nem vizet: a kábítószer-elvonás tünetei jelentkeztek nála. A rendőrök tudták, ha drogfüggőként ebben az állapotban nem kap segítséget, a rosszullét végzetes lehet.

Igen ám, de a fiúról köztudott volt a rendőrségen, hogy nemcsak fogyasztó, hanem díler is, drogkereskedésből fedezi a szükségleteit, ráadásul a lakásán megtalálták a bizonyítékokat: a mérleget, a zacskókat. Kiengedni tehát csak úgy nem lehetett. Ha egy átlagos dílert kaptak el ebben az időszakban, borítékolható volt a sorsa: elvonási tünetek esetén viszik a tököli rabkórházba, ahol felügyelet alatt tartják, aztán szépen előzetes letartóztatásba kerül; ha nincsenek tünetei, marad a „krecliben", amíg folyik az eljárás. Ám a Nyugati pályaudvarnál elfogott fiatallal nem ez történt. Nem sokkal azután, hogy erős rosszullét jeleit mutatta, a rendőrségen „felülről" utasítást kaptak az intézkedésre. A fiút egy kifejezetten kábítószeresekkel foglalkozó budapesti kórházba szállították, ahol a vizsgálati fogság ellenére a szülei is bármikor látogathatták. És bár az elsőfokú bíróság őrizetben tartotta volna, a védője fellebbezett, így a tárgyalásig szabadlábon védekezhetett. Az esetnek a rendőrségen is híre ment, hiszen ez idő tájt nem egy olyan ember „élvezett" szigorúbb bánásmódot, akinél ennél jóval kevesebb drogot találtak. Igaz, a fiatal azt vallotta, ő csak vásárló és nem kereskedő. A vallomása szerint a Nyugatinál a másik férfi adta a kezébe a csomagot, mielőtt elszaladt. Ezt azonban az igazoltató rendőrök nem látták, a jegyzőkönyvekben sem szerepelt. Persze sokáig nem maradt titokban, miért bántak vele a hatóságok jóval elnézőbben, mint más, hozzá hasonló vétkesekkel. A rendőrségről szivárgott ki az információ, hogy a fiatalember Siklós Csaba volt közlekedési miniszter, egykori MÁV-vezér fia. És ez biztosan csak egy ügy a sok közül – nyilvánvalóan bőven akadtak még védett helyzetet élvező fogyasztók, akik vagy megúszták a büntetést, vagy lényegesen enyhébb következmények érték őket a tettükért.

SZELLEMHAJÓ A PARTI FÖVENYEN

LÁTHATÓAN AZ UTOLSÓ CSAVARIG MEGZABÁLTA MÁR A ROZSDA AZT A HAJÓT, ami a Karib-térség harmadik legnagyobb szigetének, Jamaicának a partjainál, a sárgás homokba mélyedve fekszik gazdátlanul, nem túl messze a szigetország fővárosának nemzetközi repülőterétől. A napjainkra már lepusztult teherhajó fényképeire egy Facebook-oldalon találtam rá. A látvány akár egy szellemekkel benépesített horrorfilmbe is tökéletesen beleillene: a rozsdaette roncs ablakainak helye vakon bámul a semmibe, és a naplementében fotózott képeken feltűnik a vörösesbarna torzó feketén tátongó, üres gyomra. A kép mellett az áll, hogy valamikor a kilencvenes évek közepén egy tomboló vihar kényszeríthette szárazföldre a monstrumot, ám a leírás feltételes módban fogalmaz, így könnyen lehet, hogy ez csak amolyan találgatás. Vajon miért hagyott hátra a legénység és a hajót üzemeltető cég egy ilyen, valaha dollármilliókat érő vízi szépséget? Valaki vagy valakik minden bizonnyal nagyon szabadulni akartak tőle, és az is bizonyos, hogy erre megvolt a jó okuk.

Az elárvult roncs fotójára akkor kerestem rá, amikor egy jamaicai büntetőeljárás aktáiban lapozgattam, és kiderült, hogy a magára hagyott hajó az ügy egyik „főszereplője". A valaha szépséges monstrum egy magyar származású üzletember érdekeltségébe tartozott, és a hajó vesztének történetében központi szerepet játszik a kokain. Ám ahhoz, hogy elmeséljem, miként, Jamaica partjaitól először vissza kell kanyarodnunk Európába.

Davos neve bizonyára sokaknak ismerős – a svájci hegyek festői környezetében megbújó városban minden évben összejön a világ krémje: vezető politikusok, dúsgazdag üzletemberek, véleményformáló értelmiségiek, művészek ülnek össze, hogy a Világgazdasági Fórumon megbeszéljék a világ legégetőbb kérdéseit. Mindenki jelen van, aki számít, és persze olyanok is, akik számítani akarnak, és el tudják intézni, hogy fontos emberek között fényképezzék őket. Egy ilyen davosi összejövetelen fogott kezet 1989-ben Grósz Károly, az ekkor már szétesőfélben lévő, de még kormányzó Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára és egyben Magyarország kormányfője egy kellemes modorú, kedélyes svájci üzletemberrel, Peter Hargitayval.

Ahogy a nevéből is kitűnik, Hargitay magyar származású, szülei 1956-ban emigráltak az országból, amikor ő még csak ötéves volt. Felnőtt fejjel az üzletember a magyaron kívül már folyékonyan beszélt németül, franciául, angolul, illetve portugálul, hollandul, svédül is megértette magát. A tanulmányairól keveset tudni, annyi bizonyos, hogy tolmácsképzőbe járt, és különféle tanácsadói pozíciókban bukkant fel nem épp jó hírű cégek és nagymenő vállalkozók mellett. A nyolcvanas évek közepén a hírhedt Union Carbide vegyi cégnek adott kommunikációs tanácsokat, közvetlenül azután, hogy a vállalat üzemi balesete Indiában több ezer áldozatot követelt. Dolgozott a huszadik század leghíresebb olajmágnásának, az erőszakos stílusáról ismert Marc Rich amerikai–izraeli–spanyol–belga üzletembernek is, aki botrányosnál botrányosabb ügyletekkel szerezte több milliárd dollárra becsült vagyonát. Rich kijátszotta az olajembargókat, de még adót sem fizetett, így nem csoda, hogy a nyolcvanas években már menekülnie kellett az Egyesült Államokból, és húszévnyi bujkálás után adott csak

neki kegyelmet az akkori amerikai elnök, Bill Clinton. Hargitaynak tehát volt kitől tanulnia, ha a simlis játszmákban kívánt jártasságot szerezni.

Szülőföldjével sosem szakította meg a kapcsolatot, rendszeresen hazajárt, olyannyira, hogy a rendszerváltáskor két svájci kanton tiszteletbeli magyar konzuli pozíciójának a várományosa lett, majd az első szabadon megválasztott kormány külügyminisztere, Jeszenszky Géza át is adta neki a megbízólevelet. Nem tudni, hogy a pályaív ilyetén alakulásában mekkora szerepet játszott Hargitay pénztárcája, de tény, hogy az üzletember akkoriban kétmillió forinttal támogatta az MDF-et.

Bár a tiszteletbeli konzuli cím jól hangzik, és kétségtelenül növeli viselője reputációját, a titulusnak a valódi diplomáciai munkához nincs sok köze. A tisztséget ellátó személynek az a feladata, hogy a küldő állam kereskedelmi és egyéb érdekeit képviselje a fogadó államban. Ebben az értelemben tehát Hargitay a két svájci kanton érdekeit képviselte Magyarországon, de ahogy az ilyenkor lenni szokott, sokkal inkább a saját pecsenyéjét sütögette, és a magyar üzleti életben igyekezett kihasználni a pozícióval járó előnyöket. Ilyen előny például az, hogy ha átlép egy országhatárt, nem motozzák meg, és használhatja a diplomáciai folyosót.

Hargitayra amolyan életművészként, jópofa figuraként tekintettek Budapesten, aki még a legunalmasabb társasági eseményt is fel tudta dobni elragadó személyiségével. „Unalmas az a parti, ahol nincs ott Hargitay" – mondogatták akkoriban felsőbb körökben. Apró bajuszkájával, kigombolt ingnyakával, mokány alkatával leginkább egy olasz vendéglősre hasonlított, aki persze jól ismeri az üzlet mélyebb bugyrait is.

A Budapest utcáin méregdrága piros sportkocsijával furikázó üzletember megtalálta a helyét a formálódó magyar gazdasági elit krémjében. Még a kommunista rezsim sztárbankárjával, Fekete Jánossal is együtt dolgozott a rendszerváltás után. Budapesti irodáját a gellérthegyi Kelenhegyi úton, egy bérelt luxusvillában rendezte be. Ám amilyen elragadónak bizonyult a partikon és nyűgözött le másokat például zongoratudásával, annyira hamar kiderült: korántsem olyan zseniális vállalkozó, mint amilyennek láttatni akarja magát. Ezt jól illusztrálja, hogy miközben villámgyorsan százszázalékos tulajdonrészt szerzett az első budapesti tőzsdei újság kiadójában, legalább ennyire gyorsan összeveszett a lapvezetéssel, amely nem nézte jó szemmel a hanyagságot, ahogyan Hargitay a kiadó vagyonát kezeli. Kezdetben minden kapu nyitva állt előtte, és bármelyik „nagy ember" szívesen találkozott vele, de később, ahogy körvonalazódott, hogy üzleteinek nagy része komolytalan, egyre többen leírták a személyét. Akármerre járt, zűrös ügyeket hagyott maga után, pénzügyi botrányok fűződtek a nevéhez, miközben azt pletykálták róla, hogy folyamatos pénzzavarban van. Híre ment például, hogy a budapesti kiadójától felvett kamatmentes kölcsönt nem fizette vissza. Máskor olyan teniszkupa megrendezését finanszírozta a cégével, amelyet soha nem rendeztek meg. A végén már a látszatra sem ügyelt, és a lapkiadó vállalat összes bevételét elutaltatta a Bahamákon bejegyzett cége bankszámlájára. Ez akkora felháborodást váltott ki a tőzsdei lapnál, hogy a teljes szerkesztőség felállt.

Hargitaynak a botrányok sokasodásával égni kezdett a lába alatt a talaj. A kilencvenes évek közepén nagy sietve lelépett az országból, csakhogy a rendőrség is erősen érdeklődni kezdett utána, mert meglehetősen sok ember érezte

úgy, hogy a magyar–svájci vállalkozó átvágta. A rendőrök azt gyanították, több százmillió forinttal oldott kereket. A készpénzhez úgy jutott, hogy a cégeiben részvényeket adott el, ezt kifizették neki, a részvényeket azonban már nem látták viszont. A partikon még elragadó üzletember benyomását keltő Hargitay Pétert ekkor már világraszóló szélhámosnak, kalandornak tekintették, aki – sok más, messziről jött emberhez hasonlóan – a szülőhazájába visszatérve egyszerűen kihasználta a politikai átrendeződés okozta zűrzavart, majd amikor már megtömte a zsebeit, továbbállt.

1995 nyarán azonban történt valami, ami túlmutatott egy nagypályás simlis pénzügyi botrányain, és ami némiképp boldoggá tette azokat, akik szívesen látták volna az „üzletember" bukását. A Reuters hírügynökség ekkor számolt be arról, hogy a jamaicai rendőrség letartóztatott egy volt magyar állampolgárt, mert az érdekeltségébe tartozó teherhajón tizenhat kiló kokaint találtak. A férfit, akinek a kezén bilincs kattant, Peter Hargitaynak hívták.

A hajó nevét a hírekben nem közölték ugyan, a bírósági iratokban megtaláltam: M/V Pilar del Caribe. Ez az a monstrum, ami a jamaicai part homokjában rostokolva az azóta eltelt hosszú évek alatt pusztulásnak indult.

„Miután ebben az országban MSZMP-csúcstitkárokból MDF-miniszterek lettek, miért ne lehetne egy komoly üzletemberből kokaincsempész?" – így reagált anno Hargitay letartóztatásának hírére egykori bankár üzlettársa, Fekete János. De ahogy a rendszerváltás környékén felbukkanó kalandorok jó része, Hargitay Péter is eltűnt egy időre a süllyesztőben, sok-sok évig senki nem hallott felőle. Jamaicai letartóztatása után a sorsát sem a magyar, sem a külföldi sajtó nem követte, pedig, mint az a történetéből kiderül,

nem ártott volna – függetlenül attól, hogy valójában milyen szerepet játszott a kokaincsempészetben, és hogyan keveredett bele.

Amikor felkutattam a jamaicai kokainos ügy aktáit, egy rendkívül zavaros történet bontakozott ki, tele ellentmondásokkal és megválaszolatlan kérdésekkel. Hargitay vallomása önmagában elegendő ahhoz, hogy lássuk, milyen piszkos játszmákban találhatja magát az, akinek nagypályás drogcsempészekkel akad dolga.

* * *

1996 augusztusa és decembere között Hargitay a családjával, azaz feleségével és kislányával meglepően könnyedén utazgatott Európa-szerte, annak ellenére, hogy az Interpolon keresztül Magyarország elfogatóparancsot adott ki ellene egy gazdasági bűncselekménnyel összefüggésben. A közel öt hónap alatt legalább tíz határon belépett, gond nélkül találkozott bárhol bárkivel.

Az ügyirat és a korabeli rendőrségi jelentések alapján annyit lehet tudni a kétes hírű vállalkozó ezen időszakáról, hogy Jamaicába tette a székhelyét, ahol egy hajózási vállalkozás elnöke lett.

Az európai utakat követően 1996 végén Hargitay visszatért Jamaicába, ahol az érdekeltségébe tartozó hajó, az M/V Pilar Del Caribe legénységének egyik tagja sokkoló hírrel várta: a hajó gépházában olajozóként dolgozó egykori munkatársukat, Alexander Wilmottot az Egyesült Államokban agyonlőtték.

A hajót, amelynek gépházában korábban Wilmott is dolgozott, egy tőzsdei cég leányvállalata, a Cea Lines üzemeltette. Magában a cégben Hargitaynak sem közvetve,

sem közvetlenül nem voltak részvényei, ő volt viszont a Cea Lines elnöke. Ebbéli tisztségében ő felelt a cég fejlesztéséért, bővítéséért és azért is, hogy a társaságnak legyen elég pénze. Később az amerikai bíróságon tett vallomása szerint saját érdemeként könyveli el, hogy sikerült a Cea Linest egy tőzsdei céggel egybeolvasztania, de a hajó üzemeltetése nem tartozott a feladatkörébe. A Cea Lines 1995 januárjában kezdett vízi szállítmányozásba, de Hargitay váltig állította: semmilyen beleszólása nem volt abba, hogy a vállalat által üzemeltetett teherhajó mikor és hová megy, mit szállít. Ezt a hatáskört elnökként 1995 tavaszától egy OSA Inc. nevű houstoni cégre bízta. Ügynökségként az OSA szervezte a hajó szállítmányainak mozgását, tárgyalta le az összes szállítmányozási szerződést, alkudta ki az árat, és ennek az ügynökségnek kellett azonosítania minden, a hajó fedélzetére kerülő szállítmányt.

„A szállítmányra semmilyen ráhatásom nem volt, sosem vettem részt a szervezésben, sosem írtam alá semmilyen szállítmányozási szerződést – olvasható Hargitay vallomásában, amelyben azzal sem felejtett el dicsekedni, hogy az általa vezetett cég rögtön az induláskor, 1995 első félévében hatszázezer dollár bevételt termelt. – A munkám az volt, hogy az általános ügynökségek és szállítmányszervezők ki legyenek fizetve – folytatta vallomását a gyanúsított. – Ezért cserébe ők fizették a legénységet, az üzemanyagot, a kenőanyagot, az ellátmányt, és ezt kiszámlázták a Cea Linesnak. A cég elnökeként vétójogom volt egyes szállítmányok felett, ha úgy ítéltem meg, hogy pénzügyileg nem éri meg. Ezzel a vétójoggal egyszer sem éltem, mivel az ügynökség kiemelkedően hatékonyan dolgozott a cég szempontjából."

Ám alig három hónappal azután, hogy a vállalat egyáltalán kereskedni kezdett, Hargitay állítása szerint a hajó

legénységét drogkereskedők környékezték meg. Nem is egyszer. A magyar vállalkozó elmondta, hogy a legénység tagjai a dél-amerikai Guyanában, Venezuelában, de Jamaicában is kaptak ajánlatokat helyi kábítószer-kereskedőktől, akárhányszor kikötött ezekben az országokban a teherhajó. És bár Hargitay szerint neki soha semmilyen beleszólása nem volt a hajó üzemeltetésébe és abba, hogy arra mit és kik raknak fel, ugyanebből a vallomásból az is kiderül, hogy a kábítószer-csempészettel kapcsolatos információk nála futottak össze, és úgy tűnik, ezekben a kérdésekben nagyon is ő döntött.

Hargitay azt állította, hogy ő maga 1995 márciusában szerzett tudomást a drogkereskedők ajánlatairól, és erről azonnal tájékoztatta a Cea Lines jogászát, Charles Rose-t. A bíróságon azt mondta, bízott Rose tanácsaiban, mert az ügyvéd korábban a New York-i államügyész helyetteseként dolgozott több mint tizenöt évig. Hargitay szerint Rose kézbe is vette az ügyet. Az ügyvéd még márciusban kapcsolatba lépett Frank Tarallóval, akit még New Yorkból ismert. Tarallo ekkoriban az amerikai Kábítószer-ellenes Hivatal, a DEA miami kirendeltségét vezette, és mindjárt fel is vette a kapcsolatot a hivatal kingstoni attaséjával.

Hargitay ebben az időszakban Európában járt üzleti úton, és amikor visszatért Jamaicába, állítása szerint kapott egy üzenetet, hogy hívja fel „Frank [Tarallo] haverját", a Miamiban élő Steve Wiedenert. Hargitay találkozott is Wiedenerrel, később pedig meghívták a DEA egyik irodájába. Ott mutatták be a Kábítószer-ellenes Hivatal egyik Jamaicában dolgozó ügynökének, W. D. Crawfordnak, akinek elmondta, hogy a hajó legénységét drogkereskedők környékezték meg. Hargitay ezen a találkozón két ilyen esetről is beszélt. Az egyik eset Jamaicában, a másik pedig

Venezuelában történt. Mindkét ügyet a hajó fedélzeti mérnöke, Herman Ahmed jelentette neki, aki azt is elmondta, hogy Venezuelában és Jamaicában is a legénység egyik tagját, a gépházban olajozóként dolgozó Alexander Wilmottot keresték meg a csempészek. Hargitay a vallomásában ugyanakkor nem tisztázta azt az ellentmondást, hogy ha ő – ahogy állította – nem felelt a szállítmányozásért, vajon Ahmed miért neki jelentette a drogkereskedők ajánlatát, és miért nem a hajó kapitányának.

A magyar vállalkozó elmondása szerint a drogkereskedők marihuánát, hasist és egy tizennyolc kilós kokaincsomagot akartak a hajóra juttatni. A tizennyolc kiló a nemzetközi piacon egyáltalán nem számít hatalmas mennyiségnek. Ezt a drogcsempészek is tudták, akik ezzel a mennyiséggel csak tesztelni akarták a szállítást, vajon mennyire biztonságos ez az útvonal ezzel a hajóval.

Miután Wilmottnak ajánlatot tettek, ő ezt jelentette a főnökének, Herman Ahmednek, aki pedig szólt Hargitaynak. Vallomásában a Cea Lines elnöke kitartott amellett, hogy esze ágában sem volt elfogadni az ajánlatot, és meghagyta Ahmednek, tartsa nyitva a szemét, illetve utasítson el minden megkeresést, amit a drogcsempészektől kap. Miután Hargitay a két esetet elmesélte az ügynököknek DEA irodájában tartott megbeszélésen, abban maradtak, hogy ha legközelebb is kapnak ilyen ajánlatot, akkor a vállalkozó azt jelzi Crawfordnak. A DEA ügynökeit lázba hozta a történet, ők ugyanis érdekeltek voltak egy ellenőrzött szállítás megszervezésében. Az ellenőrzött szállítás azt jelenti, hogy a kábítószert a DEA hagyja felvinni a hajóra, hogy aztán követni tudja az útját, ezáltal szerezve hasznos információkat. Így tudják például kideríteni, hogy a csempészáru kiknél köt ki a végén, kik jelentkeznek érte. Ez esetben az

ellenőrzött szállítást nehezítette, hogy a teherhajónak nem volt előre egyeztetett útvonala. Hogy menet közben mikor, hol kötött ki, nagyban függött attól, mit és kinek szállított. Crawford épp ezért azt javasolta, a DEA építsen be egy embert a hajóra.

Nem sokkal a találkozó után a legénységet Kingstonban új csapat váltotta, és a hajó – jamaicai rakománnyal a fedélzetén – a Kubától északkeletre található Turks- és Caicos-szigetek felé vette az irányt. Hargitay vallomása szerint ezekben a napokban ismét megcsörrent a telefonja, és Ahmed, a főmérnök hívta a hírrel: a drogkereskedők megint megkeresték Wilmottot, és készen állnak arra, hogy megpakolják a hajót – ezúttal marihuánával. A magyar üzletember szerint ekkor ő azonnal hívta Crawfordot, aki időt kért tőle, majd visszahívta és elmondta: a DEA-t nem érdekli a marihuána ellenőrzött szállítása, ők a kokainra hajtanak, ezért arra kérte Hargitayt, utasítsa a főmérnököt, hogy szakítsák meg a kapcsolatot a drogkereskedőkkel. Hargitay állítja, eleget is tett a kérésnek, ám másnap kora reggel Ahmed azzal hívta fel, hogy a parancs ellenére az éjjel Wilmott segített a csempészeknek a hajóra pakolni a füvet.

Hargitay szerint ő azonnal hívta Crawfordot, aki őrjöngött a hír hallatán, majd instruálta az üzletembert, mit tegyenek. „Azt mondta, dobjuk a marihuánát a vízbe, ő pedig szól a jamaicai drogügyeseknek, hogy a legénység víz tetején lebegő zsákokat látott."

Hargitay szerint Crawford arra kérte, ha a rendőrök kérdezik, a legénység is mondja ugyanezt. Így is történt. Amikor a rendőrség meghallgatta a főmérnököt, ő Crawford tanácsának megfelelően vallott.

Két nappal később Hargitay állítása szerint felkereste őt az irodájában egy Dell nevű őrmester a jamaicai rendőrség

kábítószer-ellenes részlegéről, és a történtekről kérdezgette, de ő csak azt hajtogatta, amit Crawford mondott neki. Ám Hargitay ekkor már Wilmott nevét is megemlítette, mondván, hogy a gyanúja szerint a gépházban dolgozó munkás drogkereskedőkkel üzletelhet, megbízhatatlan, és ki fogja őt rúgni. Wilmottnak még aznap fel is mondott. A jamaicai rendőrség később elfogatóparancsot adott ki a férfi ellen, és Hargitay úgy tudta, egykori alkalmazottja ezután meg is szökött Jamaicáról.

Öt-hat héttel később, 1995. június 19-én Hargitay Péter egy találkozón vett részt a DEA miami irodájában Frank Tarallóval, Crawforddal és egy harmadik ügynökkel, Mike Shamosszel. A találkozót a Cea Lines jogtanácsosa, Charles Rose szervezte, Hargitay pedig arról beszélt, hogy ezúttal a főmérnökét keresték meg venezuelai kábítószer-kereskedők, azok, akik korábban a már kirúgott Wilmottot is megkörnyékezték. A drogcsempészek azt ajánlották, hogy ismét csinálnának egy tesztet: egy nagyobb mennyiségű kokaint juttatnának fel a hajóra.

Hargitay vallomása szerint a DEA örült az újabb kapcsolatfelvételnek, az ügynökök ezúttal is azt kérték tőle, hadd telepítsenek egy beépített embert a fedélzetre, azzal a kikötéssel, hogy az ügynök kiléte csak Hargitay és a hajó kapitánya előtt lenne ismert. A DEA azt is felajánlotta a magyar vállalkozónak, hogy ha a hajónak a kokainszállítmány miatt a tervezettnél hosszabb utat kellene megtennie, az ebből adódó pluszköltségeket, beleértve az üzemanyagot, a kenőanyagokat, a kikötői díjakat és egyéb kiadásokat, a Kábítószer-ellenes Hivatal kifizeti a cégnek. Sőt a hivatal ezen felül pénzt is kilátásba helyezett az együttműködésért cserébe, és azt is megígérték, hogy az ellenőrzött szállítás során a kokaint nem foglalnák le a kikötőben, nehogy

csorbuljon a cég hírneve – ehelyett tovább követnék az útját. A DEA csak annyit kért, ha a drogkereskedők jelentkeznek, Hargitay tájékoztassa erről valamelyik fedett ügynököt, Crawfordot, Tarallót vagy Shamost.

A drogkereskedők legközelebb akkor bukkantak fel Ahmednél, amikor a hajó éppen egy venezuelai kikötőben vesztegelt. A csempészek tizennyolc kiló kokaint szándékoztak felvinni a hajóra egy „próbaút" erejéig. Ahmed – aki ekkor már a felmondási idejét töltötte a cégnél – felhívta a szállítmányszervező houstoni OSA-t, és kérte, hogy sürgősen keressék meg a cég elnökét. Hargitay ekkor éppen Londonban tartózkodott üzleti úton. Vallomásában azt magyarázta, hogy azonnal hívta Crawfordot, aki szólt a DEA venezuelai embereinek. Ekkor azonban furcsa pálfordulás következett be a Kábítószer-ellenes Hivatal hozzáállásában. Már korántsem lelkesedtek annyira az ellenőrzött szállításért, sőt arra utasították Ahmedet, mondjon nemet az ajánlatra, mert tizennyolc kiló kokain kis mennyiségnek számít, ezért nem éri meg végigcsinálni a procedúrát.

Ám ekkor megint fordult a kocka. A szállítmány mégiscsak valahogy felkerült a hajóra. De arra, hogy mikor, hol és hogyan jutott a fedélzetre, nincs információ a bűnügy aktáiban.

Hargitay a vallomásában Ahmedre kent mindent. Azt állította, a főmérnök engedte a DEA és az ő utasítása ellenére is, hogy a kokaint a csempészek felvigyék a hajóra. A magyar vállalkozó azt állította, beosztottja mindezt eltitkolta előle és a legénység többi tagja elől, ráadásul másnap már el is hagyta a hajót, hogy Kaliforniába menjen, ugyanis az apja ekkor halt meg. „Senki sem tudott a fedélzeten elrejtett drogról majdnem két hónapig. Ahmed később azt mondta, sosem sikerült elérnie, mert mindig utazgattam" – vallotta

Hargitay. A vallomásában arra nem tért ki, hogy ha tényleg két hónapig a hajón volt a drog, vajon miért nem kereste azt senki.

Még mielőtt megtalálták volna a különös és nemkívánatos rakományt a hajón, 1995. július végén a Dominikai Köztársaság egyik kikötőjében felszállt rá egy fedett ügynök, Ian Haughton. Ő volt az a bizonyos beépített ember, akinek a kilétéről csak Hargitay és a hajó kapitánya tudott. Haughton feladata az volt, hogy figyelemmel kísérje a hajó útját, ám az ügy aktáiból nem derül ki, tudott-e bármit a kokain különös felbukkanásáról a vízi járművön. Hogy a DEA-nek volt-e bármi köze az ügyhöz, s ha igen, miért titkolták a végül mégis megszervezett ellenőrzött szállítást a tulajdonos hajótársaság elnöke elől, nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy a hajó, miután a fedett ügynök felszállt, a Dominikai Köztársaságból Jamaica felé vette az irányt, de útközben súlyos műszaki probléma lépett fel, és mindez egy viharral tetézve már-már azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy elsüllyednek a háborgó tengeren. Houstonból ekkor felhívták Hargitayt, és utasították: jelezze a kapitánynak, hogy a veszély miatt a hajó kössön ki a legközelebbi kikötőben. Végül augusztus elsejének éjjelén a jármű megérkezett a kingstoni kikötőbe, ahol azonnal szárazdokkba helyezték, és megkezdték a javítását. Hargitay elmondása szerint ekkor kénytelenek voltak ismét igénybe venni az előző főmérnök szolgálatait, őt az OSA Kanadából rendelte vissza. Ahmed augusztus első napjaiban a kikötőhöz repült, hogy csatlakozzon a javítást végző csapathoz. Ez idő alatt Hargitay az Egyesült Államokba utazott a Cea Lines székhelyére. Augusztus 8-án este az irodájában ült, amikor Ahmed felhívta, vallomása szerint azzal, hogy van egy jó és egy rossz híre. „A jó, hogy a hajót nemsokára

sikerül teljesen megjavítani. A rossz hír, hogy kokain van a fedélzeten." Bár Hargitay vallomásában nem részletezte, hol találták meg a drogot, egy későbbi rendőrségi anyag szerint a gépház egyik berendezésében rejtették el.

Hargitay a kokainos hír hallatán megdöbbent, legalábbis a bíróságon így fogalmazott. Másnap reggel New Yorkba repült, hogy találkozzon Rose-zal, a jogtanácsossal és saját, ekkor már felcseperedett fiával, akivel azt tervezte, hogy még a nyári szünetben Európába utaznak. „Figyelmeztettem Ahmedet, hogy ne nyúljon semmihez, és hogy a drog maradjon ott, ahová el volt rejtve, egészen addig, ameddig vissza nem térek Jamaicába az Egyesült Államokból" – vallotta az üzletember.

New Yorkba érkezve abban állapodott meg Rose-zal, hogy mindezt elmondják a DEA-nek, és a tőlük kapott tanácsok szerint járnak majd el.

A fiával tervezett európai utazgatást rövidre fogta, és visszatért vele Jamaicába.

Kingstonba érkezve már augusztus 14-én összehívott egy értekezletet, ahol Ahmed elmondta a részleteket a hajó kapitányának, a jelen lévő DEA-ügynöknek és Hargitaynak is arról, hogyan találták meg a hajón az árut.

Hargitay szerint ebben az időpontban nem volt kilátásban egyesült államokbeli úti cél, szerinte ezért sem állta meg a helyét az a vád, hogy a kokaint Amerikába akarták volna csempészni.

Két nappal a találkozó után Hargitay elment a jamaicai rendőrségre, és jelentette az ügyet a kábítószer-ellenes osztály vezetőjének, R. Grantnek. Igen ám, de amikor a jamaicai rendőrség kivonult a hajóra, a kokain egy része, legalább kétkilónyi hiányzott. A jamaicai rendőrség ekkor a hajó kapitányát és Hargitayt is letartóztatta, utóbbinak a híre

jutott el aztán a Reuters hírügynökségen keresztül a magyar sajtóba is.

A vállalkozó a vallomásában a főmérnököt és a beépített DEA-ügynököt hibáztatta a kokain egy részének eltűnéséért. Azért is tartotta gyanúsnak őket, mert augusztus 14-e után az ügynök és a főmérnök is elhagyta az országot, egyikük sem várta meg a jamaicai rendőrség kivonulását.

Akárhogy is, Hargitay igencsak meggyőzően léphetett fel a jamaicai bíróságon, ott ugyanis felmentették őt. Hittek neki, jórészt éppen R. Grant vallomása miatt. A rendőr ugyanis elismerte, hogy a magyar származású üzletember valóban jelentette, kábítószer van a hajón. Hargitay egyébként a DEA-t tette felelőssé a kálváriájáért, mert úgy érezte, cserben hagyták. Az más kérdés, hogy Grant főfelügyelő, akinek részben felmentését köszönhette, pár hónappal később otthagyta a rendőrséget. Nem önszántából. Egy általa felügyelt raktárból ugyanis, ahol nagy mennyiségben tároltak kokaint, eltűnt a kábítószer. Aztán pedig leégett a raktár.

A Hargitay által elmondottakkal ellentétben a sztorira másképpen emlékeztek azok a DEA-ügynökök, akikre a magyar származású üzletember a felelősséget hárította, de ez nem ingatta meg a jamaicai bírák Hargitay ártatlanságába vetett hitét. Miután felmentették, a magyar–svájci üzletember ismét szabadon utazgatott, mígnem 1996 végén megtudta a hírt, hogy Wilmottot, akit egykor ő rúgott ki a cégtől és aki később megszökött Jamaicáról, az Egyesült Államokban meggyilkolták. A gépházba beosztott olajozót többször, közvetlen közelről lőtte fejbe valaki.

Túl sokáig Hargitay sem élvezhette felhőtlenül az életet. 1997. április 2-án, miután leszállt a Miami nemzetközi repülőtéren, megtagadták tőle az engedélyt, hogy belépjen az

Egyesült Államokba. A repülőteret sem hagyhatta el, hiába lobogtatta a jamaicai bíróság végzését, ami igazolta, hogy felmentették a vádak alól. Huszonkilenc órával később, április 3-án délután az amerikai külügyminisztérium nemzetközi ügyosztályának kérésére le is tartóztatták. A külügy azért lépett, mert Hargitay ellen még 1995 augusztusában a budapesti Interpol-irodán keresztül a magyar rendőrség nemzetközi elfogatóparancsot adott ki – ezért is tagadták meg tőle az amerikaiak a belépést.

Heteken át a miami szövetségi börtönben tartották fogva, és miközben a kiadatására várt, kétrendbeli, bűnszövetségben elkövetett kábítószer-csempészettel, valamint kokain terjesztési célú birtoklásának gyanújával emeltek ellene vádat. De az esküdtszék végül úgy ítélte meg, nem bűnös. Felmentették. Magyarországnak sem adták ki, gyakorlatilag megszűntek ellene az eljárások.

S hogy miként sodródott a hajó a partra Kingston közelében, és miért hagyták ebek harmincadjára jutni? Ezt a históriát csak a történetmozaik hiányos darabkái alapján tudom kikövetkeztetni. Akárhogy is felmentették Hargitayt a bűnvádi eljárás alól, a kokainos ügy nagyon kellemetlenné válhatott számára. Előélete is arra példa, ha szorítani kezdte valahol a cipő, igyekezett gyorsan kibújni belőle. Valószínűleg szabadulni akart az egész hajózási vállalkozástól is, így bizonyosan lemondott a Cea Lines elnökségéről. A vállalat vélhetően messze nem volt olyan sikeres, mint ahogy elnöke megpróbálta azt a bíróságon lefesteni, és a legvalószínűbb forgatókönyv, hogy a műszaki gondokkal küszködő hajótól – amit talán valóban kikezdett egy újabb vihar is – a társaság valamilyen biztosítási manőver útján szabadult meg. Erre persze nincsenek írásos bizonyítékok, csak találgathatunk.

Tévedés volna azt hinni, hogy egy ilyen Hargitay-féle kalandos életutat, amit zavaros pénzügyi műveletek, Interpol-körözés, nemzetközi kokaincsempészési vádak kísérnek, nem lehet tetézni. Merthogy a magyar–svájci férfi évekkel később újra felbukkant egy zavaros nemzetközi botrány egyik szereplőjeként.

2010 decemberében a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség, a FIFA Oroszországnak ítélte oda a 2018-as futball-világbajnokság rendezési jogát, Katarnak pedig a négy évvel későbbiét. Egyszerre döntöttek két vébéről, a FIFA akkori elnöke, Sepp Blatter belement ebbe. A FIFA aggastyán döntéshozóinak ez azért jött jól, mert – mint később kiderült – kenőpénzeket zsebeltek be mindkét országtól. Öt évvel később a FIFA éves zürichi kongresszusa előtt több tisztségviselőt vettek őrizetbe korrupció, pénzmosás és zsarolás vádjával. A figyelem a szövetség akkori elnökére, Sepp Blatterre irányult, aki az egyre jobban dagadó nemzetközi botrány miatt lemondott, majd egy évre rá maga a FIFA tiltotta el évekre a futballügyekről. Akárcsak a kenőpénzek miatt gyanúba keveredett UEFA-elnököt, Michel Platinit, akit később őrizetbe is vettek a világbajnokság rendezése körüli korrupció gyanújával.

A FIFA korrupciós ügyeit feltáró külföldi újságírók felhívták a figyelmet egy lobbistára, aki különleges tanácsadóként már 2002-ben kisegítette nehéz helyzetéből a kenőpénzvádakkal támadott Blattert, így aztán évekig bizalmi pozícióban maradhatott. Egy ember, aki közvetítőként lépett fel a FIFA korrupciós ügyeiben. Ez a lobbista Blatterrel olyan jó kapcsolatot ápolt, hogy a *Goal!* című filmtrilógia produceri munkáját is megkapta, 2008-tól pedig az Ázsiai Labdarúgó-szövetség elnökének, Mohamed Bin Hammamnak az útját egyengette a FIFA végrehajtó bizottsági tagságért folytatott kampánya során. Igazi dörzsölt hamiskártyásként jellemezte őt a nemzetközi sajtó. Ezt a lobbistát Hargitay Péternek hívják.

NEHÉZSÚLY

A KILENCVENES ÉVEK ELEJÉN EGY GRAMM KOKAINÉRT TÍZEZER FORINTOT KELLETT FIZETNI, ami óriási összegnek számított akkoriban, hiszen a havi átlagfizetés tíz- és harmincezer forint között mozgott. Ezért tényleg csak azok engedhették meg maguknak a kokót, akiknek nem okozott gondot egy ekkora összeg előteremtése.

Márpedig ha valamiben ekkora pénz van, arra ráugrik az alvilág.

„Ez az a piac, amit már érdemes a bűnözőknek kézben tartani. Ráadásul a kokainfogyasztók jól őrzött lakásokban, bárokban, masszázsszalonokban fogyasztják a szert, így nagyon nehéz a tettenérés és a bizonyítás. Az egyszerű narkós a magas ár miatt nem is jut hozzá a kokainhoz" – nyilatkozta 1994-ben Hollós György alezredes, az ORFK Kábítószer-bűnözés Elleni Osztályának akkori vezetője.*

Az alvilágból is a vagyonosabb alakok kaptak rá leginkább a kokóra. Vagy azért, mert annyi pénzt kerestek a bűnözésből, vagy azért, mert a jó bűnözői kapcsolataik révén esetleg a piaci árnál olcsóbban jutottak hozzá a szerhez. Ami pedig sokakat közülük teljesen tönkretett. Az olajozásból és más „okosságokból" meggazdagodó bűnözők egy része ötven-, de akár százmilliót is elkólázott az évek során, felélve mindazt, amit „kínkeserves" munkával megkerestek. Sok gengszter nemcsak kokainozott, hanem crackezett is.

* *Magyar Nemzet,* 1994. február 26.

A crack is kokain, csak nem por, hanem kristály alakú. Ahogy a mondás tartja, ha a kokain a bor, a crack a vodka. Sokkal durvább a hatása, mint a kokainnak, ráadásul ugyanakkora mennyiségből kevesebb is elég, tehát olcsóbb a fogyasztása. Nem véletlen, hogy amikor a nyolcvanas években az Egyesült Államokban hódítani kezdett a crack, akkor nem a kokaint szippantó vagyonosabb közép- és felső osztály köreiben lett népszerű, hanem a szegényebb gettó lakói között. A rasszizmus is hozzájárult aztán ahhoz, hogy Amerikában – elég álszent módon – sokkal szigorúbban büntessék a crack lecsúszott, perifériára szorult fogyasztóit, mint azokat, akik „sima" kokaint szívtak.

Pedig a crack is kokainból van, az előállítása sem bonyolult. A leggyakoribb, hogy a crack fogyasztói szódabikarbónás vizet melegítenek fel egy kanálban, majd azzal vegyítik a kokainport. Miután ezt az elegyet tovább melegítik, és az így keletkező hártyaszerű réteget lehántják róla, kristályszerű fehér anyagot kapnak, ami egy kis kavicskára emlékeztet. Ez a crack, ennek a gőzét szívják fel vagy lélegzik be. A crack – a kokainnal ellentétben – azonnal hat, viszont a hiányát a sima kokainozásnál is jobban érzi az, aki függővé válik.

A kilencvenes években több ismert budapesti nehézfiú is súlyos crackfüggővé vált, sokuk pályafutásának ez vetett véget. A crack és az alkohol tette tönkre anyagilag a hetvenes–nyolcvanas évek legendás betörőjét, a *Maffiózók mackónadrágban* című könyvem egyik szereplőjét, Buksit is, aki egy ideig a rendszerváltás után Los Angelesből hazatérő és kokainnal is kereskedő Zubovics Gyula mellett dolgozott. Kokaint használt a hírhedt nyolcadik kerületi erős ember, Sipos Misi is, aki – fizikai erejét kihasználva – a nyolcvanas évek végétől védelmi pénzeket szedett a kurvákat futtató

striciktől. Csak azoknak nem kellett neki fizetniük, akik ki mertek vele állni verekedni, és legyőzték őt. Nem volt ilyen strici, mert Sipos percek alatt összevert mindenkit, aki kiállt ellene. A híre hamar elterjedt az éjszakai életben, a kilencvenes években már üzlethelyiségek, játéktermek védelmét látta el. Egyedül ment mindenhová intézkedni, ezért viszont bármikor üzemképes állapotban kellett lennie. Így szokott rá a speedre és a kokainra.

Az éjszakai életben ekkoriban feltűnő és megerősödő nyolcadik kerületi fenegyerek, T. György is kedvelte a port, akárcsak az 1998 nyarán az Aranykéz utcában felrobbantott Boros Tamás – hogy csak az ismertebb neveket említsem. Akkoriban még úton-útfélen akadtak olyan éjszakai bárok, amelyeket szinte kizárólag zűrös alakok látogattak. Ezeken a helyeken nem igazán kellett rendőrségi razziáktól tartani, a zsaruk elkerülték az efféle bárokat. Részben saját jól felfogott érdekükben, részben a tulajdonosok gondoskodtak arról, hogy békén hagyják őket, és mindenki jól járjon. A kokain minősége jobb volt, mint manapság, mert az országba ekkoriban érkező és a bűnözőknél landoló por még nem ment át sok lépcsőn, nem is nagyon ütötték fel.

A fehér por ekkor még két irányból érkezett Európába, de a nemzetközi csempészútvonalon Magyarország sokáig csak tranzitállamnak számított. A balkáni útvonalon török és albán, esetleg bolgár bűnszervezetek csempészték, Ukrajna felől a szláv ajkú, főleg orosz és ukrán bűnözők hozták be, de ők leginkább csak felügyelték a csempészetet és a terítést, illetve a helyi kereskedőktől szedtek védelmi pénzeket. Magyarországon persze a magyar bűnözőknek is jutott szerep, bár inkább csak alsóbb szinten, ők a szállítást, az itthoni elosztást végezték. A magyar bűnözők dönthették el, hogy Budapesten hol jelenhet meg a kokain, és ki árulhatja.

Ezenkívül akadtak olyan magányos harcosok, akik Amerikába utazgattak, és maguk intézték a szállítást. Nekik saját beszerzési forrásaik voltak, akiktől kisebb, tizenöt–húsz grammos mennyiségben tudtak vásárolni. Saját ügyfélkörrel bírtak, és egyik nagyobb szervezethez sem kapcsolódtak. Nehezebb is volt őket felderíteni.

A rendszerváltás utáni korszakban két meghatározó magyar „kokainbáró" tevékenykedett Magyarországon, mindkettő a fővárosban: Muskovics Gyula és a Hurka gúnynéven ismert U. Gábor.* Ma már egyikük sem él.

Muskovics Gyula fiatalon, már a nyolcvanas években összeütközésbe került a törvénnyel. A fiatalkorúak tököli börtönében ült, ott ismerkedett meg azzal a P. Tamással, aki évtizedekkel később a hazai szervezett bűnözés egyik ikonikus alakjává vált. Amikor P. Tamás a kilencvenes évek elején bekerült az egyik legnagyobb olajbűnözéssel foglalkozó cég, az Energol vezetésébe, Muskovics már viszonylag vagyonos embernek számított. Lányok futtatásából szerzett pénzét a kokainüzletbe fektette be, sokan tudták róla, hogy nagy tételben kereskedik droggal. Valószínűleg az ismert orosz keresztapa, az ekkoriban Budapesten tanyázó Szemjon Mogiljevics embereitől szerezhette a kábítószert, amelyet aztán a terjesztőin keresztül értékesített.

Akik ismerték Muskovicsot, igen jó kiállású, csupa izom, de intelligens emberként jellemezték, aki, ha kellett, brutálisan nyers és durva is tudott lenni. Elegáns ruhákban járt, szerette a fehér, vasalt ingeket, és ha rendőrök kérdezték – ami gyakorta megesett –, mindig roppant jó modorban,

* U. Gábor (Hurka) a *Maffiózók mackónadrágban* című könyvben is szerepel Ugó álnéven. *(A szerk.)*

higgadtan válaszolt. Akár egy üzletember. Ha azonban vitája akadt az alvilágban, attól sem riadt vissza, hogy levágja valakinek a fülét. Fürge, mozgékony, sportos alkatával jól is verekedett. Bár volt egy-két embere, akik körülvették, Muskovics nem járt testőrökkel. Elég sokan tisztelték ahhoz, hogy akár egyedül is biztonságban érezze magát. A biztonság azonban illúziónak bizonyult. 1995 júliusában maffiamódszerrel végeztek vele: a fővárosi Zugligeti úton menyasszonya szeme láttára, az esküvője előtt egy nappal ölte meg egy máig ismeretlen, autóból tüzelő géppisztolyos merénylő. A háza kapujában, az utcán érte a halálos lövés. Menyasszonya, aki az ablakhoz lépett és kinézett, az üveg mögül nézte végig a férfi halálát, de a tettest nem látta.

Muskovics gyilkosát soha nem kapta el a rendőrség, máig nem tudni, ki akarhatta a halálát. Csak találgatások keringenek. A gyilkosság után az a pletyka terjedt az alvilágban, hogy a kokainkereskedelem miatt kerülhetett elszámolási vitába az oroszokkal. Ennek azonban ellentmond, hogy egykori ismerősei szerint Muskovics korrekt üzleteket bonyolított le, és senki nem hallott semmilyen elszámolási nézeteltérésről a környezetében. Ráadásul a gyilkosság után orosz partnerei is megpróbálták megtudni, ki és miért ölhette meg állandó vevőjüket. Ők sem jutottak közelebb a megoldáshoz. Évtizedekkel később a magyar alvilág két ismert alakja is azt állította, hogy Muskovics halála P. Tamás lelkén szárad. A kilencvenes évek alvilági leszámolásos ügyeiben koronatanúként szereplő „bűnbánó maffiózó", Radnai László azt nyilatkozta Havas Henrik *A magyar keresztapa* című könyvében: ő úgy tudja, P. Tamás ölette meg Muskovicsot, mert tiszteletlenül beszélt vele. Radnai elmondása szerint miután Muskovics kiszabadult a fiatalkorúak tököli börtönéből, leginkább kábítószer-kereskedelemmel

foglalkozott, de mellette uzsorázott, és az olajbűnözésbe is be akart szállni. Radnai jó kedélyű, nagydumás sráckent jellemezte, olyannak, aki szeretett poénkodni mások rovására, a sztorijain nagyokat nevetett a hallgatósága. Radnai hallomásból úgy tudta, hogy P. Tamás egy alkalommal a budapesti Kempinski Hotelban tartott találkozójukon szóvá tette Muskovicsnak, miért nem foglalkozik inkább a saját dolgaival, miért akar az olajozásba beszállni, mire fel Muskovics csúnyán visszaszólt neki: „Mit okoskodsz, te köcsög! Hát együtt szoptuk a faszt Tökölön!" Radnai szerint ezzel Muskovics arra utalt, hogy a fiatalkorúak börtönében még mindketten „köcsögök" voltak, akikkel a náluk jóval erősebb elítéltek fajtalankodtak. Ez a kijelentés kerülhetett az életébe Muskovicsnak, mert P. Tamást rettentően zavarta, hogy a megbeszélés többi résztvevője is hallotta. Radnai mellett a P. Tamáshoz egykor közel álló Lakatos András, alias Kisbandi is beszélt Muskovics haláláról. Kisbandi igazi szélhámosnak számított az alvilágban. Neki egy rendőr kapcsolata kotyogta el, hogy Muskovics információkat szolgáltat a rendőrségnek P. Tamásról. Kisbandi ezt visszamondta P. Tamásnak, és szerinte ekkor dőlt el Muskovics sorsa. Bármi is az igazság, P. Tamást ezzel a gyilkossággal soha nem gyanúsították meg, noha évtizedekkel később olyan nagy alvilági leszámolások miatt ítélték el felbujtóként, mint Prisztás József 1996-os meggyilkolása vagy éppen az 1998-as, több ember életét kioltó Aranykéz utcai robbantás.

Muskovics személyesen ismerte a Hurka gúnynevű U. Gábort is, de utóbbi idősebb volt nála, és bűnözői pályáját is a hetvenes évek végén kezdte.

A jól szituált, középosztálybeli családból származó, de karosszérialakatos végzettségű Hurka huszonévesen orgaz-

daként már meghatározó tagja volt egy betörőbandának, amely a nyolcvanas évek legelején tehetős emberek lakásait rámolta ki. A banda ellen Presztízs fedőnéven folyt nyomozás, az eljárásban vizsgálóként egy akkor még fiatal hadnagy, Pintér Sándor (a későbbi belügyminiszter) is dolgozott. A betörésekben Hurka bűntársa a hetvenes évek legendás budapesti gengsztere, a később Los Angelesbe disszidált és 1990 őszén agyonlőtt, addigra már erősen kokainfüggő Markó Béla volt, de ugyanehhez a körhöz tartozott a később crackfüggővé váló Buksi is.

Markóval ellentétben Hurka kerülte az orgazdákra amúgy sem jellemző erőszakot. Ehelyett inkább nagyvilláginak tűnő, társasági életet élt. A nyolcvanas években rendszeresen felbukkant a budapesti éjszakában, mulatóról mulatóra járt, kedvelte a varietéműsorokat, és sűrűn megfordult azokban a bárokban, ahol az akkoriban még alig ismert tehetség, Zámbó Jimmy zongorázott. Jó kapcsolatokat ápolt a művészvilággal, második felesége, egy nála fiatalabb táncosnő is az éjszakai életből került ki és élt Hurkához hasonlóan szabados életet.

Hurka mindennel seftelt, amit a betörőktől, tolvajoktól, csempészektől átvett, az ebből szerzett vagyonból pedig úszómedencés, nagy kőkerítéssel körbevett luxus családi házat építtetett Budapest egyik kertvárosi részében.

Fényűzően, nagy lábon élt, a környezete előtt sem csinált titkot abból, hogy nem a tisztes adófizetők közé tartozik. Társasági emberként élvezte, ha vendégeket fogadhat, naponta többtucatnyian megfordultak a házában: barátok, haverok, üzletfelek és persze a kliensei. Merthogy Hurka a kilencvenes évek elején már a kábítószerekkel, köztük kokainnal is nagyban kereskedett. Sok feltörekvő fiatal gengszter kereste Hurka kegyeit, köztük az alvilág hóhéraként emlegetett, Csontkezű gúnynéven ismert D. György. Csontkezűvel mellesleg közös üzleti tevékenységük is volt, amelyben Hurka papíron sehol sem jelent meg, mégis üzlettársaknak számítottak. Az alvilág vezéregyéniségei megbíztak benne.

A seftelésekből a nyolcvanas évek végére elég tőkét kalapált össze ahhoz, hogy a rendszerváltás után nagybani drogkereskedő válhasson belőle. Rendszeresen ingázott az Egyesült Államok és Magyarország között, a legtöbbször a floridai Miamiba járt. Amikor egykori üzletfeleinél, ismerőseinél az általa forgalmazott kokain eredete után érdeklődtem, Hurka amerikai partnereként D. Sándort emlegették. D. Sándor még a hatvanas években lépett le a kommunista Magyarországról, majd az Egyesült Államokban letelepedve a kaszinók világába vetette bele magát. A szerencsejáték-függő férfi egy időben krupiéként is dolgozott Las Vegasban, majd mint sok más hozzá hasonló kalandor, a szocialista rendszer bukása után gazdag és sikeres üzletemberként tért haza. A kilencvenes évek elején a korábbi balatonaligai pártüdülőt – Kádár János egykori kedvenc nyaralóhelyét – bérlő cég ügyvezetőjeként tényked ett, később budapesti kaszinós üzletekben bukkant fel. Az évtized alvilági összecsapásai őt sem kerülték el, az üzleti ügyei miatt többször meg akarták ölni, ezért inkább visszatette székhelyét Amerikába.

Amerikából Hurka a saját futáraival hozatta be a kokaint Magyarországra. A futárok – miután Miamiban átvették a drogot – a testükre ragasztva csempészték be azt az országba. Egy-egy út alatt másfél-két kilót is áthoztak a határon.

A „kokainbáró" Hurka családi házának udvarán a kor legmenőbb, legdrágább autói álltak. A főleg alvilági figurákból álló, kokainfüggő ügyfélköréből többen, akik nem

tudtak fizetni a drogért, fedezetként hagyták nála az autójukat, és a kocsik gyakran ott is maradtak. Elszámolási vitától nem kellett tartania: az alvilágban Hurkával senki nem mert ujjat húzni, mert tudták, hogy külföldi barátai révén komoly védelmet élvez.

Elkelt a védelem, mert aki ebben az időben nagyüzemben kereskedett droggal, az könnyen az életével játszott. 1994-ben például egy terroristaelhárító kommandós egység segítségét kérték a rendőrök, amikor egy algériai, egyébként kisstílű bűnözőt akartak elfogni Egerben. Az algériaira azután csaptak le, hogy két magyar bűntársát elfogták. A három férfi azt tervezte, hogy egy budapesti drogkereskedőtől öt kiló kokaint vesz. A kereskedőt a magyarok az algériain keresztül ismerték meg. Az algériai összehozta az üzleti találkozót, de később a vevőknek a több tízmillió forintos vételárnak csak egy részét sikerült összegyűjteniük, ezért úgy döntöttek: bevesznek a buliba egy negyedik bűnözőt is, akinek nem lesz más dolga, mint megölni a kokainkereskedőt, majd az áru eladásából származott pénzt elosztják egymás között, és lelépnek külföldre. A roppant praktikusan gondolkodó magyarok időközben arra jutottak, ha már úgyis felvették a kapcsolatot a drogkereskedővel, úgysincs szükségük az algériaira, ezért őt is megölik. Csakhogy ez az információ valahogyan eljutott a rendőrségre, így a kommandó az egész társaságot lekapcsolta. Az, hogy ki lehetett a célba vett drognagykereskedő, rejtély, de a magyarok közül Budapesten csak Hurka és Muskovics forgalmazott ekkora tételben kokaint.

Hurka kezdetben igen sokféle droggal üzletelt, idővel aztán a kokainra specializálódott. Azért is alakulhatott ez így, mert az ekkortájt divatba jövő partidrogok fogyasztói azok közül a fiatalok közül kerültek ki, akik könnyen csinálnak

hülyeséget, tehát kockázatosabb is volt velük üzletelni. A kokain vásárlói „komolyabb" népség.

Az ezredfordulón történt például, hogy a rendőrök megpróbáltak feltérképezni egy dílerhálózatot, amely egy szolnoki diszkóban és középiskolában terítette a drogot. Az egyik diák a kihallgatáson megtört, és megnevezte azokat a dílereket, akikről végül kiderült, hogy egy, a klasszikus piramiselv szerint felépített, éveken át kiválóan működtetett budapesti kábítószerterjesztő-hálózat tagjai. Amikor kiderült, hogy a piramis csúcsán Hurka áll, a szervezett bűnözéssel foglalkozó budapesti nyomozókhoz került az ügy. Ekkor rajzolódott ki, hogy Hurka alatt körülbelül egy tucat díler állt, akik egyenként ötven-száz klienst láttak el rendszeresen nemcsak Budapesten, de Pest, Szolnok és Komárom megyében is. A kokainon kívül a kábítószereket Hollandiából szerezték be, a szállítmányokat Hurka finanszírozta. Bár Hurka ellen eljárás indult, nem találtak rajta fogást. Megúszta. Egykori ismerősei szerint a rendőrség alsó és középvezetői szintjén is lehettek téglái, ezért sokszor idejében értesült egy-egy olyan lépésről, amit ellene terveztek a zsaruk. A rendszerváltás után legyengülő rendőrség egyébként sem volt a csúcson. Hiába került képbe U. Gábor egy-egy nagyobb kábítószeres ügy felderítésekor, a rendőrök nem tudták bizonyítani az érintettségét, ezért rendre megúszta. A hatóságok azt is tétlenül nézték, hogy a drogkereskedő Hurka – elképesztően cinikus húzással – alapítványt hozott létre a kábítószerfüggők megsegítésére.

Ám hosszú évek sértetlensége után a kétezres évek közepén történt valami, ami felborította ezt a Hurka számára idilli állapotot. Egy magas rangú rendőri vezető tudomására jutott, hogy a testvére kokaint fogyaszt, a drogot pedig Hurkától szerzi be. Ennyi kellett csak, hogy a „szervnél" kiverje

a biztosítékot a lekapcsolhatatlan bűnöző, és intenzíven rámozduljanak. Szorosan figyelni kezdték Hurkát – noha ez szinte lehetetlen feladatnak bizonyult.

U. Gábor kőkerítéssel körülvett, úszómedencés luxusháza egy erőd benyomását keltette. A ház körül kamerákat szerelt fel, némelyik az utcát is pásztázta, ami igencsak megnehezítette a rendőrségi figyelők dolgát; mivel a házigazda könnyen kiszúrta, hogy figyelik.

Egy nap a rendőrök váratlanul házkutatást tartottak nála. Szinte centiről centire haladtak a fényűző palotában; benéztek a hűtőjébe, a szagelszívóba, a parkettarésekbe, a létező legapróbb zugokba is, amiről úgy gondolták, kokaint rejthet. Hurka a konyhapultjának támaszkodva, teljes nyugalommal figyelte az akciót – a jelenet olyasféle lehetett a valóságban, mint amikor a *Maffiózók* című sorozatban Tony Soprano házában kutatnak, és ő fürdőköntösben, még álomittasan kortyolgatja a reggeli gyümölcslevét. Valószínűleg Hurka is sejtette: úgysem kapják el. A rendőrök valóban nem találtak az égvilágon semmit, csalódottan ballagtak el.

Aztán 2006 nyarán mégiscsak sikerült fogást találni a hírhedt kokainkirályon. Egy alkalommal valamelyik terjesztője épp a főnöke házából távozott, amikor a rendőrök lekapcsolták a fiút, és kokaint találtak nála. A zsaruk rögtön becsengettek Hurkához, aki ezúttal nem volt résen, viszonylag gyanútlanul ajtót nyitott. Talán azt hitte, a srác jött vissza valamiért. A civil ruhások megkérdezték tőle, az övé-e az egyik autó, ami a háza előtt áll, mert valakik feltörték. Hurka azonnal kisietett az utcára, ekkor vették őrizetbe. Azért kellett ezzel a trükkel élniük a zsaruknak, mert a kőkerítésen nem mászhattak át feltűnés nélkül, a bekamerázott ház riasztója jelzett volna, Hurka pedig rögtön elrejtette volna a drogot. *A házban* a zsaruk ezúttal sem találtak semmit.

Csakhogy a házon kívül igen. Szinte véletlenül bukkantak rá a rejtekhelyre. A rend őrei megint megszégyenülve kullogtak kifelé a hosszú kerti ösvényen, amikor egyikük valami szokatlant észlelt a kőkerítésen. Az amúgy katonás rendben sorakozó fedőcserepek közül az egyik mintha nem szabályosan állt volna. A zsaru közelebb lépett. Ekkor hasított belé a gyanú. És a megérzés briliáns volt. Hurka ugyanis a kőkerítést fedő egyik cserép alá rejtette el a kokaint. Nem túl nagy mennyiséget, nyolcvan grammot találtak nála, de ez bőven elég volt ahhoz, hogy eljárás induljon a bűnöző ellen.

U. Gábor azzal védekezett a bíróságon, hogy a házában talált önzáró nejlontasakok a felesége munkaeszközei, aki gyöngyfűzéssel foglalkozik, és a tasakokban tárolja a gyöngyöket. A kőkerítésen talált drogról azt mondta, nem az övé, és fogalma sincs arról, ki tette oda. A közel félmillió forintnyi készpénzről pedig, amit szintén a házban találtak, közölte: a felesége tulajdonában álló lakókocsi eladásából származik. Hurka házában egy konyhai robotgépben kokainmaradványokra leltek. A tárgyaláson a gengszter felesége azt mondta, a gépet ő használta, cukrot darált vele – de ezen a magyarázaton a bíró is csak mosolygott.

A bírósági ítéletet lapozgatva olyan érzésem támadt, hogy a rendőrök meg tudták csípni ugyan Hurkát, az ellene felhozott bizonyítékok azonban nem számítottak erősnek. Bár sikerült lehallgatni a telefonbeszélgetéseit, a bíróság szerint a virágnyelven folytatott dialógusokból nem derült ki sem a drog mennyisége, sem az, hogy a kokainüzletet mikor és hol hozták tető alá az embereivel. Ugyanígy értékelte a bíróság azokat a videófelvételeket, amelyeket a rendőrség a titkos megfigyelés során rögzített. Az egyiken Hurka találkozott valamelyik emberével, egy motorossal, akinek

pénzt adott, majd a motoros a sisakját nyújtotta felé, ő pedig kivett belőle valamit. A bíróság úgy ítélte meg, életszerűtlen Hurka védekezése, miszerint a közel másfél millió forintot érő kokaint egy ismeretlen rejthette el a ház kőkerítésének fedőcserepe alá. Végül U. Gábort, alias Hurkát két év börtönbüntetésre ítélték. Később nem igazán lehetett róla hallani, de ez annak is tulajdonítható, hogy azok a szervezett bűnözői körök, amelyekkel kapcsolatban állt, a kétezres évek második felére megszűntek. Az egykori betörő, akit a kilencvenes évek első nagy kokainbárójaként emlegettek a zsaruk, néhány éve halt meg szokatlan csendtől övezve.

Nem csak magyar „nehézfiúkkal" gyűlt meg a hazai rendőrség baja a rendszerváltás utáni években és az ezredfordulón. A bécsi repülőtéren egy átvilágításon szúrták ki az osztrák vámosok 2002 őszén a kolumbiai Caliból feladott, hidraulikus emelőszerkezeteket tartalmazó szállítmányt. A vámosok a röntgenen vették észre, hogy az emelők focilabda nagyságú csomagokat rejtenek. Sejtették, hogy kokain. Címzettként egy magyarországi cég szerepelt, így az osztrákok jobbnak látták, ha átadják az ügyet a budapesti zsaruknak, csináljanak vele valamit ők. Talán egy kicsit fáztak is a szállítmánytól, mert tudták: ha valóban az van a csomagokban, amit sejtenek, akkor nagypályás csempészek állhatnak a háttérben.

Az emelők úgynevezett ellenőrzött szállítmányként indultak el Ausztriából. Ezt azt jelenti, hogy a magyar nyomozók titokban végig rajta tartották a szemüket, miközben a hegyeshalmi és a ferihegyi vámosokat is figyelmeztették: még véletlenül se vizsgálgassák, nehogy a címzett gyanút fogjon. A szállítmány Bécsből kamionnal érkezett, de mivel air cargóként tartották számon, Ferihegyen kellett vámolni. A berendezések tehát nyugodtan folytatták útjukat a célállomás, egy vértesszőlősi pelenkagyártó üzem raktárába. Amikor a szállítmány befutott az olasz tulajdonban lévő társaság zárt telephelyére, az ellenőrzött szállítást irányító rendőröknek közbe kellett avatkozniuk. A szabály ugyanis az, ha a kábítószer olyan helyre kerül, ahol már nem tudják nyomon követni, akcióba kell lépni. Így is tettek. A rendőrök megrohanták az üzemet, és őrizetbe vették az ott tartózkodókat, köztük az olasz tulajdonost, M. Antoniót, aki egyébként Olaszország tizenötödik legnagyobb pelenkagyártó cégét is vezette. Az emelőkből összesen ötven kiló, kilencvenhét százalékos, gyakorlatilag vegytiszta kokain került elő – ilyen minőségű és mennyiségű kokain piaci értéken hárommilliárd forintot ért akkoriban. Ez volt Magyarországon a valaha legnagyobb kokainfogás.

Antonio a kihallgatásán tagadta, hogy tudott a drogról. Azzal védekezett, hogy csupán egy barátja kérésének tett eleget, aki az ő segítségével akart az európai uniós vámszabályok kikerülésével, Magyarországon keresztül emelőket szállítani Olaszországba. Az csak később derült ki, hogy Antonio félelemből elhallgatott valamit, amit igencsak fontos lett volna tudniuk a rendőröknek.

A nagyszabású sikeres akcióval a rendőrség sajtótájékoztatón dicsekedett el. Okkal lehettek büszkék, hiszen 2002 őszéig egy kilónál nagyobb mennyiséget egyszerre még nem fogtak el a magyar hatóságok. Ötven kiló valóban rekord, ráadásul ennyire tiszta kokain igazi kuriózumnak számít.

Ám arról már nem szóltak a hírek, hogy mi lett a történelmi fogás következménye.

Amikor az eset után kutakodtam, és az ügy részleteit ismerő rendőrökkel beszélgettem, kiderült: az olasz rendőrség tudott a szállítmányról, és ami ennél is fontosabb,

emberek életét lehetett volna megmenteni, ha az emelők eljutnak Olaszországba. A pelenkagyár tulajdonosának a családtagjait ugyanis a calabriai 'Ndrangheta nevű maffiaszervezet tartotta fogva. Azzal zsarolták az üzletembert, ha a kokainszállítmány nem ér célba, baja esik a szeretteinek. A maffiózók be is váltották az ígéretüket. Legalább négy embert megöltek büntetésből, köztük az üzletember túszul ejtett hozzátartozóit is, valamint olyanokat, akiknek közük volt a szállításhoz. A rendőrök visszaemlékezése szerint a szállításba hiba csúszott, nem kellett volna az emelőknek Bécsben kikötniük, ahol a vámosok kiszúrták a csomagokat. Az eredeti terv szerint egy másik útvonalon érkeztek volna Magyarországra, majd innen Antonio tovább szállíttatta volna a berendezéseket Olaszországba. Sosem derült ki, hogy ki hibázott, csak az: ezért a hibáért a pelenkagyáros súlyos árat fizetett.

A nagybani kokaincsempészet mögött álló külföldi bűnszervezetek felderítése a mai napig nagy falatnak bizonyul Magyarországon. A kereskedők olyan fedőintézményeket építenek ki, amelyek leleplezéséhez a magyar rendőrség erőforrásai szűkösek. A külföldi nagykereskedők strómanjaikon keresztül nemzetközi szállítmányozási és kereskedelmi cégeket alapítanak, vagy azok mögé bújnak. Ezzel egy bűnszervezet két legyet üt egy csapásra: van egy legális tevékenységet végző cége, ami törvényes úton szerez bevételeket, de a zöldség-, gyümölcs-, ruha- vagy bármi egyéb szállítmányban alkalmanként tíz-húsz vagy akár több száz kilós mennyiséget is megmozgathat a terjesztő, legyen szó akár kokainról, akár heroinról. A kokaint jellemzően Dél-Amerikából érkező banánszállítmányok közé rejtik. A banánt zöld állapotában, még éretlenül szüretelik. A lefóliázott szállítmányt nem bolygatják meg, csak ha a célországban már a banánérlelőbe kerül, ahol különféle gázokkal néhány nap alatt megérlelik. A csempészek ez alatt hozzák ki az érlelőüzemből a kábítószert. A banánérlelő jellemzően egy zöldség-, gyümölcskereskedéssel foglalkozó cég tulajdonában áll, amelynek a vezetése nem feltétlenül van beavatva a csempészetbe, csupán az alkalmazottak üzletelnek ily módon. Európában tonnaszámra mozognak ilyen szállítmányok, a rendőrség ezeknek csak a töredékét deríti fel.

Néha persze akadnak sikertörténetek. Egyszer a Nemzeti Nyomozó Iroda szegedi kirendeltsége felgöngyölített egy kisebb hálózatot, s ennek köszönhetően külföldi kollégáiknak Hollandia egyik legnagyobb kábítószerfogását sikerült végrehajtaniuk. Olyan bűnözőket fogtak el Hollandiában, akik ellen akkor már nyolc-tíz éve nyomoztak külföldön sikertelenül. A magyar rendőröknek a nyomozás során telefonbeszélgetéseket sikerült lehallgatniuk, amelyekben a csúcsbűnözők nagyobb szállítmányok útvonaláról egyeztetettek, és kiderült, kinek kell majd átvennie a rakományokat a holland kikötőben.

Míg a kétezres évekig a kokainszállítmányok jelentős része Európa nyugati részének kikötőiben vagy Spanyolország déli részén bukkant fel, majd onnan utazott be a kontinensre, az ezredfordulóra népszerű lett egy új útvonal is a romániai Konstancán keresztül. A román kikötőnél pénzzel bármit el tudtak intézni a csempészek, gyorsan rákaptak hát a kelet-európai bejáratra.

Magyarország azért válhatott a kilencvenes évek végén kedvelt tranzitországgá, mert itt könnyen tisztára lehetett mosni a pénzt. Ekkoriban ugyanis a pénzügyi szabályozások még sokkal lazábbak voltak, mint manapság. Jó példa erre a pénzváltás tevékenysége, ami 1991-től alanyi joggá vált. Gyakorlatilag bárki belefoghatott ilyen vállalkozásba, sorra

nyitottak legális valutaváltókat azok a közel-keleti figurák, akik korábban Budapest belvárosában feketén csencseltek a dollárral és a márkával. A pénzváltók száma rövid időn belül megtízszereződött, miközben a Magyar Nemzeti Bank mint felügyeleti szerv állománya a területi igazgatóságok megszűnésével folyamatosan zsugorodott. A laza szabályozás is a pénzmosásnak kedvezett: a váltóknak csak egy belső szabályzatot kellett kidolgozniuk az úgynevezett mintaszabályzat alapján, de a felügyeleti szerv nem tudta, nem is nagyon akarta ellenőrizni a számlákat. A pénzek eredetét senki nem kutatta.

A külföldi kábítószer-nagykereskedők is előszeretettel forgatták a vagyonukat Magyarországon, elsősorban a vendéglátásban, a turizmusban és az építőiparban. Egy kábítószer-ellenes nyomozó visszaemlékezésében elmondta, a magyar rendőrségnek akadt olyan ügye, amelynek szereplőihez – egyébként egy török–albán drogkereskedői hálózat emberei voltak – *több mint ezer* cég tartozott. A volt nyomozó szerint külön egységet igényelt volna, hogy teljes mértékben felderítsék a szervezet magyarországi és európai kapcsolatrendszerét. Ráadásul ennyi cégen keresztül már a pénz útját sem lehet követni.

Bár Kolumbia ugyancsak messze esik tőlünk, vannak arra utaló jelek, hogy a kolumbiai drogkartellek a kilencvenes és a kétezres években már megjelentek a magyar fővárosban. Erről azonban a magyar rendőrség akkoriban még mit sem tudott. Egy rendőri vezető visszaemlékezése szerint ő is csak véletlenül szerzett róla tudomást, amikor Bécsben egy nemzetközi tanácskozáson a kolumbiai nyomozati szerv képviselője prezentációt tartott. Ekkor derült ki, hogy Budapest fedőnéven a kolumbiai bűnüldöző szervek titkos műveletet hajtottak végre, amelyben egy magyar célszemély

után is nyomoztak. Mindez azt valószínűsíti, hogy már több mint húsz éve is akadtak olyan, a magyar rendőrség látókörén kívül tevékenykedő hazai bűnözők, akik a valóban nagypályás kolumbiai maffiákkal működtek együtt, azoknak dolgoztak.

Míg egy-egy apróbb magyar bűnszervezetet akár informátorok és lehallgatások útján is fel tudtak térképezni a rendőrök, a külföldi szervezetek magyarországi tevékenységét alig-alig. Bár fedett nyomozók segítségével ez sem lehetetlen, egy ilyen akció rengeteg időt és óriási pénzt emésztett volna fel, így ezzel idehaza nem is igazán próbálkoztak. A magyar nyomozók legfeljebb irigykedve hallgatták a német kollégák sztorijait arról, hogy valaki fedett rendőrként tíz éven át dolgozik azon, hogy beépülhessen egy nemzetközi drogkereskedői bűnszervezet vezetésébe. Persze a magyar rendőrség nemcsak pénzt nem akart erre szánni, hanem ahogy az egykori kábítószer-ellenes rendőri vezető mesélte: attól is tartottak, hogy a fedett nyomozó esetleg átáll a rossz oldalra.

A rendőrség a kilencvenes évek végén már nyíltabban beszélhetett a sajtónak az akkori valóságról. 1999-ben Oláh Miklós, a BRFK kábítószer-ellenes csoportjának őrnagya nem titkolta a *Magyar Nemzet*nek adott nyilatkozatában, hogy vannak védett fogyasztók, akik a rendőrség számára érinthetetlenek. Oláh Miklós a felső tízezer némely tagjára utalt, akik gond nélkül autóba ülnek, miután exkluzív klubokban, szórakozóhelyeken kokaint fogyasztanak. A rendőrség nem vegzálta őket, nem akartak maguknak bajt. Húsz évvel később nincs többé titok: exrendőrök mesélik, hogy valóban léteztek ezek a szórakozóhelyek, egy részük a Vizó becenéven ismert, az Óbudai-szigeten diszkóbirodalmat kiépítő egykori taxishoz tartozott. Ezeken a szórakozó-

helyeken gyakorlatilag lehetetlen volt razziát tartani. Nem amiatt, mert valami „felsőbb erő" megakadályozta ezt. Ennél prózaibb a magyarázat. Vizó szabályos védelmi hálót húzott maga köré – mesélte egy volt zsaru. A tehetősebb fiatalok, akik meg tudták fizetni akár a kokaint is, akkoriban főleg az ő szórakozóhelyein mulattak. Csakhogy a biztonsági szolgálat, azaz a kidobók és a testőrök között akadtak aktív rendőrök is, akik mihelyt felfedezték a tömegben valamelyik kollégájukat, nyomban leadták a drótot a diszkó üzemeltetőjének, és beindult a riadólánc. Ekkoriban ugyanis a rendőrök még vállalhattak másodállást egy-egy szórakozóhelyen, de a jelenség, hogy ők akadályozzák meg a felderítést végző zsaruk munkáját, később sem szűnt meg. Ha leszereltek is, és volt rendőrként helyezkedtek el a biztonsági szolgálatnál, sokáig akkor is felismerték a kollégáikat, ahogyan ismerték a módszereiket is, mindez pedig ellehetetlenítette a rendőrök munkáját. Ez vezetett oda, hogy a kilencvenes évek végén, de még a kétezres években is alig volt információjuk a rendőröknek a kokaindílerekről és a kokainfogyasztókról. Mindezt tetézte, hogy Vizó diszkóiban időnkét olyan prominens személyek is megjelentek, akik a védett személyi körbe tartoztak. Velük szemben eleve nem intézkedhettek volna a zsaruk.

A nehezen felderíthető külföldi bűnszervezetek olajozott működése, a védelmet élvező csúcsbűnözők és a rendőrségen belüli korrupció mind-mind közrejátszott abban, hogy a kokain magyarországi terjedésének útjában nem állt semmi. Így a kétezres évekre már minden adott volt ahhoz, hogy az úttörők, Muskovics és Hurka után újabb magyar „kokainbárók" emelkedjenek fel, és még szélesebb körben találjon vevőre a királyok drogja.

IV. NAGYMENŐK

„A két autó egymásba csapódott, és nekisodródott egy autópálya melletti villanyoszlopnak. Árpit hirtelen felcsapó, tűzforró lángok vették körül. Az égő Lamborghini úgy világított az éj koromsötétjében, akár a fáklya. Az olasz autó ajtaját már nem lehetett felfelé nyitni, de mivel az oldallégzsákot vezérlő szerkezet leengedte az ablakot, Árpi azon keresztül még ki tudott vergődni a lángoló kocsiból."

A KÖZVETÍTŐ

– AMIKOR LESZÁLLSZ A REPÜLŐRŐL, már ott elkezdheted építeni a kapcsolatokat. Beszállsz egy taxiba, elvisz egy olyan motelba, ahol már tudsz beszélni megfelelő emberekkel. Vagy sétálsz a városban, beülsz egy helyre, ahol látod, hogy sok a fiatal, és mondod, hogy ezt és ezt vennél... És akkor elvisznek bárhova. Találkozol valakivel, az felhív egy másik embert, ő egy harmadikat, aztán így tovább. Tehát nem úgy működik ott, hogy van egy főnök meg egy ember, aki árulja. Legalább százan vannak a főnök alatt.

Hallgatom Tamarát, lendületesen, pörgősen beszél az élményeiről. A magyar futárok témáját kutatva az alvilág egy aktív szereplőjének segítségével találtam rá. Tisztáztuk az interjú feltételeit, senki sem akar magának bajt. Én sem, ő sem. Tamarának most civil állása van itthon, nem keres sokat, de legalább rendes munkahelyen dolgozik, miközben a nyakában van egy büntetőügy, aminek még nincs vége. Kissé ütött-kopott házak között sétálunk a budapesti agglomerációban, cseppet sem gazdag környéken. Tamara nem elsőbálozó, a negyvenes éveiben jár, jól ismeri a magyar szervezett bűnözést, van múltja, vannak kapcsolatai. Nem csak Magyarországon. Vezetett már kuplerájt Nyugat-Európában, ült börtönben kokain miatt Dél-Amerikában, ismeri a dörgést. Nem ő tehet róla, hogy bebuktak, a magyar nagyfőnök volt mohó és óvatlan – állítja, de érzem, nem akarja, hogy erről faggassam, örülök, hogy egyáltalán szóra tudom bírni. Tamara közvetített ugyanis a kolumbiai

kokain-nagykereskedők ügynökei és egy Nyugat-Dunántúlon aktív magyar „drogbáró" között.

Éppen ilyen embert kerestem. Egy olyan magyart, aki nemcsak az alvilágot ismeri, de tudja, hogyan működnek a dolgok Kolumbiában. Aki el tudja intézni, hogy ne Európában, hanem a kokain őshazájában vásárolhass. Akár nagy tételben is. Sőt, leginkább csak abban, mert háromnégy kiló kokain alatt egy külföldi ott nem számít komoly ügyfélnek. Mert ha Kolumbiában veszi meg valaki a kokaint, és onnan intézi a drog szállítását is, akkor sokkal kevesebbet fizet és sokkal jobb minőségű áruhoz jut, mintha európai nagykereskedőktől vásárolna.

– Bárki kiépíthet üzleti kapcsolatot Kolumbiában. Ott csak a pénz számít. Ha pénzed van, mindent és mindenkit meg tudsz venni – magyarázza Tamara. Alacsony, mokány, fiús alkat, kopott nadrágban, tarka sportcipőben. Látszik, hogy nem foglalkoztatja a puccos külső, a szavakat sem keresgéli sokáig, ha kell, nyersen kimondja, amit gondol. Karcossá tették a tapasztalatok. Azért nőiesen beletúr a hajába egy gyors mozdulattal. A szeme villanása arról árulkodik, sok mindenen keresztülmehetett már. Tamara nem az utcáról került a kolumbiai drogbizniszbe, a kinti kapcsolatait az ottani börtönben ismerte meg, ezért eleve jobban megbíztak benne az üzletkötők. De ha valaki tud spanyolul, és eltölt kint néhány hetet, időt és energiát szán rá, akkor Tamara szerint meg tudja találni azokat az eladókat, akikkel érdemes üzletet kötnie.

– Ezek a helyi közvetítők és üzletkötők eleve gyanúsan kinéző figurák?

– Egyáltalán nem. Teljesen átlagosnak tűnő emberek. Persze akadnak köztük, akik igazi úriemberek, kajakra üzletembernek tűnnek, és emellett amúgy rendes munkájuk van, például ügyvezetők.

– Hogy zajlik egy ilyen üzletkötés?

– Teszem azt, akarsz venni négy kiló kólát, de ki is akarod próbálni. Akkor elküldik a hotelhoz a saját taxisukat, aki elvisz arra a helyre, ahol az áru van. Ott kibontanak előtted egy csomagot, és kipróbálhatod. Persze csak akkor mehetsz oda, ha eleve látják rajtad, hogy komolyak a szándékaid, nem csak a pofád jár.

– Miből látják, hogy komolyak a szándékai valakinek?

– A beszédedből. Abból, hogy vágod a témát, tudod, miről beszélsz, milyen minőségű cuccok vannak, és hogy zajlik ez az egész. Vagy abból, hogy látják: nem egyedül mész. Kolumbiában általában senki nem egyedül megy kokaint venni. Fontos, hogy ketten legyetek, és aki veled van, az, hogy is mondjam, inkább egy nagydarab pali legyen.

– Amolyan testőrféle?

– Igen. Jó, ha van mögötted valami védelem, mert akkor abból leveszik, hogy „jó gyerek" vagy. Azért úgy nem oké bemenni egyedül egy helyre, hogy azzal kezded: figyelj má', nekem kéne tíz kiló kokain. Mert akkor lehet, hogy azt mondják, hogy na, itt ez a köcsög, van pénze, raboljuk ki. Ezek nem amolyan belvárosi helyek ám. Ott fejbe lőnek egy telefonért. Ezért nem mindegy, hova kivel mész. Nem nagyon kell mutogatnod, hogy van pénzed. De ha látják, hogy van veled testőr, és határozottan tárgyalsz, ismered a témát, a kokain minőségét, akkor máshogy kezelnek. De amúgy is, ha elkezdesz ezekben a körökben mozogni és kérdezősködni, akkor úgyis tudni fogják, hogy ki vagy. Lecsekkolnak. Tudják, mikor jöttél az országba, akkor is, ha te nem mondod nekik.

– Honnan tudják?

– Hát onnan, hogy rendőrökkel dolgoznak együtt. Azt is tudják, mikor szartál utoljára. Leadják a rendőröknek, hogy itt van ez a fehér faszi, ezt és ezt állítja magáról, a rendőrök meg utánad néznek. Kolumbiában a bűnözőknek nagyon komoly összeköttetéseik vannak. Mondom, ott a pénz nagy úr. Ha pénzed van, akkor minden a tied. Mindenkit le lehet fizetni a rendőrtől a bírón át az ügyészig. És le is fizetnek mindenkit.

– Oké, tételezzük fel, hogy ellenőriznek, és látják, hogy komolyak a szándékaim. Ekkor értem küldenek a hotelba egy taxit, és elvisznek oda, ahol a kokain van. Ott mi történik? Hogyan zajlik egy tárgyalás?

– Ott megmutatják neked, milyen áruik vannak. Kipakolják az asztalra a csomagokat, és elmondják, hogy ez ilyen minőségű és ennyibe kerül, az olyan minőségű és annyiba kerül. Választhatsz.

– Tehát a vevő választhat, mennyire tiszta kokaint vesz?

– Így van. Az eladó megmondja neked, hogy itt van ez a cucc, ez fel van ütve, elviheted nyolcszázért. Ez meg kilencszáz, ez meg ezeregy, mert az meg teljesen tiszta, és így tovább.

– Nem vernek át azzal, hogy azt mondják valamire, nagyon jó minőségű, de később kiderül, hogy rosszabb?

– Nem érdekük átvágni. Meg amúgy is, a kóstolásnál használhatsz tesztert. Ez egy olyan kis eszköz, ami kimutatja, milyen tiszta a drog. A netről is rendelhető. Nincs zsákbamacska. Nekik az az érdekük, hogy visszajáró, fix vevő legyél. Kolumbiában millió labor van, millió csapat, amelyik árulja a kólát. Ha egy magyar kereskedő okos, akkor kimegy, és heteket tölt el a piackutatással. Nemcsak egy csapattal tárgyal, hanem minél többel, hogy megtalálja a megfelelő forrást, ahol a legjobb feltételekkel juthat

hozzá a legjobb áruhoz. De olyan nincs, hogy rögtön a főnökkel tud beszélni. Nem fogják egyből odavinni, ahol a hangyaboly van. Ahhoz idő kell.

– A főnökökkel nem is találkozol?

– Nem, csak az embereivel. A főnökkel legfeljebb telefonon beszélsz. De ha azt mondod az emberének, hogy figyelj, nekem havi szinten kell ötven vagy száz kiló, na, az más. Akkor már találkozhatsz a csapat főnökével. De tudd, hogy akkor tele leszel fegyveres őrökkel. Elvisznek oda, ahol a kokaint csinálják, a laborba, hogy megmutassák, tényleg ők állítják elő.

– Egy ilyen gyárlátogatás hogyan zajlik?

– Ugyanúgy beültetnek egy taxiba, amit a hotel elé küldenek, az már az ő saját taxijuk. Aztán amikor a kocsi már a labor környékén jár, egy csuklyát húznak a fejedre. Két fegyveres ül melletted, és érzed, hogy oda van téve melléd a cső.

– Mármint a fegyver?

– Pontosan. És amikor kiszállsz, akkor is fegyveresek vesznek körül. A csuklyát csak a laborban húzzák le, megmutatnak mindent, persze nem nyúlhatsz semmihez.

– Mi számít az eladóknak a leginkább? Hogy minél több pénzt hagyj ott?

– Leginkább az számít nekik, hogy az első üzlet jól süljön el. Például ha azt mondják neked: holnap öt órakor találkozunk, akkor az azt jelenti, hogy pontban akkor, egy perccel sem később. Nincs olyan, hogy bocs, srácok, késtem, mert előző este születésnapot ünnepeltem. Ismertem olyan magyarokat, akik kijöttek, várták a hotelban a helyi embert, és azt hitték, az majd visz nekik ajándékba tíz-húsz grammokat. Hát ez nem így működik. Mondta is nekik a csávó: vagy üzletelünk, vagy szórakozunk, döntsétek el!

Ha például azt mondod, hogy kell ötven kiló, akkor legyen ötvenezer dollárod rá, vagy mondd azt: oké, most odaadok harmincat, csomagoljátok be a cuccomat, és amikor már a repülőtéren vagyok, és a csomagom átment az ellenőrzésen, akkor a többit is odaadom.

– Gondolom, a becsomagoláson nem csak azt érted, hogy becsomagolják egy szatyorba.

– Pontosan, a csomagolás a szállítást is jelenti. De csak ha kéred.

– Ezt nem igazán értem.

– Ha kint veszel több kiló kokaint, akkor két lehetőséget kínálnak. Az egyik, hogy elmész a helyre, ahol a cucc van, kifizeted a pénzt, kapsz egy összepréselt kockadarabot, és onnantól kezdve azt csinálsz vele, amit akarsz, oda és úgy viszed, ahogy akarod.

– És mi a másik opció?

– Hogy azt kéred, csomagolják be neked. A csomagolás azt jelenti, hogy te megveszed az anyagodat, megmondod, hogy, mondjuk, szerdán mész a repülővel haza. Akkor előző nap, kedden elmennek érted a hotelba, elvisznek egy helyre, ahol egy csávó szépen becsomagolja előtted a bőröndbe a cuccot.

– Engedik ellenőrizni is a tisztaságát, mielőtt becsomagolják?

– Meg is mondják neked, hogy teszteld az összes csomagot a csomagolás előtt közvetlenül. Persze van olyan, hogy négyből kettőt tesztel az ember, az rendben van, a másik kettőt meg nem teszteli, és később kiderül, hogy az szarabb minőségű. De ha ott, a helyszínen és nem otthon derül ki, akkor simán kicserélik. Nem akarnak átvágni, hiszen nem ez a cél, hanem hogy állandó vevőjük legyél.

– Mi történik ezután?

– Kimentek együtt a repülőtérre. És akkor a reptéren szépen elviszik hátulról a te csomagodat, a rendőrökkel megbeszélik, hogy ez a csomag X. Y.-é, és ebben benne van az okosság, hagyjátok békén, itt van a részetek. És akkor a rendőrök békén hagyják, te meg szépen felszállsz a repülőre, és jössz haza.

– Ez mennyire kockázatos?

– Ha látják a kolumbiaiak, hogy fix vevő vagy, akkor soha nem fogsz így bebukni, mert te pénzt jelentesz nekik. Azért Kolumbiában kétezer dollár többet ér, mint Európában. Tehát ha fix vagy, akkor Kolumbiából mindig ki fog menni az áru, Spanyolországban vagy Hollandiában pedig mindig várni fogják a cuccodat. Amikor te a csomagolást kéred, akkor az árban ennek a rendőrnek a pénze is benne van. Szóval felkerül a gépre, és neked nincs más dolgod, mint átvenni az árut Európában. Abban a városban, ahol szeretnéd.

– Ha például azt választja egy külföldi vevő, hogy csomagolják be neki, és majd ő Spanyolországban átveszi a kokaint, akkor kap egy telefonszámot, amit fel kell hívnia, ha leszáll Spanyolországban?

– Nem. Akkor már ott fogja várni a kokain a spanyolországi reptér előtt, amikor visszarepül Kolumbiából.

– Azt értem, hogy Kolumbiában lefizetik a rendőrt, és így feljuttatják a drogot a gépre. De az Kolumbia. Feltételezem, hogy Európában azért ez már nem megy ilyen könnyen.

– Dehogynem. A kolumbiaiaknak az európai repülőtereken is megvannak a saját, beépített embereik. Mindenhol a világon. Te döntöd el, melyik városba kéred a cuccot. Amikor kint üzletet kötsz, és a csomagolást választod, akkor egyeztetik veled, hogy melyik géppel, hova mész. Ezt azért

fontos tisztázni előre, mert így tudnak üzenni az európai embereiknek, akik a repülőtereken dolgoznak, hogy ekkor és ekkor jön egy csomag, és figyeljenek rá oda, ne legyen gond. A kolumbiaiak tudják az európai embereikről, hogy mikor van a műszakjuk, mikor dolgoznak. Ez a szisztéma. Viszont ha a csomagolást választod, akkor azért is kapod drágábban a kokaint, mert ilyenkor a szállításkor felmerülő költségeket is belekalkulálják.

– Milyen költségek ezek?

– Ezer dollárban még csak a kiló kokainod van benne. Ha azt akarod, hogy a csomagolásod is egyben legyen, akkor kilónként két-háromszáz dollárral több a cucc. Tehát veszel, mondjuk, ötven kilót, akkor az ötvenezer dollárhoz tegyél még hozzá ötvenszer háromszáz dollárt. És akkor elviszik neked Európába. Persze ezek a költségek változhatnak, attól függ, melyik csapattól veszed. Lehet, hogy az egyik csapat azt mondja, ezer dollár kilója, máshol meg ezerkettőt mondanak. És van olyan csapat, amelyik odaadja nyolcszáz dollárért, de nem vállal csomagolást, azt mondja, azt oldd meg magad. Az ár amúgy is változhat: ha csak egy kilót veszel, azt tuti nem kapod meg ezerért, csak, mondjuk, kétezerért. Minél többet veszel, annál lejjebb mennek az árak. Egy-két kiló nem tétel. Annyiért nem fognak rizikózni, annyiért nem éri meg tejelni a rendőröknek. Ezért van az, hogy négy kiló alatt nem igazán állnak veled szóba a komolyabbak, akik el tudják intézni, hogy a határon ne legyen gond.

– Jó, de a beépített ember is lebukhat Európában.

– Az nem bukik le, mert rendőr. Egy olyan rendőr, aki akkor van szolgálatban, amikor kell. Ez az egész úgy van kiépítve, hogy minden áru biztonságban megérkezzen. Most

nemcsak a te szaros három kilódról beszélünk, hanem az ötvenesekről, százasokról is.

– Tehát ha egy magyar kereskedő biztosra akar menni, akkor jobban jár, ha csomagolást kér?

– Igen. Ha bebukik egy magyar, az leginkább amiatt van, mert smucig, és azt a kilónkénti pár száz dollárt nem akarja kifizetni, és a cuccal együtt száll fel a gépre, ami viszont rizikó. Éppen ez a lényeg: ha fizetsz, ha nem spórolod meg a csomagolást, akkor nem kell a droghoz nyúlnod, a közelébe se mész. Nézd, ha valaki kiépít Kolumbiában egy kapcsolatot, és kilónként két-háromszáz dollárt sajnál arra, hogy áthozassa a drogot, arra azt lehet mondani, hogy aki ilyen hülye, haljon meg.

– Miről ismerszik meg egy ügyes magyar kokainkereskedő, aki Kolumbiában próbál szerencsét?

– Egyrészt arról, hogy senkinek nem pofázik a környezetében, mert azt ne felejtsük el, hogy tele van ez az ország besúgóval, vamzerral. Egy okos faszi sunyiban csinálja, egyedül. Maximum egy-két emberre van szüksége, akiben megbízhat. Kell neki egy ember odakint, aki tud spanyolul, és intézi az ügyeket. Vagy ha ő tud spanyolul, akkor kimegy ő, és intézi magának. Lebeszéli kint az üzletet, és hazarepül tisztán, drog nélkül. Itthon pedig kell neki egy olyan ember, aki ismeri a dílereket, akik terítik. Az a fontos, hogy hozzá ne lehessen kapcsolni se a dílereket, se a kábítószert. Az, hogy néha kijárkál Kolumbiába, még nem bizonyít semmit.

– És akkor mindig kiutazik Kolumbiába, ha üzletet köt?

– Ha van megbízható embere kint, aki később az összekötő, a közvetítő, akkor elég egyszer kimennie. Végez egy piackutatást, megtalálja a számára legmegfelelőbb csoportot, megköti az első üzletet, aztán azt mondja nekik, hogy

most látták őt utoljára, a későbbiekben mindig majd az embere megy, és majd az az ember intézi a rendelést, vele küldi el a pénzt.

– Vagy ha ezt a piackutatást is meg akarja spórolni, akkor talál egy magyar közvetítőt odakint, akinek már vannak kapcsolatai.

– Így van.

– És gondolom, saját futárai is vannak. Úgyhogy jön az újabb kérdés: ha Kolumbiában mindent el lehet intézni pénzzel, akkor a bebukott futárait is ki tudná hozni az országból egy magyar kokainkereskedő?

– Igen. Persze vannak, akikre szarnak, és azt mondják, dögöljön meg ott, ahol van. Csak az a kérdés, hogy aki kiküldte, az ki akarja-e hozni, költ-e rá pénzt. Mert nem mindegy például, hogy kirendelt védője van a futárnak, vagy olyan védője, aki elintézi a dolgokat. De ez milliókba kerül.

– Hallani, hogy néhány futárt szándékosan megbuktatnak a helyiek, így segítve a rendőröket, hogy úgy tűnjön, dolgoznak.

– Ez pontosan így van. Naponta legalább öt-tíz futár bebukik és börtönbe kerül. Leginkább mexikóiak és venezuelaiak. De amúgy a börtönben is ki lehet ám építeni kapcsolatokat. Megismerkedsz emberekkel, és ha látják, hogy stabil vagy…

– Stabil?

– Igen. Hogy tartod magad, hogy nem köpsz, segítesz a társadnak, ilyenek. Ha stabil vagy, akkor megismerkedhetsz olyan arcokkal, akiknek jó összeköttetéseik vannak. Én kemény helyen voltam. Oké, női börtön és szerencsére olyan helyre tettek, ahol rajtam kívül még sok külföldi ült, de még így is volt ott minden, szurkálások, gyilkosságok,

öngyilkosságok. Leugrottak a lányok, ott haltak meg a szemed előtt.

– Magyarokkal is találkoztál a börtönben?

– Nem, csak egy szlovák lánnyal és egy lengyellel. Nagyon sok mexikói és venezuelai lány volt.

– Mennyire gyakori, hogy egy lebukott futár a börtönbüntetése után Kolumbiában marad, és amolyan közvetítő lesz egy külföldi nagykereskedő és a kolumbiaiak között?

– Sok lány csinálja ezt, akik a börtön után ott maradtak. Nem jönnek haza, felesleges, mert megélnek ebből kint. Ezek a lányok már a börtönben kialakítják ezeket a kapcsolataikat. Van, aki még börtönben van, de már onnan irányít, közvetít. Minden cellában van legalább két-három telefon. Ha jönnek is az őrök és elveszik, másnap már behozzák. Ugyanazok az őrök hozzák be, akik előző nap elvették a másikat.

– Ha egy magyar Dél-Amerikában él, és csak közvetít a magyar kokainkereskedő és a kolumbiaiak között, akkor azzal mennyi pénzt tud keresni?

– Néhány száz dollárt egy kiló után. Mondjuk, nekem odaadja a kolumbiai főnök nyolcszázért, én meg ezerötért kínálom a magyarnak. Jó, a vevő alkuszik, megveszi ezerháromért tőlem, de akkor is keresek rajta ötszázat. Egy hónapban, ha nem mennek hozzád, csak hárman vagy négyen, akkor is keresel legalább ötezer dollárt alsó hangon. Meg hát egyéb költségekre is kérhetsz pénzt a vevőtől, ami újabb bevétel. Például ha az van, hogy csak Caliban van olyan minőség éppen akkor, amilyet akar, akkor el kell oda utaznom, az utazásért is kérhetek pénzt.

– Előfordul, hogy egy kinti magyar, aki közvetít, lehúzza a megrendelőjét?

– Olyan igen, hogy azt mondja a megrendelőnek, hogy figyelj, ezek egy kilót kétezerért adnak, miközben valójában ő ezerért vagy ezerkettőért szerzi be. Ezért jobb, ha a megrendelő beszéli a nyelvet, és ő intézi helyben az üzletet, ő keresi meg a forrást. Később már Magyarországról, telefonon adja le a megrendelést.

– Telefonon? Nem tűnik a legbiztonságosabb kommunikációnak.

– Eldobható kártyát használsz, ennyi. Háromezer forintról beszélünk.

– De be kell regisztrálni a telefont, az nem rizikó?

– Nézd, fogsz egy csövest, adsz neki egy ezrest vagy egy liter bort, beregisztrálod a nevére. Mindenhol vannak kiskapuk. Persze vannak, akik úgy buknak le, hogy elkényelmesednek, óvatlanok, és a saját SIM-kártyájukat használják.

– Játsszunk el a gondolattal, hogy van egy magyar kokain-nagykereskedő, aki Kolumbiában közvetlenül akarja beszerezni a drogot, és így akar beszállni ebbe az üzletbe! Mekkora mennyiség az, amivel szerinted érdemes elkezdenie?

– Körülbelül tíz kilóval. Az a csomagolással együtt minimum hatmillió forintból van meg. De hát vannak pluszköltségek. Repülőjegy oda-vissza. Ott kell lenni előtte Kolumbiában legalább két hétig, hogy az ember felmérje a terepet, és ne csak egy emberrel beszéljen, hanem legalább négy üzletkötővel. Persze ha ismersz már egy embert valakin keresztül, tehát van egy fix kontaktod, akkor nem kell két hetet kint töltened, de egy hétig akkor is érdemes maradnod, mert ennyi időt rá kell szánni. Ha belegondolsz, akkor hatmillió forintból hozol be olyan tiszta kokaint, amit háromszorosára is felüthetsz, még akkor is elégedettek lesznek a vevők a minőséggel.

– Ennyi a titka a sikernek?

– Nem csak ennyi. Okosnak kell lenni, és nem szabad szívni azt, amit árulsz. De aki ilyet csinál, az fel van készülve minderre. Tudja, hogy ezt sokáig nem csinálhatja. Addig szabad csak folytatni, amíg meg nem szeded magad, aztán kész, ha már van százötven–kétszáz millió forint a zsebedben, abba kell hagyni, be kell szállni egy legális üzletbe. Úgy nem lehet csinálni, hogy este összetörök egy Porsche Cayenne-t, aztán reggel veszek egy másikat. Aki ügyesebb, az le van védve. A lányfuttatás is hasonlóan működik. Egy magyar csapat főnöke például, aki lányokat futtat Svájcban, csinál egy svájci céget. Ha megkérdezi tőle az adóhivatal, honnan van a pénze, mondhatja, hogy a svájci cégből. A lényeg, hogy le van fedve. De az is fontos, hogy ne dolgozz sok emberrel.

– Dél-Amerikában milyen a hírük a magyar bűnözőknek?

– Semmilyen. Azt sem tudják kint, hol van Magyarország. A kolumbiaiak jobban ismerik a hollandokat, spanyolokat. A szerbeket, albánokat elismerik. A magyarok nem tartanak össze, ezért sincsenek kiépített kábítószer-útvonalaik.

– Tehát a magyar szervezett bűnözői körök egyáltalán nem játszanak nagypályán?

– Egyáltalán nem.

– Ennek mi lehet az oka szerinted?

– A kapzsiság. És az, hogy a magyarok között nincs összetartás, egymást felnyomják, ezért vagyunk legalul. De ez nem csak a kábítószerpiacon igaz. Ha a magyarok kimennek, mondjuk, Svájcba lányokat futtatni, akkor is ez van. Kimegy egy magyar, és elvárja, hogy ingyen kapja meg azt a helyet, amit akkorra már egy másik magyar befoglalt,

ahelyett hogy fizetne érte. Mert állhatna oda a nője, csak akkor fizessen! Ezeket a helyeket nem ingyen adják. Innen vannak legtöbbször a viták, a drogbiznisben is ilyenek miatt dobálgatják fel egymást a rendőrségen a magyarok, mert az egyik a másik területén olcsóbban árulja a cuccot. Nincs összefogás. Ha egy magyart egy másik magyar előtt külföldön felrúgnak, nem megy oda a másik magyar segíteni neki. Bezzeg, ha ugyanezt próbálnák megcsinálni egy albánnal, rögtön ott teremne harminc másik, és szétütne. Miközben amúgy a magyarokban is meglenne az erő. Svájcban volt olyan, hogy a törököknek valami problémájuk akadt, és a magyarokat hívták segítségül, mert tudták, mire képesek. Tehát erő lenne a magyarokban, de már nincsenek komoly brigádok. Vannak kisebb csoportok, de ezek belülről mennek szét, felemésztik saját magukat. Presztízsvitákat csinálnak apróbb dolgokból.

– Nem arról van szó, hogy a magyar rendőrség annyira ügyes, hogy letörte a szarvát a nagyobb brigádoknak?

– Nem. Magyarországon, ha nem dobnak fel, vagy nem csinálod túl feltűnően, akkor nem buksz be.

– A kolumbiai bűnözők miben különböznek a magyaroktól?

– Abban mindenképpen, hogy jobban odafigyelnek egymásra. Ott, ha látják, hogy valaki bajban van, leállnak egy kicsit. Ha például valaki szól, hogy az egyik tagnak problémája volt a repülőtéren, nem úgy alakultak a dolgok, ahogy eltervezték, nem az a rendőr volt a reptéren, akit megkentek, akkor leállnak egy-két hétig, és csak utána folytatják. Ők nem úgy vannak vele, mint a magyarok, hogy jó, itt a kóla, most ezt kajakra el kell adnunk, és legyen belőle pénzünk bármi áron. Ők nem így működnek. Ők gondolkoznak, legalábbis azok, akiket én megismertem.

LACI BÁCSI, A KIRÁLY

1985. MÁJUS 6-ÁN, A FERIHEGYI REPÜLŐTÉREN BAJBA KERÜLT egy Belgiumban élő, de onnan rendszeresen hazalátogató magyar férfi. B. Tamásnál a zakója belső zsebében a vámosok húszezer nyugatnémet márkát találtak. A szocialista Magyarországon nem lehetett csak úgy ki-be járogatni a valutával, márpedig Tamás a pénz eredetét nem tudta igazolni. Nem is lett volna ezzel semmi baj, ha a magabiztos férfi a reptéri kihallgatáson nem dicsekedett volna el azzal, hogy ő a magyar hírszerzés ügynöke, aki nem először csinál ilyet, és videókazetták csempészeként az elmúlt két évben másfél millió forintot keresett – mindezt egy olyan korban, amikor a magyar átlagfizetés bruttó négyezer-nyolcszáz forint volt. Ez alapján Tamás szinte biztosan börtönbe került volna, de a kommunista titkosszolgálat közbelépett. Nem hagyhatta, hogy a „Videós" fedőnéven nyilvántartott ügynöke ellen büntetőeljárás induljon, mert akkor bosszúból a belga hatóságoknak kifecsegte volna a hírszerzéssel való kapcsolatát. Így azt is, hogy a magyarok azért szervezték be ügynöknek, mert azt remélték, belga apósa révén bekerülhet egy olyan cégbe, amely a NATO-val áll szerződésben, s ha már bent van, titkokat fürkészhet ki. Tamás beszervezői nagyon hamar rájöttek, hogy a fiú, aki a hetvenes években elvett egy belga lányt, és még a francia nyelvet sem sajátította el tisztességesen, soha nem kapja meg a remélt állást, így Magyarország számára e téren használhatatlan, csupán a nemzetközi alvilágról tud némi információval szolgálni a tartótisztjének. Beszélt például egy Belgiumban ismert, büntetett

előéletű magyar férfiról, D. Lászlóról, aki korábban illegálisan, hamis útlevéllel hagyta el az országot, és azzal kérkedik, hogy kitűnő rendőrségi kapcsolata van idehaza: ismer egy magas rangú tisztet, aki két-háromszázezer forintért bármikor szerezhet hamis útlevelet. Az ilyen jellegű információkkal azonban nem sokat kezdhetett a hírszerzés, majdhogynem érdektelen volt számukra. Tamást ezért már ki is zárták volna a hálózatból, de éppen akkor jött a hír, hogy a Ferihegyi repülőtéren megbukott a pénzzel.

Akkoriban a titkosszolgálatnak lehetősége volt állambiztonsági érdekre hivatkozva beavatkozni egy büntetőeljárásba. Elérték, hogy a vámhivatal ne regisztrálja az ügyet, de dönteniük kellett, mit lépjenek. Mivel Tamás már az első kihallgatáson elárulta a vámosoknak, hogy ő az állambiztonság ügynöke, borítékolható volt: nem tud titkot tartani. A hírszerzésnél úgy döntöttek, a legjobb lesz, ha megszabadulnak tőle. Elintézték, hogy azonnal elhagyhassa az országot anélkül, hogy eljárás indulna ellene, de értésére adták, hogy a jövőben hallani sem akarnak róla. És persze figyelmeztették: hallgasson mindarról, amiről az elmúlt két évben tudomást szerzett. „Videós" ekkor megígérte, hogy tartja a száját. Az elkobzott márkáját nem adták neki vissza, és hogy ne legyen nyoma az eljárásnak, a pénzt a vámparancsnok helyettesének páncélszekrényében helyezték el, ideiglenesen. Akkor még nem tudhatták, hogy az elkobzott pénz a későbbiekben jókora galibához vezet. Csakhogy nem úgy alakultak a dolgok, ahogyan a titkosszolgálatnál szerették volna. Tamás, alighogy visszatért Belgiumba, vakmerő lépésre szánta el magát: gyakorlatilag megzsarolta a magyar államot. Először betelefonált a brüsszeli magyar konzulátusra, majd levelet írt, amelyben egymillió belga frankot követelt a hallgatásáért cserébe. „Tisztelt elvtársak. Nagyon

sajnálom, hogy ilyen módszerhez kell folyamodnom, de sajnos rá vagyok kényszerítve, mivel kis családom további sorsa, jövője forog kockán" – írta a levélben. Azzal fenyegetőzött, hogy ha nem fizetnek neki, a birtokában lévő dokumentumokat és felvételeket bemutatja a belga sajtónak és a rendőrségnek. Ellenben ha megkapja a pénzt, akkor hallgat, visszaszolgáltatja a konzuli útlevelét, a magyar állampolgárságáról pedig lemond. Néhány nap múlva már lejjebb adta a követelését. Egy újabb, a konzulátusra eljuttatott és már békülékenyebb hangvételű levelében bocsánatot kért az előző levél stílusa miatt, és „csak" a Ferihegyen elkobzott pénzét, valamint a Magyarországon lévő kétmillió forintját, vagy ha azt nem, akkor ötvenezer márkát követelt. Végül az állam úgy döntött, ha nem is mindenben, de enged neki, és az elkobzott pénzét visszaadja. A pénzért Tamás belga felesége repült Budapestre.

Ettől a bajkeverő volt ügynöktől azonban nem volt könnyű megszabadulni. 1986 decemberében a hírszerzés újra hírt kapott Tamásról, mert a férfi gyilkossági ügybe keveredett. 1986. november 21-én este a belgiumi Sint-Pieters-Leeuwben két, rendőrnek öltözött férfi becsöngetett egy tehetős, nyolcvanas éveiben járó házaspár házába. A pár beengedte őket. Miközben a feleség az egyikükkel beszélt, egy harmadik férfi is betoppant, majd a rablók nekiestek a férjnek, Frans Wautersnek, és a két és fél millió frankot rejtő családi páncélszekrény kódját követelték. Wauters ellenállt, mire összeverték egy bottal. Az idős férfi műfogsora a torkán akadt a verés közben, ez okozta a halálát. A rablás közben Wautersék egyik rokona megzavarta őket, a betörők üres kézzel menekültek el. Később az általuk használt autó rendszáma vezette nyomra a rendőröket.

Az autó a negyvenegy éves magyar énekes, D. László felesége nevén szerepelt a nyilvántartásban. Arról a D. Lászlóról van szó, akiről Tamás az állambiztonságnak korábban információkat adott. A Wauters-gyilkosság után D. László és felesége azt vallották a nyomozóknak, hogy a rablásnál használt kocsit korábban ellopták tőlük, ám néhány nap múlva a férfi beismerte a bűncselekményt. Így jutottak el a nyomozók D. László bűntársaihoz: egy portugál tippadóhoz, Victor Soareshez és három másik magyarhoz, akik közül az egyik éppen B. Tamás volt.

A gyilkossági ügyet 1989-ben tárgyalta a bíróság. A per során D. László azzal védekezett, hogy a bűncselekménybe B. Tamás rángatta bele. Az énekes azt vallotta, Magyarországon élő édesanyja haldoklott, szerette volna meglátogatni, de nem kapott vízumot, hogy beutazzon, a hatszázezer frankba kerülő hamis útlevélre pedig nem volt pénze, ezért vett részt a rablásban. Ez a magyarázat persze sántított, hiszen korábban épp maga dicsekedett egy bizonyos rendőrségi kapcsolatával, aminek révén bármikor hamis papírokhoz juthatott volna. De az igazán meglepő vallomást B. Tamás tette. Azt állította, hogy ő maga a belga rendőrség informátora volt, „tartótisztjének" pedig egy belga nyomozót nevezett meg. Mi több, épp a nyomozó miatt keveredett bele a rablógyilkosságba, mert a rendőr bízta őt meg azzal, hogy figyelje honfitársát, D. Lászlót. B. Tamás ezt azzal tetézte, hogy a belga rendőr előre tudott a betörésről, ugyanis ő, Tamás szólt neki. A rendőr ezt tagadta, de elismerte, hogy B. Tamás az informátora volt 1984-ben, amikor egy norvég útlevélhamisítási ügybe keveredett, amelyben D. László is érintett volt. Sőt, a nyomozó azt is elmondta, hogy D. László is besúgóként segített neki.

Ez volt a pont, ahol valóra vált a magyar hírszerzés rémálma. B. Tamás ugyanis nemcsak belga rendőrségi kapcsolatáról beszélt a belgiumi bíróság előtt, de elárulta azt is, hogy a magyar titkosszolgálat ügynöke volt. Beszámolt arról, hogy ügynökként milyen NATO-ellenes feladatokat kapott, és azt állította, hogy a hírszerzés D. László megfigyelésével is megbízta, mert bűntársa Belgium és más nyugat-európai országok számára „felbecsülhetetlen értékű" doszszét juttatott ki Magyarországról.

S hogy mi köze mindennek a kokainhoz? Annyi mindenképpen, hogy bő húsz évvel később a nem éppen makulátlan múltú, immár „Öreg" gúnynevű D. László az egyik legnagyobb magyarországi kokainimportőrként bukott le.

A Nemzeti Nyomozó Iroda 2008 őszén közölte, hogy Németországban elfogták a magyar „kokainbárót", az akkor már hatvanéves „Öreg Laci bácsit", akinek a bűnszervezete két év alatt egymilliárd forint értékben szállított kábítószert Magyarországra.

A Belgiumban élő D. László még 1976-ban, testvére útlevelével hagyta el az országot Jugoszlávián keresztül, és telepedett le külföldön. 1978-ban illegálisan hazatért, majd egy hamis útlevéllel próbálta kiszöktetni Zircen élő barátnőjét. Lebuktak, másfél év börtönbüntetésre ítélték őket, majd szabadulásuk után Belgiumba költöztek, össze is házasodtak.

Az Öreg annak idején hivatásosan zenélt, énekelt, dobolt. A legkorábbi újságcikk, amit róla találtam, még 1968-ban jelent meg a *Zalai Hírlap*ban. Igaz, a cikk nem zenészként méltatta a férfit, csak kiderül belőle, hogy ez a foglalkozása. A megsárgult írás szerint a már akkor börtönviselt László a zalaegerszegi Bárány klubban dobolt, és egy nőt ajánlott az egyik kapatos vendégnek. Amikor az kötélnek

állt, mindhárman felmentek a vendég lakására, és miközben a kliens a lánnyal foglalatoskodott, László ellopta a házigazda vagyont érő takarékbetétkönyvét.

D. László Belgiumban is hasonló életet élt, már a nyolcvanas években befogadta őt az ottani alvilág. Közvetlenül a rendszerváltás után mint idegenbe szakadt hazánkfia tért vissza Budapestre, és azt hangoztatta, hogy egy belga és holland kabarékból álló szórakoztatóipari lánc egyik tulajdonosa, művészeti igazgatója. Tette mindezt akkora magabiztossággal, hogy még az egyik napilap szerkesztőségét is felkereste arról panaszkodván, mennyire udvariatlanul bánnak a budapesti mulatókban a magafajta, külföldről érkező üzletemberekkel. Öreg Laci bácsi „üzletemberként" a pénzét abból kereste, hogy a Benelux államokban működő éjszakai bárokba közvetített ki lányokat Kelet-Európából, a tevékenysége tehát inkább emberkereskedelemnek nevezhető.

Mint arra több tanú is emlékezett, a kilencvenes és a kétezres években D. László egy csillogó Porschéval látogatott olykor haza, és nagyon jól tudta kamatoztatni külföldi bűnözői kapcsolatait. Kinti üzletfelei olcsó és csinos lányokat akartak, ezt Laci bácsi magyar kapcsolataival könnyedén el tudta intézni, becsülettel szállította a kelet-európai táncosnőket Nyugat-Európába. Ott a kábítószert lehetett könnyebben beszerezni, amire pedig a kelet-európai éjszakában talált bőven vevőkört. Az Öreg – akit már a kilencvenes években jól ismertek a magyar alvilág krémjében, ekkortájt ragadt rá ez a becenév is – kapcsolatban volt például azzal a Drobilich Gáborral is, aki a rendszerváltás utáni években alapított olajos cég, az Energol vezéreként csinált karriert.

De Laci bácsi élete sem volt fenékig tejfel. Amikor kutakodtam a múltjában, kiderült, hogy a kilencvenes években történt egy gyilkosság, amelyben maga is érintett volt. 1995. május 28-án éjszaka Utrecht piros lámpás negyedében meggyilkolták D. László egyik verőemberét, míg a másikat súlyosan megsebesítette a támadó. A gyilkosságot Laci bácsi volt sofőrje követte el, aki beleszeretett az egyik lányba, akit az Öreg futtatott. A konfliktus következményeként Laci bácsi két gorilláját küldte az egykori sofőrre. A per során kiderült, hogy Laci bácsi ellen nemzetközi lánykereskedelem miatt ekkor Hollandiában is zajlott egy eljárás.

A magyar gengsztert még verőemberének kivégzése sem térítette el a bűnözés útjáról. 2002 nyarán egy müncheni bíróság jelentős mennyiségű kábítószer fegyveres csempészete miatt tizenkét év börtönbüntetésre ítélte. Ennek ellenére elég hamar szabadult, mert 2006 környékén már újra drogkereskedelemmel foglalkozott, nem is akármilyen szinten.

A kokainüzletben az a nagykereskedő viheti sokra, aki minél közelebb jut a dél-amerikai termelőkhöz. Abban a pillanatban ugyanis, hogy a kokain kijön valamelyik latinamerikai laboratóriumból, ahol előállítják, az értékesítési lánc minden egyes szereplője szinte kivétel nélkül felüti, hígítja, keveri, és úgy adja tovább – hogy nagyobbat szakíthasson rajta. A képlet pofonegyszerű: az a vevő jár jól, aki a lehető legközelebb áll az értékesítési lánc elejéhez, ez pedig már egyszerű földrajz. Ha a kolumbiai dzsungelig nem jut is el egy-egy magyar kereskedő, Európán kívül nagy tételben beszerezve már nyerő pozícióban találhatja magát. Ha van tengerentúli kapcsolata – legalább egy ember, aki helyben tud kereskedelmi mennyiségben drogot szerezni –, a magyar kereskedő nemcsak tisztább, de olcsóbb cuccot is vehet.

D. Lászlónak – nem függetlenül nyugat-európai alvilági kapcsolataitól – akadt ilyen embere, mégpedig a Karib-

tenger déli részén, Venezuela partjai közelében, a Holland Antillákhoz tartozó Curaçao szigetén. Egy fekete férfi.

Az Amszterdamból kilenc-tíz óra repülőútra található Curaçaót azért is kedvelik a külföldiek, mert a helyiek angolul és hollandul is beszélnek, és ez a latin-amerikai országokról nem mondható el. Curaçao a nemzetközi kokainkereskedelemben is stratégiai fontosságú terület. A Latin-Amerikában előállított kokain jelentős része ugyanis a Holland Antillák érintésével jut el Nyugat-Európába, főleg a holland kikötőkbe. A Holland Antilláknak a kokain olyan, mint Szaúd-Arábiának az olaj. Ebből van pénzük az ott élőknek, és így vagy úgy, de rengetegen élnek a drogbizniszből – nemcsak a kereskedők, de a helyi tisztviselők is, akik szemet hunynak a csempészés fölött. A kétezres években durván elharapózott a curaçaói csempészet, akadt olyan repülőjárat, amelyiken egyszerre tucatnyi Európába tartó futár utazott.

A szigetvilágban ráadásul kitűnően lehet motorcsónakkal közlekedni. A vízálló csomagolásnak köszönhetően az árut egészen addig a víz alatt tudják tartani Curaçao partjainál, amíg alkalmasnak nem ígérkezik a pillanat, hogy kivigyék a szárazföldre.

A kétezres években évente legalább húszezer kiló, a Holland Antillákról érkező kokain utazott át az Amszterdam-Schiphol repülőtéren. A kokainfutárok azért is szerettek a Holland Antillákról Amszterdamba repülni, mert akit az Amszterdam-Schipholon a holland hatóságok kis mennyiséggel fogtak meg, nem került rács mögé, egyszerűen csak hazazavarták. És bár a hollandok nem szívesen írták ki a falra, mennyi is az a kis mennyiség, a német *Spiegel* című lap 2004-ben ezt három kilóra lőtte be. Vagyis ha valaki három kilónál kevesebb kokainnal próbálkozott, meg-

úszta egy ejnye-bejnyével, persze a kábítószert is bukta, de legalább nem vették őrizetbe. Ez az engedékeny gyakorlat a Holland Antillákról úgy vonzotta az Amszterdam-Schipholra a csempészeket, mint cápákat a vízbe dobott véres hús. (A hollandok engedékenységén a kétezres évek elején a franciák és a németek is felháborodtak, ami érthető, mert a Németországban elfogott kokainszállítmányok zöme Hollandiából érkezett.)

Laci bácsi eleinte maga ment el Curaçaóra kokainért, később a szállítást futárokkal intézte. A srácokat készpénzzel küldte ki, amit a szigeten egy „néger férfinak" kellett átadniuk – ez arra utal, hogy az Öregnek nigériai kapcsolatai lehettek. A Laci bácsi által küldött futárok, hogy ne legyen túl feltűnő az utazásuk, általában két-három napot töltöttek Curaçaón, majd átvették a „néger kapcsolattól" azt a preparált, kerámiapalackos ír whiskey-s üveget, ami a kábítószert rejtette. Egy-egy ilyen üvegbe körülbelül hatszázötven gramm tiszta hatóanyag-tartalmú kokain fért bele.

Abban az időben, amikor D. László a Holland Antillákról hozatta be a drogot, Curaçao szigetén öt kokainnagykereskedőt tartottak számon. A nagy kokainkirályok alá tartozó kereskedők azóta is olajozottan működő futárhálózatot tartanak fenn a szigeten. A szegényebb helyi fiatalokból toborzott futárok kapszulákba csomagolt kokaint nyelnek, a kokainkereskedők emberei szabályosan kiképezik őket erre a munkára. Ezekről a képzésekről a helyi rendőrség is tud, de a rendőrök inkább félrenéznek, senki nem akar magára bajt hozni. Nemcsak a helyiek dolgoznak futárokkal, hanem az a nigériai maffia, amelyik a kilencvenes évektől kezdve magyar fiatalokat is beszervezett a munkára. A kétezres évek elején éppen két magyar fiút csípett nyakon a curaçaói rendőrség közvetlenül azelőtt, hogy a náluk lévő,

fejenként tizenhárom kiló, összesen félmilliárd forintot érő kokainnal felszálltak volna a repülőgépre. Őket is a nigériai maffia szervezte be. Nagyjából ebben az időszakban történt, hogy két magyar fiatal a szigetről postán küldött egy gödi címre egy csomagot, amelyre azt írták, gyümölcskonzerv. A kommandósok akkor csaptak le Gödön, amikor a címzett átvette a küldeményt. A csomag természetesen nem konzervet, hanem három kiló jó minőségű kokaint rejtett, amit legalább hatvanmillió forintért lehetett volna elpasszolni Magyarországon. Ezt a módszert egyébként pár évvel korábban, 1999-ben már eljátszotta egyszer egy másik, Érpatakon élő kokainterjesztő, aki a rendkívül jó minőségű drogot közvetlenül Limából kapta. Méghozzá postai úton. Igencsak meglepődött, amikor az érpataki postahivatalból hazatérve éppen a küldeményt bontotta ki nagy izgalomban, és rátörték az ajtót a fekete ruhás készenlétiek. A szabványos csomag egy műdísznövényt rejtett, amelynek szétcsavarható törzsében fél kiló kokain lapult.

Laci bácsi nem próbálkozott ilyen amatőr megoldásokkal, és a helyi futárszolgáltatásból sem kért. Ő, miután helyi kapcsolatától megvásárolta, a saját hálózatán keresztül hozatta el az árut. A fél–egy kiló kokain, amit alkalmanként eljuttatott Amszterdamba, egyáltalán nem számított óriási mennyiségnek, sőt. Ezzel a módszerrel viszont egy rakás pénzt megspórolhatott. Abban az időszakban ugyanis, amikor az Öreg űzte az ipart, a Holland Antillákon egy kiló kokain háromezer euróba került. Erre jött további háromezer euró, ami a helyi futár bérét és költségeit fedezte, de Amszterdamban egy nagykereskedő már tizenötezer euróért kapta meg az áru kilóját. És ahogy haladt a drog Európa testébe, úgy emelkedett az ára. A Holland Antillákról elhozott kokain kilója, mire a holland–német határnál járt,

már ötvenezer eurót is érhetett. Ezért rövidítette le a beszerzési utat az Öreg. Ő megszerezte két-háromezer euróért, a saját emberein keresztül Európába juttatta, és még akkor is a pénzénél volt, ha amúgy ki kellett fizetnie a saját futárjait.

A Belgiumba leszállított kokaint Magyarországra Laci bácsi már maga fuvarozta el belga rendszámú kocsijában. A kokó mellett kereskedett a spurinak becézett speeddel is. A speedet, amit Európában is be tudott szerezni olcsón, bútorlapok közé csomagolta, majd ezeket bedobozolta, és egy tatabányai céggel hozatta be Magyarországra. A fuvarozó cég vezetői és alkalmazottai nem is tudtak arról, mit rejt a rakomány.

Azt a kokaint, amelyet ő maga szállított le Magyarországra 2008 tavaszán, D. László a felesége szüleinek házába vitte kerámiapalackos whiskysüvegekben. Ez jól álcának bizonyult, mert a rokonai is elhitték, a drága italokat csak azért tárolja náluk, hogy amikor Magyarországra jön, ajándékba tudja vinni az ismerősöknek. Az év nyarán később a kokaint rejtő üvegeket D. László áthordta egy ismerősének a pincéjébe, hogy felhígítsa. De neki sem ment minden könnyedén: a kokaint az ismerős segítségével turmixgéppel darabolták fel, ám a gép a darabolás közben tönkrement, ezért el kellett menniük újat venni, a régit pedig bedobták egy kukába. Ez utóbb óriási hibának bizonyult, mert a rendőrök, akik ekkor már figyelték Laciékat, később megtalálták és lefoglalták a kokainmaradványos készüléket.

Az Öreg még tavasszal, tehát a turmixgépes nyári kaland előtt egy ecstasyszállítmányt akart Magyarországra juttatni, de ekkor már a holland, belga, sőt az amerikai nyomozókkal együttműködő magyar zsaruk nyomoztak a hálózata után. Az ötvenezer darab ecstasytablettát egy Belgiumban

élő magyar ismerősével hozatta haza, de úgy, hogy a sofőr nem tudta, mit rejt a kocsi hátsó ülése alatti rekeszben lévő gumitömlő. Ő azt hitte, hogy az Öreg táncoslányokat szeretne fuvaroztatni.

A sofőr mindenesetre követte az utasításokat, és Budapestre érve egy apartman előtt találkozott Laci bácsi Magyarországon élő fiával, aki átült az autóba, és a ház alatti mélygarázsba vezette a kocsit. A mélygarázsban kipakolta a kábítószert, majd az autót visszaadta a kint várakozó sofőrnek, akinek ekkor már szóltak, hogy nem kell táncoslányokat fuvaroznia. Néhány órával később az Öreg fia visszatért a mélygarázsba, majd amikor elindult onnan, a rendőrök rajtaütöttek.

Az Öreg lebukását nagyban a fiának „köszönhette", aki a kihallgatásán beszélni kezdett. Az csak később, a bírósági tárgyaláson derült ki, hogy korántsem ápoltak olyan jó viszonyt egymással. A fia ugyanis csak húszévesen, a Vöröskereszt segítségével kutatta fel Belgiumban élő apját, ezért különösebben erős kötődés nem alakult ki köztük. Ellenben később az Öreg sok mindenben a fiára támaszkodott, a Holland Antillákról beszerzett kokain és a Hollandiában vásárolt többi drog értékesítését is rábízta. Arra azért valószínűleg nem számított, hogy elfogása után a fia terhelő vallomást tesz rá, nem érdek nélkül: ettől kezdve az ügyben tanú és nem gyanúsított lett. A nyomozók az Öregre utaztak, a hálózat feje kellett nekik. De még így is időbe telt, míg D. László ellen a rendőrök elég bizonyítékot gyűjtöttek. Laci bácsi turmixgépes balfogása mindenesetre jól jött a zsaruknak. A rendőrök éppen házkutatást tartottak a felesége szüleinél és az ismerős pincéjében is, amikor Laci bácsi meglépett az országból. Nem jutott messzire, Németországban elfogták.

A bírósági tárgyaláson Laci bácsi tagadott mindent, de nem túl okosan. Azt állította, hogy soha semmilyen kapcsolata nem volt kábítószerekkel, egész életében lányok futtatásából élt. Ennek ellenére a tárgyaláson elég nagy szakértelemmel beszélt a Hollandiában kapható drogokról. Például arról, hogy a kokain nyers változata tömbös, rózsaszínes, és azt az eladás előtt le kell préselni. A Hollandiában kapható speedről is kiselőadást tartott, mondván, hogy az homokszínű, massza állagú, amit porokkal dúsítanak. A bíró az ítélet indoklásában külön kitért arra, hogy D. László túlságosan ismeri a drogokat, ezért is életszerűtlen a védekezése. A Fővárosi Bíróság végül 2010 tavaszán tíz év fegyházbüntetésre ítélte „Öreg Laci bácsit". Ebből azonban csak négy évet töltött le – a halála közbeszólt.

Ha csak a bírósági papírokat nézegetném, az Öreg szerepe a magyar kokainkereskedelemben elenyésző lenne. Miután azonban leültem egy olyan illetővel beszélgetni, aki a Magyarországon terített drogot az Öreg egyik belgiumi emberétől szerezte be, Laci bácsi ténykedése is más megvilágításba került. Az új szálak NB I.-es focistákhoz vezettek, akik maguk is kereskedtek kokainnal.

HAZAI PÁLYA

– A KÓLA TÉGLÁBAN ÉRKEZETT. Az a menő. Mindenki abban hisz. A téglába'. Pedig a tégla is átbaszás, mert bármit le tudunk tömbösíteni, érted. Szóval megjött a kóla téglában. Fél kiló, tömbösítve. Van annak a tömbnek ám egy jellegzetes szaga. Becsomagoltuk törülközőbe, mielőtt nekiálltunk összezúzni. Nem kalapáccsal, de mindenféle szarral, amivel zúzni lehet. Klopfoló, mozsár, ilyesmi. A törülköző azért kell, mert amikor töröd, megy a cucc mindenfelé. Kell, ami megfogja. Amikor széttöröd, érzed, hogy mennyire nyúltak hozzá, mielőtt nálunk kötött ki. Mert felütötték már, ez tiszta sor, ezt tudtuk. Tudni lehetett abból, hogy milyen állagú. Olajos, nem olajos, mennyire kristályos a szerkezete satöbbi, szóval ezekből a dolgokból érezni lehetet, mennyire ütötték fel. Érezzük a kezünkön, ahogy dolgozunk vele. Aztán amikor szétvertük, jött hozzá az ütőanyag. Mi egy kurva drága, fehér színű táplálékkiegészítőt használtunk. Nem csak drágán vettük, nehéz is volt beszerezni. Hollandiában és Amerikában lehetett kapni, onnan szereztük. Volt olyan, hogy a DHL hozta Amerikából. Egy kilónak, úgy emlékszem, kábé háromszázötven dollár volt az ára, az akkoriban majdnem százezer forintba fájt. Az volt a sztori, ami vagy igaz, vagy nem, a franc se tudta, hogy ez az ütőanyag kifőzésnél se bukik ki. Hát, már akkor is úgy voltam vele, hogy szerintem tök mindegy, mert ha nem üt akkorát, akkor mindenki levágja, hogy tré a motyó. Szóval ezt a kurva drága cuccot hozzákevertük a kólához. Nem mixerrel, hanem simán, kézimunkával. Jól elegyedett. Raktunk még néha koffeint

is hozzá. Meg befújtuk lidokainnal is, hogy a parasztok érezzék, zsibbaszt. Tudod, szokták mondani, hogy hú, de faszán elzsibbaszt, milyen jó a kóla. Ilyenkor mindig arra gondoltam, hogy nem attól zsibbadsz, te fasz, mert annyira tiszta a cucc, hanem a lidokaintól. Ja, de ha befújtuk azzal a szarral, akkor meg nedves lett. Meg kellett várnunk, hogy megszáradjon. Aztán újra tömbösítettük. Mert azt kajálják. Mondom: a tömb a menő.

Ákos olyan természetességgel mesélte nekem, hogyan ütötték fel a kokaint, mintha egy étel elkészítését magyarázná. Szinte megelevenedett a szemem előtt annak az Örs vezér teréhez közeli, hatodik emeleti panellakásnak a konyhája, ahol ő és Kicsi főzőcskéznek. A főzőcskézésre, a kokain felütésének apró nüanszaira Kicsi tanította meg Ákost. Mindketten a főnöknek, Csabának dolgoztak amolyan kisfőnökként.

Kicsi a termetéről kapta a becenevét. Ő szinte istenként tisztelte Csabát, bárhová követte volna – már-már elvakultan – a nála pár évvel idősebb főnökét. Ha Csaba szóba került, Kicsi csodálattal, szinte áhítattal beszélt róla. Nem úgy Ákos, aki bár tisztelte a főnökét, inkább partnerként tekintett rá.

Ákos és Csaba még Sopronkőhidáról ismerték egymást a kilencvenes évekből. Ákos miskolci gyerekként került be az alvilágba. Ha valakire, rá igaz, hogy simán járhatta volna az egyenes utat, úgy is sokra vitte volna. Értelmiségi családban nőtt fel, eszes gyerekként jól tanult, gond nélkül bekerült a felsőoktatásba, de hát benne volt az a bizonyos alvilági X-faktor, ami rossz útra vitte. Na meg a borsodi sportélet, a thaiboksz-edzések, a sötét, helyi arcok, akik az edzéseken véresre verték egymást. Adrenalin. Kalandvágy. Sok minden hajtotta Ákost. Fizikailag is rátermett srác volt,

mozgékony, ügyes, így aztán nem a szellemi képességeit kezdte kamatoztatni, bár később annak is hasznát vette. A végén bankrablásért ültették le, de addigra már a francia idegenlégiót is megjárta. Megedződött.

– Szétbasszalak, köcsög? – Emlékei szerint valami ilyesmit mondhatott neki Csaba, amikor a börtönben kóstolgatni kezdte. Csaba úgy nézett ki, akár egy orángután. Magas, nagydarab fickó, aránytalanul hosszú kezekkel. Nem hiába bokszolt piszkosul jól. Olyannyira, hogy fogadásból is felállt a börtönben verekedni, ripityára vert mindenkit. Sokan emlékeznek rá, hogy még Sándorházán ült, amikor egy gyilkos minden évben kihívta. És a gyilkos mindig vesztett. Ákos tudta, hogy a cigicsempészet miatt leültetett pofa egy volt bokszoló, mégsem ijedt meg tőle. Így születik a rácsok mögött a tisztelet. Aki majrézik, az leírja magát. Aki nem mutatja jelét a félelemnek, arra építeni tudnak a menők. Márpedig Csaba menőnek számított. A kilencvenes években a bűntársa egy elszámolási vita miatt szitává lőtte a kocsiját. Csaba benne ült az autóban, de nem esett baja, pedig a társa a vérét akarta.

Ákos már szabadult, amikor a kétezres évek közepe felé egy budapesti plázában összefutott Csabával. Láthatóan jól ment az egykori bokszolónak. Tizenötmilliós autó, szalonból. Drága ruha.

– Miből? – kérdezte Ákos. Válasz: a cigi a tuti.

Pedig dehogy a cigi! Később, amikor Csaba elhívta az otthonába Ákost, már az igazat mondta.

– Nem a cigi a tuti. Hanem a drog – árulta el sejtelmesen.

Csabának tényleg jól ment a sora. Prada öltönyben iszogatott prémium kategóriás whiskyt a Budakeszi úti, úszómedencés lakóparkban, ahol méregdrága lakást bérelt. A lakóparkban csupa gazdag élt, nagymenők, ügyvédek, üzletemberek, de még egy híres celebpár is lakott a szomszédságban. Igazi felvágós környezet, ahol a luxusautó alap.

– Érdekel? – kérdezte Csaba Ákostól.

– Érdekel – vágta rá a fiú. Persze hogy érdekelte. Akkoriban nem ment neki túl jól, vágyott a könnyű pénzre.

Ákosnak hamar összeállt a matek. A drognál egyszerűen nagyobb a profit, mint a cigicsempészetnél – magyarázta Csaba. Ha a cigivel bebuksz, az anyagilag nagyon tud fájni. Csaba embere, Kicsi is megélte, milyen is az, amikor egy kamionnyi blázzal eldől. Egyik nap még az anyósülésen ült, másnap már előzetesben. A cigivel sok pénzt kockáztatsz – folytatta Csaba. Ha eladod a csempészcigit, egy egységből csinálsz másfelet. Nem úgy, mint a drognál, ahol egy egységből lesz három vagy akár nyolc. És ha öt cigis fuvarból akár csak egy is megdől, már cseszheted az egészet. A drogban nagyobb a profitráta, de ha buksz, mész a levesbe.

Nem mindegy, hogy egy húszmilliós cigiszállítmánynak kampó, vagy egy kiló kólának, ami nyolcmillió forint. Összehasonlításképp: egy kiló spuri, azaz speed egymillió-kétszázezret ér. Csaba cigicsempész múltja persze sokat segített az előrelépésben. Volt egy Vito mikrobusza, amit később szinte szó szerint fel kellett szeleteltetniük a hatóságoknak, hogy megtudják, hol van a rejtekhely, amibe kétszázharminckilenc karton Marlboro fért bele. Csaba az ukránokkal alakíttatta át így a kocsit, nem volt olcsó mulatság.

Miután beavatta a tutiba, a főnök először tesztelte Ákost. Belgiumba mentek, ahol amúgy is akadt dolga. Aztán egyszer csak a srác kezébe nyomott egy ötszáz eurót. Úgy jön haza, ahogy akar, mondta neki, a kérdés, megoldja-e. Csaba tudni akarta, Ákos tényleg feltalálja-e magát, igaz-e, hogy tud angolul, elboldogul-e egyedül a városban. Ötszáz euró-

val nem könnyű mozogni, sok helyen el sem fogadják. Ákos besétált egy bankba, jó angolsággal előadta, hogy elvesztette a pénztárcáját, és csak egy ötszázasa maradt, váltsák már fel. Elkérték az okmányait, majd mivel mindent rendben találtak, szó nélkül felváltották a pénzt. Elment a vasútállomásra, és hazautazott.

Amikor már futárként teljesített szolgálatot Brüsszelben, nem más, mint az Öreg Laci bácsi egyik embere adta át neki a vegytiszta speedet egy brüsszeli kávézóban. A vegytiszta speed leginkább a jégkásához hasonlít. A drogpiacra már felütve kerül: laktózzal és porrá tört koffeintablettával keverik, ebből lesz a speedpor, ami a fogyasztóhoz jut. Olcsóbb, mint a kokain, ezért a spurit a szegény ember kokainjaként szokták emlegetni. Persze akad egy-két zord figura, aki a speedet nyersen, nem felütve tolja, de ez ritka, mert ettől az illető akár egy hétig is ébren marad.

A speedkereskedelem legalább akkora üzlet, mint a kokain. 2007-ben Csaba csapata egy kiló kokainhoz harminckétezer euróért jutott hozzá Laci bácsi vonalán – ez akkoriban nyolcmillió forintot ért. Ezután Csaba száz grammot egymillió forintért adott tovább, tehát egy nyolcmilliós kokainból csinált húszmillió forintot. A speeddel is lehetett hasítani. A vegytiszta speed kilójához négyszázezer forintért jutottak hozzá, majd a terjesztőkön keresztül a négyszázezer forintból csináltak hárommilliót.

Laci bácsi sem véletlenül forgalmazta a speedet a kokó mellett. Amikor a brüsszeli ember átadta Ákosnak az árut, talán azért, hogy tesztelje a fiú leleményességét, egy késsel kilyukasztotta a zacskót. Csak úgy áradt a bőröndből a rendkívül illékony spuri jellegzetes szaga. Ákos azonnal betette egy nejlonszatyorba a csomagot, jó alaposan körbe is tekerte, de a szagot ez sem enyhítette. A srác fogta magát,

elrohant a táskával egy pályaudvari csomagmegőrzőhöz. Bezárta a táskát az egyik szekrénybe, majd elsietett egy közeli boltba, és vásárolt egy rakás őrölt kávét. Visszarohant, de nem merte azonnal kinyitni a csomagmegőrzőt. Inkább leült egy közeli padra, és várt. Figyelte, nem szúrta-e már ki valaki, rettegett attól, hogy a spuri szaga miatt a csomagot felfedezték a rendőrök, és most figyelik, ki jön érte.

Ákos mindenkit gyanakodva mért fel. A szerelmespárokat, az idős embereket, a fiatal nőket – hátha álruhás zsaruk. Aztán erőt vett magán, kinyitotta a megőrzőt, és teleszórta kávéval a táskát. De még így is érezte azt a jellegzetes szagot. Vagy csak képzelte, hogy érzi, mindenesetre a félelem kitartóan szorongatta a gyomrát. Vonatra szállt, de az első alkalommal, amikor a szerelvény megállt, leszállt róla, mert tartott tőle, hogy a táskából áradó szagot valaki megérzi, és neki vége. Besétált egy közeli motelba, kivett egy szobát, és törte a fejét, mitévő legyen. Másnap látta meg a buszt. Kifigyelte, hogy a Eurolines járatain a csomagokat a sofőr pakolja be a busz aljába. Vett egy jegyet magának, egyet a csomagjának, majd vásárolt a városban egy ugyanolyan táskát, mint amibe a drogot tette. Kivárta a busz indulása előtti utolsó pillanatot, amikor a csomagtér ajtaja még nyitva volt, de már nem a sofőr tette be a csomagokat, hanem az utolsóként érkező utasok maguk intézték ezt. Ákos mindkét táskát betette, de a jegye mellé kapott, csomagra ragasztható szelvényt arra a táskára rögzítette, amiben nem volt drog. Majd bemutatta a jegyét. A hazaút nyugodtan telt. Tudta, hogy ha ellenőrzik is a csomagokat, és a kutyák kiszimatolják a drogot, senki nem fogja tudni, kié a táska, ő pedig higgadtan mondhatja, hogy nem az övé.

Küldetés teljesítve.

Csaba gyorsan rájött, hogy egy ilyen leleményes srácot, aki még angolul is beszél, kár lenne futárként alkalmaznia. Így lett Ákosból kisfőnök. Olyan, mint Kicsi. Az áru behozatalára ekkor már úgyis Csaba rendelkezésére állt egy szállító. Egy rejtélyes figura, aki úgy viselkedett, akár egy fantom. Általában Ákos vette át tőle a cuccot.

– Odajött a megbeszélt helyre. Nem láttam az arcát. Nem tudtam, kicsoda, a mai napig nem tudom. Nem köszönt, nem csinált semmit. Lehúztam az autó ablakát, ő bedobta a motyót, és nyomott egy kövéret – így beszélt a motorosról Ákos. A motorosról, akit állítólag még a rendőrök sem tudtak elkapni, pedig megpróbálták akkoriban, amikor a banda tagjait összefogdosták. A szállítót az autópályán akarták feltartóztatni, de amikor kétszázhetvennel hajtott a rendőrök felé, és úgy tűnt, esze ágában sincs lassítani, a zsaruk azt az utasítást kapták, hogy engedjék el, megelőzve egy esetleges tragédiát. Hogy valóban így volt-e, vagy ez csak amolyan legenda, nem tudni, de tény, hogy a titokzatos szállító sosem került a vádlottak padjára.

A főnök Ákosra bízta Pestet. Az ő dolga volt, hogy a kokaint és a speedet terítse a városban. Azt, hogy kinek és mennyit kell odaadnia, Csaba mondta meg, aki időnként a Budakeszi úton lévő lakásába rendelte Ákost, és ott magyarázta el, mi a feladat.

– Ezt és ezt az éttermet keresd, ne hívd fel az embert, csak menj oda, mondd meg, hogy én küldtelek – szólt az instrukció.

Éttermek, éjszakai klubok tartoztak Ákos alá. Volt, ahol a tulajdonosnak, volt, ahol a biztonsági főnöknek kellett átadnia az árut. Ezek az ügyfelek nem kis tételben vásároltak: alkalmanként száz és kétszáz gramm között. Ákos csak a drogot adta át nekik, a pénzt ők aztán más időben és helyen, Csabával intézték. Aki állandó ügyfél volt, annak Ákos vett egy telefont, és arra kérte, kizárólag azon beszéljenek.

A csapat főhadiszállása a Honvéd utcában, egy kis kávézóban volt. Tényleg pici helyen, három asztal, ha elfért a presszóban. Egy középkorú, dekoratív nő üzemeltette, aki nem tartozott ugyan a körhöz, de sejtette, hogy nem elsőáldozók a törzsvendégek, akik kétezerért fogyasztottak, aztán adtak egy tízest, és nem kérték a visszajárót. A kávézó a körútról nem látszott, idegen nemigen járt oda, szinte csak gengszterek látogatták a helyet.

A kétezres évek közepén járunk, a sajtó ekkor már tele volt a kecskeméti maffiaperrel, amelynek során a kilencvenes évek egy-két nagymenőjét lekapcsolták a rendőrök. A nyilvános tárgyalásokon kiderült, hogy telefonlehallgatások segítették a zsarukat, ebből pedig az alvilág is tanult. Csabáék sem használtak telefont. Ha nyilvános fülkéből telefonáltak, akkor is ügyeltek arra, hogy ne a lakásaikhoz közeli fülkékből beszéljenek, hanem keressenek egy távolit.

Az üzlet olajozottan ment, Csaba pedig eltartotta magától a munkát. Ült a luxusapartmanjában, iszogatta a whiskyt. Nem volt oka aggodalomra, hiszen senki nem tudta, hogy ő a nagyfőnök. Jó embereket talált, Kicsi is, Ákos is maximálisan megbízhatók voltak, és ami a legfőbb: lojálisak. Havonta úgy tíz- és ötvenmillió forint között keresett, mert hetente jött a szállítmány Brüsszelből. Heti egy kiló kóla és három kiló spuri. Az állandó szállítást a titokzatos motoros végezte. Behozta az árut, átdobta a kisfőnököknek valahol Hegyeshalom és Budapest között, aztán eltűnt.

Csaba és a brüsszeli Öreg is bíztak egymásban. Nem számított, hogy a pénz ment előbb, aztán jött az áru, vagy fordítva – senki nem vágott át senkit.

A cuccot a két kisfőnök, Ákos és Kicsi ütötte fel. Egy panellakást béreltek ki, kizárólag nappal főzőcskéztek. A szomszédok semmit sem tudtak az egészről, a fiatalokat rendes emberekként ismerték, akik tisztelettudóan köszönnek, nem lármáznak. A fiúk, ha úgy jött ki a lépés, kedvesen nyitották ki a ház ajtaját a hölgyek előtt, és ha egy-egy idős lakót láttak cipekedni, mindig felajánlották a segítségüket. Azok pedig meghatottan nyugtázták magukban: ritkán lehet manapság ilyen udvarias fiatalembereket látni.

A jól szigetelt lakásajtó mögött már izgalmasabb tevékenység folyt. A kokain téglában érkezett, ezt szétverték, hozzákeverték, amit kell, majd tömbösítették. A tömbösítést hidraulikus préssel végezték. A présbe nejlonba csomagolva tették be az anyagot, és legalább két napig úgy hagyták. Amikor kivették belőle, tányérra rakták, leszedték a nejlont, aztán körbefújták lidokainnal. Amikor megszáradt, ezekből a tömbökből szedegettek le, attól függően, hogy a hierarchiában alsóbb szinten dolgozó terjesztők mennyit igényeltek. Azért kellett tányérra rakni, mert ahogy vágtak belőle, porladt, és fontos volt, hogy ne vesszen el belőle.

A kokainból nem loptak, pedig akár meg is tehették volna, hiszen a felütéssel ügyesen lehet varázsolni a számokkal. De Ákos, aki havi egy- és ötmillió forint között keresett ezzel a melóval, nem akarta lenyúlni a főnököt, ahogy a hűséges Kicsi sem. Persze megesett, hogy valamelyik haver szülinapra kólát kért. Akkor Ákos úgy ütötte fel, hogy előtte lecsípett két grammot. Így aztán ugyanúgy kétszáz gramm került ki a porból a keverés végén, csak nem százból, hanem kilencvennyolcból. Ákos megtehette, mert azon a szinten, ahol ő helyezkedett el, senki nem számoltatta el.

A főnök vett egy farmot valahol a Dunántúlon, közel az osztrák határhoz. Sokat tartózkodott ott is, akárcsak a jobbkeze, Kicsi. Ő, ha kellett, hozta a terjesztőktől összeszedett tízmilliókat, de akár a farm disznóit is etette gumicsizmában, nem derogált neki semmilyen munka. Egyre jobban pörgött az üzlet. Már Sopronban, Győrben, Mosonmagyaróváron is, szinte a teljes Nyugat-Magyarországon terjesztették a drogot. Amikor bejöttek a képbe a focisták, Kelet-Magyarország is Csabáék látóterébe került.

Az NB I.-es és az alsóbb szinten játszó labdarúgókat egy gyorsan, hadarva beszélő móri srác irányította. Megjárta már a börtönt is, kábítószer miatt ült. Az ellátója Csaba volt, aki változatlanul Belgiumból, az Öregtől szerezte a port.

A focisták kezdetben csak fogyasztóként vásároltak móri beszerzőjükön keresztül, de később, hogy a saját adagjaikat meg tudják venni, árulták is a kólát. Mivel nem profi bűnözőkről van szó, el is követték azokat a hibákat, amelyeket az amatőrök szoktak. Akik korábban még szerényen éltek, látványosan költekezni kezdtek. Drága ruhák, kabrió. Vidéken, főleg a keleti végeken ez könnyen feltűnik. A meggazdagodásukat Ákosék is nyomon tudták követni. A vidéki focisták, akik kezdetben húsz gramm kólát vettek a hétvégi mulatságokhoz, egyszer csak ötszáz grammokat kezdtek vásárolni, csúszóra, ami annyit jelent: előre kapták az árut, és csak később kellett kifizetniük. Szinte látni lehetett, ahogy emelkednek a tétek, és a pár százezer forintból szép lassan tízmillió forintnyi drogot kapnak meg hitelre. Idővel móri irányítójuk a háttérbe húzódott, és közvetlenül Ákosékhoz került a kapcsolattartás.

Minden álomszerűen alakult, de történt valami, amiről Ákosék akkor még nem tudták, hogy a vesztüket okozza. 2007. június 22-én éjszaka elcsíptek két óvatlan focistát egy közúti ellenőrzésen. A két balmazújvárosi fiatal autójában egy kiló spurit találtak a rendőrök.

A Nyugat-Magyarországról a fővároson át Balmazújvárosig nyúló hálózat tagjait kisebb-nagyobb időeltéréssel, de folyamatosan fogták el a szálakon előrehaladó hajdú-bihari és fővárosi rendőrök. 2007 őszén Siófokon, Budapesten, Nyíregyházán és Debrecenben is akcióba léptek a zsaruk. Jó pár embert lekapcsoltak, köztük olyan ismertebb futballistákat, mint a volt élvonalban játszó L. Roland, akit még a Siófok labdarúgójaként vettek őrizetbe, vagy a debreceni M. Gábor, aki a Nyíregyháza csapatában védett.

A focistákon keresztül képbe került Ákos is. A rendőrök csak arra a pillanatra vártak, hogy droggal együtt kapcsolják le a hálózat felsőbb szintjén állókat. Ennek akkor jött el az ideje, amikor Csaba megtudta, hogy Ákos egyik ismerőse, aki egyébként nem volt a csapat tagja és nem is utazott a drogbizniszben, vidékről felmegy a barátjához Budapestre. Csaba megkérte ezt a vidéki ismerőst, hogy vigyen fel Ákosnak egy kis ecstasyt. A csapat ekkoriban nem foglalkozott ecstasyval, de mivel Csaba kapott egy jó árajánlatot, úgy gondolta, talán érdemes ezzel is kereskednie. Ákos ismerősének Csaba azt mondta, csak mintát, azaz pár darabot kellene átvennie valakitől és Pestre hoznia, valójában azonban több ezer tablettából állt a szállítmány. Az ismerős nem akart nyúlnak tűnni. Ha már így alakult, belement a szállításba. Ákos beszélte meg telefonon a részleteket a vidéki és a pesti átvételről. Amit nem tudott, hogy a rendőrök ekkor már folyamatosan lehallgatták a beszélgetéseit. Így szereztek információt a találkozóról. Amikor az ismerős feljött Budapestre, és a megbeszélt helyen találkozott Ákossal, a sötétből előugrottak a kommandósok, és leteperték őket.

Csak Csaba maradt szabadlábon. Ő és Kicsi egyáltalán nem kerültek a zsaruk látókörébe, mivel végig jól konspirált. Ákos és néhány társa, köztük a balek ismerős, rács mögé

került. Először Budapesten tartották őket fogva, majd amikor összevonták az ügyüket a focistákéval, a debreceni börtönbe vitték át őket, oda, ahol a sportolók és vásárlóik ültek.

Ákosék nem köpték be a főnököt, debreceni fogva tartásuk idején mindvégig Csaba segítségére vártak. És vártak és vártak. Hiába. Egy nap aztán egy becsempészett mobilról felhívták Csabát. A választ nem tették zsebre.

– Figyeljetek, gondolkodtam – mondta unottan a főnök a telefonban. – Érinthetetlen vagyok. Ha én bármilyen szinten képben lettem volna, már bent lennék. Nem vagyok benne a zűrben. Őszinte leszek: csináljatok, amit akartok! És ne keressetek többet! – azzal kattant a vonal.

Csakhogy az „érinthetetlen" főnök nem számolt árulása következményével.

Másnap Ákos kikopogott a cella ajtaján. Először a nevelővel, aztán pedig a rendőrségi felderítőkkel akart beszélni. Az ügyész vevő volt az alkura. Ha mindent részletesen elmond, megússza öt évvel – így szólt az ajánlat. Ákos beleegyezett.

Néhány nap múlva már Csabánál kopogtattak a rendőrök. Őt is és Kicsit is elvitték.

A jogerős ítéletre közel hat évet kellett várni. 2013 tavaszán az ítélőtábla Csaba esetében helybenhagyta a férfira első fokon kiszabott tizenegy év fegyházbüntetést, és így tett a volt focista, L. Roland esetében is, aki négy év hat hónap börtönbüntetést kapott, míg a többi focista négy évet. A tárgyi bizonyítékok mellett a harmadrendű vádlott, Ákos részletes, ellentmondások nélküli vallomása segítette az igazságszolgáltatást.

Az ügyben lefoglalt több kiló kábítószer nagyon sok fiatal életét változtathatta volna meg rossz irányba – hangzott el az ítélet kihirdetésekor.

MINEK NEVEZZELEK?

A MAGYAR KOKAINOS BŰNÜGYEK AKTÁIT TANULMÁNYOZVA FELTŰNT, hogy szinte valamennyi eset leleplezését titkos nyomozati eszközök: telefonlehallgatások, megfigyelések segítették elő. A 2018 nyarán hatályba lépő új büntetőeljárásról szóló törvény már arra is lehetőséget ad, hogy ha egy bűnüldöző szervhez befut egy pletyka, akkor annak alapján eljárást indítsanak valaki ellen. Ezt nevezik az új törvényben előkészítő eljárásnak. Ilyenkor azért nyomozhatnak a rendőrök, hogy kiderítsék: igaz-e a pletyka.

Bár ennek fényében úgy tűnhet, valamiféle rendőrállamba léptünk vissza, erről nincs szó – tisztázta a helyzetet számomra dr. Bodó Kristóf büntetőügyvéd, akiről tudtam, hogy több drogos ügyben lát el védelmet. A bűnüldözőknek már 2018 nyara előtt is lehetőségük volt arra, hogy egy pletyka alapján titkos nyomozást folytassanak. Ha befutott hozzájuk egy bűnügyi információ, elindíthatták az operatív, titkos nyomozást. Ha az eredményes lett, megkezdődhetett a nyílt eljárás is.

– Ahogy régebben is volt lehetőségük a rendőröknek titokban nyomozni és telefonokat lehallgatni akár egy kósza pletyka alapján – vagy ahogy ezt mondani szokták: a gyanú gyanúja alapján –, úgy most is van. A különbség csak annyi, hogy azelőtt ezt a fajta titkos információgyűjtést nem a büntetőeljárási törvényben, hanem külön jogszabályokban, így például a rendőrségi törvényben szabályozták. Ma már a leplezett eszközök alkalmazását, így például a telefonlehallgatásokat is a büntetőeljárási törvényben szabályozzák.

– Csak ennyi a különbség?

– Nem. Ma már az ügyészi felügyelet is erősebb, mint régen, a rendőrségnek pedig nincs arra lehetősége, hogy akár éveken át hallgasson titokban valakit. Az előkészítő eljárásban ugyanis legfeljebb hat, kivételes esetekben kilenc hónapig végezhető a lehallgatás. Ez persze nemcsak a telefonjára igaz, hanem mindenre, ahol kommunikáció zajlik: betechnikázhatják az autóját, a lakását, megfigyelhetik a számítógépét is. Az egész büntetőeljárásban pedig háromszázhatvan napig lehet valaki ellen leplezett eszközöket alkalmazni. Tehát egy évig, de az már az egész büntetőeljárásra, nem csak az előkészítő eljárásra igaz.

– Régen akár évekig is lehallgathattak valakit a zsaruk?

– Az ágazati törvények szerint akkor kilencven napig alkalmazhattak leplezett eszközöket, és a bíróság ismételten kilencven nappal meghosszabbíthatta ezek használatát. A problémát az okozta, hogy a büntetőeljárási törvény szerinti lehallgatásoknál szerepelt az „ismételt" szó után az „egy alkalommal" kifejezés, az új törvényekből pedig mindez kimaradt. A bíróságok ezt a hiányt eltérően értelmezték. A bírók egy része úgy fogta fel: mivel nincs benne, hogy egy alkalommal, a bűnüldözőknek kilencvennaponta meg kell hosszabbíttatniuk az engedélyeztetését. A bírók egy másik része viszont alkotmányellenesnek tartotta ezt. Így korábban gyakran látott olyat az ember, hogy nem százhetvenöt, hanem kétszázhetven, vagy akár háromszázhatvan nap titkos információgyűjtéssel megszerzett bizonyíték állt rendelkezésre ugyanazon személlyel szemben. Azt, hogy előtte zajlott-e lehallgatás, a titkosítási minősítések miatt senki nem tudta.

– Jellemzően milyen eszközöket hallgatnak le?

– Saját ügyeimből kiindulva kilencvenkilenc százalékban csak telefonokat.

– Pedig lakásokba és autókba is tehetnének lehallgatókészülékeket, nem?

– Igen, lehetőséget ad rá a törvény. Olyan ügyem már volt, amiben járművet technikáztak be, de lakás lehallgatásával például még nem találkoztam. Előfordul, hogy a nyomozati iratok között ott van a bírói engedély a lakás betechnikázására, de én speciel olyat még nem láttam, hogy erre valóban sor került volna, szemben, mondjuk, irodahelyiségekkel.

Arra, hogy miért nem találkoznak az ügyvédek sűrűben olyan nyomozati anyagokkal, amelyekben magánlakások lehallgatásaiból származó információk szerepelnek, egy volt rendőr adott magyarázatot. Egy-egy helyiség „betechnikázása" – így nevezik a lehallgatóberendezés telepítését – nagyon rizikós. Ezt a feladatot a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat munkatársai végzik el a nyomozók kérésére, de ahogy a volt rendőr fogalmazott, az ilyen kéréseket a szolgálat „eldobja, mint a forró krumplit", mert annyira nehéz kivitelezni. Ilyen esetekben ugyanis az adott helyiségben titokban kell elhelyezniük a lehallgatóberendezéseket, ami két-három órás munka, s ezt nehéz, szinte lehetetlen a lebukás veszélye nélkül megoldani. Egy szomszéd házban ugató kutya, egy szemfüles lakásszomszéd az egész akciót leleplezheti, és ha a szakszolgálat munkatársai lebuknak, bukhat az egész nyomozás is.

Így tehát marad az egyszerűbb megoldás, a telefonok lehallgatása. Persze ez sem úgy megy, mint a filmekben. A telefonokat ugyancsak a szakszolgálat munkatársai hallgatják le, az erőforrások pedig végesek. A nyomozó megrendeli a lehallgatást, majd a szakszolgálatnál alkalmazásban álló

feldolgozótól megkapja a hanganyagot és a leiratot is. Akkor van bajban a nyomozó, ha a feldolgozó lustán végezte a munkáját, és nem mindent írt le, ami elhangzott, esetleg átlépett a lehallgatott beszélgetésben egy olyan momentumon, ami fontos lett volna. Így bizony ritkán ugyan, de megeshet, hogy a feldolgozók nem azt gépelik le, ami elhangzott. A nyomozó kapcsolatban áll a feldolgozóval, aki általában a nap végén elmondja neki szóban, mik történtek aznap a célszeméllyel. De egy feldolgozó nem csak egy embert hallgat, párhuzamosan több ügye is futhat, így nem „élőben" hallgatja le a célszemélyt, hanem amikor a munkaideje engedi. Kivételes helyzet, ha úgynevezett „szoros" megfigyelés alatt van a célszemély, mert olyankor éjjel-nappal hallgatja őt a feldolgozó, és folyamatosan tájékoztatja a nyomozót arról, mi történik. És még így is időbe telik, mire a nyomozóhoz hivatalosan eljut a leirat. Gyakran előfordul, hogy mire a beszélgetést papíron megkapja, annak tartalma már „megromlik". Például abban az esetben, ha egy olyan beszélgetés leiratát kapja meg a rendőr, amiben egy előző esti szállítmány átadásáról folyik az eszmecsere. A folyamatos lehallgatásnak az ember- és a drogcsempészetben ezért is van jelentősége, hiszen ha a feldolgozó csak napokkal később jut el egy-egy beszélgetés visszahallgatásához, akkor a nyomozók lecsúszhatnak fontos akciókról. Nehezíti a rendőrök helyzetét az is, ha a lehallgatott bűnözők külföldiek, és ritkább nyelvet beszélnek, például albánok, vietnámiak vagy nigériaiak. Utóbbiak sokszor egészen ritka törzsi nyelvjárásokat használnak, ezek lefordításához megfelelő nyelvismerettel felvértezett munkatárs szükséges.

Az más kérdés, hogy a bűnözők is tisztában vannak azzal, hogy valószínűleg hallgatják őket, ezért megpróbálják nem telefonon keresztül intézni a drogügyleteiket. Virágnyelven

beszélnek, ami közel sem nyújt akkora védelmet nekik, mint azt elsőre gondolnánk.

– Általános hiba, hogy a virágnyelvet nem odaillő kontextusban használják. Márpedig ha nem illik a kontextushoz, akkor átlátszó. Ha valakik egyfolytában rúd kolbászok, szalámik megrendeléséről értekeznek, akkor nem árt, ha van éttermük vagy legalább hentes végzettségük. Persze az éremnek van másik oldala is. Aki ennek a feltárásával bűnüldözői oldalon napi szinten foglalkozik, egy idő után hajlamos lesz a legártatlanabb beszélgetésbe is kódnyelvet, konspirációt belelátni. Az ilyen büntetőeljárások egyebek között e beszélgetések feltárását is szolgálják. Az is előfordul, hogy az érintettek árulják el a rendőröknek, mit takart a virágnyelv. Mindig akad olyan ember, aki megijed a kihallgatás miliőjétől, hangulatától, szembesítik a saját telefonbeszélgetéseivel, és ez az illető aztán dekódolja a nyomozóknak a virágnyelvet. Mivel a drogot illetően nemcsak az eladás, hanem a megszerzés is büntetendő, ezzel persze saját magát is bűncselekmény elkövetésével vádolja.

– Pedig senki nem köteles saját magát bűncselekménnyel vádolni, nem?

– Így van. Erre törvényi kötelezettség is figyelmeztetni a kihallgatott tanút. Bár azért az elég hülyén néz ki, amikor a tanú megállítja a kihallgatást, és azt mondja, hogy erre a kérdésre nem válaszol. Azt, hogy önmagát, hozzátartozóját nem köteles bűncselekménnyel vádolni, szinte minden laikus tudja, azt már jóval kevesebben, hogy nem büntethető hamis tanúzásért, aki a valóság feltárása esetén önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná. Szinte ugyanaz, de mégsem.

– Ha egy drogdílert kapnak el, de nem találnak nála kokaint, csak terhelő vallomás van a nyomozók kezében, illetve

a gyanúsított telefonbeszélgetései mint ellene szóló bizonyítékok, akkor hogyan határozzák meg annak a drognak a mennyiségét, amivel a vád szerint üzletelt?

– Ilyenkor gyakran a vallomásokban, telefonbeszélgetés során akár csak virágnyelven elhangzott kábítószer-mennyiségeket adják össze. Kérnek egy vegyész szakértői véleményt. Miután nincs meg a drog, az előző évben kimutatott adott hatóanyagból kell kiindulni. Ha például egy adott évben a lefoglalt összmennyiség kokainbázis-tartalma harminctól nyolcvan százalékig terjedt, akkor a bíróság köteles az elkövetőre nézve legkedvezőbbet venni. Tehát a harminc százalékot. Ha a díler egyik vevője azt vallja a kihallgatáson, hogy a kereskedőtől egy éven át heti rendszerességgel vásárolt egy gramm kokaint, akkor ezt a rendőrök felszorozzák ötvenkettővel, a szer tisztaságát pedig a már említett módon, az adott évben lefoglalt kokain kokainbázisának, azaz tényleges kokaintartalmának legalacsonyabb értékével számolják. Azt, hogy mennyire életszerű annak a vevőnek a nyilatkozata, aki tökéletes pontossággal meg tudja mondani, hogy épp egy éven keresztül vásárolt, bizonyosan minden héten, és sem többet és kevesebbet, mint egy grammot, mindenki döntse el maga.

ANYA CSAK EGY VAN

AZNAP ÉJJEL ÁRPI ÚJJÁSZÜLETETT.

Senki nem számított arra, hogy amikor az M7-esen őrült sebességgel száguldó Lamborghinibe hátulról beleszalad a Porsche, a két sofőr élve megússza. A legalább hatvanmillió forintot érő Lamborghinit Árpi vezette, a Porschét egy haverja, Robi. Állítólag versenyeztek, de van, aki szerint csak ment a szokásos kakaskodás. A száguldás rettenetes, de mégis szerencsés véget ért. A két autó egymásba csapódott, és nekisodródott egy autópálya melletti villanyoszlopnak. Árpit hirtelen felcsapó, tűzforró lángok vették körül. Az égő Lamborghini úgy világított az éj koromsötétjében, akár a fáklya. Az olasz autó ajtaját már nem lehetett felfelé nyitni, de mivel az oldallégzsákot vezérlő szerkezet leengedte az ablakot, Árpi azon keresztül még ki tudott vergődni a lángoló kocsiból. A balesetben ripityára zúzta a térdét. A lábszár- és combcsontján nyílt töréseket szenvedett. Három operáció után a Szent János Kórház intenzív részlegére került.

A Porschét vezető Robi csodával határos módon ép bőrrel megúszta.

A döbbenetes balesetről annak idején a sajtó is beszámolt, mert tényleg szenzációnak számított, hogy két sofőr egy méregdrága Lamborghini és egy Porsche volánja mögött száguldozva versenyzett egymással az autópályán éjszaka a Balatonról Budapestre tartva.

A verseny tétje állítólag az a húszmillió forint volt, ami a Lamborghini hátsó ülésén égett el, miután az M7-es és az M1-es autópálya találkozásánál egy balul sikerült előzésnél

SZTE Klebelsberg Könyvtár SZEGED

mindkét luxusautó kisodródott az útról, rommá tört és kigyulladt. Azért csak állítólag, mert Árpi később azt állította: szó sem volt versenyről, Robi csak tesztelte a Porschét, és a húszmilliós fogadás is kamu. Pedig a korabeli híradások szerint a húszmillióval együtt aznap százhúszmillió forint égett el, ha a két autót is beleszámítjuk. Sok pénz ez egy átlagembernek, de nem olyan sok annak, aki bűnözésből él.

Árpi még a kórházban, gipszben feküdt, amikor 2007 októberében a vámnyomozók őrizetbe vették. Nem a baleset miatt. Aznap hajnalban a vámkommandó egy fényűzően berendezett budai villához is kivonult, ahol Árpi egyik barátja, üzlettársa lakott. A biztonsági kamerákkal, riasztóval felszerelt több száz négyzetméteres luxusház lakója, egy óbudai, autóimporttal foglalkozó cég fiatal vezetője nem számított az állig felfegyverkezett, maszkos emberek betoppanására, de sejthette, miért is törték rá az ajtót. A szőkés hajú fiatal férfit megbilincselték, majd a nyomozók a ház összes szegletét átkutatták a tetőtértől kezdve a konditermen át a medencéig. Az autókereskedés vezetőjét áfacsalás gyanúja miatt vették őrizetbe. Az érintett cégben Árpi csendestársként volt jelen.

Az autókat legálisan szerezte be a cég. Áfabevallást nem készítettek, áfát nem is fizettek, ezzel az államnak a vámnyomozók akkori gyanúja szerint közel félmilliárd forint kárt okoztak. Az autókereskedő cég százhatvankilenc autót hozott be, a kocsik nagy része tíz-húsz millió forintot ért. A legolcsóbb kocsi hat-, a legdrágább nyolcvanmilliót. Mercedes, Porsche, Hummer és egy Maybach, amiből az Árpi érdekeltségébe tartozó autókereskedésen kívül akkoriban csak egy futott a magyar utakon. Az a Porsche is ebből a kereskedésből származott, amit Hatvani Robi tört rommá az autópályán, amikor Árpival ütközött. A nyomozók

huszonnyolc luxusautót foglaltak le a kereskedésben. Ez igazán nagy fogásnak számított, mert addig még ekkora léptékben kereskedő neppertársaságot nem lepleztek le. A cég Németországból importálta Magyarországra a kocsikat. Mivel két uniós tagállamról van szó, ez ugyanolyan ügyletnek számított, mintha egy budapesti cég egy vidéki városból vásárolt volna autókat. Az importált autók tulajdonosának, azaz a cégnek csak a regisztrációs adót kellett befizetnie a vámhivatalnak, a forgalmi adót ráértek volna negyedévente bevallani és befizetni az adóhatóságnak. De a vállalkozás kiépített egy olyan rendszert, amelyben sok-sok cég volt strómanok nevén, ezek között pedig fiktív ügyletek zajlottak. Első lépésben egy ilyen strómancég importálta az autót és fizette be a regisztrációs díjat a vámhivatalban. Luxusautókban utaztak, márpedig ezeknél a regisztrációs díj eltörpült a húszszázalékos áfához képest. A legdrágább, nyolcvanmilliós Maybachnál például az áfa „eltüntetésével" tizenhatmillió forintot spóroltak. Ezek után fiktív szerződéseket kötöttek magánszemélyekkel, akikhez papíron a kocsik kerültek, de áfát ekkor sem fizetett senki. Végül ezek a magánszemélyek adták el a kocsikat az autókereskedésnek. Az autókereskedők így abban bíztak, hogy ha számonkérné őket bárki az áfa miatt, nyugodtan védekezhetnek majd azzal: nem ők hozták be a kocsikat, így az elcsalt áfa sem az ő saruk.

A bandához tartozott egy sikeres debreceni együttes basszusgitárosa, Ferdi is, aki a luxusautók behozatalában és a legalizáláshoz szükséges okmányok készítésében működött közre – ő, amikor megtudta, hogy sorra veszik őrizetbe a társait, olajra lépett. A rendőrség azt gyanította, hogy Debrecenben vagy a környéken bujkál. Tévedtek. Ferdi ekkor már Új-Zélandon kezdett új életet egy turistavízummal

mint búvároktató. Ám a dolgai ott sem alakultak túl jól. 2007. december 6-án éjjel egy aucklandi bárban megismerkedett a hatvankilenc éves Ronald James Brownnal. Miután felmentek Brown lakására, az idősebb új-zélandi azt hitte, Ferdi homoszexuális, ezért megpróbált közeledni hozzá. Ferdinek ez nem tetszett, ordibálni kezdett az öreggel, majd felkapott egy háromkilós bendzsót és a hangszert szétverte vendéglátója fején. A ripityára tört hangszer nyakát aztán lenyomta áldozata torkán. A szomszédok az üvöltözéseket hallva rendőrt hívtak, a kiérkező járőröket szürreális élmény fogadta. Ferdi magyarul üvöltözött, miközben az emeleti lakás ablakából bútorokat dobált ki a kertbe. Nem volt magánál, a rendőrségen később azt vallotta, abból az őrült éjszakából csak egy-két részletre emlékszik. Az, hogy valamilyen drog hatása alatt lett volna, a gyilkossági ügy nyilvánosságra került részleteiből nem derült ki. Brown három nappal később a kórházban meghalt.

Új-Zélandon nagy port vert fel a gyilkosság, Ferdit a helyi sajtó bendzsós gyilkosként emlegette. De voltaképpen szerencséje volt, mert a bíróság, amely három napon át tanácskozott az ügyében, végül csak halált okozó testi sértésben mondta ki bűnösnek, nem pedig szándékos emberölésben.

A büntetési tétel kihirdetésekor közölték, hogy Ferdi nyolc évnél előbb nem bocsátható szabadon. A büntetést súlyosbította az a körülmény, hogy Ferdi nem vallotta magát bűnösnek, és hogy a bíróság állítása szerint nem tanúsított megbánást. Ferdi enyhébb büntetésért fellebbezett, arra hivatkozva: nem közölte vele senki, hogy ha bűnösnek vallja magát az emberölés egy enyhébb minősítésű esetében, akkor enyhébb büntetésre is számíthat, és mint állította, azért volt szótlan a tárgyaláson, mert ügyvédje azt tanácsolta

neki, ne mondjon semmit. Ferdi jól viselkedett a börtönben, így 2019-ben visszatérhetett Magyarországra.

Az áfacsalásos ügy, amelyben Ferdi mellett Árpi is gyanúsított volt, szépen elhalt, vádemelésig sem jutott el. Árpit azért tudták a rendőrök összekötni az áfacsalással, mert a karambolos Lamborghini egy olyan cég tulajdonában állt, amely az autókereskedés egyik partnerének számított.

Csakhogy Árpira nem a vámosok vizsgálódása jelentette a legnagyobb veszélyt, hanem azok a titkos nyomozások, amelyek kábítószer-kereskedelem miatt folytak ellene. A férfit ugyanis az egyik legnagyobb drognagykereskedőként könyvelték el a zsaruk. A hatalmas, majdnem kétméteres, robusztus testalkatú bűnöző a Nemzeti Nyomozó Iroda kábszeres nyomozóinak a körében valóságos fogalomnak számított. Leginkább azért, mert rendkívül okosan dolgozott.

Szentendrei lakóházát F. Árpád valóságos katonai bázissá alakította át. Óvatosságáról nemcsak a luxusház ablakaira felszerelt golyóálló redőnyök árulkodtak, hanem az a kamerarendszer is, amelyet a bázisának tekinthető otthonában kiépíttetett. Az alagsorban berendezett megfigyelőállomásról a ház környékét is jól belátta. Ezek a megoldások szinte lehetetlenné tették a hatékony, titkos megfigyelést, hiszen a biztonsági kamerákon keresztül a célszemély minden olyan mozgást észlelhetett, ami eltért a megszokottól. Az is nehezítette a megfigyelést, hogy az Árpi házával szemben lévő másik épületben élt az édesanyja, aki egyben a bűntársa is volt.

Árpi kevés emberben bízott meg, de amikor megpróbáltam róla információkat szerezni, sikerült eljutnom olyan körökbe, ahol régóta ismerték. Intelligens, tájékozott emberként írták le, aki Márai Sándort, Kosztolányit, Wass Albertet olvasott, és elmélyült a különféle vallásokban is.

Szerette a sportot, de akár bokszról, akár fociról volt szó, inkább a technikai részek érdekelték: ki hogyan támad, ki hogyan védekezik.

Árpit már a kilencvenes évek végén ismerték néhányan az éjszakai életben, és mivel akkoriban Óbudán működött a bázisa, valamint egy nem túl új Porschéval járt, többen úgy emlékeztek rá, mint Óbudai Árpira vagy a Porschés Árpira. Akkoriban még LSD-vel, ismertebb nevén bélyeggel foglalkozott, sokak szerint azért, mert a bélyegnek – más kábítószerekkel ellentétben – nincs illata, ezért kevésbé rizikós az utaztatásuk. Mesélték, Árpihoz betörtek a kilencvenes években, és a támadás hátterében egy konkurens kábítószer-kereskedő állhatott. Ez az incidens is közrejátszhatott abban, hogy Óbudai Árpi az Egyesült Államokba költözött, és csak a kétezres évek legelején tért haza. Hogy pontosan mit csinált a tengerentúlon mintegy másfél évig, nem tudni, viszont elég jól megtanult angolul. Ismerősei szerint Amerikából teljesen más emberként jött vissza 2000 végén. Mintha kicserélték volna: amikor kiment, átlagos testalkatú volt, ám odakint – vélhetően különféle testépítő szereknek is köszönhetően – birkózó méretűre gyúrta magát. Hazaérkezvén a vezetéknevét is megváltoztatta. Felvette édesanyja nevét, így nemcsak külsőségekben vált új emberré, hanem valamelyest identitásában is.

Visszatérése után azonnal belevetette magát a drogkereskedelembe. Az ügyeit jól ismerők szerint viszonylag gyorsan, már 2001-re igazi nagypályássá vált, aki jelentős tételben kereskedett Hollandiából behozott drogokkal. Ekkoriban még közel tíz olyan nagy vevője lehetett, akik viszonteladóként vásároltak tőle, így a kétezres évek elején-közepén a budapesti kokainpiacon jó eséllyel bárki belefuthatott azokba a szerekbe, amelyek áttételesen Árpitól származtak.

Zenészek, színészek, celebek körében is forgott Árpi pora. Az üzlet beindult, ez pedig a külsőségekben is tükröződött: vastag aranylánccal a nyakában Árpi luxus-Mercedesekkel furikázott, de volt idő, amikor Ferrarival, Hummerrel villogott, arról a Lamborghiniről nem is beszélve, amit 2007 őszén összetört. Szeretett a Balatonon bulizni, sokszor megfordult a tó környéki ismertebb szórakozóhelyeken, de kettős arcára jellemző, hogy kedvelte az underground zenei szcénát is. Szívesen látogatta a goás bulikat, és olyan DJ-kkel is gyakran pacsizott, akik ezekben az alternatív körökben mozogtak.

Noha drabális alkata miatt inkább nézett ki gengszternek, mint bölcsészhallgatónak, ismerősei szerint nem tartozott a balhés, erőszakos alvilági figurák közé. Nemigen ivott, nem dohányzott, kerülte a konfliktusokat. Azokat, akik másokat meglopnak vagy kirabolnak, lenézte. De ugyanígy kerülte a striciket, az alja bűnözőket is. Azt vallotta, a drogkereskedelem más, mint a klasszikus bűnözés, mert a kábítószerüzletben nincs károsult, az csak üzlet, még ha illegális is. Ennek ellenére kapcsolatban állt a klasszikus értelemben vett bűnözőkkel, ismerte például azt az M. Richárdot, aki a kétezres évek elején, huszonévesen éppen az erőszakosabb alakok közé tartozott, bűnözőktől, taxis hiénáktól szedett védelmi pénzeket, majd a kecskeméti maffiaperben több év börtönbüntetésre ítélték. (Néhány éve M. Richárd azért került be a hírekbe, mert a Dózsa György úton halálos balesetet okozott.)

Árpi tevékenységére a rendőrség már a kétezres évek elején felfigyelt, tudták, ki ő. Ahogy azt is, hogy kereskedőként valójában a balesete előtt pár évvel, 2003 környékén volt a csúcson, ekkortájt kereshette a legtöbb pénzt. A város több kerületében bérelt lakásokat vagy komolyabb családi házakat, egykori ismerősei szerint ezek az ingatlanok amolyan drogdepóként szolgáltak. Nem véletlen, hogy ekkor ment neki a legjobban. A kétezres évek elején-közepén ugyanis az összes létező kábítószer nagy tételben pörgött Magyarországon. Ekkor még a fizetőképesebb, gazdagabb réteg vette a kokaint, de már óriási kereslet volt a speedre, ecstasyra, bélyegre, fűre, sőt a heroinra is.

Árpi legendásan jól konspirált. A szállítmányért Hollandiába kiküldött futáraitól is megkövetelte az óvatosságot. A magyar határhoz érve szét kellett szedniük a mobiltelefonjaikat, senkit nem hívhattak fel, nehogy bemérhessék őket a rendőrök. Árpi sosem beszélt telefonon „üzletről". Ha valamit el akart mondani, azt a szentendrei erődítményében tette, ahova csak a legmegbízhatóbb emberei tehették be a lábukat. A szállítást és a drog szórását külön emberekkel végeztette. Hihetetlenül jól futott a szekere, ennek is tulajdonítható, hogy más nagykereskedőkhöz hasonlóan olyan legális üzletekbe vándorolhatott a pénze, mint az említett autókereskedés.

A baleset azonban sok mindent megváltoztatott. Amikor az autókereskedés áfás ügyei miatt őrizetbe vették, az akkoriban ötvenes éveiben járó édesanyja csuklójára is bilincs került, mert a vámosok szerint ő is benne volt a buliban. Az asszony 2009 elején már házi őrizetben volt, amikor Árpi még előzetesben ült. Ekkor merült fel, hogy a baleset okozta sérülés miatt az egyik lábát amputálni kell, a csontja elkocsonyásodott, de végül meg tudták menteni az orvosok. Rendszeresen hordták rabomobillal a börtönből a Szent János Kórházba kezelésekre.

Az édesanyja, aki tehetős asszony benyomását keltette, fontos szerepet töltött be Árpi életében. A mindig igényesen öltözködő, ápolt, kisminkelt, több évvel fiatalabbnak

látszó, jómódú asszonyból nem nézte ki a környezete, hogy fia szövetségese a bűnben.

Amikor az áfacsalásos ügy kipukkadt, és Árpi kiszabadult az előzetes letartóztatásból, szinte ki sem mozdult a szentendrei házából. Talán azért, mert már senkiben nem bízott. Innentől kezdve nem a futárait, hanem az édesanyját küldte ki Hollandiába a drogért. Az asszony ezekre az utakra mindig ugyanattól a cégtől bérelt egy Suzukit.

Az alvilágban sokféle pletyka keringett a jól szituált nőről. Például, hogy a titkosszolgálatnál dolgozik, és egyengeti fia bűnözői pályafutását, egyfajta védelmet nyújtva neki. A pletykának volt némi alapja, mert a nő valóban az egyik polgári titkosszolgálatnál, a Nemzetbiztonsági Hivatalnál (mai nevén Alkotmányvédelmi Hivatal) dolgozott, mielőtt nyugdíjba vonult, de csak egyszerű polgári alkalmazottként. Amikor egyszer a már börtönben ülő Árpitól egy riporter megkérdezte, mivel is foglalkozott régen az édesanyja, a férfi sejtelmes választ adott, mondván: ezt az anyjától kellene megkérdezni. A nő a rendszerváltás előtt állítólag az állambiztonság sorait erősítette, a kémelhárításnál dolgozott, márpedig ott ki is képezhették annak idején a konspirációs és egyéb technikákra.

Mindenesetre később Árpi anyja egy olyan magánnyomozói céget is alapított, amelyben kültagként a fia is részt vett. Azt azonban az egykoron Árpi ügyeire rálátó rendőrök kétlik, hogy az asszony bármilyen módon akadályozni tudta volna a fia elleni titkos nyomozásokat. A rendőrök szerint sokkal inkább a férfi rafináltsága és munkamódszere volt az oka annak, hogy egy idő után fogalommá vált a Nemzeti Nyomozó Irodánál.

Nagykereskedőként Árpi a kokain grammját tizenhárom- és tizenhatezer forint között kínálta, amit a viszonteladók a szentendrei házában vehettek át. Még ügyfélfogadási idő is volt: a kokainkirály kilenctől tizenegyig és tizenöt órától éjfélig fogadta a kiskereskedőket.

Az anya-fia-párosra végül 2011. június 21-én csapott le a Nemzeti Nyomozó Iroda. Előtte már egy ideje titkos nyomozás folyt Árpi és a Hollandiába rendszeresen kilátogató édesanyja ellen. A rendőrök csak a megfelelő pillanatra vártak, hogy elkapják őket. Aznap megvárták, hogy Árpi anyja a droggal megpakolt Suzukival hazaérkezzen. A kis zöld autó begördült a garázsba, az elegáns nő kiszállt, és még le sem csukódott a szentendrei ház garázsának ajtaja, amikor a rendőrök lerohanták a kocsit és elkapták a nőt. Az autóban huszonegy kiló amfetamint találtak, a házban pedig százöt gramm tiszta hatóanyag-tartalmú kokaint, illetve kokaintól szennyezett mérleget találtak.

2012 júliusában elkészült a vádirat is a páros ellen. Nem sokkal később a rendőrség elfogott további három embert. Ők hárman fordultak meg rendszeresen Árpi szentendrei házában, ők voltak azok a vevők, akik aztán a saját csatornáikon keresztül adták tovább a drogot.

A három férfi egyike az Albert Flórián Stadionban a Fradi büféjét üzemeltette. Amikor az ő letartóztatásáról a Ferencváros elnökével, Kubatov Gáborral szemben meglehetősen kritikus szurkolói weboldal, a Fradimob értesült, megírta: a klub elnökéhez hasonlóan az egykori büfés is a 2-es szektor nevű szurkolói csoportnak volt a tagja, és egykor Kubatovval együtt jártak a mérkőzésekre. Amikor a szurkolók elkezdték pedzegetni, vajon az Albert Flórián Stadion büféje kábítószer-elosztó volt-e, a klub vezetése nyilvánosan jelentette be, hogy drogtesztnek vetik alá a focistákat.

De a volt büfés mellett a rendőrök elfogták K. Gábort (nem azonos Kubatovval), Árpi egyik bizalmi emberét, leg-

jobb barátját is. Ez jókora fegyvertény volt Árpi ellen, merthogy Gábor terhelő vallomást tett rá és az édesanyjára is. Azt vallotta, hogy 2003-tól heti rendszerességgel vett Árpitól kokaint.

Árpi és édesanyja évekre rács mögé került.

Ha valaki azt gondolná, hogy kiszabadulván valami tisztes vállalkozásba fogott az idősödő nő, fia pedig a könyveibe temetkezett, nagyot téved.

2019. január közepén egy kétszázmillió forintos drogfogásról adott hírt a rendőrség. A nyomozók arról számoltak be, hogy 2018-ban olyan értesülések birtokába jutottak, miszerint egy hatvankilenc éves asszony egy bérelt autóval Hollandiában kábítószert vásárol, majd azt társaival Magyarországra szállíttatja. A drogszállítmányt egy autószerelő által speciálisan átalakított kocsiba rejtették el, majd miután az áru Magyarországra érkezett, egy óbudai társasházban tárolták. A rendőrök 2019. január 12-én este csaptak le, közvetlenül azután, hogy az óbudai társasház mélygarázsába befutott a szállítmány, és a banda tagjai éppen a kocsiból pakoltak ki. Az autó mellett két zacskóban négy kiló ecstasytablettát, külön csomagolva pedig több mint egy kiló kokaint találtak, de a kocsi első lökhárítójából további tizenhárom zacskóban több tízezer darab – összesen tizenhat kilónyi – ecstasytabletta került elő. A raktárként használt lakásban a rendőrök még találtak négy és fél kiló kokaint, közel százmillió forint készpénzt és valutát. Így került Árpi és az édesanyja újra előzetes letartóztatásba. Az ügyük jelenleg is folyamatban van.

TIBI, A FANTOM

EZ MEG MI A FASZ?, gondolta Tibi, amikor hirtelen kivágódott az ajtó, és három fekete mellényes rendőr rontott rá. De nem volt sok ideje gondolkozni, a XVI. kerületi romos kertes ház szobájában pillanatok alatt a földre teperték a sportos, erős férfit. Ekkor belépett a szobába egy nagy hajú, kócos nyomozó, és diadalittasan odakiáltott a megbilincselt Tibinek:

– Megfogtalak! Három éve kereslek!

A rendőröknél házkutatási parancs sem volt, úgy nézték végig Tibi otthonát. A többi egyenruhás közben beültette a célszemélyt az egyik rendőrautóba, és indultak vele az esztergomi kapitányságra. Azért oda, mert az átfogó rendőri akció más régiókat is érintett, és Tibi ügyét azokkal együtt kezelték. Nem nagyon faggatták útközben, és ő sem mondott semmit. Esze ágában sem volt megnevezni annak a tizenhat kilónyi speednek, tizenhétezer darab LSD-bélyegnek, tízezer darab ecstasytablettának, több mint három és fél kiló kokainnak, több kiló meszkalingombának, hasisnak és még ki tudja, milyen drognak a tulajdonosát, amit a XVI. kerületi kertes házban az elfogásakor, 2004. december 9-én a zsaruk lefoglaltak.

Igaz, nem is nagyon nevezhetett volna meg bárkit, hiszen ez a rengeteg kábítószer mind az övé volt.

Tibi állt a piramis csúcsán.

Amikor először kezdtem el foglalkozni a magyar „kokainbárókkal", a kilencvenes évek két ismert nagykereskedőjén, Muskovics Gyulán és Hurkán kívül F. Tibort, azaz Tibit emlegették alvilági forrásaim az ezredforduló komoly

nagymenőjeként. Hiába próbáltam azonban utánajárni, ki lehet ő, a legtöbben csak a nevét tudták, az életéről szinte semmit. Azt mesélték róla, mindig megbújt a háttérben, nem feltűnősködött. Ez érdekesebbé és titokzatosabbá tette ugyan a személyét, de meg is nehezítette, hogy elegendő információt szerezzek róla, és megírhassam a portréját. *Pedig F. Tibor nélkül mit sem ér a könyv,* gondoltam, nem véletlenül nyilatkozta 2004-es elfogása után az egyik rendőr, hogy az a mennyiségű drog, amit nála találtak, kiemelkedő fogás a magyar kriminalisztika történetében. Ráadásul, mint azt később kiderítettem, ez a hatalmas mennyiség csak egy töredéke volt annak, ami Tibi raktárában általában megpihent. Végül mégis úgy alakult, hogy a többi magyar kokainkirály közül éppen F. Tibor drogkereskedői karrierjét sikerült a legalaposabban feltárnom, olyan részletekkel, amelyeket valószínűleg az egykor ellene nyomozó zsaruk sem tudnak. Tibi ugyanis egy árva szót nem szólt soha a rendőröknek, és ellene sem vallottak.

F. Tibor szegény munkáscsaládból származott, és egészen 2004-es elfogásáig nem akadt dolga zsarukkal. Egyszer sem került összeütközésbe a törvénnyel, noha már a kilencvenes évek közepe óta drogkereskedelemmel foglalkozott. 1996-ban kezdte az ipart, amikor az egyik haverjától ecstasyt vásárolt, darabját nyolcszáz forintért. Legközelebb, amikor újra venni akart, a haver már nem tudott adni, így mástól kellett beszereznie. Az a másik eladó azonban már kétezerért kínálta. Tibi ekkor jött rá, ha olcsón tudja megszerezni az ecstasyt, ezerkétszáz forint haszonnal adhatja tovább. *Ha elad száz darabot, az már százhúszezer forint,* gondolta. Mivel ekkoriban havonta mindössze néhány tízezer forintot keresett biztonsági őrként, nem sokat gondolkodott azon, belevágjon-e az üzletbe. Egy barátjával nekiindultak,

ismerősről ismerősre jártak, gyűjtötték az ügyfélkörüket, ecstasyval és speeddel kereskedtek. Míg a barátja a gyorsan jött pénzt élvezte, szórakozni járt, drága autót vett, Tibi csak az üzletre koncentrált: a nyereséget visszaforgatta a drogbizniszbe. Nem élt fényűző életet, 1999-ig egy szakadt Golffal járt.

Az ecstasyt és más bogyókat egy Budapesten tényked holland nagykereskedő, René hálózatán keresztül szerezte be. Az Isaszegen, egy úszómedencés luxusházban élő René és magyar felesége a Petneházy Country Clubban rendezett szex- és drogpartikon szervezte be a futárokat és terjesztőket.

Tibi nem szívesen keveredett ezekkel a figurákkal, kizárólag René egyik bizalmi emberével tartotta a kapcsolatot, tőle szerezte be a tablettákat. Kerülte a balhés alakokat, drogkereskedői pályafutása alatt mindössze egyszer került pácba. Akkor az egyik ismert alvilági figura emberei rángatták ki az autójából, hurcolták el és verték össze Újpesten, hátha kiszedik belőle, kitől vásárolt kábítószert. De ez az incidens nem Tibiről, hanem René hálózatának és egy magyar társaságnak a harcáról szólt, így azon kívül, hogy megverték, nem lett más baja, az elrablói még az autóját is visszaadták.

Miután René hálózatát a rendőrök lekapcsolták, Tibi a szintetikus drogok hazájában, Hollandiában próbált szerencsét. Amikor egy heroinista ismerőse elmondta neki, hogy Hollandiában dolgozik egy nagyon jó kapcsolata, aki LSD-s bélyeggel kereskedik, azonnal élt a lehetőséggel. Ettől fogva bélyegeket is forgalmazott. A kilencvenes évek végén rajta kívül Óbudai Árpi utazott még bélyegben. 1998 nyarán Tibi találkozott Árpival, hogy a bélyegpiacról tárgyaljanak, és megbeszéljék, milyen áron kínálják Budapesten az LSD-t úgy, hogy egyikük se menjen a másik alá. Ekkor még

nem tudhatták, hogy pár év múlva nem piti bélyegesként, hanem mindketten nagypályás kokainkereskedőként lesznek elkönyvelve.

Amikor Tibi még pályakezdő drogkereskedő volt, de már elég tőkeerős ahhoz, hogy Magyarországon nagyobb tételben vásároljon, az ekkor még csúcson lévő Hurkától is vett kokaint. A találkozókat az üzlettársára bízta, aki Csepelen tartott fenn egy horgásztanyát a drogüzletek lebonyolítására.

Tibi ekkor már nagyobb figyelmet fordított a biztonságra. Míg korábban sok terjesztő tartozott közvetlenül alá, ekkorra már csak hat-hét olyan ember vásárolt egyenesen tőle, akikben maximálisan megbízott. Tudatosan válogatta meg őket: feltétel volt, hogy értelmesek legyenek és semmiképp se kábítószerfüggők. Mivel a korábban már neki dolgozó, de kevésbé megbízható emberekre is szüksége volt az általa kiépített hálózatban, őket sem hagyta munka nélkül. Ezeket az embereket felajánlotta vevőként a megbízhatónak tartott viszonteladóinak, akiknek cserébe a legolcsóbban adta a drogot. Emellett mindenkit igyekezett kioktatni arról, mi a teendő abban az esetben, ha valaki az alatta lévő szinten bebukik: fizetni kell az ügyvédjét, segíteni a családját – a lényeg, hogy semmi esetre se tegyen vallomást.

– Ha bármi gáz van, fogd be a szádat, küldöm az ügyvédet, kapsz pénzt! – Ezt mondogatta az alatta dolgozó embereinek, és állta is a szavát.

A bélyegbiznisz azonban elhalt, amikor a hollandiai kapcsolatát lelőtték. Maradt az ecstasy, majd ennek a helyét vette át a kokain, amit szintén Amszterdamból, méghozzá ott élő kolumbiaiaktól szerzett be. Ehhez persze szerencse is kellett, a kolumbiaiakhoz lépésről lépésre, fokozatosan

jutott csak el. Először egy Hollandiában élő magyar srác szerezte neki az árut, aki elkövette azt a hibát, hogy egyszer Tibi telefonjáról hívta fel a kapcsolatát. A telefonszám ismeretében Tibi ezután már ki tudta kerülni a magyart, és közvetlenül fordulhatott a beszállítóhoz. Később a beszállítót is meg tudta kerülni, és ahogy egyre feljebb haladt, a végén eljutott egy arabhoz. Az arab férfi imádott kaszinózni, a kaszinókban pedig olyan alvilági figurákkal ismerkedett meg, akik bármit be tudtak szerezni. Tibi a kolumbiai kapcsolatait ezen az arab férfin keresztül ismerte meg, de arra ügyelt, hogy az arabot már ne kerülje meg. Amikor Tibi vagy az emberei Amszterdamba mentek, arab partnerükkel együtt jelentek meg abban a védett házban, ahol a kolumbiaiakkal tárgyaltak.

A kolumbiaiakkal nem ment mindig könnyen az üzlet, mert sokszor rossz minőségű kokaint akartak Tibiékre sózni. Ám Tibi orra csalhatatlan volt. Teszter nélkül, a kokain szagáról, állagáról, ízéről meg tudta állapítani, milyen minőségű. Hozzá hasonlóan jó orra volt az unokatestvérének is, néha ő is vele tartott Hollandiába, de megesett, hogy csak az unokatestvérét küldte.

Ha odakint úgy ítélték meg, hogy a termék rossz, elküldték a kolumbiaiakat, akik napokkal később újra próbálkoztak, egészen addig, amíg tényleg jó minőségű kokóval tértek vissza a védett házba. Akkor az alku megköttetett, és megesett, hogy egy adag áruért a magyarok negyedmillió eurót hagytak ott. Tibi ugyanis nem aprózta el. Egy-egy hollandiai útjáról ő vagy az a két-három futár, aki neki dolgozott, sok-sok kilóval tért vissza. Nem csak kokainnal, mindennel kereskedett, amit Hollandiából be tudott szerezni. A kokaint sosem ütötte fel, az embereinek úgy adta tovább, ahogy

azt Amszterdamban a kolumbiaiaktól megkapta. Nagyjából nyolc-kilencezer forintért kínálta grammonként.

A magyarországi kokainpiac a kétezres évek elején neki kedvezett, miután a kilencvenes években még nagymenőnek számító Hurka ekkortájt egy rövid időre börtönbe került, és miután onnan kijött, meggyengült. Megesett, hogy a kilencvenes évek kokainkirálya a kétezres évek elején Tibi hálózatától volt kénytelen kokaint venni, mert a saját forrásai elapadtak. De ekkor már látszott, hogy Hurka nincs ereje teljében, mert nem kilókat, csak százötven grammot vásárolt.

A drogot, amit Tibi külföldről behozott, a XVI. kerületi kertes házában tárolta, az volt a raktára. A házat nem bérelte, saját tulajdona volt, ami – bár óvatlanságot sugall – a magabiztosságát is jelezte. Úgy érezte, büntetlen előéletének és annak köszönhetően, hogy nincs kapcsolatban másokkal, csupán a néhány közvetlenül alá tartozó, megbízható emberével, minden szálat elvarrt, ami a rendőröket elvezetné hozzá.

A drogkereskedelmet üzletként fogta fel, és úgy volt vele: ha már csinálja, akkor csinálja jól. Mindig ügyelt arra, hogy a raktára tele legyen kábítószerrel, ne fordulhasson elő készlethiány, folyamatosan töltötte fel áruval a házat, a Hollandia és Magyarország között ingázó futárai pedig rendszeresen váltották egymást. A biztonságra is gondolt: egy barátjának telefonboltja volt, onnan szerezte be a mobilokat. Minden egyes üzletet más-más mobilról és új SIM-kártyával bonyolított le, ezeket csak egyszer használta, és már dobta is el. Ha a hálózatban valakit lekapcsoltak a zsaruk, Tibi körbejárta az embereit, és mindenkit ellátott új mobillal, új kártyával.

A drogkereskedelemből havonta legalább tízmillió forint profithoz jutott, a bevételét legális vállalkozásokkal álcázta. Alapított egy céget, ami autók behozatalával foglalkozott, Budapesten két fitneszstermet is üzemeltetett, így a tágabb környezete sem firtatta, miből telik arra, hogy az élettársával három-négyhavonta olyan egzotikus helyekre utazzanak, mint például Thaiföld, Dominika vagy a Seychelle-szigetek. Az utazásokat leszámítva Tibi nem élt fényűző, pazarló életet, legalábbis kerülte a feltűnést.

Komolyabb bűnözőkkel sosem akasztott tengelyt. Meghúzta magát a háttérben, nem ismerték a nevét. Azért is érezhette védve magát, mert az emberei közül akadtak, akik a legkeményebb alvilági figuráknak is adtak el az általuk értékesített kokainból, ez is védelmet jelentett neki.

2004 végén az egyik kolumbiai üzletfelével, Chicóval már arról beszéltek, hogy Tibi és arab partnere szintet lépnek, és közvetlenül Dél-Amerikában vásárolják meg a kokaint, hogy aztán egy fuvarral ötven kilókat hozzanak át Európába. Tibi lába alatt azonban ekkor már forrósodott a talaj. Mert bármennyire azt hitte is, hogy radar alatt mozog, az elfogása előtti hónapban a rendőrség már a nyomában járt.

Több mint három évvel a férfi elfogása előtt, 2001 tavaszán Nyergesújfalun lebukott több helyi díler és jelentősebb ügyfélkörük. A szálak Budapestre vezettek, ahol a rendőrök szintén kaptak el embereket – olyanokat, akik Tibi hálózatához tartoztak. De hozzá, aki a piramis csúcsán állt, nem jutottak el, azt sem tudták, ki lehet a titokzatos főnök. Senki nem beszélt az elfogottak közül, működött a védelmi rendszer, amit Tibi kiépített: akit elfogtak, azt kívülről pénzzel segítették a többiek. Tibi csak akkor került képbe, amikor egy olyan embert fogtak meg, aki már köz-

vetlenül neki dolgozott. Ez az embere is tartotta ugyan a száját, de a férfi számítógépén fotókat találtak a nyomozók. A képeket megmutatták a hálózat egy alsóbb szintjén álló tagjának, aki személyesen sosem találkozott ugyan Tibivel, de hallott róla, és tudta, hogy néz ki. A srác beszélni kezdett, mert a zsaruk alkut kötöttek vele. Már csak idő kérdése volt, hogy Tibit mikor kapják el. Jóllehet Tibi egyik bűntársa, miután megtudta, hogy a főnök ellen vallottak, szólt neki, hogy képbe került, de ezzel elkésett. Tibi megpróbált egy időre leállni, de még túl akart adni a raktárában lévő drogkészleten. Azt tervezte, hogy a házban tárolt árukészletet a kertben ássa el, de a föld túl fagyos volt ehhez, így erről letett. Azt, hogy mekkora tételben játszott, jól mutatja, hogy amikor 2004 decemberében a rendőrök rajtaütöttek, már csak némi maradék volt raktáron, a többit eladogatta. Napokkal Tibi elfogása után a rendőrség büszkén jelentette be a sajtónak, hogy annyi drogot foglaltak le egy budapesti férfinál, ami „a magyar kriminalisztika történetében kiemelkedőnek számít", és messze meghaladja a büntetőjogban jelentős mennyiségként meghatározott értéket. A zsaruk százötvenmillió forintra taksálták a lefoglalt áru értékét. Valójában kevesebbet ért: a nagyjából harmincmillió forintért beszerzett kábítószeren Tibi húszmillió forintot keresett volna – ha idejében el tudja adni.

A nyomozást vezető rendőr a sajtónak úgy nyilatkozott: a siker egyrészt a kollégákkal – így a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság Felderítő Osztályának munkatársaival – való összefogásnak köszönhető, másrészt annak, hogy a rendőrök nem hagyták elaludni a 2001-es, nyergesújfalui ügyet, hanem folyamatosan újra ellenőriztek minden apró szálat, valamennyi, az ügyben szereplő személlyel kapcsolatban álló embert, míg sikerült a droghálózatot tel-

jesen felgöngyölíteni. A nyomozók talán még büszkébbek lettek volna magukra, ha az egyik legfontosabb bizonyítékot, a vevőkört tartalmazó listát, ami alapján Tibi az elfogásakor épp az árukészletet pakolta, nem hagyják ott. Ironikus, hogy Tibit épp e baki következtében nem kábítószerkereskedelem miatt ítélte el a bíróság, hanem azért, mert engedte, hogy a tulajdonában álló ingatlanban ilyen sok kábítószert tároljanak. Ő maga nem árulta el, hogy a saját árját tárolja, és mivel a rendőrök a kereskedést nem tudták rábizonyítani, csak a tárolás tényét, a bíróságon Tibi nem a drog tulajdonosának minősült. Így is tíz év börtönbüntetést kapott, ami elég szigorú ítéletnek számított akkoriban. Mivel nem sokkal az elfogása előtt született meg a gyermeke, Tibi a rácsok mögött megreccsent. Magába fordult, senkivel nem beszélt, nem érdekelték a külvilág eseményei. A magyarországi bűnözés „szép" és kiemelkedő pillanata, amikor Tibi a márianosztrai börtönben 2007-ben először találkozott Hurkával. Addig, ha a két legenda – a régi és az új – üzletelt is egymással, csak közvetítőn keresztül tették.

Tibi üzletét az unokatestvére vitte tovább, de 2015-ben ő is bebukott. A hálózat azonban tovább élt, mert a korábban neki, majd később az unokatestvérének dolgozó egyik embere, a budaörsi J. Péter átvette az üzletet, és az egyik legnagyobb magyar kokain-nagykereskedővé vált, milliárdokat keresve. Olyannyira, hogy a kétezres évek közepétől már luxussportkocsikkal, köztük egy Ferrarival közlekedett, és méregdrága villájában élt. Akkoriban őt, J. Pétert és a később Lamborghinijével karambolozó F. Árpádot tartották a legnagyobb halaknak, miközben „a csendes kokainbáró", Tibi a börtönben raboskodva nézte végig, hogy másé lesz az a drogpiac, amit addig ő uralt. Az alá tartozó embereket szépen lassan, de egytől egyig elfogták a rendőrök. Míg Tibi

„csak" fitneszteremeket és autós céget alapított, hogy drogkereskedelemből szerzett vagyonának eredetét elfedje, önjelölt örököse, J. Péter – strómanokon keresztül – lakóparkokba fektette be a fekete pénzt. Igaz, mire 2012-ben Tibi kiszabadult, már J. Péternek is menekülnie kellett. Az ekkor már többmilliárdos vagyont felhalmozó férfit azóta is körözi a rendőrség – ahogy mondani szokták, „pucolós" lett. Nem tudni, J. Péter hol, merre bujkál, de az őt egykor ismerők azt sem zárják ki, hogy valahol külföldön folytatja tovább drogbizniszét.

Tibi viszont végleg abbahagyta.

Miután kiszabadult, többé nem kereskedett kábítószerrel. Drogfüggővé vált unokatestvére meghalt – amikor egyszer rosszul lett, elesett és a nyakát törte. Tibi ma már törvényes vállalkozást visz, a múltjával végleg leszámolt.

És hogy maradt-e pénz abból a hatalmas vagyonból, amit évek alatt felhalmozott? Jó kérdés. 2004-es elfogásakor a rendőrök készpénzt nem tudtak lefoglalni, mert azt máshol tartotta. De úgy hírlik, a közvetlen környezetében akadtak olyanok, akik gondoskodtak arról, hogy a rájuk bízott pénze nagy részét elverjék, mialatt ő a hűvösön csücsült.

ALKUBAN LENNI

ERŐS TESTALKATA, VASTAG NYAKA ALAPJÁN INKÁBB NÉZNÉM ZSARUNAK, mint ügyvédnek, pedig néhány éve már otthagyta a rendőrséget Molnárfi István, aki most már nem üldözi, hanem védi a bűnözőket. Közel harminc évig dolgozott rendőrként. Kerületi őrsön kezdte, aztán átkerült a kilencvenes években alakult „magyar FBI-hoz", az egykori Központi Bűnüldözési Igazgatósághoz. 2007-től a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztályán dolgozott a Kábítószer-ellenes Osztályon. Megszerette, közel tíz évig maradt ott, majd váltott és lett büntetőügyvéd.

„Vele kell beszélned, ha a rendőrségi és a védői oldalt is meg akarod ismerni, mert neki mindkettőben van tapasztalata" – indokolta egy ismerősöm, miért Molnárfi Istvánt keressem fel, ha kábítószerügyekről írok.

A találkozáskor viszont István mintha kicsit mentegetőzne, mondván, valóban kábítószeres nyomozó volt, ám mivel vizsgálóként dolgozott az ügyeken, a felderítésekre, a titkos nyomozásokra nem volt rálátása. Hozzá azután került egy bűnöző, ha elfogták. Neki kellett felépítenie az ügyet úgy, hogy el lehessen vinni a vádemelésig.

– A felderítés során született lehallgatási anyagokhoz sem fért hozzá? – kérdezem csodálkozva.

– Nem, sőt valójában azt sem tudtam, születtek-e ilyen anyagok. Vizsgálóként csak a nyílttá tett dokumentumokkal dolgozhattam.

– És mitől függött, hogy egy felderítési anyagot nyílttá tettek-e?

– A régi büntetőeljárási törvény a mainál jóval bonyolultabban szabályozta ezt, nagyon ritka volt, hogy nyílttá tettek egy ilyen anyagot. A telefonlehallgatási jegyzőkönyveket általában az elfogásig használták a felderítők, kifejezetten azért, hogy feltérképezzék a célszemélyt, a szokásait, a kapcsolatrendszerét, magát a bűncselekményt. Aztán persze idővel változtak a szabályok, ma már könnyebben, gyorsabban nyílttá lehet tenni például egy lehallgatási anyagot, mint a régi időkben. Mire ez a procedúra régebben lezajlott, addigra a vizsgálati munka már célegyenesben volt, vagy be is fejeződött.

– De ha nincsenek olyan információk a vizsgáló kezében, ami például egy lehallgatási anyagból kinyerhető, akkor azért nehezebb a dolga a rendőrnek, nem?

– Valóban. De össze lehetett úgy dolgozni a felderítőkkel, hogy ők se sértsenek államtitkot vagy operatív érdeket, közben a vizsgáló is minél bővebb információkhoz jusson.

– Mit csinál egy vizsgáló?

– Nálam a munka úgy kezdődött, hogy kaptam egy rendőrségi elfogásról szóló jelentést, hogy X. Y.-t intézkedés alá vonták, ennyi és ennyi kábszer volt nála. A jelentés szövegéből persze sejteni lehetett, hogy volt-e előtte operatív munka, vagy sem. Ezután a gyanúsítottnál házkutatást tartottak, amiből meg lehetett állapítani, hogy miért volt nála kábítószer, azt honnan hozta, hova akarta vinni, értékesíteni akarta-e, és ha igen, kinek, kiknek. Le tudtuk kérni a híváslistáját is, szóval nyílt nyomozással is szépen össze lehetett rakni egy ügyet. Nyilván ha az operatív anyag egy részét nem teszik nyílttá, akkor az információk egy része elvész. De a kábszeres ügyekben az volt a lényeg, ha megfogtunk egy futárt, azt össze lehessen kötni a felső kapcsolatával. De sokszor nem kerestük a felső kapcsolatot.

– Miért nem?

– Mert tudtuk, hogy a felderítők még dolgoznak a felsőre. Ez egy szalámizási technika, és jól működik.

– Mi abban a szalámizás, hogy nem keresik a vizsgálók a nagyobb halat?

– A nagyhalak, tehát azok, akik nagyban foglalkoznak drogkereskedelemmel, általában nem nyúlnak kábítószerhez. Ezek az emberek nem kábítószerfüggők, vannak legális vállalkozásaik. Ők azok, akik pénzt tesznek az üzletbe. Na mármost, ha a futárokat a rendőrök elkezdik leütögetni róla, akkor rosszabb helyzetbe kerül, mert onnantól kezdve neki ráfizetéses a történet. Ha az alsóbb embereit, a futárokat lekapcsoljuk, a zsebébe kell nyúlnia. Fizetnie kell a megfogott emberei ügyvédi költségeit. A családjukról is gondoskodnia kell, ha azt akarja, hogy az emberei a rácsok mögött ne törjenek meg. Mert ha valaki bekerül és megtudja, hogy a családjáról nem gondoskodnak, miközben ő évekig ülhet, akkor benne van a pakliban, hogy vádalkut köt, és énekelni kezd a nyomozóknak. Ezzel viszont a nagyhalnak árt. De mondom, azt is tudtuk, hogy a felderítők dolgoznak a felső kapcsolatra. Amúgy pedig nyilván a vizsgálónak is az a fontos, hogy kiderítse, kitől szerezte a drogot a díler, vagy kinek a drogját szállította a futár. Tehát mindig felfelé tekintünk.

– Pedig ebből a „szalámizásos" technikából nekem kicsit az jön le, mintha a rendőrség csak a kishalakra menne rá.

– Ez nem igaz. Senkinek nem érdeke, hogy ezeket az embereket védje, de ők azért intelligensek. Ne feledjük: ez szervezett bűnözés. A rendőrség a nagyhalakra vadászik, de nem biztos, hogy meg tudja őket fogni. Ha egy nagyfőnök nem nyúl kábszerhez, és titkos csatornákon keresztül kommunikál, akkor nagyon nehéz a felderítők dolga. Ha nem

technikázzák be a drogkereskedő lakását és a kocsiját, akkor eleve halott ügy, hiszen ma már számos olyan ingyenes kommunikációs program van, amit nem tudnak lehallgatni. Ha a drogkereskedők odafigyelnek arra, hogy a mindennapi szokásaikat folyamatosan változtassák, ha odafigyelnek arra, hol beszélnek az üzletről, és ha a partnerei is odafigyelnek erre, akkor tényleg csak egyetlen esélyük marad a zsaruknak.

– Az, hogy az emberei ellene vallanak?

– Igen. Az, hogy a saját, megfogott futárai ellene vallanak, zsarunyelven: beterhelik őt.

– Hogyan jellemezne egy tipikus magyar kokain-nagykereskedőt?

– Nyilván minden bűnözőnek az az érdeke, hogy ne figyeljenek fel rá. Ahhoz, hogy ne figyeljenek fel rá, legális vagyona kell hogy legyen. Ha valaki meggazdagszik és elkezdi a Facebookra kidobálni az új kocsiját, az utazásait – ahogy nagyon sok buta ember csinálja –, az feltűnik akár a baráti körének, akár a rendőrségnek, akár az adóhatóságnak. Aki okos, az lakásokat vesz, azokat legálisan kiadja bérbe, megnyit egy éttermet, megvesz egy szállodát, és máris törvényesen igazolható jövedelme van. Azt, hogy egy szállodába vagy egy étterembe hány vendég jár, soha senki nem fogja ellenőrizni. Ezekbe a legális üzleteibe be tudja forgatni a kokainkereskedelemből származó pénzt. Ha nem nagy tételben csinálja, akkor egy ilyen felállásban viszonylag hosszú ideig működhet lebukás nélkül. De ha nagy tételben csinálja, szerintem előbb-utóbb felfigyelnek rá.

– Tehát ha valaki okos, akkor csinálja egy ideig, és aztán abbahagyja?

– Igen. Nagyon sokan abbahagyják. A bűnözőkre jellemző, hogy lelkileg nehéz megemészteniük azt, amit csinálnak. Állandó feszültségben élnek, egy idő után nem tudnak aludni, felpattannak a sziréna hangjától is. Van, aki csak akkor nyugszik meg lelkileg, ha elfogják, mert lekerül róla a teher. Azt, aki hosszú távon csinálja ezt, idegileg felőrli. Persze van az a típus, akit gyorsan megfognak, mert hülye hozzá, és van az a típus, akit nem fognak meg, és abbahagyja. De az utóbbi azért is hagyja abba, mert nem bírja a folyamatos zaklatott, impulzív állapotot, amiben él. Nehéz ettől függetlenítenie magát. Valószínűleg egy ilyen ember arra gondol, hogy ha eldől, az asszony egyedül marad, ki tudja, meddig vár rá, nem lesz pénze, más életet fog élni, mint előtte. Ezeket az érzéseket nem lehet félretenni. Aki megszedi magát a kokainból, és van agya ahhoz, hogy másból is megéljen, az előbb hagyja abba, mint hogy a rendőrség megfogná. Ismerek olyan vietnámit, aki meggazdagodott a drogból, igaz, ő heroinból, nem kokainból. Aztán visszament Vietnámba, és benzinkutakat vett az így megkeresett pénzből. Mindenki tudta róla itt, hogy droggal foglalkozik, de nem lehetett megcsípni.

– Nehezebb a dolguk a rendőröknek a vietnámiakkal?

– Ez is benne van. A vietnámiakra amúgy jellemző, hogy baromi erős lelkületű emberek, ez a nyomozástaktikát is megnehezítette. A vizsgáló olyan kapcsolatot próbál kialakítani a gyanúsítottal, hogy az illető megnyíljon. Megengedem például, hogy bejöjjön a gyereke, leveszem róla a bilincset, ezek apró, gesztusértékű dolgok. De a vietnámiaknál ez nem nagyon működött. Ők úgy tettek, mintha nem is érdekelné őket a családjuk. Volt olyan, hogy odaadtuk a gyereket, az anyja vette volna vissza, a gyerek sírt, az apa pedig faarccal fordult felénk, mintha nem is izgatná őt ez a helyzet. Nem panaszkodtak, nem kértek semmit. Erre mondom, hogy lelkileg keményen bírták.

– Ezek a vietnámiak milyen szinten álltak a hierarchiában?

– A legtöbb esetben alacsony szinten, mert nagyon kevés szervezőt fogtunk meg közülük. Egyrészt a nyelvük miatt nehezebb a rendőrök dolga. Másrészt kevés elfogott vietnámi beszélt fölfelé, vagyis terhelte be a fölötte lévőt. Ezek általában futárok voltak, de fogdostunk össze jelentősebb embereket is, akik nem voltak elég körültekintők. Például azért nem, mert az embereik helyett ők mentek el a cuccért, ami baromi nagy hiba. Nem bíztak meg egymásban sem. Például azért nem, mert, mondjuk, a nagyobb ember odaadta a pénzt az alatta lévőnek, de ő eljátszotta a pénzt egy éjszaka alatt, így legközelebb a magasabb szinten álló már nem bízta rá a melót, hanem maga intézte el. És akkor már el tudtuk kapni. Egyébként a kínaiak is hasonlóan nehéz esetek, mint a vietnámiak. Ma már a vietnámiak kiszorultak, akik maradtak, inkább legális kereskedelemmel foglalkoznak. A heroinban inkább az itt élő kínaiak és törökök utaznak. Szerbiából jöhet bármi, de a szerbek sem mennek semmire itteni emberek nélkül. Kokainban leginkább magyarok utaznak, legalábbis én így láttam, amíg a rendőrségnél dolgoztam.

– Témánál vagyunk. Mint egykori kábszeres nyomozó és most mint ügyvéd, mit gondol, hogy jön be Magyarországra a kokain?

– Venezuelában, Kolumbiában megveszik körülbelül nyolcszáz, ezer dollárért kilóját. Behozzák hajón. Egy teherhajót nehéz ellenőrizni. Spanyolországban átveszik az árut, ahol kilója már körülbelül ötezer dollár. Amikor én dolgoztam a kábszerosztályon, akkor ott fekete-afrikaiak foglalkoztak kokainnal, és Spanyolország volt az áru fő állomása. Onnan kezdik el teríteni. Magyarországra olyan tízezer dollár értéken érkezik kilója, ugyanaz, amit Dél-Amerikában még ezer dollár körül vettek meg. Ha tehát van egy magyar kereskedő, aki egyszerre három vonalat visz, akkor láthatjuk: ha a háromból kettő bebukik, még akkor is a pénzénél van. De miért fognának meg kettőt? Ha tehát sok pénzt tesz bele valaki a kokainbizniszbe, és meg meri kockáztatni azt, hogy egyszerre sokat hoz be az országba, akkor nagyon sokat keres vele. A heroin Afganisztánból és Törökországból jön, alapvetően kínaiak, kisebb részben vietnámiak csinálják. Az amfetaminok, ecstasyk laborokban születnek. Magyarországon nem sok labor működik. Rendőri pályafutásom alatt egy laborral találkoztam, nyilván van olyan rendőr kolléga, aki többel. De biztosan nincs sok ezekből, mert baromira oda kell figyelni a kémiai folyamatokra, nehogy felrobbanjon a ház is a laborral együtt. A fű abszolút vietnámi kézben van. Rengeteg családi házat béreltek ki Magyarországon, sok ilyen házban jártam. A vietnámiak kiválóan szervezettek. Kibérlik a házat. A füvet ötvennégy–hatvan napig termesztik, tizenkét óra világosság, tizenkét óra sötétség kell hozzá. A vietnámiakra jellemző volt, ha jött a főbérlő ellenőrizni a lakást, akkor vagy húzták az időt a szüretig, és csak akkor „engedték" be. Vagy úgy csinálták, hogy az egész házat kipakolták egy nap alatt, helyreállították a falakat, a szögek helyét, kifestettek, és amikor megjött a tulaj, azt látta, hogy minden rendben van. Elment, másnapra már újra be volt rendezve minden. Többnyire úgy derítettük fel ezeket a házakat, hogy a szomszédok szóltak a rendőrségnek. Gyanús volt nekik, hogy le vannak húzva a redőnyök, nem nagyon van élet, sejteni lehetett, hogy valami nem stimmel. De összességében azt gondolom, Magyarországon nincs olyan, kábítószerrel foglalkozó bűnszervezet, amelyet családok irányítanak. Inkább

kisebb-nagyobb halak úszkálnak a vízben, és ők rövidebb ideig csinálják. Vagy a külföldiek irányítják a magyarokat, és itt a magyaroknak csak elosztószerepük van. Ahogy sokkal erősebb volt a szervezett bűnözés a kilencvenes években, ugyanígy változott a kábítószer-bűnözés.

– Kokainból mi számít nagy tételnek Magyarországon?

– Tíz kiló szerintem már annak számít. Abból már akkora jövedelme lesz a kereskedőnek, amit nehéz legalizálni. Ezért mondom, hogy akinek van esze, az inkább kisebb tételekkel, egy-két kilóval kereskedik, mert azt még négy-öt nagyobb terjesztővel el tudja szórni a piacon. Az sem mindegy, hogy a dílerek mennyire tiszta anyagot terítenek. A jó minőségnek megvan a maga veszélye. A tiszta kábszer ugyanis büntetőjogilag gyorsan lesz jelentős mennyiségű. Magyarországon kategorizálva vannak a kábítószerek. A csekély felső határa két gramm. De ez százszázalékos tisztaságú kokaint jelent, ami a gyakorlatban elképzelhetetlen. Ennek hússzorosa a jelentős alsó határa, tehát a negyven gramm. Ha piacon van egy hetvenszázalékos tisztaságú anyag, akkor kábé ötven-ötvenhárom gramm már jelentős mennyiségnek számít. Ha ekkora mennyiséget találnak, és mellé mérleget, csomagolóanyagot, noteszt nevekkel, szóval, amikor nyilvánvaló lesz, hogy ezzel kereskednek, akkor ezért öttől húsz év, sőt életfogytig tartó szabadságvesztés is járhat. Aki elsőbálozó, tehát először kerül bíróság elé drogügyben, azzal viszonylag empatikus az ügyészség és a bíróság is. Nem csinálnak belőle börtöntölteléket, ha nem muszáj. De ha már másodszor csúszik rá a jégre, akkor nincs kegyelem.

– A rendőrség ismer olyan embert, akiről tudja, hogy magyar viszonylatban nagy játékos, tehát néhány kilóval kereskedik, de amúgy tisztességesnek tűnő vállalkozó, akit nem tudnak megfogni?

– Persze.

– Mondana egy példát, név nélkül?

– Hadd példálózzam a fociban ismeretes bundázással. Egy sportklubot működtetni költséges dolog. Ehhez a klub tulajdonosának valahonnan elő kell teremtenie a pénzt, hogy kifizethesse az első-, másod- vagy harmadosztályban szereplő csapat játékosait. Tehát bundáznia kell. A kábítószer-kereskedelem is ilyen kiegészítő jövedelem.

– És ezek szerint jelen lehet akár a fociban is.

– Akár. Viszont Magyarországon nincsenek több tízkilós kokainfogások, legalábbis ritka ez. Nálunk inkább az a jellemző, hogy bejön kocsival egy-két kiló, átcsúszik a határon, mert nincs határellenőrzés. Azt szépen eladják. Ezt csinálja pár ember, de nem sok, mert valóban kockázatos. Ha ugyanis rájuk terelődik a gyanú, akkor a rendőrök kiszedik az autót egy kamuellenőrzéssel, és meg fogják benne találni a drogot.

– Budapesten hány ilyen kokain-nagykereskedő lehet?

– Szerintem nincs több öt-tíz embernél.

– És ismerheti is egymást ez az öt-tíz ember? Tudnak egymás üzleteiről?

– Nem valószínű. Egyiküknek sem érdeke ismernie a másikat. Aki intelligens, márpedig most arról az öt-tíz okos kokain-nagykereskedőről beszélünk, az odafigyel arra, hogy a közvetlenül alatta lévő emberek ismerjék csak az üzletet. Neki fontos, hogy a bizalmi körén kívül lévő emberek ne is ismerjék. A kereskedési lánc végén vannak azok a hülyegyerekek, akik elkezdik árulni a kokaint a saját lakásukban. Azokat megfogják a rendőrök, nyilván azok még tudnak egy embert mondani fölfelé. De ha okos a nagykeres-

kedő, akkor azt sem tudja, kinek adta el a kokaint, így ő védve van.

– Mondják, hogy a kokain a felső tízezer, a gazdagok, a művészek, a celebek drogja. Vizsgálóként találkozott olyan esettel, amikor a gyanúsított díler elmondta, hogy olyan embereknek adott el, akit ön a közéletből vagy éppen a sztárvilágból ismert?

– Persze, de szerintem ennek valójában nincs jelentősége.

– Miért nincs?

– Mert egy vizsgáló nem lefele, hanem felfele tekint. Nem azokra az emberekre vadászunk, akik fogyasztók, és akik akkora mennyiséget vesznek, aminél a büntetés az, hogy elterelésre vinnék őket, vagyis kötelező leszoktatásra. Persze egy nyomozásnál fontos megtudni, hogy egy dílernek hány fogyasztó kliense van, de nem a nevek a lényegesek. Ott volt például Havas Henrik könyve, amiben leírta Kelemen Annáról, hogy kokainozott. Behívták Kelement a rendőrségre, elmondta, hogy nem kokózott, az eljárást megszüntették. Mi értelme volt az egésznek? Ezzel egy rendőr egy nyomozásnál nem lesz beljebb. Az nem lehet cél, hogy egy vizsgáló eljusson egy ismert emberig, egy fogyasztóig, csak azért, mert az egy ismert ember. Ez nem érdeke egy nyomozásnak. Az az érdek, hogy azt mondja el a díler, kitől szerezte a kábítószert. A rendőrségnek, de a dílernek sem lesz jobb, ha felnyomja az ügyfeleit.

– Oké, ezt értem. De ha például egy díler a kihallgatásán elárulja, hogy egy ismert politikus is az ügyfele, akkor azért sem bolygatja ezt a vonalat a rendőr, mert nem akar magának galibát?

– Ez is benne van, persze. Meg azért sem feltétlenül kerül bele ez egy jegyzőkönyvbe, mert honnan tudja a vizsgáló, hogy a díler nem kamuzik-e.

Most hurcoljanak meg egy embert egy bűnöző vallomása alapján csak azért, mert ismert? Annak sincs semmi értelme. Azzal nem jutok el a felső kapcsolatához. Viszont ha nem beszél a klienseiről, akkor is eljut vádemelésig az ügy. De ugyanez igaz egy sima állampolgár esetén is. Kimegyek a klienshez házkutatni. Ezt végignézi az összes szomszéd, a lakókörnyezet. Ezzel tönkrevágom az illetőt, már költözhet is el onnan, miközben nyilvánvalóan nem bűnöző, nem kereskedik a droggal, csak egy fogyasztó.

– Az éjszakában két marketingszövegről hallottam, amit a dílerek be szoktak vetni, hogy bizonygassák, mennyire jó minőségű kokain van náluk. Az egyik duma, hogy „most szarta ki a néger", annyira tiszta a cucc. A másik ilyen, hogy „most jött ki a rendőrségtől". Ezzel arra utalnak, hogy egy rendőrség által lefoglalt szállítmányból van. El tudja képzelni, hogy kikerülhet a piacra a rendőrségtől az áru?

– Nem tudom elképzelni. Ha a kábítószert lefoglalja a rendőrség, akkor azt egy technikai helyiségben kell tárolni. El kell zárni. De már huszonnégy órán belül el kell vinni a Mosonyi utcába, ahol a vegyész szakértők dolgoznak. Ott egy rácson keresztül adod át a lefoglalt anyagot. Ott is megnézik, mennyit foglaltál le, mennyit vittél át. Nem feltételezem senkiről, hogy a szállítás alatt kicserélné valamire a drogot. Azok a vegyészek lemérik a drog tisztaságát. Utána a megsemmisítés úgy történik, hogy összepakolják, és szirénázó, fegyveres rendőrautóval elviszik a megsemmisítőhelyre, például egy szemétégetőbe. Nem gondolom, hogy ebben a rendszerben lenne rés, ahol a kábítószer kikerülhet. Soha nem is hallottam ilyenről. Szerintem ma már a belső elhárítás, a Nemzeti Védelmi Szolgálat is olyan kifinomult technikával dolgozik, hogy a rendőrök nem is mernének egy ilyen trükköt megcsinálni. Amúgy rengete-

get fejlődött a rendőrség a kilencvenes évek óta, tapasztalatban is. Nem véletlen, hogy ma már nincsenek olyan nagy szervezett bűnözői csoportok, amilyenek akkor voltak. Ez a drogvonalon is látható. Inkább sok kis fogás van, mint kevés nagy.

– De azért gondolom, vannak ennek a kifinomult rendszernek gyengéi is.

– Persze. Például az, hogy sokszor párhuzamosan dolgoznak rá ugyanarra az emberre. Vegyük például Budapestet! Itt kapásból egy csomó olyan egységet tudok mondani, amelyik rádolgozhat valakire kábítószerügyben. Van ugye a Nemzeti Nyomozó Iroda. Ott van a BRFK. Ott vannak a kerületi kapitányságok, abból is ugyebár huszonhárom. Ott van Pest megye, ami az agglomeráció miatt lehet érintett. Na és a Terrorelhárítási Központ. Ezek között a szervezetek között nincs meg az együttműködés, nagyon könnyen keresztül tudják ütni egymás munkáját.

– Hogyan fordulhat elő, hogy ugyanarra az emberre dolgozik rá több egység?

– Nagyon könnyen. Az egy dolog, hogy ki a célszemély. Ha egy egység valakire rádolgozik, akkor egy adatlapra felírja, hogy ki a „célos", azaz a célszemély. De képzeljünk el egy olyan szituációt, hogy az egyik egységnek a célszemélye X, a másiknak Y, de egyik egység sem tudja, hogy X és Y kapcsolatban áll egymással. Majd egyszer csak az egyik egységnél, ahol X a „célos", képbe kerül Y, és elkezdenek rá is dolgozni, noha ő már a másik egységnél célszemély. Így például simán össze tudnak futni a szálak, és keresztülhúzza két egység egymás nyomozását. A rendszer gyengéje az is, hogy az egységek önállóak, nem érdekük összedolgozni. Csak egy példa: volt nálunk egyszer hatvan vietnámi letartóztatott, füvet termesztettek Budapesten. És volt a Nemzeti Nyomozó

Irodánál is ötven vietnámi. Mondtam nekik, hogy figyeljetek, ez rohadtul egy társaság: az az ötven, meg ez a hatvan ugyanannak a körnek dolgozik. De soha nem egyesítették a két ügyet. Hadd legyek őszinte: nekem sem hiányzott az, hogy még kapjak ötvenet, meg nem hiányzott, hogy az ő munkájukat átvegyem, mert ők máshogy gondolkodtak, más taktikát követtek. És nyilván nekik sem hiányzott ez fordítva.

– Csak erről lenne szó? Semmi rivalizálás nincs az egységek között?

– Dehogy nincsen. Van egy egészséges rivalizálás. És az is benne van ebben, hogy nem feltétlenül az az érdeke egy NNI-snek, hogy egy BRFK-s sikert érjen el. Nyilván egyikük sem akarja keresztülhúzni szándékosan a másik nyomozását, de a saját érdekeit nézi mindenki, és nem akar segíteni a másiknak.

– Tehát nem jellemző, hogy felhívja az NNI-s a BRFK-st, hogy működjenek együtt?

– Én nem adtam ki információt senkinek. Ha a főnököm megkérdezett, neki elmondtam. De ha felhívott egy másik rendőr, akkor neki nem. Egyrészt nem tudni ilyenkor, miért kérdezi. Persze ha ír egy hivatalos megkeresést, akkor válaszolok, de nem biztos, hogy nekem az a jó, ha az én emberemet az ő ügyében kihallgatják.

– Ha jól értem, akkor a nagyobb halakat, akik okosak és nem nyúlnak a kábítószerhez, leginkább csak akkor lehet megfogni, ha valaki vall ellenük. Itt jön képbe a vádalku, ami egy viszonylag új intézmény Magyarországon. Ügyvédként hogyan látja, mennyire hajlamosak a bűnözők együttműködni a rendőrséggel?

– Azoknak az ügyfeleimnek, akik előzetes letartóztatásban vannak, föl szoktam vetni a javaslatomat, hogy köt-

hetünk egyezséget. A harmada mereven elzárkózik, és azt mondja, senkinek nem mond semmit, nem működik együtt a rendőrséggel, nem lesz besúgó. A kétharmada – a saját érdekei miatt – együttműködne. Tehát ők vannak többen.

– Nem rizikós egy ilyen alku a bűnöző számára?

– De. Ezért én csak úgy kötök egyezséget bárkivel, hogy írásos szerződést kötünk. Eddig kétszer fordult elő, hogy átvertek a rendőrök.

– Hogyan?

– Úgy, hogy az ügyfelem segített nekik, de nem kaptunk ezért semmit.

– Ilyenkor mit lehet csinálni?

– Semmit.

– De akkor minek a szerződés?

– Akkor még nem kötöttünk szerződést. Azóta van az, hogy szerződés nélkül nálam szó sem lehet alkuról.

– Kinek miért jó egy ilyen alku?

– Nekem ügyvédként azért jó, mert az ügyfelem jobb pozícióba kerül. A rendőrnek is jó, mert segíti a nyomozást. De az ügyésznek már nem feltétlenül jó. Neki ez inkább csak többletmunka, macera.

– De gondolom, éppen az ügyészt nem lehet ebből kihagyni.

– Így van. Ha az alkut nem az ügyész előtt kötöm, akkor az semmit nem ér. Egy rendőr csak ígérni tud, garanciát nem adhat. Ha egy rendőrrel megbeszélem, hogy figyelj, segítünk, de cserébe engedd ki az emberemet az előzetesből, akkor ő úgysem tudja kiengedni, hiszen az ügy ura az ügyész és a bíró. Tehát egy rendőr nem tehet semmit, még akkor sem, ha előterjeszti az ügyet megszüntetésre.

– Ennek ellenére ígérget fűt-fát a rendőr is?

– Jellemző, hogy mindenki nagyobbat mond annál, mint amennyire a saját hatásköre kiterjed. Azt mondják a nyomozók is, persze, kijössz harminc nap múlva. Voltak olyan ügyfelek, akik odajöttek hozzám, és mondták, hogy nekik a rendőr megígérte, hogy kiengedi harminc nap múlva, miközben már bent van hónapok óta. Ilyenkor szoktam mondani az ügyfélnek, hogy korántsem biztos, hogy a rendőr át akarta őt verni. Egyszerűen csak nincs hatásköre. Egy rendőr, ha akarna, sem tudna kiengedni. Amúgy meg a rendőrnek az az érdeke, hogy mondja el a gyanúsított, amit tud, aztán maradjon a seggén, nem érdekli őt a sorsa. Ellenben az ügyvédnek az az érdeke, hogy ha kell, akkor az ügyfele beszéljen, ha kell, akkor ne mondjon semmit, a lényeg, hogy jobb pozícióba kerüljön. Az nem érdekem, hogy segítsem a rendőrség munkáját, ha az emberem nem kap érte semmit, miközben amúgy elvárja tőlem, hogy kapjon érte cserébe valamit.

– Nehéz összehozni egy olyan helyzetet, amiben a bűnüldözési oldal és a bűnöző is úgy érezheti, megéri mindkettőjüknek az alku?

– Igen, mert ez rengeteg munkával jár. Először is el kell menni az ügyészhez. El kell érni nála, hogy ő is azt mondja, érdekli az alku. Utána le kell ülnünk négyen: az ügyész, a rendőr, az ügyvéd, a gyanúsított. Ebben a körben át kell beszélnünk, hogy mi az, amit a gyanúsított tud. Ezt pedig le kell írni szerződésben. Azt is le kell írni, hogy ha *jó lesz*, akkor mit kap cserébe az emberem.

– Mit jelent az, hogy ha jó lesz?

– Amikor leülünk, és ezekről beszélgetünk, akkor még nem tudhatjuk, mi lesz a rendőrség munkájának a vége. Például az emberem elmondja, hogyan jön be a kábítószer az országba. Ezt az információt utána a rendőröknek fel

kell dolgozniuk. Ez azért nehéz, mert nem úgy működik, hogy az emberem azt mondja, hogy menjetek ki a Kossuth utca 25.-be, ahol találni fogtok tíz kiló kábítószert.

– Miért? Nem ez lenne a legegyszerűbb?

– Nem, mert ha ezt mondaná, akkor az emberemtől megkérdezné az ügyész, hogy oké, fiam, de ezt te honnan tudod. Ha azért tudja, mert a bűntársával együtt ők rejtették el ott azt a drogot, akkor az az ügyfelemre nézve lehet veszélyes. Mert például a zsaruk megfogják azt a másik embert, a bűntársát, ő pedig az ügyfelemre terhel egy csomó másik ügyet, merthogy együtt csinálták. Ezért necces ez. Ilyenkor inkább azt mondja az emberem a tárgyaláson, hogy úgy tudja, a Kossuth utca 25.-be havonta ilyen és ilyen módon kábítószer érkezik. És ezt az információt a rendőröknek aztán fel kell dolgozniuk. Ha a rendőrök feldolgozzák, és netán elszúrják, akkor az emberem megint nem profitál belőle, mert nem hozott eredményt. Azért vékony jég ez, mert belemegyünk egy egyezségbe, aminek az a lényege, hogy az ügyész kimondta: akkor segít, ha a vádlott jó lesz. A rendőr erre azt mondja, jól van, megnézi, mi van az információ mögött. Ha a rendőr elszúrja, annak mi isszuk meg a levét, miközben arra is figyelnie kell az ügyfelemnek, hogy ne mondjon túl sokat, mert akkor magának árthat.

– Ha minden jól alakul, és születik egy szerződés az alkuról, akkor az garancia arra, hogy a bűnöző megkapja azt, amit kért?

– Ha mindenki korrekt, és leírjuk például, hogy eggyel kisebb büntetési tételt kér az ügyész, tehát, mondjuk, egy öttől tizenöt évig terjedő börtönbüntetés helyett egy kettőtől nyolc évig terjedőt, akkor igen. De ez az egész vádalku még nagyon gyerekcipőben jár Magyarországon.

– Miért van így, ha a bűnözők nagy része nyitott rá?

– Leginkább azért, mert az ügyésznek ez többletmunkával jár, miközben ő – a rendőrrel és a gyanúsítottal ellentétben – nem nyer rajta, hiszen neki csak az az érdeke, hogy az adott ügyben a vád megálljon. Nem biztos, hogy egy ügyésznek érdeke, hogy más ügyeket behúzzanak, és ezáltal az elkövető kisebb büntetést kapjon. Rengeteg előzetes letartóztatásos ügyem van, amikor leírom az ügyésznek, hogy szeretnék egyezséget, szeretnénk együttműködni. Szinte mindegyikre visszajön a sablonválasz, hogy ez még idő előtti, a nyomozás még nem tart ott. Mire egy év múlva a nyomozás befejeződne, az információ, amit az ügyfelem kínálni tudna, már elavul. De még akkor sem fogja senki megkérdezni a végén, hogy akarunk-e egyezséget.

– Ez a vádalkus szerződés egy egyszerű polgárjogi szerződés?

– Igen. Egy felek közötti egyezség, amelyben bármiben meg lehet állapodni. Például ha valaki büntetett előéletű, és zűrös az ügye, egy jó ügyvéddel is legalább tizenkét évet kapna. De ha van egy jó információja, és az ügyészség is nyitott rá, akkor megállapodunk, mondjuk, öt év letöltendőben.

– Mi történik akkor, ha van szerződés, amelyben megállapodtak, hogy öt évet kap a vádlott, de aztán az ügyész mégis nyolc évet kér rá? Akkor mit lehet csinálni a szerződéssel a kézben?

– Semmit.

– Tehát ha jól értem, ez a szerződés annyit ér, mint valami *gentlemen's agreement*, amit papírra vetnek?

– Igen.

– Mivel szokta indokolni az ügyész azt, ha nem állja a szavát?

– Például azzal, hogy az emberemre még beterheltek mások annyit, ami miatt nem állt meg az öt év. Ráadásul azt sem lehet tudni, hogy a rendőrség mennyire az ő információja alapján ér el eredményt. Lehet, hogy megfognak egy csapatot, és ő azt hiszi, ehhez ő segítette hozzá a zsarukat, miközben esetleg az az információ már csak adalék nekik, mert közben más vonalról már bejött az infó. Mit tudok ilyenkor csinálni? Semmit. A vádalku baromi jól működő lehetőség lenne, ha minden fél akarná. De nem akarja. Nekem azért rossz ez ügyvédként, mert rajtam kéri számon az ügyfél, hogy rábeszéltem arra, segítsünk, de nincs eredménye. Akkor hiába magyarázom neki, hogy átvert minket a rendőr, az ügyész, őt ez nem érdekli. Ezek bűnözők. Ha ő azt mondja, hogy ezt és ezt megteszi, akkor elvárja, hogy te is tedd meg. Itt nincs ilyen, hogy azt mondom neki, bocs, és ezt ő megérti. Ezek az emberek máshogy gondolkodnak. Ha egy ügyvéd azt mondja neki, hogy ennyit kér, és kihozza az előzetesből hat hónapnál, akkor olyan nincs, hogy nem hozza ki. Akkor szépen vissza kell fizetni a pénzt. Akkor nincs olyan, hogy elszámolod az ügyvédi munkadíjat. Leszarják. Ha még nehezebb súlycsoportba tartoznak, akkor meg agyba-főbe verik az ügyvédet. Ha valami meg van ígérve, akkor azt teljesíteni kell. A részükről és a részemről is. Ezért is kötök minden ilyen esetben írásbeli szerződést a másik oldallal. Egyébként jó az új büntetőeljárásról szóló törvény. Végre olyan ember írhatta, aki ért is hozzá. Sok jó újdonság szerepel benne.

– Például?

– A védő egy letartóztatott ügyénél most már a teljes nyomozati iratot megkapja. Ha meg korlátozottan adnak csak ki anyagot, akkor meg kell mondaniuk és indokolniuk, hogy mit korlátoznak. Ha azt látom, hogy korlátozzák a másik oldalon az iratokat, akkor azt tanácsolom az emberemnek, hogy inkább ne beszéljen, mert nem tudhatjuk, mi van a kezükben. Ilyenkor, ha elkezdene beszélni, lehet, hogy behúznának minket, mint macit a málnásba. Most már ez kivédhető. Vagyis az új szabályozás valamennyire a bűnözőknek is kedvez.

V. IDEGENEK

„Még tartott a helyszínelés, amikor feltűnt a rendőröknek egy nő,
aki a lezárt terület körül téblábolt. Idegesen viselkedett.
Kiderült róla, hogy az áldozat barátnője. A nő a kihallgatásán elmondta,
hogy V. László korábban építési vállalkozóként dolgozott, ám néhány éve
átállt a kokainkereskedelemre, kábítószer terjesztéséből élt.
A drogbiznisz több pénzt hozott a konyhára, mint az építkezések,
a nő és a férfi egyre jobban éltek. V. László Szerbiából szerezte be
a kábítószert, de mivel a szerb kapcsolata egy idő után
a korábbinál drágábban adta neki az árut,
új beszerzési forrás után kellett néznie. Ez lett a veszte."

NAGYMOSÁS

TOMI A ROTTERDAMI IKEA MÉLYGARÁZSÁBA beszélte meg a találkozót. Ezúttal sem tudta, ki jön majd a helyszínre, ez nem is tartozott a hozzá hasonló szállítókra. Aranyszabály, hogy ne kérdezősködj, és minél kevesebb részletről tudj. Neki csak követnie kellett a telefonon kapott utasításokat, átvennie a csomagot, és eljuttatnia Budapestre.

Tomi nem egyedül utazott Hollandiába, az élettársa, Ildi kísérte el. Ez bevett gyakorlat a szállítóknál, nem véletlenül. „Aki csak teheti, párban menjen, így kevésbé gyanús" – mondogatta a főnökük, Péter, a hálózat működtetője. Ha Tomi nem volt beavatva a részletekbe, Ildi még annyira sem. A fiú korábban egy autószerelőnél dolgozott, Ildi műkörmösként kereste a kenyerét, és amikor az élettársa előállt azzal, hogy lenne egy *rendszeres utazós meló,* amivel alkalmanként többet kereshetnének, mint egy egész heti itthoni munkával, Ildi kötélnek állt. Főleg, hogy útközben neki nem is volt semmi dolga.

Nem ismerték Barendrechtet, a találkozó külvárosi helyszínét, de a Mazdában lévő GPS elvezette őket az áruházhoz. Hideg idő volt aznap, 2014. március 3-án este, de legalább nem esett az eső, mint ebben a kora tavaszi időszakban oly sokszor errefelé. Ildi kötött pamutsálat tekert a nyakába, Tomi még a vastagabb kabátjában is fázott. Óvatosan hajtott a mélygarázs bejáratához, mereven előredőlt az ülésben, úgy figyelte a terepet.

Lassan gurultak le az autóval. Nyolc óra is elmúlt, nem állt már sok kocsi a parkolóházban, és az előre megbeszéltek

alapján Tomi rögtön kiszúrta, kivel kell találkoznia. Az egyik széles oszlop mellett egy szürke Renault-nak támaszkodva barna bőrdzsekis, nagydarab fickó várakozott, és a telefonját nyomkodta. Tomi kissé nyúzottan, gyűrött arccal szállt ki a kocsiból. Egész nap fázott, pedig amúgy sosem berzenkedett a hidegtől, de most sehogy sem akarta elhagyni a vacogás. Valami sötét előérzet motoszkált benne reggel óta. Hová lett a rutinszerű utak nyugalma?

Körbenézett, majd gyors léptekkel az idegen férfihoz indult, aki egy szatyrot szorongatott a kezében. Átlagos méretű, kék műanyag táska volt, zöld reklámfelirattal, talán holland vagy francia lehetett... Tomi nem volt jó a nyelvekben, többször megszenvedte már a nyelvtudás hiányát, és megfogadta, hogy idővel bepótolja, amit lehet. Még szerencse, hogy ezeken az utakon egy szót sem kellett szólnia. Az is megfordult a fejében, talán még szempont is volt a kiválasztásánál: aki nem beszél, nem kever bajt. A barna bőrdzsekis némán biccentett a fejével, köszönésképpen motyogott is valamit, aztán gyors, határozott mozdulattal nyújtotta át Tominak a nejlontáskát, mintha örömet szerezne neki, hogy megszabadulhat a csomagtól. A fiú nem nézte meg, mi van a táskában, sosem tette. Úgysem láthatta volna, hiszen bármi volt is, jól becsomagolták. Amolyan köszönésféleképpen ő is biccentett egyet, jelezvén, hogy minden rendben. Visszament a Mazdához, és a hátsó ülés mögött kialakított rejtekhelyre tette a csomagot. Az autó padlóját vágták ki négyzet alakban, ez alá éppen egy nejlontáska fért be. Ahogy Tomi lenyomkodta, érezte, hogy puha, jó puha. Talán légbuborékos fóliába csomagolták a tartalmát. Gondosan visszaillesztette a nyílásra a fedőt és a padlókárpitot – egy kívülállónak képtelenség volt észrevenni, hogy nem

folytonos a szövetburkolat. Ildi eközben az anyósülésen lehajtott fejjel nyomkodta a telefonját.

– Na, húzzunk innen – vetette oda neki a fiú, amikor visszaszállt az autóba, de Ildi rá sem hederített. Tomi rutinszerűen elővette a kabátzsebéből a textil zsebkendőjét, és megtörölgette a tenyerét, mintha csak kezet mosna. Az automatizmuson túl ezúttal még hasznos is volt a mozdulat: felitatta az izzadságot a zsebkendővel, csak utána kulcsolta át szorosan a kormányt.

A Mazda a mélygarázs kijárata felé vette az irányt. Tomi azt remélte, a külvárosi helyszínnek köszönhetően rövid időn belül az autópályán lesznek. Hajtotta volna a perceket, a gázpedált is jobban nyomta a kelleténél, folyton figyelmeztetnie kellett magát, hogy ügyeljen a sebességhatárok betartására.

A Mazda még a rotterdami külváros útjait rótta, amikor az IKEA-tól mindössze néhány kilométerre jókora zseblámpák fényei tűntek fel előttük, és körözni kezdtek balról jobbra. Rendőrök! Tomi szája egy pillanat alatt kiszáradt, tarkóját elöntötte a veríték. Még szorosabban markolta a kormányt, miközben engedelmesen félreállt a kocsival.

Ildi most pillantott fel először a telefonból. Rémülten néztek össze, de gondolkodni sem volt idő.

A két rendőr minden udvariaskodást mellőzve kiszállította őket, aztán, mint akik biztosra mennek, alaposan átkutatták az autót. Elöl kezdték, hátrafelé haladtak, profin, biztos kézzel. Tomi és Ildi mereven álltak az útpadkán, és úgy követték a történéseket, mintha nézők lennének valami bizarr, szabadtéri színházi előadáson, amit csak a kedvükért rendeztek. A rotterdami külváros is díszletszerűvé változott, megfoghatatlan és valószerűtlen lett minden, csak ők ketten maradtak hús-vér figurák egy szürreális történetben.

Néhány perc telt csak el, és a hátsó ülés körül matató rendőr megtalálta a nejlontáskát, amit Tomi fél órával korábban dugott oda. Az előbukkanó tárgy visszarántotta őket a valóságba.

A rendőr kivette a csomagot a szatyorból, valóban légbuborékos fóliába zárták a tartalmát. Tomiék szeme láttára vágta át a szürke ragasztószalagot egy, a zsebéből előhúzott bicskával. A látvány megborzongatta Tomit, pedig sejtette, hogy nem fénymásolópapírt szállít. A nejlontáska több mint kétszázhetvenezer eurót rejtett.

Ez a kétszázhetvenezer euró csupán kicsiny része annak a tetemes összegnek, ami egy dél-amerikai bűnszervezet európai kábítószerüzletéből származott. A magyarok a vádirat szerint nemcsak ezt a pénzt, hanem 2010 és 2014 között több mint tizennyolcmilliárd forintnyi eurót mostak tisztára. A sztorira egy magyarok alkotta pénzmosóhálózat tevékenységéről szóló vádiratban bukkantam rá.

A piramis csúcsán álló kolumbiai bűnszervezet egy Budapesten élő vietnámi férfit bízott meg azzal, hogy az európai kábítószer-eladásból keletkezett több millió eurónyi készpénzt bejuttassa a nemzetközi bankrendszerbe, így legalizálja. A vietnámi kapva kapott az ajánlaton, és megbízta egy szintén Budapesten élő arab ismerősét a munkával. Az arab pénzváltó egy magyar cigarettacsempésznek adta tovább a megbízást, a magyar férfi felelt a szállítóhálózat kiépítéséért és üzemeltetéséért. A cigarettacsempésznek olyan mindegy, hogy pénzt vagy cigarettát fuvaroztat az embereivel. A különbség, hogy a fekete dohány keletről nyugatra, a készpénzt nyugatról keletre kell ügyesen átvinni. A magyar cigarettacsempész a szállítókat szűkebb és tágabb környezetéből szervezte be. Az európai határokon átsuhanó, autók rejtett zugaiban, nejlonzacskókba gyömöszölt papírpénzeket

strómanok nevére nyitott számlákra, magyarországi és szlovákiai pénzintézetekben fizették be (szintén strómanok). A külföldi főnököknek semmi más dolguk nem volt, mint a netbankokon keresztül átutalni a pénzt távol-keleti, főleg hongkongi bankszámlákra.

Talán még ma is vígan mosnák a pénzt, ha az amerikai drogellenes ügynökség, a DEA nem kapcsolja le a vietnámi férfit, amikor ő egy ízben a magyar feleségével az Egyesült Államokba utazott. Innentől magától dőlt a dominó, és megszületett a vádirat a magyar hálózat ellen. A vádirat, ami leginkább egy kinyomtatott, kötegnyi bankszámlakivonathoz hasonlít.

És hogy miért a Távol-Keletre vándoroltak Magyarországról az európai drogpénzek? Azért, mert az európai, köztük a magyar bűnüldözők már meg sem próbálkoznak azzal, hogy a távol-keleti hatóságoktól információkat kérjenek pénzmosási ügyekben – legtöbbször úgysem kapnak választ. De nem csak az európaiaknak, az amerikaiaknak is hasonló tapasztalataik vannak, az FBI is feleslegesen próbálkozna kínai, hongkongi számlák felkutatásával. A magyar „csipet csapatnak" hála négy év alatt apránként, naponta néhány ezer eurónként kerültek a Nyugat-Európából hazahozott kolumbiai drogpénzek a bankokba. Rejtély, és a vádirat sem ad magyarázatot arra a kérdésre, hogy mindez miért nem tűnt fel a bankokban senkinek a hosszú évek alatt. Ma a pénzintézetek belső jelzőrendszerei már jobbak, mint a 2010-es évek elején – állítják bankbiztonsági szakemberek –, de még most is vannak, akik ezzel a primitív megoldással mossák a pénzt.

A DZSUNGELTŐL A MAGYAR ORRIG

TOMI ÉS A HOZZÁ HASONLÓ MAGYAR SZÁLLÍTÓK csak apró porszemei voltak egy gigantikus gépezetnek, és a tizennyolcmilliárd forintnyi euró, amit Nyugat-Európából Magyarországra szállítottak, eltörpül ahhoz a pénzhez képest, amit európai és dél-amerikai szervezett bűnözői csoportok Európában a kokainnal megkeresnek.

Az elmúlt években leglátványosabb térhódítása a kokainnak van: 2014 és 2017 között világszerte kétszeresére nőtt az előállított mennyiség. Becslések szerint huszonhárommillió kokainfogyasztó van szerte a világon, ez több mint kétszer annyi, mint Magyarország teljes lakossága. A legtöbb fogyasztó Észak-Amerikában, Nyugat- és Közép-Európában él. A folyamat, ahogyan a kokain eljut a fogyasztók „asztalára", természetesen az őserdőből indul.

Három dél-amerikai ország számít fajsúlyos játékosnak a nemzetközi kokainkereskedelemben: Kolumbia, Peru és Bolívia. A legnagyobb a mezőnyben kétségkívül Kolumbia. Itt évente ezernégyszáz tonna kokain előállításához szükséges kokacserjét termesztenek. Ez a mennyiség több mint amennyit másik két nagy dél-amerikai kokainexportőr, Peru és Bolívia összesen előállít. Így már érthető, hogy az a kokain, amivel a világ különféle pontjain, így akár az Egyesült Államokban vagy Európában találkozhatunk, nagy valószínűséggel Kolumbiából származik. De nem volt ez mindig így.

Az ezredforduló után több mint tíz éven át hetven százalékkal visszaesett a kolumbiai kokacserje-termesztés, Peru

ebben az időszakban meg is előzte Kolumbiát. A visszaesést az okozta, hogy a kolumbiai hatóságok gyomirtóval, glifozáttal szőnyegbombázták az illegális kokaültetvényeket. Csakhogy ez a szer, amit egyébként egy amerikai vállalat fejlesztett ki, nemcsak a kokain alapanyagát, de a legálisan termesztett növényeket is kiirtotta, akárcsak az őserdőt. Az sem növelte a módszer népszerűségét, hogy az ENSZ Egészségügyi Világszervezete, a WHO bejelentette: a glifozát rákkeltő, tehát nem túl szerencsés ezzel a szerrel öntözni a kolumbiai lakosságot. Mindezek miatt a kolumbiai kormány 2015-ben úgy döntött, leállítja a permetezős programot.

A kokainkereskedelem ellen azonban a kolumbiai kormánynak továbbra is küzdenie kellett, máskülönben fennállt a veszélye annak, hogy az Egyesült Államok megvonja tőlük az évente folyósított több mint négyszázmillió dollárnyi segélyt. A kolumbiai vezetésnek nem maradt más választása, mint a sziszifuszi meló: a kokaültetvényeket a katonaság felderíti, felszámolja – aztán minden kezdődik elölről. A kormány emellett indított egy olyan programot, amelylyel azt akarták elérni, hogy a kolumbiai parasztok ne kokacserjéket termesszenek, hanem legális növényeket: avokádót, kakaót, bármit, ami nem koka. Cserébe állami támogatást ígértek a parasztoknak. Ám úgy tűnik, ez a taktika is kudarcot vallott, hiszen a gyomirtós permetezés megszüntetésével újra Kolumbia lett a kokanagyhatalom Dél-Amerikában. Annak, hogy ez így alakult, egyszerű a magyarázata.

Kolumbia középső, dzsungeles részén a parasztok, miután megtermesztik a kokacserjét, valamennyire fel is dolgozzák. Fűnyíróval felaprítják, különféle vegyi anyagokkal kezelik, míg végül, ha nem is kokaint, de kokainbázist állítanak elő. A kokainbázis kokalevél, cement, benzin, kénsav

és víz elegye, amiből később kivonják a benzint, s ebből a pasztaszerű alapból a drogkereskedők kokaint tudnak készíteni a saját laboratóriumaikban.

Magát a kokainkereskedelmet évtizedeken át a kolumbiai kormánnyal és a szélsőjobboldali milíciákkal szembenálló marxista gerillaszervezet, a Kolumbia Forradalmi Fegyveres Erői (FARC) is élénkítette, mert a háborúhoz szükséges pénzt a kokainbizniszből teremtette elő. Ám 2016-ban a kormány és a FARC békét kötött, így azok a parasztok is lépéskényszerbe kerültek, akik korábban a FARC-nak dolgoztak. A kormány felajánlotta ezeknek a munkásoknak, hogy állami támogatást, nagyjából havi kilencvenezer forintnak megfelelő pesót kapnak, ha nem kokát, hanem banánt, maracuját, avokádót vagy kukoricát termesztenek. A termesztők ugrottak is az ajánlatra, több tízezer paraszt állt sorban a segélyért. Az ország vezetői már-már elégedetten dőlhettek hátra, de a valóság keresztülhúzta a számításukat. Állami támogatás ide vagy oda, a parasztok rájöttek, hogy mégsem olyan jó üzlet a legális növények és gyümölcsök nevelése, mint a kokáé. A kokalevél viszonylag kis helyen termeszthető, majd miután felaprítják és kokainbázissá alakítják, a szállítása is rendkívül könnyű. A masszát a termesztők egy hátizsákban simán elcipelhetik azokhoz a kereskedőkhöz, akik jó pénzért átveszik tőlük, és már viszik is a laboratóriumokba. Ezzel szemben a legális növények és gyümölcsök szállítása bonyolult, az utak rosszak, az infrastruktúra katasztrofális. Az ilyen rossz ellátottságú, szegényes régiókban az egyetlen kifizetődő növény, amelyet termeszteni érdemes, a koka. Azon van profit, máson alig vagy egyáltalán nincsen. A kolumbiai parasztok egy zsák maniókát három-négyezer pesóért tudnak eladni, miközben csak a szállítása háromezer pesóba kerül, de erre jönnek

még az egyéb költségek, például a betakarításban és a csomagolásban segédkező munkások bére, a drága növényvédő szerek, miegymás.

Ezért vallott kudarcot a kormány stratégiája. A legtöbb paraszt, aki visszaállt a kokatermesztésre, úgy érezte, az ország vezetése hamis ígéretekkel becsapta őket. A kormány egyetlen lehetősége az maradt, hogy az amerikaiaktól kapott segélyt infrastrukturális fejlesztésekre fordítsa, de ennek csak hosszú távon mutatkoznának látható jelei.

Miután a FARC kiesett a kokainkereskedelem játékosai közül, új irányvonalak is megjelentek. Például az, hogy a mexikói kokainkereskedők már nem a kokaint vásárolják meg a kolumbiai partnereiktől, hanem a parasztok által beszolgáltatott kokainbázist, amelyből aztán a saját, Mexikóban üzemeltetett laboratóriumaikban készítenek piacra dobható kokaint. Ez azért előnyös a mexikóiaknak, mert a kokainbázist fele annyiért tudják felvásárolni, mint a kész kokaint, a kolumbiaiaknak pedig azért, mert a kokain előállításához szükséges kálium-permanganát beszerzése jóval bonyolultabb náluk, mint Mexikóban. De ez az új irány nem nevezhető túl előnyösnek a kolumbiaiak számára, hiszen így kevesebb bevételhez jutnak, mintha már kész, piacképes kokaint adnának tovább.

A második legnagyobb szereplő ezen a piacon egyértelműen Peru, ahol ráadásul a kétezres évek közepén megjelentek és mára megerősödtek a kelet-európai piacon befolyással bíró balkáni, elsősorban szerb–montenegrói bűnszervezetek, ezzel párhuzamosan pedig gyengültek a Peruban is tevékenykedő mexikói és kolumbiai csoportok.

A perui kokatermesztőkkel kapcsolatban álló helyi nagykereskedők rájöttek, hogy nem érdemes az északi piac, tehát az Egyesült Államok irányába teríteniük a kokaint, mert

akkor könnyen véres háborúba keveredtek az északi régióban domináló mexikóiakkal és kolumbiaiakkal. Ezért a Peruban előállított kokain nagy része Ázsiába és Európába utazik. Dél-Amerikán belül Argentínába és Brazíliába jut el, de utóbbi országból szintén jórészt az európai piacra kerül.

Abban, hogy a perui kokain meg tudta hódítani Európát, fontos szerepet játszottak a szerbek. Az ő közreműködésükkel a kelet-európai, és az oroszországi piacra is többségében perui áru kerül. A peruiaknak bejött a váltás, hiszen már Kelet-Európában is kitermelődött egy olyan vagyonos réteg, amely meg tudja fizetni a kokót.

Kolumbiával és Peruval ellentétben Bolíviában jelenleg bonyolultabb a helyzet. Bolíviát 2006-tól 2019-ig egy indián származású politikus, Evo Morales vezette, aki eleve kokatermesztőként kezdte a pályáját – a kokatermesztők szakszervezetéből indult a politikai karrierje, tehát a parasztok támogatását élvezve jutott el az ország elnöki székéig. Elnökként tiltotta ugyan a kokainkereskedelmet, de támogatta a kokatermékek (tea, üdítők, sütik) legális piacát, mert úgy gondolta, hogy a szegények felzárkóztatásában ez járható út. A parasztok engedélyt kaptak arra, hogy bizonyos területeken legfeljebb kétezer-ötszáz négyzetméteren kokacserjét termesszenek. Nem mellesleg az Andok mentén, a dél-amerikai őslakosok körében a mai napig népszerű a vitaminokban, rostokban és ásványi anyagokban gazdag kokalevél rágcsálása, ami – akárcsak a nyugati embereknek a mindennapi kávé – segít a magashegyi levegőn dolgozó földműveseknek és bányászoknak a rendkívül kemény fizikai munka elviselésében. Morales legális kokatermesztést segítő programját az Európai Unió is támogatta, 2019-ben már az ENSZ is elismerte a sikerét: az illegális termesztés

visszaszorult, miközben jövedelemhez juttatta a szegényebb földműveseket. A számok magukért beszéltek, hiszen míg Bolíviában 2015-ben tizenhárom éves negatív csúcsot döntött a megművelt kokaföldek területe, addig Kolumbiában 2013 óta már kétszer akkora területen folyik a termesztés. Ennek ellenére Morales kokaprogramja már a kezdetektől csípte az Egyesült Államok szemét, Washington gyakorlatilag kokainkereskedőnek próbálta meg beállítani az elnököt a közvélemény előtt. Ezzel párhuzamosan az amerikaiak elzárták a pénzcsapokat, egy idő után már nem nyújtottak pénzügyi támogatást Bolíviának. Morales 2019-es bukása után úgy tűnik, hogy az amerikaiak nyomására a dél-amerikai ország változtat a kokastratégiáján, függetlenül az előző sikerétől. Az új politika feltehetően a zéró tolerancia irányába mozdul el a kokatermesztésben, de egyelőre kérdés, hogy ez milyen hatással lesz a kokainkereskedelemre.

Az európai piac jelenleg hasít, miután a kokain napjainkra a második legnépszerűbb kábítószer lett az unióban. Az Europol legfrissebb, 2019-es jelentése szerint 2017-ben 9,1 milliárd euró mozgott az EU-ban csak a kokain piacán. Napjainkban négymillió orr igényeit elégíti ki ez a szer. És bár leginkább Európa nyugati és déli részén terjedt el a használata, más országokban is növekszik a fogyasztók tábora.

A kokain iránti megugró kereslet a drogbizniszben is utazó szervezett bűnözői csoportok közötti véres harcokhoz, erőszakhoz vezetett az Európai Unión belül, emellett növelte a korrupciót is, főleg a vízi és a légikikötőkben. Amikor az Europol erről szóló, 2019-es jelentését olvastam, eszembe jutott, amit a kolumbiai kokainkereskedőkkel tárgyaló Tamara mesélt arról, miért tudják a „becsomagolt" drogot olyan könnyedén Európába juttatni a dél-amerikai

szervezetek. Az ok egyszerű: nemcsak Latin-Amerikában fizetik le a hatóságokat, hanem a világon mindenhol, így Európában is. Mindenhol ott vannak az embereik.

Az európai, vagyis végső soron a magyar piacra is szánt kokain főként Kolumbiából, Ecuadorból, Brazíliából, Paraguayból és Peruból származik, leggyakrabban hajón szállítják. A legtöbb szállítmány a belgiumi Antwerpen kikötőjébe érkezik, méghozzá Kolumbiából, és ha nem olyan hatalmas mennyiségben is, de valamennyi áru Brazíliából és Ecuadorból is befut. Antwerpen mellett a spanyolországi Algeciras és Valencia, valamint a hollandiai Rotterdam kikötőit is kedvelik a csempészek, de a Franciaország északnyugati részén fekvő kikötőváros, Le Havre, a németországi Hamburg és az olasz Gioia Tauro is tonnaszámra fogad szállítmányokat. A nagy kikötők azért népszerűek csempészkörökben, mert ezekbe sok-sok ezer konténer érkezik, és egyszerűen lehetetlen minden egyes szállítmányt ellenőrizni. A kisebb európai kikötőkbe – ahol nem olyan szigorúak az ellenőrzések – főleg Dél-Afrikából hajózik be a drog. A kisebb kikötők közül a máltai Malta Freeport, a francia Montoir-de-Bretagne, a holland Vlissingen, a spanyol Marin és a brit Tilbury fogadja a legtöbb drogot.

Európán belül Spanyolországban és Belgiumban regisztrálják a legtöbb kokainfogást, de Hollandiának, Franciaországnak, Németországnak sincs oka a szégyenkezésre, ahogy Norvégiában, Törökországban, Litvániában is tonnányi árut kapcsolnak le a hatóságok.

Az Europol legfrissebb adatai szerint 2017-ben összesen száznégyezer kokainfogást jegyeztek fel az unióban, ez száznegyven tonna drog lefoglalását jelentette. Az öreg kontinensen lefoglalt kokain általában jó minőségű, gyakran nyolcvanöt százalék fölötti tisztaságú. Az európai fogyasztás

megugrásának az is az egyik oka, hogy a Föld leghosszabb hegységében, a dél-amerikai Andokban drámaian megnövekedett a kokatermesztés, 2017-ben becslések szerint kétezer tonnát állítottak elő.

Érdemes megnézni, hogyan változik Európában a kokain kilogrammonkénti ára. A belépési pontoknál, Hollandiában, Belgiumban, Spanyolországban, Norvégiában, Szlovéniában, Olaszországban huszonöt- és negyvenezer euró között mozog kilója (a legolcsóbb Hollandiában és Belgiumban, ahol huszonöt–huszonnyolcezer euró), míg például Lengyelországban és a Magyarországgal szomszédos Szlovákiában már ötven–hetvenezer euró kilónként. Nagyjából ugyanez az árfolyam a magyar piacon is. Ugyanennek a kokainnak az ára Dél-Amerikában kilónként ezerhárom-száz–kétezer-kétszáz euró, míg a Dél-Amerikához közelebbi tranzitállamokban háromezer-kétszáz és hétezer-négyszáz euró között vásárolható meg. A tranzitországok közül Paraguayban a legolcsóbb.

A legnagyobb felvevőpiac Nyugat-Európában van: Franciaország, Németország, Olaszország, Hollandia, Spanyolország és az Egyesült Királyság hatvanhat százalékot hasít ki az unió kokainpiacából. Az első hat legnagyobb felvevőállamot két északi ország, Svédország és Dánia követi, utánuk viszont már Lengyelország jön, ami Kelet-Európa legnagyobb piaca.

Az európai kokainpiacon régóta jelen vannak a kolumbiai és az olasz bűnszervezetek, azt lehet mondani, hogy ők a nagy öregek a termelésben, a kereskedésben és az elosztásban is. Az olasz maffiaszervezetek közül a kokabizniszben leginkább a calabriai 'Ndrangheta bűnszervezet jeleskedik. Egy 2018. végi nemzetközi bűnüldözési akcióban a 'Ndrangheta nyolcvannégy tagját tartóztatták le

drogkereskedelem és pénzmosás vádjával Európa-szerte. A hálózat több tonna kokaint és több mint száz kiló ecstasyt adott el, persze az ebből származó pénznek csak a töredékét, körülbelül kétmillió eurót tudtak a hatóságok lefoglalni. A 'Ndrangheta Európa legerősebb, legveszélyesebb és legbefolyásosabb maffiaszervezete, de jelen van Dél-Amerikában, Kanadában és az Egyesült Államokban is. Ez a bűnszervezet a kokain egyik legnagyobb európai importőre is. A 2018 végén lekapcsolt maffiatagok ellen még 2016-ban kezdtek el nyomozni a holland rendőrök, akik két olyan hollandiai éttermet azonosítottak, amelyeken keresztül a 'Ndrangheta drogpénzeket mosott tisztára.

Az elmúlt években az európai kokainpiacon az olaszok és a kolumbiaiak mellett megjelentek és befolyást szereztek az albán, a brit, a holland, a francia, az ír, a marokkói a szerb, a spanyol és a török szervezetek is, ez pedig versenyhez vezetett. Több európai bűnszervezet tanyát vert Latin-Amerikában is. Ezek az európai csoportok igyekeznek minél közelebb kerülni a dzsungelhez, hogy olcsó áruhoz jussanak, és az egész kereskedelmi láncot uralni tudják Dél-Amerikától Európáig, így nagyobb legyen a hasznuk is. Azért tudtak megtelepedni Dél-Amerikában, mert a kolumbiai szervezetek széttöredeztek, és űr keletkezett utánuk.

Újabban az albánok is jelentősen kiveszik a részüket az európai drog-, azon belül kokainpiaci részesedésekből. Sajátos módon ez közvetve az Európai Uniónak tulajdonítható. Albánia már a kétezres évek vége óta azt szeretné, ha felvennék az unióba, ezért igyekszik Brüsszel kedvében járni. Így tett akkor is, amikor elkezdte felszámolni azokat a vidéki cannabisültetvényeket, ahonnan az albán bűnözői csoportok ellátták Európát fűvel. Az albán állami vezetők abban bíztak, ha visszaszorul a fűtermesztés, akkor

meggyengülnek a helyi maffiacsoportok, és az unió vezetői sem pária államként tekintenek majd Albániára.

Tévedtek.

A cannabisültetvények felszámolása miatt valóban lépéskényszerbe kerültek az albán gengszterek, de ez számukra nem annyira a bukást, inkább a felemelkedést hozta. Mára Albánia lett Európa Kolumbiája, rajtuk keresztül fut át az európai kontinensre szánt drog, az Ázsiából érkező heroin és a Latin-Amerikából származó kokain oroszlánrésze. Az albán gengszterek az egész világot behálózzák Dél-Amerikától Nyugat-Európáig, rendőri és politikai védelmet is kapnak. Annyira megerősödtek pénzügyileg, hogy könnyedén lefizetnek bárkit akár egy rotterdami kikötőben, így optimista becslések szerint is a kábítószer-szállítmányaiknak legfeljebb csak öt-tíz százalékát tudják lefoglalni a hatóságok.

Albánia papíron szegény ország, nyomorúságos bankszektorral. De ha megnézzük, hogy a fővárosban, Tiranában, vagy a második legnagyobb városnak számító Durresben micsoda látványos beruházások zajlanak, micsoda toronyházak és bevásárlóközpontok épülnek, nem lehet kérdés, honnan van minderre pénz. Albánia többé már nem fűtermesztésből él, hanem valóságos központjává vált a nemzetközi drogkereskedelemnek.

Az elmúlt években a nemzetközi kokainkereskedelemben jelentősen megerősödtek a jugoszláv utódállamokból származó szervezett bűnözői csoportok is, amelyeket néha Balkán Kartellként emlegetnek a rendőrök. Ezeket a csoportokat főleg szerbek alkotják, de montenegróiakat és horvátokat is szép számmal találni közöttük, illetve olykor albán, olasz és marokkói bűnszervezetekkel is együtt szoktak dolgozni. A Balkán Kartell fejlesztette ki azt az üzleti

modellt, amely abból áll, hogy több terjesztői hálózat dobja össze a pénzt nagyobb dél-amerikai szállítmányokra. A balkáni csoportok azokon a dél-amerikai helyszíneken, így például Kolumbiában, a Dominikai Köztársaságban és Ecuadorban is megvetették a lábukat, ahol olcsóbban juthatnak kokainhoz, de főleg Peruban és mindinkább Brazíliában telepedtek meg. A balkáni gengszterek a kokain csempészútvonalain is pozíciókat foglaltak el: beépítették az embereiket az európai nemzetközi kikötőkbe, ezért ők elsősorban hajókon juttatják be Európába a szállítmányokat.

Több mint tíz évvel ezelőtt, 2009 októberében két tonna kokaint foglaltak le a hatóságok egy brit zászló alatt hajózó jachton az uruguayi Montevideo egyik kikötőjében. A Balkáni Harcos fedőnevű akcióban az amerikai DEA, a szerb hírszerző ügynökség, az uruguayi és az argentin rendőrség is együttműködött. Azon a napon, amikor a jachton rajtaütöttek, Szerbia-szerte vettek őrizetbe embereket, köztük olyan bűnözőket, akiket már jól ismert a szerb rendőrség. Bilincs került Željko Vujinović kezére is az unokatestvére tulajdonában álló Casino nevű éjszakai lokálban. Vujinović unokatestvérét Darko Šarićnak hívják, akiről ma már teljes bizonysággal tudható, hogy a Magyarországgal szomszédos Szerbia történetének valaha volt legnagyobb kokainbárója. Nemzetközi mércével nézve is.

Šarić állt annak a félelmetesen erős balkáni szervezett bűnözői körnek az élén, amely 2006 és 2009 között brutálisan nagy mennyiségben hozott be az európai piacra kokaint Dél-Amerikából. Miközben Šarić érdekeltségébe rengeteg szerb ingatlan, kávézó, éjszakai lokál, étterem és cég tartozott, és az általa irányított bűnszervezet dollármilliókat mozgatott, a nyilvánosságban nem ismerték. Amikor

2009 őszén az uruguayi kikötőben álló jachtot megszállták a hatóságok, és erről Šarić tudomást szerzett, azonnal felszívódott. 2014 márciusában a rendőrök már nagyon közel jártak ahhoz, hogy megtalálják, mire Šarić önként feladta magát. Ez sokaknak megkönnyebbülést jelentett: egy ilyen kaliberű bűnöző elfogásakor – ha nem működik együtt – nehéz elkerülni a vérfürdőt.

Noha önként jelentkezett, a bűneit nem ismerte be, az ellene felhozott vádak mögött politikai motivációra utalt. Tény, hogy Šarić annak a montenegrói banknak volt a legfőbb befektetője, amelyik a montenegrói kormányfő, Milo Đukanović családjának felügyelete alatt állt, a pénzintézettől pedig bámulatosan előnyös feltételek mellett kapott kölcsönöket. Mindenesetre Šarićot 2015 nyarán húsz év börtönbüntetésre ítélték kokaincsempészet miatt, de a bűntársai sem úszták meg, akadtak, akiket a távollétükben ítéltek el.

Šarić, amíg szabadon tengette napjait, Szerbiában és Montenegróban is rengeteg céget szerzett meg a médiapiacon, az építőiparban, a szórakozóhelyek piacán, de még óvodák is tartoztak az érdekeltségébe. Ezért engedhette meg magának, hogy 2010-ben levelet küldjön az ügyészségnek, amelyben azt írta: ő egy tisztességes, legális üzletekből meggazdagodott vállalkozó, és a harmincmillió eurós vagyonát az ország vezető lapterjesztői vállalatából, a Stampa-sistemből kereste, amikor eladta azt egy német médiakonszernnek. Azt már kifelejtette a levélből, hogy több offshore cégen keresztül olyan kacskaringós úton szerezte meg a Stampa-sistemet, hogy a német médiakonszern is csak az utolsó pillanatban értesült, hogy Šarić áll a lánc végén, ő a Stampa-sistem valódi tulajdonosa.

Hiába iktatták ki azonban a rendőrök Šarić kartelljét, az utánpótlás folyamatos a Balkánon. Úgy is mondhatnánk, az utóbbi években a Balkán lett Európa Kolumbiája. A véres háborúk, leszámolások valóban már-már kolumbiai vagy mexikói hangulatot keltenek, s történik mindez itt, a szomszédunkban, nem egyszer honfitársainkkal a főszerepben. Márpedig az erőszak nem áll meg a határnál. Ez az oka, hogy olykor még Magyarország is véres gyilkosságok színhelyévé válik, amiknek az indítéka a kábítószer, jelesül a kokain, és a háttérben felsejlik a szerb drogmaffia.

A CSANTAVÉRI GYILKOLÓGÉP

„ÉLNI ÉS NEM LAKNI JÖTTEM ERRE A VILÁGRA!" – írta ki mottóját az egyik közösségi oldalra V. László. Az ingatlanos vállalkozó holttestére 2018. szeptember 20-án a Pólus Center mögött, a Szilas-pataknál bukkant rá kora reggel egy kutyasétáltató. V. Lászlót meggyilkolták. A helyszínelők a pataknál megtalálták a vállalkozó vérfoltos fehér terepjáróját és annak a nyomait, hogy a gyilkos a kocsitól a fűben húzhatta végig áldozatát, míg végül a holttestet a patakba dobta. A rendőrök az autóban tíz darab, egyenként több mint egykilós, ragasztószalaggal körbetekert csomagot is találtak. Elsőre úgy tűnt, kábítószert rejtenek a titokzatos pakkok, ám a vizsgálat kiderítette: valójában édesítőszer van bennük. Az autóban találtak még hatvanötezer eurót, azaz több mint huszonegymillió forintot, valamint egy gyanús, oda nem illő táskát és egy sapkát is, utóbbiban pedig hajszálakat, amelyekből később DNS-profilt tudtak felállítani.

Még tartott a helyszínelés, amikor feltűnt a rendőröknek egy nő, aki a lezárt terület körül téblábolt. Idegesen viselkedett. Kiderült róla, hogy az áldozat barátnője. A nő a kihallgatásán elmondta, hogy V. László korábban építési vállalkozóként dolgozott, ám néhány éve átállt a kokainkereskedelemre, kábítószer terjesztéséből élt. A drogbiznisz több pénzt hozott a konyhára, mint az építkezések, a nő és a férfi egyre jobban éltek. V. László Szerbiából szerezte be a kábítószert, de mivel szerb kapcsolata egy idő után a korábbinál drágábban adta neki az árut, új beszerzési forrás után kellett néznie. Ez lett a veszte.

A rendőrök az autóban talált sapkából vett DNS-t összehasonlították az édesítőszeres csomagokon talált mintákkal. Az egyezés tökéletes volt. Amikor a mintát felvitték az adatbázisba, kiderült, hogy azokat egy spanyolországi és egy hollandiai, azon belül is Amszterdamban elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban is rögzítették már külföldi rendőrök. A DNS egy harminckilenc éves férfihoz, Dér Csabához vezette a nyomozókat.

A nem túl magas, zömök testalkatú, kopasz Dér a szerbiai Csantavéren született. Szerb–magyar kettős állampolgár, és a rendőrség tudni véli, hogy bérgyilkosként foglalkoztatták megbízói, akik az Európa-szerte tevékenykedő szerbiai drogmaffia tagjai és vezetői köréből kerülhettek ki. Dér brutális referenciákat tudott felmutatni. Egy szerbiai étteremben még 2004-ben négy lövéssel meggyilkolta a drogkereskedéssel is foglalkozó Branislav Jelačić vállalkozót. A bírósági jegyzőkönyvek szerint Dér Csaba higgadtan odasétált Jelačić mellé, egy kék zacskóból elővett egy pisztolyt, lelőtte a bűnözőt, majd, mint aki jól végezte dolgát, ugyanolyan nyugalommal, ahogy az étterembe besétált, távozott, felült egy biciklire, és köddé vált. Miután a rendőrség kézre kerítette, nem tagadott semmit. Azt mondta, azért végzett a férfival, mert a gengszter megbízta egy munkával, amit aztán nem fizetett ki neki. Amikor ezt szóvá tette, a gengszter fenyegetni kezdte, ezért Dér úgy döntött, a saját biztonsága érdekében inkább meggyilkolja őt. Ezért a tettéért 2009-ben tizenöt év börtönbüntetést kapott, de már nyolc év múlva kedvezménnyel szabadulhatott.

A szabadulása után Dér nem sokat tétlenkedett. 2017. augusztus 28-án Barcelonában rálőttek egy szerb maffiafőnökre, aki viszont túlélte a támadást. A spanyol rendőrség

nem gyanúsította meg ugyan Dér Csabát a merénylettel, de azt gyanítják, ő vette célba a gengsztert. Néhány héttel később Szarajevóban tartóztatták le, amikor is egy riválisbanda bérgyilkosát akarta likvidálni. Néhány hónap elteltével szabadon engedték, és Dér élt a lehetőséggel: újra gyilkolt. 2018. július 30-án kora délután Amszterdamban egy belvárosi étterembe ment be, és a vendégek szeme láttára, közvetlen közelről lőtt le egy horvát maffiózót, Ivan Serdarušićot. Ezután – ahogy szokott – teljes nyugalommal kisétált a kávézóból, távozott a helyszínről, és menet közben ruhát, külsőt váltott. A biztonsági és térfigyelő kamerák mindent felvettek. Amszterdami áldozatáról annyit tudni, hogy a délszláv maffia egyik magas szinten lévő, drogkereskedelemmel foglalkozó embere volt, aki nem tudott elszámolni a megbízóinak két tonna kokainnal. Pontosabban azzal magyarázta a drog eltűnését, hogy egy szenegáli bűnbanda miatt meghiúsult az üzlet, de a megbízói nem hittek neki. Ők szentül meg voltak győződve arról, hogy Serdarušić hazudik, és a kokainból származó pénzt zsebre tette. Döntöttek hát, mennie kell, a kivégzésével pedig a holland rendőrök gyanúja szerint a csantavéri bérgyilkost bízták meg.

Dér aprólékosan megtervezte a merényletet. A gyilkosság előtt egy nappal parókában és sapkában terepszemlét tartott, másnap pedig végre is hajtotta az akciót. A gyilkosság után úgy változott át, akár egy kaméleon, de a holland rendőrök később gondosan össze tudták válogatni az utcai és a biztonsági kamerák felvételeit, így gyakorlatilag nemcsak a gyilkosság előtti pillanatokat és magát a gyilkosságot reprodukálták, de még a professzionálisan végrehajtott menekülésből is össze tudtak állítani egy videót. A kamerákon látszott, hogy Dér hol váltott ruhákat, így a holland zsaruk

DNS-nyomokat is tudtak rögzíteni. Serdarušić nyilvános kivégzését követően – miután a vajdasági mészáros érintettségét egy DNS-vizsgálat is igazolta – a holland rendőrség húszezer euró nyomravezetői díjat ajánlott fel annak, aki segít a kézre kerítésében.

Az amszterdami munka végeztével Dér a rendőrség szerint Szerbiában egy helyi drogkereskedő, Alen K. mellett bukkant fel. A nyomozók azt állítják, hogy Alen K. és Dér 2018 nyarán együtt jöttek Magyarországra.

És ekkor került képbe a kokainkereskedéssel foglalkozó V. László, aki új beszerzési forrás után nézett, és Alen K.-ba botlott. A Gödöllőn élő László kétszer találkozott Alennel egy Andrássy úti kávézóban, és az üzlet megköttetett: a szerb azt ígérte neki, hogy tizenegy kiló kokaint szerez, amiért a magyar vállalkozótól előlegként több mint tizennégymillió forintot kapott. A szerb gengszter ezután Dér Csabát bízta meg a kokainüzlet lebonyolításával. Azt nem tudni, hogy Dér beavatta-e a megbízóját trükkös tervébe – vagy egyenesen a megbízás része volt a csalás –, de az biztos, hogy a csantavéri gyilkológépnek esze ágában sem volt igazi kokaint eladni Lászlónak.

A csantavéri férfi belvárosi lakásában gondosan becsomagolta a több mint tízkilónyi édesítőszert, majd a Pólus Centerhez indult. Az „árut" egyelőre nem vitte magával. A bevásárlóközpont mögötti részen várakozott, de László nem talált oda, ezért Dér a Pólus Center bejáratához ment. Ott beült a vállalkozó autójába, és a pláza mögötti helyszínre irányította őt. Aznap csak felmérték egymást, és abban állapodtak meg, hogy másnap este ugyanott találkoznak. Másnap a találkozón, amikor már sor került a „kokain" átadására, V. László ellenőrizni akarta, hogy milyen minőségű a kábítószer, amit Dér hozott neki. Elővett egy svájci

bicskát, hogy kinyissa a csomagot, ám ekkor Dér a rendőrök szerint hátulról fejbe lőtte őt. A holttestet ezután a patakhoz húzta, és bedobta a vízbe. Egyetlen nagy hibát követett el: az áldozat autójában hagyta a hátizsákját és a sapkáját is, benne a hajszálaival, azokon pedig a DNS-ével. Kérdés persze, valóban hiba volt-e. Ilyen baklövést ugyanis nehezen néz ki az ember egy profi gyilkológépből. Dér mintha szándékosan potyogtatta volna maga után a jeleket – az sem kizárt, hogy mint a sorozatgyilkosok szokták, afféle névjegyeket igyekezett a helyszínen hagyni, hogy „hírnevét" erősítse.

Dér ezek után sem állt le az öldöklléssel. 2019. január 5-én Belgrádban gyilkolt. Nebojša Markovićot, a hírhedt szerb Pink Panther bűnszervezet egyik tagjának, Aleksandar Šaracnak a sógorát ölte meg. Akárcsak az amszterdami gyilkosságot, a belgrádit is felvette egy biztonsági kamera. Marković éppen egy babakocsit akart az autója csomagtartójába tenni, amikor megállt az utcában egy autó, kiszállt belőle Dér, odasétált a férfihoz, elővette a pisztolyát, rámosolygott az áldozatára, és fejbe lőtte, majd visszasietett az autóhoz, és a kocsiban várakozó társával együtt kereket oldott.

Ekkor már a holland, a magyar és a szerb rendőrök is vadásztak rá, elfogatóparancsok alapján körözték. Végül 2019 márciusában, egy elegáns prágai szállodában fogták el. Noha rendőrök keresték, Dér napközben mégis Prága nevezetességeit csodálta meg, éjszakánként pedig felszabadultan szórakozni járt, mit sem törődve a körözéssel. Miután a szállodában elfogták, a szobájában hamis útleveleket, uniós országok hamis személyi okmányait, egy kilenc milliméteres és egy .22-es kaliberű pisztolyt, ezekhez való lőszereket és hangtompítót, valamint az álcázásaihoz szükséges parókákat találtak. A rendőrök úgy tudták, hogy Prágában

egy szerb politikust kellett volna megölnie, azért tartózkodott Dér a cseh fővárosban.

Prágai elfogása után a cseh igazságügyi minisztérium úgy döntött, hogy bár Hollandia, Szerbia és Magyarország is kéri a kiadatását, a bérgyilkost Budapestnek adják ki. Dér elfogása igazi szenzációnak számított az európai bűnüldözők köreiben, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy ekkortájt Bécsben tizennégy ország rendőrségének nyomozói egyeztettek a szerb drogmaffiáról és Dérről, akit aztán 2019. július közepén Szlovákián keresztül szállítottak Magyarországra. A szlovák kommandósok Rajkánál adták át a Terrorelhárítási Központ embereinek, akik ettől kezdve minden egyes kihallgatásakor őrizték.

Dér Csaba először megtagadta a vallomástételt, majd mégis beszélni kezdett. Először mindhárom gyilkosságot, a budapestit, a belgrádit és az amszterdamit is elismerte. Később aztán változtatott a vallomásán.

Dérrel kis híján találkozni is tudtam.

Már megjelent a *Maffiózók mackónadrágban* című könyvem, amikor kaptam egy telefonhívást. Az ekkor már előzetes letartóztatásban ülő Dér Csaba ügyvédje, dr. Tran Dániel keresett, aki elmondta: a gyilkosságokkal gyanúsított ügyfele a rácsok mögött olvasta a könyvemet, és szívesen találkozna velem. A találkozásra azonban nem került sor, mert a nyomozást felügyelő ügyészség nem engedélyezte, amikor pedig már igen, akkor elkezdődött a koronavírus-járvány és az ezzel járó általános karanténhelyzet.

Így végül az ügyvédjével, Tran Dániellel beszélgettem rettegett klienséről.

– Hogyan kerültek kapcsolatba Dér Csabával?

– Csaba keresett meg minket célzottan, miután hallott róla, hogy más bűnesetekben sikeresen képviseltünk ügy-

feleket. Azt mondta, ő egy komoly ember, és ennek megfelelően szeretné, ha az ügyét olyan valaki képviselné, akiről ő már tud, és akiről már más is tud.

– Ön tudta, ki ő, amikor Dér megkereste?

– Persze, mert olvastam róla a hírekben. Azért is vállaltuk el az ügyét. Az emberölés olyan ügycsoport, ami sok tekintetben a védői szakma csúcsa. Mielőtt elvállaltam volna a képviseletét, tanácsot kértem egy nálam tapasztaltabb, idősebb ügyvédkollégától, mivel korábban sosem védtem olyan illetőt, akit több ember megölésével gyanúsítanak. Ráadásul a sajtóban kiszivárgott hírek szerint ez olyan ügy, amelynek adott esetben szervezett bűnözői háttere is lehet, nem egyetlen emberölésről van szó, illetve kezdettől bérgyilkosságot emlegettek. Az idősebb kolléga azt tanácsolta, két dologra figyeljek: az egyik, hogy olyat ne ígérjek, amit nem tudok teljesíteni. A másik, hogy amit megígérek, azt a legjobb tudásom szerint teljesítsem is. Ez persze más ügyekre is igaz, de azért ez mégsem egy szokványos helyzet.

– Hogyan zajlott az első találkozásuk?

– Csaba különösen magas biztonsági fokozatú besorolással került előzetes letartóztatásba. Legalább három arcmaszkos ember mozgatta, tehát már az is időbe telt, mire a cellából az attól néhány méterre lévő beszélőhelyiségbe hozták. A fogvatartottat általában a nevelő vagy a fegyőr kíséri ki, de az sem szokványos, hogy Csabát megbilincselve hagyták a beszélő alatt.

– Mi volt az első benyomása, amikor beszélgetett vele?

– Egy derűs, kedélyes figura benyomását keltette, ami meglepett. Szuggesztíven beszélt. Mosolygott, miközben beszélgettünk az ügyéről. Nagyon rövid idő alatt az a kép alakult ki róla bennem, hogy olyan ember, aki teljes mértékben megadja mindenkinek a tiszteletet, miközben ő maga

is elvárja, hogy tiszteljék. Tisztelet- és tekintélyközpontú személyiségnek tűnik, ez érezhető a szavaiból is. Miután megbízta az ügyvédi irodánkat, többször jelezte, hogy valótlan állítások, igaztalan vádak jelennek meg vele kapcsolatban a médiában. Mi ezeket igyekeztünk cáfolni.

– Pedig beismerte, hogy ölt.

– Beismert emberöléseket, de az emberölések okát, a motivációját, a személyes hátterét és azt, hogy ő milyen személyiség, szeretné valahogy kifejezésre juttatni a közvélemény számára. Az a nem mindennapi benyomásunk támadt, hogy a személye külvilág általi megítélése legalább olyan fontos számára, mint az, hogy milyen büntetést kap.

– Dér milyen szerepet tulajdonított ezekben a bűncselekményekben önmagának?

– Fontosnak tartotta kiemelni, hogy ő pénzért sosem ölt.

– Tehát tagadja, hogy bérgyilkos lenne?

– Igen. Nem pénzért ölt, mint mondja, hanem már nagyon fiatalon belekeveredett ebbe a világba, ahol ő idővel tényezővé vált, és a gyilkosságok indítéka mindig az volt, hogy vagy őt, vagy a barátait akarták likvidálni, vagy megöletni azok, akiknek ő valaha is ártott. Tehát afféle kényszerhelyzetként jellemzi ezeket a szituációkat. Szerinte vannak olyan élethelyzetek, amikor ölni kell. Amikor vagy te ölsz meg valakit, vagy téged ölnek meg. Amikor nincs más alternatíva. Azt állítja magáról, hogy egy erkölcsi kódex szerint él, ami szerint gyereket, nőt és olyan embert, aki nem tartozik ehhez a rossz világhoz, nem érhet bántódás.

– Azért nem minden ember csöppen bele egy olyan világba, ahol gengszterek veszik körül. Hiszen a rendőrség közlése szerint, illetve az alapján, amit a sajtóban lehetett róla olvasni, Dér Csaba balkáni, elsősorban drogkereskedelemmel foglalkozó szervezett bűnözői körökkel állt kapcsolatban.

– Csaba nem definiálja magát bűnözőként. Kemény fiúként határozza meg magát, de nem bűnözőként, nem bérgyilkosként. A gyanúsítás egyébként nem tartalmazza, hogy az emberöléseket nyereségvágyból követte volna el.

– Önmagát hogyan láttatja vagy szeretné láttatni?

– Saját magát empatikus embernek gondolja, aki nem tud szó nélkül elmenni amellett, ha valaki nagy bajban van. Már előzetes letartóztatásban volt, amikor rászorulóknak szeretett volna több ízben is segíteni. Ez technikai okokból nem valósult meg, a börtön nem engedte, hogy pénzt utaljon ezeknek a szervezeteknek, intézményeknek. A nyíregyházi kórháznak és különféle gyermekjogi alapítványoknak ajánlott fel pénzt a saját gyerekkora miatt is.

– Mit mondott a gyerekkoráról?

– Azt, hogy az édesanyja családon belüli erőszak áldozata volt, és később öngyilkos lett, amit Csaba a családon belüli bántalmazásoknak tulajdonít. Szeretne egy könyvet írni magáról, amelyben elmondaná, szerinte hogyan csináltak belőle bérgyilkost, a könyvből befolyt bevételekből pedig a bántalmazott anyákat és gyerekeket segítené. Az a szava járása, hogy belőle „bérgyilkost tettek", holott ő nem az. Ő csak jobbá szerette volna tenni a világot, szerinte ez volt a másodlagos céljuk a kivégzéseknek. Azt is mondogatta, hogy a korrupció és a bűnözés nagyon zavarja, ahogy az igazságtalanság is. Az áldozat, V. László lányának is segítséget szeretett volna felajánlani, amikor megtudta, hogy a lány anyagi támogatás nélkül maradt, és nehéz helyzetben van. Érdeklődik, hogyan lehetne rajta valahogyan segíteni.

– Jól érzem, hogy Dér Csaba amolyan igazságosztónak állítja be magát?

– Igen. És azt is állítja, hogy arra mindig nagyon vigyázott, hogy nőt vagy gyereket még csak véletlenül se sebesítsen meg.

– Egy belgrádi, egy amszterdami és egy budapesti gyilkossággal gyanúsítják. Először mindhárom emberölést beismerte, majd megváltoztatta a vallomását, és most már a budapestit tagadja.

– Valóban, a Pólus Center mögött megölt V. László meggyilkolását először beismerte, később egy előzeti ülésen viszont azt állította, hogy nem ő ölte meg a magyar vállalkozót, és csak pertaktikai okokból vállalta először magára ezt az emberölést. Nem vagyok arra felhatalmazva, hogy elmondjam, miért döntött így, de nekem elmagyarázta ennek az okát.

– A rendőröknek viszont azt mondta, megmutatja, hova rejtette el a gyilkos fegyvert, amivel V. Lászlót megölték. El is mentek vele a rendőrök a Gellért-hegy lábához, de nem találták meg a fegyvert. Ha nem ő ölte meg a vállalkozót, akkor miért éppen ő rejtette el a fegyvert?

– Csaba erről azt mondta a nyomozóknak, hogy nagyon felindult volt ekkoriban, és azért ásta el a hegyoldalban. Elmondta, milyen mélyre ásta a fegyvert, és nagyjából hol. A helyszínen lévő egyik nyomozó úgy vélte, a fegyvert simán kimoshatta a talajból az eső. Csaba együttműködött a hatóságokkal, a fegyvert is szerette volna megmutatni.

– De az, hogy a fegyvert ő rejtette el, arra utal, hogy a gyilkosságot is ő követte el.

– Nem feltétlenül. Azt nem tagadja, hogy ott volt a gyilkosságnál, ahogy azt sem, hogy a fegyvert ő rejtette el. Viszont a gyilkosságot, mint állítja, nem ő követte el. Minden

emberölést kamera előtt csinált, nem véletlenül. Ennek üzenetértéke is lehet. A Pólus Center mögötti gyilkosságot, amelynek az elkövetését tagadja, nem vette fel kamera. Tanúvallomások sincsenek róla, senki nem látta azt a gyilkosságot. Tehát nincsen olyan közvetlen bizonyíték a budapesti emberölési ügyben, mint a belgrádi vagy a holland gyilkosságok esetében.

– Ha azt állítja, hogy nem ő követte el, akkor megnevezte, kik voltak ott a gyilkosságnál rajta kívül?

– Erről sajnos, miután ügyvédi titok, nem beszélhetek.

NEGYED MÁZSA POR ÉS HÁROM SÖR

JANI EGY PADON ÜLT, LENT A TÉREN, éppen úgy, ahogy minden egyes átkozott nap. Galambok tipegtek körülötte, a reggelire elfogyasztott kifli morzsáit szedegették akkurátusan. A férfi szakadt vattakabátját terítette maga alá, mert ezt, ha rövidebb időre elment valahová, ott is hagyhatta, jelezvén, hogy foglalt a pad. Az övé. Az ő otthona. Minden egyebe elfért egy nagyobb nejlonzacskóban, de azt esze ágában sem volt otthagyni, rögtön elvitték volna. Szinte hozzánőtt az a zacskó. Ilyen a hajléktalanlét. Ülni a padon, szorongatni a műanyag szatyrot, nézni az embereket, várni a semmire. De 2013 szokatlanul meleg telén történt valami, amire Janinak később minél pontosabban vissza kellett emlékeznie, amikor tanúként hallgatták ki a bíróságon. Aznap egy ismerőse, Karesz lépett oda hozzá.

– Neked rendben vannak a papírjaid, ugye? – kérdezte tőle Karesz, mire Jani biccentett. Hát persze hogy rendben vannak. Valójában nem annyira természetes ez, hiszen abból a társaságból, amihez Jani is tartozott, csak neki voltak rendben a papírjai. Volt még az „előző életéből" egy bejelentett lakcíme a volt élettársánál, aki szívességből meghagyta neki ezt a biztonságot. És Jani vigyázott is rá, hogy rendben legyenek a papírjai. Szerette a békességet.

– Akarsz keresni egy kis pénzt? – kérdezte sejtelmesen Karesz. – Egy csomagot kellene átvenned a vámudvarban. De ehhez kellenének a papírjaid. Ötezret kapsz érte.

Ötezret? Na, ez valami vicc lehet biztosan. Ennyi pénzt már rég nem látott egyben. Mit egyben, részletekben sem.

De Karesz igen komolyan beszélt. Amúgy is komoly ember, nem olyan léhűtő, mint ők. Nem csak itt a téren lebzsel, sokat forgolódik máshol is, beszélik, hogy van hol meghúznia magát, éjszaka sosem látják kint. Látszik is rajta, hogy életrevaló ember. Ajánlott már nekik ilyen-olyan csipcsup pénzkereseteket. De ennyire egyszerűen ilyen sokat... Ezeken tűnődött Jani, mielőtt bólintott. Elfogadta a lehetőséget. Karesz megkérte, hogy fénymásoltassa le az iratait, a személyi igazolványát, a lakcímkártyáját, adóigazolványát és a tb-kártyáját.

Aznap délben egy osztrák rendszámú Fiat gördült be a térre, ahol Jani és barátai héderéltek. Karesz csak messziről integetett Janinak, jelezte, hogy menjen a kocsihoz, és vigye a papírjait. Az bizonytalanul felállt, magára bökött, nézte Kareszt, hogy csakugyan neki szólt-e, aztán csoszogva megindult az autóhoz.

A kocsiban a volánnál egy ötven-hatvan év körüli, kopasz, testesebb, arabnak tűnő férfi ült, mellette, az anyósülésen egy nála sokkal fiatalabbnak látszó, szőke hajú nő. A nő elvette a fénymásolatokat, majd valamit mondott a nagydarab férfinak, de ezt Jani nem értette, nem magyarul volt.

– Jók lesznek – ezt viszont már magyarul mondta a nő Janinak, amikor visszafordult hozzá. Azzal a lendülettel oda is adta neki a „munkabérét", a megígért ötezer forintot.

Jani elcsodálkozott, mert Karesz azt mondta, valami csomagért kellene mennie valahová, de ezek szerint még ezt az utat is megspórolják neki.

Másnap újra megjelent a téren a Fiat, Jani egyből felismerte. De most csak az idősebb, nagydarab férfi ült benne. Intett Janinak, hogy menjen oda. Hiába, sehogy sem értette, hogy a férfi mit magyaráz neki. Azt sem tudta, milyen

nyelven beszél. Csak vakarta az állán a borostáját, aztán szétárta a karját. A Fiat elhajtott.

Fél óra múlva újra megjelent a kocsi, de már a szőke nő is benne ült. Jani odaballagott hozzá.

– Van egy kis problémánk. A fénymásolaton, amit adott, nem látszik az adószáma. A vámudvaron így nem tudják a csomagot kiadni. Másoltassa le újra az adókártyáját, de úgy, hogy láthatók legyenek a másolaton a számok – magyarázta lassan, tagoltan a nő.

Amikor újra találkoztak a téren, a nő két papírt nyújtott oda neki.

– Ezeket írja alá! – mondta, Jani pedig aláírta. Nem olvasta el, mi alá kapirgálja oda a nevét, de nem is érdekelte különösebben, hiszen kapott a „munkáért" ötezret. Meg aztán hiába erőltette volna a szemét, úgysem látta volna rendesen. Tönkrement már a látása évekkel ezelőtt. Egyszer mondták neki, hogy szemüveg kellene, hát ennyit tudott. Kellene. Azt persze nem tudta, hogy Karesz, aki ezt a remek „munkát" hozta, húszezret kapott a szolgálataiért. Ahogy ő, úgy Karesz sem ismerte a megbízókat. Ő is a téren ismerkedett meg velük, mielőtt Janit megkereste. Karesz lépett oda a kopasz pasashoz, amikor látta, hogy az nagyon forgatja a nyakát a téren, és nézegeti a padon gubbasztókat. Ilyenkor mindig akarnak valamit, Karesznek orra volt ehhez. A pasas mondott valamit, de Karesz nem értette. Pár perc múlva megjelent a szőke nő, és tolmácsolt. Azt mondta, hogy egy csomag átvételéhez kellenének okmányok, mert csak úgy adják ki a vámosok.

– Ő külföldi állampolgár, nem adják ki neki – bökött a mellette álló nagydarab kopaszra a nő. – Ezért kellenek magyar papírok. – Kareszt ez már különösebben nem érdekelte. Akkor már ismerősére, Janira gondolt, tudta, hogy a férfi lesz a megoldás kulcsa, neki vannak papírjai.

Hát így történt.

A nagydarab, kopasz férfit, aki a Fiatban ült és nem tudott magyarul, Danielnek hívták.

Daniel Izraelből jött. Argentínában kábítószer-kereskedelem miatt ült, de ítélték már el autófeltörés, lopás, fegyverrel való visszaélés, prostitúció elősegítése miatt is. Izraelben csak az általános iskola nyolc osztályát végezte el, szakképzettsége nem volt. Egy későbbi vallomásában azt állította, a felgyülemlő adósságai miatt jött el a hazájából. Budapest megtetszett neki, itt ragadt. A magyar fővárosban ismerkedett meg Szilviával. Ő az a szőke nő, aki Janival és Karesszal is beszélt, amikor az okmányokra volt szüksége. Szilvia érettségizett, részmunkaidőben diszpécserként dolgozott, sosem ült börtönben. Daniel üzleti ügyeit barátjával, a szintén izraeli Háimmal közösen vitte. Háim ebben az időszakban tengerparti vízi mentőként dolgozott. Kisportolt, napbarnított, jóképű fickó volt, aki bármely vízi mentős filmsorozatban is megállná a helyét. Ő se ma született bárány, 2003-ban drogcsempészet miatt nyolc év börtönbüntetésre ítélték Új-Zélandon.

Az izraeli Interpol egyik dokumentuma arról árulkodik, hogy Daniel 2013. november 13-án érkezett Magyarországra, és az év végi időszakot kivéve, amikor visszament a családjához Izraelbe, hol Magyarországon, hol Belgiumban tartózkodott. A rendőrök már ekkor bizonyosan lehallgatták a kommunikációját, mert arról is tudtak, hogy időnként elnézést kért a családjától, amiért a sok utazás miatt nem tudják őt elérni telefonon. A nyomozók erősen gyanították, hogy Daniel nem szórakozni jött Budapestre.

Az izraeli férfi valamikor 2013 októberében a Panamai Köztársaságban beszélte le az ottani drogkereskedőkkel, hogy segédkezik egy nagyobb tételnyi kokain Magyarországra szállításában.

A logisztikában Szilvi segítette őt. Ahogy abban is, hogy találjanak egy hajléktalant, aki a kokaint rejtő ládák magyarországi címzettje lesz.

A kokaint tartalmazó ládák 2013. december 10-én futottak be hajón Panamából a németországi Hamburgba, és innen terv szerint januárban érkeztek volna meg egy vecsési fuvarozócég telephelyére. Szilvi megbízott egy teherfuvarozót, hogy vigye a szállítmányt egy budapesti kamionparkolóba.

Csakhogy nem úgy alakult minden, ahogy Danielék eltervezték.

Hamburgban a gyanússá vált ládákat ugyanis először kívül-belül lemérték, majd átvilágították, így leltek rá a dupla fenekű fadobozokban kialakított kis rejtekhelyekre, amelyekben összesen huszonöt darab, egyenként egykilós vízhatlan csomagot találtak. A hamburgi vámhivatal vegyészei megállapították, hogy Európában ritkán látott tisztaságú kokain van a csomagokban. A ládákkal kapcsolatos gyanú úgy merült fel, hogy a feladók rossz fedőárut választottak: ugyan ki rendelne Panamából autóalkatrészeket? Ez az ország nem épp az autóiparáról híres. Innentől a hatóságok szorosan követni kezdték a szállítmány útját.

Legalábbis így mesélték egy későbbi sajtótájékoztatón a sztorit a hamburgi és a magyar vámosok, illetve rendőrök. Amikor jobban utánajártam ennek a nem mindennapi ügynek, ami Magyarország történetének egyik legnagyobb kokainfogásával zárult, kiderült: a sajtótájékoztatón a rendőrök is fedősztorit alkalmazhattak. Merthogy szó

sem volt arról, hogy a Panamából érkező szállítmány hirtelen gyanússá vált volna a hamburgi vámosoknak. A valóságban egy izraeli társszervtől a németek és a magyarok is jelzést kaptak arról, hogy Daniel – akit korábban Dél-Amerikában kábítószerügy miatt ültettek le – ezúttal Magyarországon tevékenykedik, érdemes hát a férfi körmére nézni. A rendőrség intenzív megfigyelésbe és lehallgatásba kezdett. Ennek köszönhetően kapcsolták össze a Budapesten időző két izraeli férfit a Panamában tengerre bocsátott dupla fenekű ládákkal.

Miután meg tudtam szerezni az ügy néhány aktáját, az is világossá vált, hogy a rendőrök már akkor figyelték a két izraelit és Szilviát, amikor a kokain még ki sem hajózott Panamából. Az ügy egyes szálai szerb bűnözői körökhöz vezettek, ám mivel a később született bírósági ítéletből nem derül ki, hogy ki volt a kokainszállítmány finanszírozója, csak sejteni lehet, hogy a szerb drogmaffia állhat a háttérben. Ahogy azt is, hogy az irdatlan mennyiségű port – csak emlékeztetőül: huszonöt kilóról van szó – nem a magyar piacon akarták értékesíteni.

Gyönyörűen rekonstruálni lehetett viszont az aktákból, hogyan zajlik egy ekkora szállítmány rendőrségi megfigyelése, és hogy miként sült el balul a rendőrségi megfigyelésről mit sem sejtő bűnözők terve.

Hamburgtól a hatóságok folyamatos ellenőrzése mellett érkezett kora reggel a drogszállítmány a vecsési fuvarozócég telephelyére.

Itt Daniel, Háim és Szilvia átpakolták az árut egy Mercedes kisteherautóba, s hogy ne keltsenek gyanút, mindhárman távoztak a helyszínről, egy darabig „parkoltatva" a rakományt. Közben felváltva azért rajta tartották a sze-

müket a furgonon – hol kutyát sétáltattak, hol egy kocsiból figyeltek a közeli sarokról.

Daniel egy idő után visszatért a telephelyre, beült a Mercedesbe, és elhajtott Szilvi zuglói lakásához. Itt leállt pár percre, és erősen figyelte a környéket. Nem észlelt semmi gyanúsat, úgyhogy finoman gázt adott, és átvitte a kocsit egy közeli irodaháztelep parkolójába. A Mercedest lezárta, és elgyalogolt Szilvi lakására. Aztán egy óra elteltével Háimmal elmentek a Mercedesért, miközben feszülten vizsgálgatták a telephely bejáratának közelében parkoló autókat. Ezúttal sem vettek észre semmi gyanúsat, valamelyest megnyugodtak hát. Négy óra után pár perccel Daniel kihajtott a Mercedesszel a parkolóból, és annak a lakóparknak a zárt, belső udvarában állította le a furgont, ahol Szilvi lakott. Itt nekiálltak a raktérben átrendezni a rakományt, hogy majd a saját autóikba pakolhassák. A Terrorelhárítási Központ elfogóemberei 16 óra 20 perckor léptek akcióba.

Danielék meglepően nyugodtnak tűntek, amikor a TEK emberei lecsaptak rájuk. Szilvi láthatóan megilletődött, nem számított rá, hogy a kommandó megy rájuk. Egy nyomozó, aki aznap részt vett a megfigyelésükben, akkor ért a helyszínre, amikor Daniel már a rendőrautóban ült megbilincselve.

– Do you speak English? – kérdezte Danieltől, de a kopasz férfi csak egy lesajnáló tekintettel felelt. Legyintett egyet, nem akart válaszolni.

Még a nevét sem árulta el.

Amikor Danielt a zsaruk kihallgatták, tagadta a kokaincsempészetet, és meglehetősen képtelen történetekkel állt elő. Például, hogy Panamából olyan autófelszereléseket exportáltak Európába, amelyeket a kínai termékeknél is olcsóbban tudnak eladni. Állítólag Budapesten kezdte sejteni,

hogy panamai üzletfele talán becsapta, és kíváncsiságból meg akarta nézni, mi van a ládákban, ezért aztán szólt a barátjának, Háimnak, hogy segítsen neki. Ekkor ütöttek rajtuk a rendőrök. A bíróságon aztán tovább bonyolódott az amúgy is szövevényes történet, amelyről a két férfi beszámolt. Gyémántcsiszoló üzemek, álnevek, szerb üzlettársak kerültek elő az ellentmondásos vallomásokban. Bárki állt is azonban a negyedmázsás kokainszállítmány mögött a két izraeli bűnözőn és Szilvián kívül, megúszta a balhét. A bíróság végül csak hármójukat ítélte el. Daniel tíz év fegyház-, Szilvia hat év börtön-, Háim hét és fél év börtönbüntetést kapott.

A tárgyaláson tanúvallomást kellett tennie T. Jánosnak is. A kemény fapadon bóbiskolva először fel sem eszmélt, hogy az ő nevét mondják. Olyan régóta csak Jani volt, pontosabban „a Galambos Jani" – aki minden áldott reggel és este a galambokat etette a téren –, hogy már el is felejtette a rendes nevét. Pedig épp arra volt szükségük azoknak az idegeneknek. Az ő polgári nevére. Meg a címére. A bíróságon azt kérték tőle nagyon udvarias hangon, mondjon el mindent részletesen. Hát ő csak azt tudta elmondani, ahogyan azon a januári reggelen történt ott a téren. Mindenre emlékezett. A bírónő azt kérdezte, nem gyanakodott-e. Ugyan, mire gyanakodott volna? Meg szigorúan a lelkére kötötte, persze ezt is udvariasan, hogy az adatainkat nem szolgáltatjuk ki másoknak, ilyet ne tegyen többet. Ezekkel a szavakkal mondta. Jani megértett mindent, bólintott, s amikor azt mondták, leülhet, visszaült a helyére. Ez nem volt olyan kényelmes és otthonos pad, mint az övé a téren. Amikor vége lett a „ceremóniának", ahogy ő gondolt magában a tárgyalásra, hazaindult. Haza, a térre. Nyúlt a nejlonszatyrához, de most már egy sötétkék sporttáska

műbőr fülét ragadta meg. *Ilyen menő táskája senkinek nincs a szakadtak között,* gondolta. Még pánt is tartozik hozzá, amit a vállára vethet. Fel is dobta félvállra, és azt számolgatta hazafelé, hogy a maradék pénzből még mindig futja vagy három sörre.

VI. „MINDENKI FÜGG"

„A kokain egy olyan kurva, ami szipkázza az ember erőforrásait. Nem csak az anyagiakat. Az energiát, a motivációt. Hosszú távon ez befordítja az embert. Sok olyan kliensem van, aki havi egyszer vesz, mert szeretne magának egy estét, amikor egy üveg bor mellett este felszív egy kis csíkot. Ez a legjobb ügyfél."

A PÖRGÉS ÁRA

„EGY CSÍK KOKAINT SZÍVTAM FEL. Nem véletlenül vettem magamhoz kábítószert, nem csak úgy belekerült az orromba, akkor én magam is úgy döntöttem, hogy használok kábítószert" – így vallott a színészként és műsorvezetőként ismert Stohl András egy jogászgólyatáborban tartott drogprevenciós előadáson, 2011 nyarán. Stohl ekkoriban már elég nagy pácban volt, mivel több mint egy évvel korábban autóbalesetet okozott Budapest és Fót között. Egy májusi hajnalon a kocsija két autóval is ütközött, miután áthajtott a szemközti sávba. A vérvizsgálatból kiderült, hogy kokaint fogyasztott. A balesetben a két másik autó utasai közül egy könnyebben, egy pedig súlyosan megsérült. A bíróság végül tíz hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte a színészt, de kevesebb mint fél év után jó magaviselet miatt már szabadlábra került. Akkor azt gondolta, ezzel a büntetéssel kettétört a karrierje. És tényleg így is tűnt. A baleset után a színész lemondta az RTL Klubon induló új műsor, az *X-Faktor* vezetését; anyaszínháza, a Nemzeti Színház elhatárolódott tőle; a színházat vezető Alföldi Róbert főigazgató is „mélyen elítélte" a művész tettét, és bár akkoriban az évad végéig nem terveztek változtatást, a színésszel kiírt két ifjúsági darabot levették a repertoárról.

Napjainkban Stohl ismét keresett, elismert művész. Történetét azonban olyan leágazások tarkítják, amelyek túlmutatnak egy egyszerű kokainfogyasztó zűrös ügyén.

Amikor az autóbaleset miatt szabadságvesztésre ítélték, több nyomozó is elégtételt érzett. Olyan rendőrök, akik

már a kétezres évek közepén is tisztában voltak Stohl vétkeivel, de úgy érezték, a népszerű műsorvezető „túl magas polcon" van ahhoz, hogy felelősségre lehessen vonni. Az egyik volt rendőr, akivel a Stohl-ügyről beszéltem, nagyokat sóhajtozva ecsetelte, mennyire sajnálja, hogy amikor egy drogcsempész bűnszervezet után nyomoztak, a színészt csak tanúként és nem gyanúsítottként hallgatták ki. A volt rendőr arra a büntetőügyre utalt, amelyben az RTL Klub valóságshow-jának, a *Való Világ*nak az egyik játékosát, a Segal becenéven ismert miskolci C. Tamást is több év börtönbüntetésre ítélték. A 2005-ben zajlott és nagy sajtónyilvánosságot kapott ügyben Segalra és egyik bűntársára a nyomozók Budapesten csaptak le azután, hogy egy Volkswagennel fél kiló kokaint és ötvenezer darab ecstasytablettát hoztak be az országba Hollandiából. Segalt és bűntársait már jó ideje figyelték, le is hallgatták a jóval több mint tucatnyi bandatag telefonbeszélgetéseit, de még Stohléit is. Segal és társai a Hollandiában aktív szerb maffián keresztül jutottak a droghoz, és terítették itthon kisebb csoportokban.

Ennél a pontnál érdemes néhány szót ejteni egy ma már Robert Yugovich álnéven publikáló vajdasági magyar férfiról, akinek kalandos története szorosan összefügg Segalék lekapcsolásával.

Yugovich hosszú éveken át a szerb maffia biztonsági főnökeként tevékenykedett Hollandiában. A maffiát egy szintén vajdasági, Attila nevű bűnöző irányította.

Az 1972-ben, az egykori Jugoszlávia területén született Yugovich több interjút is adott, amióta otthagyta az alvilágot. Ezekből kiderül, hogy a délszláv háború idején egy elit egységben harcolt és vált gyilkológéppé, de tizenkilenc éves korában horvát fogságba került. A Vöröskereszt segítségével kiszabadult, áthozták Magyarországra, menekülttáborban élt, tolmácsolással foglalkozott. Az alvilággal Szegeden ismerkedett meg, a bűnözők lehetőséget láttak a háborút megjárt, karatés múltú srácban. Noha a kilencvenes évek elején arab és orosz bűnözők is megjelentek a magyar alvilágban, a déli határvidéket szerbek uralták. A háború idején legtöbben csempészetből és feketekereskedelemből éltek, a cigarettától az üzemanyagon át a fegyverekig minden létező áru átment a kezük között. Yugovich is ekkor lépett a klasszikus bűnözés útjára: egy illegális valutakereskedőtől szedett védelmi pénzt, majd egy szerb cigarettacsempész testőreként dolgozott. Aztán Budapestre került, és a konfliktusokkal terhelt fővárosi éjszakai élet katonájaként tengette mindennapjait a szerb maffia zsoldjában.

A kilencvenes évek közepén egy volt katonatársa hívására ment ki Hollandiába, ahol úgy tűnt, használni tudnák a képességeit. Egy hatalmas diszkó biztonsági főnökeként lett volna rá szükség, de az állást nem adták csak úgy. A szórakozóhely a rotterdami szerb maffia akkori fejének, a szintén vajdasági származású – neve alapján magyar gyökerű – Attilának az érdekeltségi körébe tartozott. A diszkó az európai drogkereskedők és -fogyasztók törzshelye volt a városban, ahol a biztonsági főnöki pozíció természetesen nem unalmas irodai munkát jelentett. Attila úgy döntött, teszteli az új embert, mielőtt jelentős feladatot bízna rá. A tesztelés bevett módszer a drogkereskedelem világában – hasonlón esett át Ákos, Csaba embere, amikor Brüsszelben átvette a speedet. Attila is kíváncsi volt, hogy egy lebukás esetén eljár-e az új ember szája, mit válaszol a keresztkérdésekre, bírja-e a nyomást és a többi. Kis mennyiségű kábítószert csempésztetett tehát a rövid időre Svédországba utazó Yugovich csomagjába, akit el is kaptak, és rövid időre

lecsukták a skandináv országban. Valószínűleg a nagyfőnöktől megkapott minden ügyvédi és egyéb segítséget, hogy gyorsan letudja a büntetést. Miután átment a vizsgán, elfoglalhatta az „állást" a rotterdami Baya Discóban.

Az Attila által irányított szerb bűnszervezet a kétezres években főleg ecstasyval és speeddel kereskedett, és egyre jobban terjeszkedett. A szerb bűnözők akkoriban kezdték el növelni az erejüket és befolyásukat az európai kábítószerkereskedelemben. Yugovichot kommunikációs feladatokkal bízták meg, ami azt jelentette, hogy más bűnszervezetekkel, üzleti partnerekkel, vevőkkel kellett a kapcsolatot tartania. Állítása szerint később kibővült ez a kör, és ahogy erősödött Attila szervezete, úgy kezdtek rendőrökkel, ügyészekkel és a titkosszolgálatokkal is egyezkedni. Egyszer például megkereste őket a francia titkosszolgálat, mert két, terrorizmussal gyanúsított algériait kerestek. Az ajánlat úgy szólt, ha segítenek kézre keríteni az algériaiakat Rotterdamban, akkor kiengedik a Párizsban raboskodó három emberüket. Yugovichék beleegyeztek. Segítettek megfogni az algériaiakat, pár nappal később pedig – bizonyítékok hiányában – a franciák is elengedték a szerbeket. A terroristákra vadászó titkosszolgálatok és a szervezett bűnözői körök efféle együttműködése mindennapos. Ha a bűnözők nem működnek együtt, a hatóságok rájuk szállnak.

A szerb banda szinte mindegyik európai országba szállított drogot, Magyarországra is. A kábítószer-eladásból annyi pénzt kerestek, hogy zsákszámra állt a készpénz, amit törvényes vállalkozásokon – például éttermeken, építőipari vállalkozásokon – keresztül mostak tisztára. Nem vonultak fel nagy fekete autókkal állig felfegyverkezve, nem riogattak embereket. Legális üzleteikben rendre fizették az adókat, a kívülállók számára tisztességes vállalkozóknak tűntek. Amikor már elég nagyra nőttek, egyre többet keresték meg őket állami szervek, így a rendőrség is. Sok esetben csak információkat akartak tőlük, mivel a szervezet egész Hollandiában jelen volt, és sokat tudott arról, mi folyik az éjszakában.

Yugovich szerint ekkoriban már a legális vállalkozásaikból is bőven megéltek volna, de Attila, a főnök, grandiózus tervet dédelgetett: az irániakkal összefogva az ázsiai heroinpiacra is be akart törni. Yugovichnak ez nem tetszett, de tudta, hogy élve nem szállhat ki a maffiából. Ezt egyébként Attila is az értésére adta, amikor is jelezte neki: ha kiszáll, meghal. Yugovich ekkor döntött úgy, hogy feladja a főnökét, akihez tizenöt éves barátság fűzte. Mivel ő, a felesége és a gyerekei is beszéltek magyarul, észszerűnek tűnt, hogy Magyarországon tálal ki, magyar rendőröknek. Budapestre jött tehát, ahol a Nemzeti Nyomozó Irodában 2007 júliusa és novembere között hetente többször kihallgatták, ő pedig részletes beismerő vallomást tett. Mindent elmondott, amit az Európát és így Magyarországot is behálózó szerb kábítószer-maffia belső ügyeiről tudott. A rendőrökkel kötött alkuja szerint ő mindent elmond a szerb maffiáról, cserébe titokban marad a személye, és a tárgyalásokon sem kell személyesen megjelennie. A nyomozók azt is megígérték neki, hogy a vallomásáért cserébe enyhébb büntetésre számíthat a saját ügyeiben. A Rotterdamot megjárt vajdasági gengszter bízott az őt kihallgató három nyomozóban, és úgy érezte, azok is bíznak benne.

Ezen a ponton kanyarodunk vissza Segal drogcsempésztorijához, merthogy Yugovich sorsa nem úgy alakult, ahogyan a rendőrökkel azt megbeszélte. A férfi ügyét 2007 őszén összekapcsolták az egykori valóságshow-szereplő, Segal büntetőügyével. Ez azt jelentette, hogy a dossziéját egyesítették

egy olyan bűnüggyel, amelynek vádlottjaira, azaz Segalra és társaira ő maga is terhelő vallomást tett, Segalék ugyanis az Attila irányította „ellátóközpont" állandó ügyfelei voltak. Állítólag az ügyészségnek ezen a lépésén még a rendőrök is megdöbbentek, ezért azonnal kérték Yugovich felvételét a tanúvédelmi programba.

Tény, hogy az együttműködő tanút nem igazán becsülte meg a hatóság. Bár azt ígérték neki, hogy inkognitóban marad, Yugovich igazi neve a Segalék ügyében megírt vádiratban több mint kétszázhetvenszer szerepelt. Yugovichot első fokon tizennégy év fegyházbüntetésre ítélték, amit hat év és néhány hónapra enyhítettek, majd legvégül kilenc évre ítélték el a feltételes szabadlábra helyezés lehetősége nélkül. Büntetését már letöltötte, a börtönévek alatt kezdett el könyveket írni.

Miután Yugovich börtönbe vonult, ő és a családja is bekerült a tanúvédelmi programba. A rácsok mögött más raboktól elkülönítették, felesége és gyermekei új személyazonosságot, lakást és támogatást kaptak. Ám Yugovich beszámolóiból tudjuk, hogy a magyar rendőrségen tett vallomásainak jegyzőkönyvei pár nappal később már a szerb maffiózók kezében voltak, később pedig egykori rotterdami bűntársai kezdték zaklatni a családját és az ügyvédjét is. Vajdaságban élő édesanyját többször megverték, megalázták azok a bűnözők, akiket elárult; még ügyvédjét, Palotai Dánielt is a falnak szorította egy arcát elfedő, titokzatos támadó, miközben azt sziszegte: „Mit akar maga, doki? Kell ez magának?" Yugovich ügyvédje a történtekről értesítette az akkor még ügyfele védelmét ellátó Tanúvédelmi Szolgálatot, ahol azzal rázták le, ha újra megtámadják, kérjen személyi védelmet a kerületi kapitányságtól, mivel nincs benne a tanúvédelmi programban.

Yugovich a családja védelmében egy illegálisan beszerzett számítógép segítségével kezdett a börtönben internetezni, hátha a saját vonalain meg tudja védeni a szeretteit. Ám amikor lebukott, őt és a családját is kitették a tanúvédelmi programból. A szerb férfi a strasbourgi bírósághoz fordult, ahol részben neki adtak igazat. A strasbourgi bíróság kimondta, hogy ő a börtönben biztonságban van, nincs veszélyben az élete, de a családja élethez való jogát a magyar állam súlyosan megsértette azzal, hogy egyik napról a másikra kivették őket a tanúvédelmi programból. Strasbourg ezért tízezer euróra büntette Magyarországot, és kötelezte az államot, hogy három hónapon belül biztosítson újra új személyazonosságot Yugovich feleségének és gyermekeinek. Ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy újra vissza kellett őket venni a tanúvédelmi programba.

Segalékat a szerb maffia dobta oda a rendőrségnek, méghozzá azért, hogy a velük együttműködő zsaruk – azáltal, hogy drogcsempészeket lepleznek le – magasabb szintre jussanak a ranglétrán. Ezt már Yugovich mondta el azután, hogy a magyar hatóságokban csalódott, amiért átverték őt. „Jött a Segal és a hozzá hasonló figurák, akiknek hitelből odaadtunk nagyobb mennyiségű kábítószert, elvitték Magyarországra, ott eladták, jöttek a következő túrára, kaptak még nagyobbat, jöttek a harmadikért, és a negyediknél lebuktattuk őket" – magyarázta egy évekkel ezelőtt nyilvánosságra került videóban az akkor már íróként ismert Robert Yugovich, aki 2012 augusztusában ugyanezt a történetet már elmondta a *Népszabadság*nak adott interjújában is.* A lapnak azt állította, hogy a Nemzeti Nyomozó Iroda Szervezett

* *Népszabadság*, 2012. augusztus 18.

Bűnözés Elleni Főosztály Speciális Bűncselekmények Elleni Osztályát akkoriban vezető H. Lajos is tárgyalt Attilával arról, hogy a szerbek nem dobnának-e fel pár magyarországi szállítót nagyobb tétel ecstasyval.

„Attila tudta, ha nemet mond, ránk szállnak, aminek az lesz a következménye, hogy kiszorulunk a piacról, mások fognak majd drogot árulni, nem mi – mesélte Yugovich a *Népszabadság*nak. – A találkozójukat [H. Lajos és Attila találkozóját] követő pár hónapban három szállítmányt küldtünk Magyarországra, egyenként harminc–ötvenezer szem ecstasyval. A nyomorult futároknak lövésük sem volt, hol rontották el." Az, hogy Yugovich 2012 nyarán ilyen nyíltan mert beszélni a rendőrökkel kötött paktumukról, nem véletlen. Ugyanezen év májusában robbant ki ugyanis az a botrány, amelynek a főszereplője a Vizó becenéven ismert budapesti diszkópápa, V. László volt, valamint azok a magas rangú rendőri vezetők, akiket azzal gyanúsítottak, hogy a vállalkozó megvesztegette őket. Az őrizetbe vett rendőrök egyike a Yugovich által is említett H. Lajos. A rendőrtiszteknek a vád szerint 2005-től 2012 májusáig több mint háromszázhúszmillió forintot fizetett Vizó azért, hogy az ő érdekeltségeit ne zaklassák ellenőrzésekkel, razziákkal, ellenben a konkurenciát minél gyakrabban. Vizó a valóságban ennél valamivel több védelmi pénzt fizetett, de annak egy részét feltehetően zsebre tette az a bizalmasa, aki közte és a rendőrök között közvetített. Yugovich arról is beszélt, hogy a szerbek nagy mennyiségben szállítottak drogot a Hajógyári-szigetre, és pontosan tudták, hogy Vizó „boltjai" rendőri védelem alatt állnak. Ők is ugyanígy csinálták Rotterdamban. Lepaktáltak a rendőrséggel, betartották a játékszabályokat, nem léptek át bizonyos határokat, és ezt másoknak sem engedték meg a „helyeiken". Cserébe a hatóságok

békén hagyták őket, és inkább azokkal foglalkoztak, akik nagyobb gondot okoztak.

A módszer, amiről Yugovich beszélt, valóban nem ismeretlen az alvilágban. A hatóságokkal összejátszó dél-amerikai bűnszervezetek is előszeretettel dobnak oda a rendőröknek futárokat vagy piti bűnözőket, így mindenki jól jár: a maffia is, amit ezért a zsaruk békén hagynak, és a rendőrség is, mert javul a statisztika. Ám az is lehet, hogy Yugovichból pusztán a sértettség beszélt, miután úgy érezte, a magyar rendőrség csúnyán átverte. És ebben kétségkívül igaza volt. Az ügyet jól ismerő rendőrök, akikkel sikerült beszélnem, azt állítják: mindaz, amit Yugovich a történetéről megírt, igaz. Az is tény, hogy a rendőrség sosem cáfolta vagy tagadta le, amit a bűnöző a nyilvánosság előtt a hatóságokkal való kapcsolatáról elmondott. Mert bár a bűnbánó gengszterrel kötött bármilyen megállapodás államtitok, így nem is lehetne beszélni ezekről, a titoktartási kötelezettség sem magyarázza meg, hogy a hatóság miért nem reagált semmit Yugovich vádjaira.

A *Való Világ*-os, Segal nevű drogcsempész ügyében nemcsak Yugovich, hanem Stohl András is felbukkant. A rendőrség kihallgatta a művészt, miután két, Segal környezetébe tartozó drogfutár azt vallotta, hogy Stohl rendszeresen vett kokaint egy budapesti lokál táncosnőjétől. A rendőrség végül kábítószerrel való visszaéléssel gyanúsította meg a színészt, aki – mivel ez az első kábítószeres ügye volt – az úgynevezett elterelést választotta. Ez a gyakorlatban hat hónapos elvonókúrát jelent, amelynek teljesítését a végén egy orvos igazolja. A vádemelést Stohl ekkor megúszta, de rendőrségi körökben azt pletykálták, hogy felülről kaphatott védelmet, és Bene László akkori országos rendőrfőkapitány is bekérte az aktáját.

Stohlnak azért volt kellemetlen ez az eset, mert a Segal-ügy érintettjei közül többen is említették a nevét, ezek a tanúvallomások pedig kiszivárogtak a bulvársajtóba. Ráadásul a vallomásokból az is kiderült, hogy a színész nemcsak Segal társaságában szívott, hanem azokkal a zűrös alakokkal is együtt bulizott, akik a valóságshow-szereplő bűntársai voltak. A tanúvallomások alapján azonban csak a fogyasztást tudták és akarták a műsorvezetőre „ráhúzni".

Ezekben a vallomásokban gyakran szóba került a második kerületi Szilágyi Erzsébet fasorban működő Caligula bár. Ez a night-club egyike volt azoknak a rossz hírű budapesti szórakozóhelyeknek, ahol gyanútlan külföldi turistákat húztak le túlszámlázással.

„2005 nyár elején a Caligula bárban dolgoztam, amikor az éjszakai-hajnali órákban, két-három óra körül bejött a Stohl András, a színész – vallotta egy Nikoletta nevű táncoslány a rendőrségi jegyzőkönyv szerint. – Egyedül volt, iszogatni kezdett, és beszédbe elegyedett másokkal. [...] A műsorom után összegyűltünk páran a bár előtt, és elmentünk bulizni M. lakására. Ekkor már ott volt a Stohl is velünk. A lakásban folytattuk a bulizást, piáltunk, beszélgettünk, táncoltunk. Mikor a lakásba felmentünk, a szobában lévő asztalra már többféle kábítószer volt kirakva. Láttam marihuánát, kokaint, I-port [ketamin], ecstasytablettát. Ezeket nem kínálgatta senki senkinek, egyértelmű volt, hogy azért van kirakva, hogy aki akar, fogyasszon belőle. [...] Az asztalon ott állt a kokainpor, csíkok is ki voltak kihúzva. Ezekből fogyasztottak a fiúk, így a Stohl is. Úgy rémlik, hogy egyszerre egy vagy két csíkot szívott fel a Stohl az orrán keresztül, valami eszközzel, szívószállal vagy ilyesmivel. Ezt a saját szememmel láttam. Úgy emlékszem, hogy összesen két-három csíkot szívott fel a Stohl az éjszaka során."

Mások is tettek hasonló nyilatkozatokat a rendőrségen.

A vallomások annak ellenére szenzációnak számítottak, hogy a Dopeman művésznéven ismert Pityinger László már a 2015 végén megjelenő önéletrajzi könyvében megírta, hogyan kokainozott a színésszel. Dopeman szerint Stohl a *Való Világ* forgatásai alatt nem szívhatott, és már hiányzott neki, ezért mire vége lett a forgatásoknak, „azonnal berántott". Dopemán visszaemlékezése azért is érinthette rosszul Stohlt, mert 2015 végén Segalék csapata már a hűvösön ült, ő pedig érintett volt az ügyben. Nem csoda, hogy amikor egy bulvárlap újságírója arra kérte, kommentálja a rapper szavait, ő csak annyit felelt: „Mi a szarnak kommentáljam?"

A magyar popkultúrában már a kilencvenes években megjelent a kokain, leginkább a „gengszterrapben" utazó Ganxsta Zolee és a Kartel dalszövegein keresztül.

„Szeretsz szívni, baba? Én is szeretek, / én a kokaint szívom, te meg a gecimet..."

„De tudom, haver, hogy az izgalom neked mindig mindent megér. / Mert felszívtál már két-három utcát..."

„A pasasok nem aranyat keresnek, / Itt a kokain az, ami most fizet."

„Mit csináltam megint, mi a baj, biztos úr? / Engem visz el újra, de a kokain az úr."

A Kartelt a Ganxsta Zolee néven ismert Zana Zoltán, a Sex Action egykori dobosa alapította, aki a gengszter-

rapet bevallottan importálta az Egyesült Államokból. A szövegek kezdetben inkább az amerikai rapszövegek műfordításainak feleltek meg, később azonban – ha nem is a gengszterkedés – bizonyos élethelyzetek már saját tapasztalatokon alapultak. Az együttes egyik tagja, Lory B például, aki már tinédzserként bekerült Pestszentlőrinc alvilági köreibe, Ganxstáékhoz csatlakozva súlyos heroinfüggővé vált. Miután a már orvosolhatatlan kábítószer-problémái miatt kirakták a zenekarból, csatlakozott az együtteshez a Dopeman néven rappelő Pityinger László. Ő a nyolcadik kerületben nőtt fel, együtt a zsiványokkal. Amikor a könyvhöz gyűjtöttem anyagot, vele is leültem beszélni. Dopeman szerint a kokainra nyíltan vagy kevésbé nyíltan utaló dalszövegrészletek nagyon is valóságos tapasztalatokon alapultak, az együttes és a körülöttük lévő figurák akkori életéhez hozzátartoztak a drogok, az italozás és a szex. Tapasztalata szerint a kilencvenes évek éjszakai életében ugyanolyan könnyű volt kokainhoz jutni, mint bármilyen más kábítószerhez, annyi különbséggel, hogy a pénz miatt a kólát kevesebben engedhették meg maguknak.

Miután életrajzi könyvében Dopeman leírta, hogyan kokainozott Stohl Andrással, a színész-műsorvezető megsértődött rá. A rapper utólag úgy véli, hogy ő maga egyszerűen „benézte" a történetet, és azt hitte, hogy ha az amerikai rock and roll sztárok is sztorizgathatnak mindenféle drogos élményeikről, akkor ez a magyar popkultúrába is simán belefér. Belátta, hogy tévedett: szerinte a magyarok ennél álszentebbek. Az, hogy ebből a sztoriból rendőrségi ügy lett, és Dopemant is kihallgatták, annak az újságírónak tulajdonítható, aki feljelentést tett – a rapper szerint azért, hogy ha indul egy eljárás, akkor arról újabb bőrt húzhasson le.

Végül azonban a rendőrségi eljárás elhalt, Dopeman szerint a hatóság sem vette annyira komolyan az ügyet.

A magyar híresség közül kétségkívül Stohl kokainozását dokumentálta a legjobban a sajtó, de azért akadt még rajta kívül jó pár ismert ember, zenész, sportoló és politikus, akiknek a hírét megtépázta a kábítószer, konkrétan a kokain.

Két évvel Dopeman könyvének megjelenése után *Méhkirálynő* címmel Havas Henrik írt könyvet az Annácska néven ismert, országos hírű luxusprostituált celeb, Kelemen Anna életéről. Ő így írja le a beszélgetéseiket: „...a koreográfia szerint haladtunk, én egy fotelben ültem és néztem, hogyan kering Alma [Anna beceneve] a szobában a mikrofon körül, hogyan szívja fel egymás után a kokaincsíkokat, amelyeket egy ötszáz eurós papírpénz segítségével szippantott fel."* Évekkel később a kokainfüggőségét nyíltan vállaló Kelemen is megerősítette, hogy használta a port a könyv írásának idején. „Azért mondom, hogy kokaint, mert ez azért más, mintha mindenféle szirszar kábítószerrel foglalkoznánk. Ugyanúgy kábítószer persze, de az már a múlt" – nyilatkozta Kelemen Anna 2014-ben Hajdú Péter *Frizbi* című tévéműsorában. Havas Henrik szerint Kelemen csak akkor volt képes dolgozni, ha felszívott egy csíkot. A nő egészége is ráment a kokszra. A drog annyira tönkrevágta az orrüregét, hogy plasztikáztatnia kellett az orrát.

A művészvilágban a Stohléhoz hasonlóan jól dokumentált eset a Curtis művésznéven ismert Széki Attiláé. A Majka zenésztársaként ismert Széki a 2015-ben megjelenő, *Csibész*

* Havas Henrik: *Méhkirálynő*. I. A. T. Kiadói és Kereskedelmi Kft., Budapest, 2007.

biblia című önéletrajzi könyvében kendőzetlenül írt a kokainozásairól. Az eredetileg az Újpestben focizó Széki, aki egy térdsérülés miatt hagyta ott a labdarúgást és kezdett el hobbijával, a hiphoppal foglalkozni, zenészként kapott rá a kokszra. A zenei mezőnyben sokat keresett, rengeteg fellépésre hívták. „Sorra rendelték a bulikat. Négy-öt bulink volt hetente! Amit addig a rappeléssel kerestem, azt mind el is ittam, most meg hirtelen ötven rongyot kaptam egy éjszakáért. Hetente kétszáz-háromszázezret kerestem, bazdmeg! Azért ez már teljesen más rendezvény volt, mint addig. Egy hét alatt a dupláját vittem haza, mint előtte a focival egy hónap alatt. Ráadásul azonnal kézbe adták a zsét" – írta a könyvében.* Később hetente minimum hét, sőt előfordult, hogy tíz fellépésük volt. Bulinként hatvanezret keresett, így ekkoriban hetente több mint félmilliós bevétele volt. „Annyit kerestem, hogy el sem tudtam baszni. Sok pénzt adtam anyunak, és ruhára is rengeteget költöttem. A legdrágább cuccokat vettem meg, mindent, amiről korábban csak álmodtam. Akkor még nem volt jogsim, taxival jártam mindenhová" – írta. Kokaint az egyik legjobb barátja unszolására kezdett el szívni, mert ahogy írta, addig csak piált „nagy erőkkel", más hangulatjavítót nem próbált ki, füvet sem szívott, mert nem cigizett, nem bírta a füstöt. A barátja kocsijában szívta fel először a kokaint. Az első alkalomra így emlékezett vissza könyvében: „Azt mondta [a barátja], hogy nyugi, fasza lesz. Azt sem tudtam, hogy kell csinálni, de ő megmutatta. Egy CD-tokon húzott két utcát, papírpénzt tekert össze, és azt mondta, ezen keresztül rántsam föl. Ilyet korábban csak a filmekben láttam, de most én is kipróbáltam." A kokain gyorsan rabul ejtette. „Gondoltam, belefér, ugyanolyan, mintha bulizás közben berúgnék. De sajnos tényleg nagyon bejött a kokain. Az sem tűnt fel, hogy negyvenezret elköltök egy este cuccra, mert úgyis megkeresem másnap. Akkor tényleg nem tűnt fel az embereknek, csak másnap. Ráadásul másnap szarul sem voltam tőle, itt nincs olyan, hogy fáj a fejed vagy ég a beled, mint egy bebaszás után" – írta. Curtis a kokain mellett kipróbálta az ecstasyt is, ugyanazzal a barátjával, aki a koksszal ismertette össze.

Egy évvel önéletrajzi könyvének megjelenése után, 2016. január elsején a zenész egy szilveszteri buliból tartott haza autóval, amikor Budakalászon egy villanyoszlopnak ütközött. A jogosítványát bevonták, úgy tudni, a baleset idején alkohol és kokain is volt a vérében. Ennek ellenére csak 2018 nyarán tudta meg a nagyközönség, hogy Curtisszel nagy bajok vannak. Majka akkor a Szegedi Ifjúsági Napokon tartott koncertjükön, ahol társa már nem állt színpadra, a közönség előtt jelentette be, hogy a kokain miatt szakít Curtisszel.

A botrányos bejelentés után Majka – akit sokan árulónak, vamzernek tartottak, amiért nyilvánosan nevezte kokainistának a barátját – egy ötvenperces, vágatlan interjút adott az *Index*nek, amelyben őszintén beszélt barátja kokainfüggőségéről.* Ebben az interjúban mondta el, hogy ő és a többi zenésztársa már nem tudta Curtist visszafordítani a kokain útjáról, hiába küldték el rehabra, hiába vitte el őt Majka az ismert pszichiáterhez, Csernus Imréhez.

* Csontos Róbert – Széki Attila: *Curtis – Csibész biblia.* Alexandra Kiadó, Pécs, 2015.

* https://www.youtube.com/watch?v=p8mgxfJbgSE, 2019. augusztus 24.

Curtis már a közös munkájukat veszélyeztette, az utolsó szegedi koncertjükön pedig ő hívott hozzá mentőt. A zenekar sokszor hazudott a közönségnek, hogy fedezze Curtist, aki nem ért oda a koncertre vagy rosszul lett. Később még jobban elfajult a helyzet, amikor Majka megtudta, hogy az amúgy milliókat kereső barátja adósságokat halmozott fel kokainfüggősége miatt.

Miután Majka kiteregette a szennyest, Curtis belátta, hogy segítségre van szüksége. Néhány hét elvonóra ment, mondván, az majd meggyógyítja. Sokan kétkedve fogadták a néhány hetes elvonókúra hatékonyságát, köztük Szabó Győző színész is, aki fiatalabb korában hosszú éveken át drogfüggőként élt, igaz, ő nem a kokainra, hanem a heroinra szokott rá.

Szabó is könyvet írt erről a kemény időszakáról. A Nyírbátorban nevelkedett színész szerint a kilencvenes években ő azért is csúszott bele a drogozásba, mert vidékről jött fel a nyüzsgő Budapestre, a főváros pedig beszippantotta a maga huncutságaival, de ebben benne volt az is, hogy vidékiként kellett beilleszkednie egy teljesen új közegbe. „Lehet, volt egy pont, hogy na most én is beszállok ebbe, mert akkor én is fasza csávó leszek. De a többi, az mind magától jött, minden az én döntésem volt, senki nem erőszakolt rám semmit, nem voltam lenyomasztva ezzel, hogy na igyál már egy kortyot. Mindent saját szabad akaratomból csináltam" – mondta később a Könyvesblognak adott interjújában.* Bár Szabó kokainozott és speedezett is, de ő nem a pörgetőszereket kereste, hanem azt a drogot, ami lenyugtatja. Így kötött ki a heroinnál. Már a később rendkívül sikeressé vált *Valami Amerika* című filmet forgatták vele, amikor a rendező, Herendi Gábor látta, hogy nagy a baj, és 2001-ben elvonóra küldte a színészt. Azóta tiszta. Jóllehet a szűk baráti köre tudta róla, hogy drogozott, életének ezt a kemény időszakát csak azután ismerték meg ők is, amikor tizenegy évvel később megjelent Szabó Győző *Toxikoma* című könyve.*

A zenészvilágban azért még mindig jóval gyakoribb a függőség, mint a színészek között. A fejezet címében idézett sorról biztosan mindenkinek beugrik a Hiperkarma dala, a pergő, mágikusan repetitív szöveg és dallam: „Mindenki függ valamitől..." Bérczesi Róbert, az együttes frontembere sok mindentől függött hosszú évekig – ő arra a fogyasztóra példa, aki mindent kipróbál, miközben ebben az őrült mókuskerékben muszáj egyre nagyobb sebességre kapcsolnia. A zenész több fórumon is elmesélte már: előfordult, hogy tíz-tizenkét napig folyamatosan fent volt a pörgetőszerektől. A nyugtatóktól indulva „végigzongorázta" szinte az összes drogot, a sorból a kokain sem maradt ki. Utóbbi akkor jött be, miután hatástalanná vált az életében a fű, az LSD, a speed. Egy interjúban Bérczesi beszél arról, hogy akkor nyílt meg a lehetősége a kokóhasználatra, amikor örökölt, vagyis lett hozzá az anyagi fedezete. De ez sem tartott soká. „Két év alatt elment az összes pénz, ugyanis átváltottam a kokainra. Valami hihetetlen euforikus élményt nyújtott, és mivel egy gramm kokain tizenötezer forintba kerül, gyorsan fogyott a több tízmilliós örökség. Ráadásul nekem

* https://konyves.blog.hu/2019/04/29/szabo_gyozo_377, 2019. április 29.

* Szabó Győző: *Toxikoma*. Libri Könyvkiadó, Budapest, 2019.

ebből két gramm fedezte a napi adagomat" – mesélte az interjúban.* Robi tizenkét év függőség után került be a rehabra, ahol – szinte szimbolikus az üzenet – tizenkét napon át altatták, majd megkezdték a leszoktatását. A művészek közül kevesen küzdöttek és küzdenek annyit azért, hogy tiszták legyenek, mint az énekes-dalszerző, aki maga is megírta az élményeit a Kiss Lászlóval közösen jegyzett *Én meg az ének* című könyvben.**

Nemcsak művészek, de magyar sportolók is keveredtek már „kokainbotrányba". Az NB I.-es focisták, akik maguk is terjesztők lettek, és drogkereskedelem miatt el is ítélték őket, kiemelkedtek a sorból. Többségükben azonban a sportolók is csak egyszerű fogyasztók. Az olimpikon és világbajnok magyar kajakozó, Kucsera Gábor botránya 2015 nyarán robbant ki, mert a világbajnoki válogatóversenyen aratott győzelme után adott doppingmintája kokainfogyasztást mutatott. A sportoló elismerte, hogy kokainozott, ez viszont derékba törte a pályáját: kikerült a világbajnokságra utazó csapatból, és első fokon négy, másodfokon két évre tiltották el a kajakozástól. Kucsera évekkel később úgy emlékezett vissza erre az időszakra, hogy az eltiltásakor mindenki magára hagyta, csak a családja és néhány barátja tartott ki mellette, a sporttársai közül senki sem. Elhatalmasodott rajta a depresszió, az utcára sem akart kimenni. A nulláról építette újra az életét, azóta vállalkozóként dolgozik, családot alapított.

* Somogyi Nóra: Húszmilliót drogozott el két év alatt a Hiperkarma énekese. *Blikk,* 2015. június 12. https://www.blikk.hu/sztarvilag/zene/huszmilliot-drogozott-el-ket-ev-alatt-a-hiperkarma-enekese/m40gk69

** Kiss László – Bérczesi Róbert: *Én meg az ének.* Athenaeum Kiadó, Budapest, 2019.

Nem Kucsera az egyetlen kajakos, aki a fehér por miatt került bajba. Dombvári Bence világbajnok ezüstérmes kajakozó is kokainozott, későbbi nyilatkozataiból pedig egyértelműen kiderült, hogy ha nem is általános, de egyáltalán nem ritka szokás ez a sportolók között. Dombvári mindössze tizenhat évesen költözött Budapestre, a Honvédban vált ismert sportolóvá. A kemény és monoton edzések mellett kezdett el bulizni.

„Én akkor még fiatalabb voltam, bekerültem egy rossz társaságba – mesélte néhány éve az Eurosport hírportálnak adott interjújában.* – Voltak ott más sportolók is, nem csak kajakosok. Fiatalok, abban az időben együtt jártunk bulizni. Mára többüknek, így nekem is benőtt a fejem lágya. De akkoriban azért voltak sztorik, volt ott minden, amiben nem vesz részt egy normális sportoló. Mindenki tudta, hogy ez tiltott, hogy komoly következményei lehetnek. De amikor ott vagy, akkor nem érdekel. Én nem akartam vagánykodni, nem azért nyomtam. Egyszerűen tetszett a drogozás, tetszett, hogy nem vagyok másnapos tőle."

A sort hosszan lehetne folytatni. Az ötszörös világ- és ötszörös Európa-bajnok Csipes Tamara ellenőrzése is kokaint mutatott ki ugyanakkor, amikor Dombvárié. „Én nem csaltam, hanem hibáztam. Egyszer. Nem vagyok hülye, a kajakozásból élek, nem tehetem tönkre magam. De tizenöt éve ott vagyok minden edzésen, meg a versenyeken, mindent megcsinálok. Ez azért elég bizonyíték, hogy milyen életformát választottam. Vannak magánéleti problémáim,

* Farkasvölgyi Gábor: Dombvári: „Elkezdtem becsülni, hogy ki van nyalva a seggünk". 2017. december 3. https://eurosport.hosszabbitas.hu/egyeni/kajak-kenu/dombvari-bence-elkezdtem-becsulni-hogy-ki-van-nyalva-a-seggunk2

mint bárkinek, vannak hullámvölgyeim, és nem vagyok más ember attól, hogy néha a reflektorfénybe keveredek" – nyilatkozta akkor Csipes.*

A drogteszt a versenyeken végzett ellenőrzéseken automatikusan része a doppingvizsgálatnak. Versenyen kívül a Magyar Antidopping Csoporttól kérheti a vizsgálatot a szövetség. A Magyar Olimpiai Bizottság 2010 óta bármely világversenyre utazó küldöttség valamennyi sportolóját drogteszttel is ellenőrizteti. Amikor Dombvárit és Csipest ellenőrizték, a kajakosok éppen a bakui Európa Játékokra készültek, ezért rajtuk kívül még legalább kétszáz sportolónál végeztek tesztet, de csak náluk mutattak ki kokaint.

Az ilyen vizsgálatokon az ellenőrök azokat a hatóanyagokat keresik, amelyekre az alábbi három feltételből legalább kettő igaz: teljesítményfokozó hatásúak, egészségkárosító hatásúak, illetve „a sport szellemiségével, etikájával ellenkezik a használatuk". Ezzel együtt a drogteszten megbukó versenyzők általában nem a teljesítmény fokozása miatt nyúlnak a kábítószerhez. A kokain azért is terjedhetett el a sportolók körében, mert csökkenti a fájdalomérzetet, fáradhatatlannak és legyőzhetetlennek érzi magát tőle az ember, eltölti a „mindent uralok" érzés. De még ennél is egyszerűbb magyarázat, hogy ha egy edzésektől megfáradt, agyonhajtott sportoló bulizni megy, jobban bírja a következő edzést, ha a másnaposságot kokainnal billenti helyre.

* Dömötör Tamás: „Nem csaltam, hanem hibáztam" – A két kajakos a pozitív kokaintesztről. *HVG.hu,* 2015. május 15. https://hvg.hu/itthon/20150515_csipes_dombovari_drogtesztrol

ELITELOSZTÓ

A BULIZÓK – NÉGY ISMERT ZENÉSZ ÉS EGY FILMES STÁB – az utolsó este szinte teljesen szétverték a vidéki házat, ahol előtte két hetet töltöttek el együtt, összezárva. Mindössze annyi dolguk volt ez idő alatt, hogy a zenészek hozzanak össze közösen egy nagylemezt, a produkciót pedig – akár egy valóságshow-t – örökítse meg a filmes stáb. Egy évvel a 2008-as gazdasági világválság előtt még a szponzor, egy világhírű italos cég költségvetésébe is simán belefért egy ilyen projekt finanszírozása. A forgatás alatt a zenészeket, a filmes stábot, a házibuliban pedig a csapatot kiegészítő sleppet is ellátták minden jóval. A bulizók között kezében egy tálcányi kokainnal járkált egy kopaszodó, jámbor figura, nevezzük őt Jenőnek, aki akkor már közkedvelt alakja volt a celebvilágnak.

Ha egy zenei díjkiosztó buliján fehér orral léptek ki az emberek a vécéből, ha egy fesztivál VIP-szektorában hirtelen jó lett a hangulat, akkor a bennfentesek tudták: Jenő megérkezett. Az egyik balatoni fesztiválon, ahonnan a VIP-szektorból rá lehetett látni a parkolóra, szabályos üdvrivalgás tört ki, amikor feltűnt Jenő legendás Subaruja – az autó, amelynek tulajdonosa a kormány mögül mérte és osztogatta a port. Nem számított nagykereskedőnek, egyszerű díler volt, végpont, de nem akármilyen. Jenő azért vált legendássá a budapesti éjszakai életben, mert leginkább ő látta el kokainnal a híresség eket. Folyamatosan csörgött a telefonja, mindig hívta valaki. Több száz kliense lehetett. Amikor az egyik megkérdezte tőle, miért kezdett el kokainnal kereskedni, Jenő kertelés nélkül elmondta: mielőtt

belefogott volna a dílerkedésbe, nem voltak barátai, bezeg amióta harminc grammokat hord az alsógatyájában, az ország legnépszerűbb emberei keresik a kegyeit és mondják magukat a barátainak.

Ahogy minden dílernek, neki is voltak kemény időszakai. A hóbortos, különc Jenőt látták egyszer a Sziget Fesztiválon, amint egy kigombolt, rózsaszín ingben jön-megy a hóna alatt egy jókora szobatükörrel. A zsebtükör a por felszívásának évtizedek óta egyik legkedveltebb eszköze, így aztán Jenő mutatványa akár valami mókás provokációként is felfogható. Máskor zenészek után loholt, rögökké összeállt kokaint dobálva utánuk. Ő volt az első kokainkirály a celebvilágban, ahol viszonylag megkésve, a kétezres évek derekán kezdett általánossá válni a prémium kategóriájú drog alkalmi használata. Jenő nem éppen a láthatatlan terjesztők közé tartozott, mégsem bukott le. Megesett ugyan, hogy a rendőrök elkapták őt és egy társát, amikor éppen kocsival hordták ki a port, de megúszták, mert a zsaruk furcsamód épp azután állították le az autójukat és csapták őket a motorháztetőre, hogy az utolsó adagot is kiszállították. Így „véletlenül" nem találtak náluk semmit. Pedig a lakásában aztán volt minden. Jenő nem ütötte fel a drogot, tisztes molnárként porciózta a lisztet. Ha leesett egy kis röggé tapadt adag és elgurult, annyi baj legyen. Azt beszélik, azért sem bukott le soha, mert rendőröket kent meg, akik idejében szóltak neki, ha esetleg képbe került.

Jenőt már hiába próbáltam felkutatni, csak a róla szóló legendás sztorik maradtak utána. Van, aki szerint néhány éve visszavonult, és egy magánéleti válság után legális vállalkozásba fektette be a kokainkereskedelemből szerzett milliói, mások szerint csak társaságot váltott, de ma is aktív.

Ha őt nem sikerült is megtalálnom, előkerült az egyik „örököse". Merthogy Jenő birodalma a király távozása után felaprózódott. Sok kis Jenő lépett a helyébe, és ahogy napjainkban a felső tízezer drogjából egyre inkább a középosztály élvezeti szerévé válik a kokain, úgy lesz a piacon egyre több „Jenő".

Robival egy közvetítő útján találkoztam. A találkozó előtt igyekeztem tájékozódni, ki is ő, milyen a háttere. A legtöbben a legendás Jenő tanítványaként emlegették. Robi nem tagadta, ismeri Jenőt, de ennél többet nem árult el róla. Saját tevékenységéről viszont őszintén, tabuk nélkül mesélt, betekintést engedve egy olyan világba, ahová akárki nem kaphat bebocsátást.

Robi, akit a való életben természetesen nem Robinak hívnak, nem klasszikus bűnöző, már ami a bennünk élő bűnözői sztereotípiákat illeti. Kokainfogyasztóként kezdte, majd ő maga is kereskedni kezdett. Van azonban rendes, jól fizető munkája, tisztes adófizető, egyetemet végzett, kifejezetten okos, tanult fiatal férfi, aki választékosan, átgondoltan beszél, és rendkívül tájékozott ember benyomását kelti. Soha nem volt büntetve, külsőre is jól szituált, átlagosnak tűnő fickó, nem pezseg benne gengsztervér. Csak a vele folytatott hosszú beszélgetés után értettem meg, hogy éppen Robi és a hozzá hasonló dílerek felemelkedése és előretörése mutatja: a kokainpiac átalakulóban van.

Robi érezhetően lenézi az egyszerű, buta dílereket. Sőt, a „díler" szót a beszélgetés alatt egyszer sem ejtette ki a száján. Magáról is mint „végponti elosztóról" beszél, akárha valamilyen informatikai rendszer vagy mátrix része volna. És valamiképp tényleg az. Magyarországon több ezer „végponti elosztó" működik, bár számukat megközelítőleg is lehetetlen megbecsülni.

– A végponti elosztók általában maguk szeretik megválogatni, kiknek adnak, és kiknek nem adnak el kólát – kezd bele Robi a terjesztők természetrajzának elemzésébe. – Persze vannak a feltörekvő hülyegyerekek, akik fűnek-fának adnak, róluk olvashatunk a rendőrségi hírekben.

– A szűkebb környezeted tudja, hogy elosztó vagy?

– A családomban senki. A munkahelyemen sem. A munkahelyem nagyon más világ, ott szó sem lehet ilyesmiről. Csak a nagyon szűk baráti körömnek van tudomása erről.

– Mi alapján válogatod meg a klienseidet?

– A baráti társaságomon keresztül, kizárólag ajánlással lehet bekerülni. Aki ajánl valakit, annak vállalnia kell a beajánlott személyért a felelősséget.

– Milyen körökben mozogsz?

– Nagyon heterogén társaságokban. Átlagos emberek mellett ismert zenészek, művészek, színészek, politikusok háttéremberei között. Az ügyfeleimet is ezeken a személyes csatornákon keresztül szerzem.

– És ha már beajánlott valakit egy barátod, akkor mi alapján szűröd meg?

– Nincs biztos képlet arra, hogyan tudsz valakit lecsekkolni. Ez személyes benyomás alapján dől el. Ahhoz, hogy ezt biztonságosan tudd csinálni, jó emberismerőnek kell lenned. Amikor elkezdesz valakivel beszélgetni, már két mondat alapján tudnod kell, hogy oké-e az illető. Például ha nagyon hantás, valószínűleg veszélyes. Ha szótlan, az is intő jel, mert lehet, hogy nem az, akinek mondja magát.

– Van „felvételi eljárás"?

– Van.

– Komolyan?

– Persze.

– Hogyan zajlik egy ilyen felvételi?

– Találkozom vele, beülünk egy kávézóba. Az első kérdésem hozzá, hogy mivel foglalkozik. Látni akarom az életét. Szeretném tudni, ha fölkel reggel, mit csinál utána.

– Kíváncsi vagy arra is, hol lakik?

– Nem. Ilyen szinten nem érdekel. Az életformája a fontos. Nekem azt kell tudnom, mi a napi tevékenysége.

– Miért fontos az, hogy mivel foglalkozik?

– Szeretem, ha az ügyfelemnek van állandó, hétköznapi munkája, vagyis szalonfogyasztó.

– Az mit jelent?

– Néha bulizik, jól érzi magát, aztán kialussza az egészet, és megy dolgozni. Én ezeket a klienseket keresem, nem azokat, akik szét vannak csúszva. Teljesen konszolidált ügyfélkört látok el. Vannak ugyanis szabályok, amelyeket be kell tartani, ha tőlem akar valaki vásárolni. Ezeket már az első beszélgetésen elmondom az illetőnek, és megkérdezem, képes-e arra, hogy alkalmazkodjon ezekhez. Mert csak akkor lehet az ügyfelem.

– Miféle szabályok ezek?

– Szórakozóhelyen nem szívhat. Csak otthon, zárt ajtók mögött, szűk társaságban, csöndben. Ha tudja vállalni, oké. És nyilván én már figyelem, hogy rögtön rávágja-e a kérdésre: persze, persze, persze – az rossz válasz. De mivel barátok ajánlásán keresztül kapom ezeket a klienseket, nem nagyon futok velük lyukra. Eleve bizalmi viszony alapján kerül képbe. Nagyon nagy hülyeséget kell csinálnia a beszélgetés alatt, hogy én azt mondjam, hagyjuk, neked nem adok. Kis ügyfélkörrel dolgozom, ez is fontos része a biztonságnak.

– Mi számít kicsinek?

– Nagyjából harminc ember.

– Harminc emberrel biztonságosan lehet üzletelni?

– Ez attól függ, mekkora a fluktuáció. Ha van harminc embered, aki tíz éven keresztül rendszeresen, hetente, kéthetente, havonta egyszer-kétszer megkeres, és vásárolja ugyanazt a mennyiséget, az egy tök jó dolog. De ez a legritkábban van így. Az a jellemző, hogy jön egy ügyfél, fél évig nyomja, aztán kiesik a rendszerből, mert elköltözik, szerelmes lesz, tönkremegy anyagilag vagy egyszerűen csak leszokik.

Robi sem tudja megmondani, hány hozzá hasonló végponti elosztó dolgozhat Budapesten. Azt viszont tudja, hogy azok a „kollégák", akiknek az ügyfelei között ismert, híres emberek is előfordulnak, mind a biztonságra törekszenek. Az ilyen elosztókhoz az ügyfeleknek sem könnyű eljutniuk, különösen nem egyszerű az ügyfélköréhez tartozni.

– A kicsit is életrevaló végponti elosztókat nem lehet csak úgy megkeresni – magyarázza, amikor arról kérdezem, hogyan válhat valaki a vásárlójává. – Kell egy ajánlás. Személye válogatja. Van olyan elosztó, akinek kisebb, van, akinek nagyobb a tűréshatára. Akinek van elég sok barátja, az nem feltétlenül akarja növelni a kliensei körét, mert az kockázatos. Viszont ha valakinek gyorsan változó vevőköre van, akkor a kifutó embereket folyamatosan pótolnia kell. Ez nyilván azzal jár, hogy olyan embereket is be kell engednie a rendszerbe a fenntarthatóság miatt, akik esetleg rizikósabbak.

– Végponti elosztóként te kitől szerzed az árut?

– Van három emberem. Azért vannak ennyien, hogy egyikőjüknek se legyek kiszolgáltatva. Ha az egyik emberem forrása eltűnik, mondjuk, két hónapra, akkor ne malmozzak, legyen mindig kóla. Vagy ha az egyikük szart ad, akkor tudom „büntetni", mert van két másik.

– Hogyan találtad meg a forrásaidat?

– Ennek nincs bejáratott útja. Személyes ismeretségeken keresztül. Nincs rálátásom arra, hogy ők honnan szerzik. Ha valaki viszonteladó akar lenni, akkor találnia kell egy embert, akitől nagyobb mennyiségben átvesz. De az én embereim nem szaladgálnak öt–tíz grammal, ennél nagyobb tételben kell tőlük venni. Legalább ötven–száz grammot.

– Hogyan kommunikálsz az eladóval?

– Titkosított applikáción, virágnyelven. „Jössz kutyát sétáltatni? Kettőre megyek." Nyilván ha egy ilyen üzenet a rendőrség kezére jutna, egy okos zsaru levágná, miről van szó. De a bíróságon nehezen tudná bizonyítékként használni, ez alapján legalábbis csak gyanús lehet. A kommunikációt mindenesetre nagyon megkönnyítette az elmúlt években, hogy megérkeztek a titkosított programok és azok az alkalmazások is, amelyeken már úgy tudsz kommunikálni a másikkal, hogy nem kötöd hozzá az alkalmazást a SIM-kártyádhoz. De ha rendes telefonon kell intéznem valamit, például a rejtekhelyem bérlésével kapcsolatban, akkor azt olyan telefonról teszem, ami egy hajléktalan nevén van.

– A nagykereskedői körről nincsenek információd? Arról, hogy azok, akiktől te veszed, honnan szerzik?

– Nincs. De én kis hal vagyok. Annyit hallottam csak, hogy a nagykereskedői kör Budapesten az albán maffiához köthető. Neveket nem tudok mondani. A nagykereskedők között amúgy több szint is lehet. Esetenként a végpont fölött lévő szint is lehet egy végpont, aki amúgy ugyanúgy szórja a fogyasztóknak, csak ő egy másik végpontnak a felső pontja. Lehet valaki egyszerre végpont és csomópont is.

– Mennyire gyakran változik a kokain ára Magyarországon?

– Nekem körülbelül hat éve kellett egyszer grammonként tizennyolcezerről húszezerre felhúzni az árát. Meg most a koronavírus miatt kétezerrel. Az én terjesztőim is mondták, hogy drágábban kapják. Volt olyan forrásom, aki visszaállította az árat a járvány első hulláma után, de olyan is, aki nem. Marketingszabály: ha már keresztülvertem az árat, nem fogom visszavágni.

– A járvány idején nehezebb is volt találkoznod az eladókkal?

– Nem találkozni volt nehezebb, hanem például a kamion, amivel a cuccot hozták, állt a vámon a határzár miatt, legalábbis nekem ezt mondták. Két útvonal van: Afrika, onnan Olaszország, majd Szerbia, ahonnan kamionokon hozzák. A másik útvonal Dél-Amerika vagy a Karib-térség, onnan Hollandia, oda pedig kocsival érte mennek, vagy kamionnal idehozzák. És vannak az öszvérek, vagyis a futárok, akik lenyelik a drogot, és úgy hozzák be repülőn.

– Te már kaptál öszvéres kólát?

– Igen. Hoztak már nekem olyan cuccot, hogy kis kúpokban volt, persze le lett tisztítva, fertőtlenítve.

– Nagyobb tételben is adsz el a klienseidnek?

– Viszonteladóknak nem árulok kokaint. De ha valaki az ügyfeleim közül például kér tíz grammot, mert, mondjuk, elmennek vidékre, a Bükkbe, akkor annak adok. Persze mondom nekik, hogy vigyázzatok, mert a vidék más. Budapesten el lehet rejtőzni lakásokban. Vidéken szemet szúr, ha valaki dajdajozik. Minél nagyobb egy város, annál biztonságosabb.

– Vannak problémás ügyfelek?

– Vannak mániákus emberek. Föl kell tudnod ismerni, hogy ha valaki nagyon barátságos, az valószínűleg egy szétesésre hajlamosabb ember. Volt már olyan, hogy elküldtem

valakit a francba, mert megtalálta a lakásom, hajnali négykor odajött betépve, és nyomta a csengőt, mint egy őrült. Mondtam neki: ha még egyszer idejössz, eltöretem a lábad. Másnap egy regényt írt sms-ben, mennyire sajnálja. Késő bánat...

– És tényleg el tudnád töretni a lábát?

– Ha akarnám, akkor igen. De ez persze csak fenyegetés. A tartozásokat is be tudnám hajtatni ilyen módon, de ilyenkor mindig észnél kell lenni. Ha erőszakhoz folyamodnék, azzal rizikót vállalnék, az problémához, lebukáshoz vezethetne. Józanul kell gondolkodni.

– Vannak kintlévőségeid?

– Vannak. Másfél-kétmillió forint. Akadnak kliensek, akik nem egyből fizetnek. Például kihívnak egy buliba, és éppen nincs náluk annyi. Később megadják. Ez nem könnyű része ennek a munkának. Nevelni kell őket, hogy fizessenek. Ha valaki nagyobb ügyfélkörnek, például száz embernek terít, akkor már megkövetelheti, hogy mindenki akkor fizessen, amikor átveszi az árut.

– De ha jól értem, akkor te is bármikor bővíthetnéd az ügyfélkörödet, ha szeretnéd.

– Igen, bővíthetném. Felülről persze néha nekem is dobálnom kell bele embereket, azok helyére, akik alul kiesnek. De nagyon szűröm, hogy kit engedek be. Pont ez a célja a felvételi beszélgetésnek, hogy lássam a jellemgyengeséget. Persze ezt nem lehet egy beszélgetésből leszűrni, de folyamatosan figyelni kell az embert. Ha van százötven ügyfeled, akkor ezt már nem tudod megcsinálni, ezért is van limitált kliensköröm. A kokain egy olyan kurva, ami szipkázza az ember erőforrásait. Nem csak az anyagiakat. Az energiát, a motivációt. Hosszú távon ez befordítja az embert. Sok olyan kliensem van, aki havi egyszer vesz, mert

szeretne magának egy estét, amikor egy üveg bor mellett este felszív egy kis csíkot. Ez a legjobb ügyfél.

– És ha befordítja a kliensed, és azt látod rajta, hogy erősen függő lett, az nem jelent biztonsági kockázatot?

– Dehogynem.

– Olyankor mit teszel?

– Akkor azonnal meg kell szakítanom vele a kapcsolatot. Mert akkor láthatóvá válik az illető, ezáltal pedig támadhatóvá. És akkor én is támadhatóvá válok. Ha valakivel kezd elszaladni a ló, akkor szólok neki, hogy most akkor ne jöjjön két vagy három hónapig. Amúgy ezt megértik. Nemcsak az illető egészsége érdekel, hanem a saját biztonságom is. Próbálok láthatatlan maradni.

– Milyen óvintézkedéseket teszel még azon kívül, hogy limitált a klienskörөd?

– Nem tartok záródó zacskót, készpénzt, mérleget a lakásomban.

– Mennyit költ el kokainra egy olyan fogyasztó havonta, aki naponta használja?

– Alsó hangon háromszázezer forintot. De ez attól függ, milyen kólát szív, mert tudok negyvenezerért is hozni. De én olyan emberektől veszek, ahol nincs opció. Az van, ami van. Én a kereskedői középszintig nem jutottam el, nem is akarok.

– Azt mondtad, hogy a lakásodon nem tartasz se drogot, se készpénzt, se mérleget, se zacskót. Hol tartod ezeket?

– Van egy rejtekhelyem. A rejtekhelyem kulcsának is van egy rejtekhelye.

– Titokban mész a rejtekhelyedre is?

– Hogyne!

– Hogyan kell ezt elképzelni?

– Például van egy helyed, amit valahol bérelsz, és amihez kulcsod van. Az a lényeg, hogy a kulcsról ne csak azt ne tudják megállapítani, hogy mit nyit, de még a kulcsot se találják meg. Mert feltételezem, hogy a rendőrségen a technikusok egy kulcsról meg tudják állapítani, milyen zárba illik. Tehát a kulcsot is el kell rejteni egy másik helyre. Alaktalanra kell lereszelni, a lényeg, hogy a töve csak egy vasdarab legyen.

– De hiába konspirálsz, ha egy ügyfeled rád vall.

– Ha terhelő vallomást tenne rám, akkor a rendőrök abban a pillanatban kiszállnának a lakásomra. És ilyenkor kap értelmet a konspiráció: nem találnának semmit. „Én? Dehogy kereskedem droggal! Ő csak egy haragosom, aki rám vallott!" – ezt mondanám nekik, és a rendőrök nem tudnának erre mit lépni. Ha viszont találnának valamit a lakásomon, onnantól bajban lennék. Ez a választóvonal. Ha kijönnek, nem találnak semmit, elnézést kell kérniük.

– Az ügyfeleiddel is ilyen konspiráltan találkozol?

– Igen. Mindig máshol, általában csúcsforgalomban és tömegközlekedve. Nem megyünk motorral vagy biciklivel, nehogy elüssenek, mert abból baleseti helyszínelés lehet. Nem megyünk autóval sem, nehogy kövessenek. Ilyeneken múlik.

– Hozzád sosem jönnek?

– Sosem. Mindig a terjesztő megy az ügyfélhez. Háznál nem fogadunk senkit. Az persze oké, hogy feljön egy haverom egy héten egyszer.

– Arra figyelsz, hogy milyen mennyiség legyen egyszerre nálad?

– Öt-hat grammal szoktam mászkálni. De engem még egyszer sem igazoltatott rendőr. Normálisan öltözködöm, normálisan kommunikálok. Persze az évek alatt kialakul-

nak reflexek. Ha például elindulsz sétálni, és pár méterre mögötted beindítanak egy autót, akkor rögtön átmész a másik oldalra, és figyelni kezdesz, nézed, nem két férfi ül-e elöl az autóban, ilyenek.

– Mennyit keres egy díler? Milyen haszonkulccsal dolgozik?

– Egy grammon van három-négyezer forint haszon, néha több. Ha van egy harminc-negyven fős aktív ügyfélköröd, akkor havonta kétmillió forintod van az üzletből.

– A zenészek jó ügyfelek?

– Jó zenészügyfelet nem ismerek. Részben azért, mert a bulikban általában ingyen hozzáférnek a „szociális kólához", amit valaki más hoz a partira. Nekik nincs pénzük rá. Mostanában pedig, hogy a koronavírus miatt leállt a zeneipar, különösen nincsen rá pénzük. Néhanapján fehér hollóként vesznek egyet.

– A szociális fogyasztás belefér neked? Kínálgatod zenészeknek „jófejségből"?

– Igen. Erre van egy elkülönített „keret", a kínálgatós kokó. Mindig beteszek valamennyit a belső zsebembe, ami a kínálgatós.

A beszélgetésnek ennél a pontjánál kerül szóba az éjszakai klubokban egykor rendszeresen elhangzó kérdés: „Ki eteti a DJ-t?" Annak idején megjelent egy figura a bejáratnál, és azt mondta a biztonsági személyzetnek, ő eteti a DJ-t, akkor mindenki tudta, mi a dolga. Az „etetőember" előtt kinyílt a biztonságiak sorfala, ő pedig a backstage-be vonult, és ellátta droggal a fellépő DJ-t, sokszor a személyzetét és haverjait is, akik ezért egy fillért nem fizettek. A kétezres években még a diszkrécióra sem ügyeltek annyira, mint manapság, hiszen akkor még nem voltak elterjedve a kamerás telefonok, nem volt wifi. A klubok ráadásul jóval nagyobb

tömegeket fogadtak be, mint manapság. 2011. január 15-én, szombaton este azonban minden megváltozott. A budapesti Nyugati téren működő West-Balkán szórakozóhelyen, az egykori Skála Metró épületében tömegpánik tört ki a diszkóban, ahová közel háromezer embert engedtek be. Két lány és egy fiatal nő meghalt a tolongásban, tizennégyen megsérültek. A West-Balkán-tragédia után a hatóságok szigorítottak a szabályokon, és erősen korlátozták a klubokba beengedhető közönség létszámát. Amíg a szórakozóhelyeken nagyobb tömeg gyűlt össze, maguk a DJ-k is kevésbé féltek attól, hogy valakinek gyanússá válik, ha pár pillanatig eltűnnek a keverő alatt. Ilyenkor többnyire nem lemezeket válogattak, hanem magukhoz vettek valamit, ami energiát ad. A kokó csak a kétezres évekre érte el a hétköznapibb felhasználókat Magyarországon, sokáig a speedezés volt a jellemző, mert olcsón (grammonként két-háromezer forintért) lehetett hozzáférni, ráadásul minden klubban árulta valaki. A speedtől nem érezte magát ugyan akkora királynak a fogyasztó, mint a koksztól, de órákon át tudott pörögni.

Ez a helyzet jelentősen megváltozott a 2010-es évekre. A speed háttérbe szorult, mert rövid időre megjelent a mefedron, illetve jobb minőségű és könnyebben hozzáférhető lett az ecstasy. A kokain mellett terjedni kezdett a kristályos MDMA és a ketamin, vagyis immár a nyugati nagyvárosokéhoz hasonló választék alakult ki Budapesten is. A kokain kultúrája addigra lecsordogált a felső tízezertől és a szervezett bűnözéstől a pesti éjszakába, és ugyanúgy kedvelt drogja lett fiatal üzletvezetőknek, klubtulajdonosoknak, vendéglátósoknak és zenei menedzsereknek, mint a top gengsztereknek és milliomoscsemetéknek.

A West-Balkán-tragédia után a kábítószer-fogyasztási szokások is átalakultak. A többezres klubok egész egyszerűen nem voltak elég biztonságosak ahhoz, hogy egy mezei szórakozni vágyó csíkokat húzzon ki a telefonjára. Amíg a backstage-be csak pár ember juthatott be, hogy biztonságosan drogozzon, addig a nézőtéren ugyanezt igen nehezen lehetett megoldani. Így terjedt el például, hogy asztal, telefon vagy kézitükör híján az átlagos kokainista slussz- vagy lakáskulccsal kanalazott bele műanyag dobozkájába, hogy így szippantson egy aprócskát.

A West-Balkán-eset és a Hajógyári-sziget szórakozóhelyeit üzemeltető V. László letartóztatása után a fővárosban megszűnt szinte az összes olyan éjszakai klub, amely több ezer ember befogadására volt alkalmas. A külvárosi szórakozóhelyek kihaltak, az underground zenei szubkultúra még inkább a föld alá vonult, és a turistákkal együtt a budapestiek is kezdtek átszokni a belváros egy viszonylag jól körülhatárolt területére. Az újabb mérföldkő 2013 volt, amikor Erzsébetváros akkor még fideszes vezetése arról döntött, hogy a kerület belső részén működő szórakozóhelyekre onnantól speciális szabályok vonatkoznak. Ezzel lényegében zöld jelzést adtak a bulinegyednek. És akaratlanul annak is, hogy a drogozás a nagyméretű partikról átszivárgott a kisebb, akár csak ötven–száz fős belvárosi kocsmabulikba.

A középosztály tehetősebb, kezdő vállalkozói is jól jártak a bulinegyeddel. Számos, ma már sikeresnek mondható vendéglátós és klubtulajdonos csinált óriási üzletet abból, hogy a fiatalok átszoktak a kisebb, de bensőségesebb eseményekre. A Madách tér, a Wesselényi utca, a Kazinczy utca és a Király utca félig kocsmái, félig szórakozóhelyei az évek folyamán annyira átvették a klubok szerepét, hogy

a 2010-es évek második felére egyáltalán nem volt szokatlan látvány, ha valakik egy romkocsma felső szintjén telefonról szippantgatnak kokaint, vagy hosszú percekre bezárkóznak a vécébe, esetleg a kulcsra zárható raktárba, személyzeti helyekre bújnak be egy kicsit kólázni. Mivel a kisebb helyek koncentráltabb közönséget és törzsvendégeket kezdtek el vonzani, a kokainfogyasztással kapcsolatos tabu érzése szép lassan eltűnt. Mintha visszatértek volna Pest utcáira a húszas–harmincas évek, amikor a kávéházakban és bohém negyedekben úgy hullott a fehér por, mint télen a hó. A népszerű drog ismét elindult hódító útjára: az addig a felső tízezer úri hobbijából a bohém középosztály és művészvilág kötelező kelléke lett. A főváros belső kerületeiben az elmúlt tíz évben megnyílt szórakozóhelyek, kocsmák, klubok többségét már eleve úgy alakították ki, hogy ahhoz ne csak szimpla backstage járjon a fellépőknek, hanem valamilyen szeparé vagy VIP-terem. Ezzel kimondatlanul is a drogfogyasztáshoz igyekeznek minél diszkrétebb környezetet teremteni. A bulinegyed csúcsidőszakában annyira eldurvult a helyzet, hogy nem ritkán két-három fős társaságokat lehetett látni az utcán, amint jókedvűen szippantgatnak.

– A budapesti klubokban van bejáratott rendszer arra, hogyan lássák el a sztárfellépőket? – kérdezem Robit a színfalak mögött zajló életről.

– Ez a rendszer még csak kialakulóban van. Vannak olyan ismert budapesti szórakozóhelyek, ahol rendszeresen fellépnek külföldi zenekarok. Minden alkalommal megesik, amikor még a zenekar csak úton van, hogy hívják a koncertszervezőt: ha megérkezünk, lehetne-e... Az igény hozza magával a szolgáltatást. Egy szórakozóhely általában saját emberrel dolgozik. Ismeri őt a klub tulajdonosa vagy a hely koncertszervezője. Ha a külföldi zenekar kéri a kólát,

akkor ezt az embert hívják, aki a megállapodás szerint ekkor és ekkor rendelkezésre áll. Pár órával előtte illik szólni neki, és akkor az elosztó az adott időpontban megérkezik. Van olyan hely, ahol én vagyok ez az ember.

– Ez más európai városokban is így működik?

– Hollandiában ennek már kialakult infrastruktúrája van. Amszterdamban és más európai nagyvárosokban működnek olyan szolgáltatások, amelyeken keresztül kokaint vagy bármilyen más kábítószert tudsz rendelni. Házhoz szállítást is kérhetsz. Kapsz egy telefonszámot, amire ráírsz titkosított programon, és már jön is az automatikus üzenet a komplett árlistával, termékekkel. Le van írva, milyen formátumban kell a rendelést leadni, hova mennek, hova nem, minden instrukciót közölnek az üzenetben. Ez egy kiépült rendszer odakint már évek óta.

– És mindez a rendőrök orra előtt zajlik?

– A rendőrök Hollandiában ezzel nem foglalkoznak. Ott nincs az, mint Budapesten, hogy fokozott készenlétben van a rendőrség, és bárkit kipakoltathat az utcán. Ott a rendőröknek sokkal korlátozottabbak a lehetőségeik. A Benelux államokban a rendőrség triázsol, és egy bizonyos mennyiség alatt a zsaruk nem törődnek a kábítószer-kereskedelemmel.

Kokainban kétségtelenül London a listavezető Európában. A brit fővárosban a King's College Egyetem kutatóinak becslése szerint napi huszonhárom kiló kokót szívnak fel a helyiek, ami több mint ötszázhatvanhétezer adagot jelent. A kokain ott annyira elterjedt, hogy már a Temzéből is ki tudják mutatni a nyomait. De legalább ennyire keresett cikk a hó Amszterdamban is, ahol napi négy és fél kiló fogy, a technozene fővárosának számító Berlinben az amszterdaminak megfelelő mennyiséget fogyasztanak el naponta,

a bohém Barcelona pedig London után a második legerősebb a szívásban: napi 12,7 kiló a fogyasztásuk. A spanyol nagyvárosban annyira elterjedt ez a drog, hogy a tudósok a levegőben is kimutatták a jelenlétét.

Londonban azért kiugró a napi fogyasztás, mert a többi európai nagyvárossal ellentétben a kokaint ott a fogyasztók többsége nem hétvégi drogként használja, hanem napi rendszerességgel. Árulkodó az is, hogy a nagyobb európai városok mellett több svájci város (Zürich, Sankt Gallen, Genf, Bázel, Bern) is előkelő helyen áll a kokainfogyasztás toplistáján. Svájcban nagyobb a fizetőképes kereslet a drága szerre, így nem csoda, ha az alpesi országban évente öt tonna kokaint szívnak el. Londonban egyébként 2015-ben tetőzött a fogyasztás, azóta a dílerek igyekeznek kiterjeszteni a tevékenységüket a többi angliai városra, ezek között élen jár Bristol, ahol a lakosságszámhoz viszonyítva már több kokainfogyasztó él, mint Amszterdamban. Ez persze csak úgy történhet, ha az alsó középosztály is rendszeres használóvá válik. Bristolban pincérek, tanárok, egészségügyi alkalmazottak és diákok is rendszeres fogyasztóként jelentek meg a piacon. Mindebben szerepet játszik az is, hogy a kokain ára csökkent vagy stabilizálódott, mert egyre több bűnszervezet kereskedik vele Angliában, a köztük lévő verseny pedig árcsökkentő hatással jár. Bár az angliai piacon kapható kokain tisztább, mint tíz évvel ezelőtt, de még így is csak harminc-negyven százalékos tisztaságú.

A legtöbb európai nagyvárosban már jól kifejlett hálózat működik a kis mennyiségű kokainkereskedésre. Londonban névjegykártyájuk van a dílereknek, gyakran smsben írnak arról, hogy épp milyen akció van náluk, és hamarabb kihozzák robogóval házhoz a cuccot, mint a pizzát. A titkosított chatapplikációk végtelenül megkönnyítették

a drogdílerek munkáját, és olyan piacokon is biztonságosabban tudnak már működni, mint például Moszkva, ahol Revoluton kell fizetni a dílernek. Ő ezért cserébe küld egy geolokációt tartalmazó instrukciót arról, hogy a pénzért cserébe pontosan hol találja meg a vevő a megvásárolt kábítószert. Vagyis már arra sincs szükség, hogy a díler és a vevő találkozzon. Az egyik elutalja a pénzt, a másik pedig elárulja, hova rejtette az utcán a csomagot. Ilyen egyszerű az egész.

Robinak naprakész tapasztalatai vannak arról, nálunk hogyan alakult mindez.

– A Budapesten kialakult bulinegyed mennyiben változtatott a hazai kokainpiacon?

– A bulituristáknak a gagyi dílerek jutottak, akik állnak a belvárosban a járdán, és leszólítgatják a kamudroggal a külföldieket. Az a díler, aki ebbe belefolyik, szerintem hülye. Ha nem kamudrogot ad el, hanem valódi kólát, akkor is legfeljebb csak néhány hónapig működhet, mert lekapcsolják a zsaruk. Tudod, ezek azok a csávók, akikről aztán a rendőrségi hírekben olvashatunk.

– A szofisztikáltabb elosztók tevékenységébe be vannak avatva a szórakozóhelyek biztonsági emberei?

– Ha olyan helyre megyek, ahol tudják, mi a szerepem, akkor ott a biztonsági őrök már nyitják az ajtót. Tudja a személyzet is, miért vagyok itt. Például ha csak magunkat akarjuk megkínálni, akkor intünk a személyzet egy tagjának, és már nyitja is kulccsal a VIP-szoba vagy a szeparés hely ajtaját. Tudják, ha valaki belső ember. Nincs ebből probléma, akadékoskodás, nem rendőrködnek. Pontosabban rendőrködnek, de csak az utcafronton. A vendégeket figyelik. Ha például látják, hogy a vendégek közül valaki elkezdi kihuzigálni a csíkot, akkor rászólnak.

Miközben a kokainfogyasztást leginkább a zenei közeggel kötik össze, Magyarországon ez kicsit másként alakult, mint a nagyvilágban. A zenészeknek csak igen szűk rétege engedheti meg magának, hogy húszezer forintot fizessen egy kábítószer grammjáért, ráadásul – ahogy Robi is utalt rá – hozzá vannak szokva, hogy előbb-utóbb úgyis kapnak „szociális kólát". A művészeti ágak közül az elmúlt években leginkább a magyar filmipar csúszott rá a kokainra, nem véletlenül. Amióta Magyarország az európai filmgyártás egyik fontos központja lett, és megjelentek nálunk a legnagyobb hollywoodi produkciók is, sokkal több munkájuk és pénzük lett a filmes háttérembereknek. Amíg közepesen ismert zenésznek egy gramm kóla kiteszi az aznapi gázsija jelentős százalékát, addig egy filmes négy-öt gramm kokaint is tud vásárolni a napidíjából.

– A filmeseknek van pénzük drogra – magyarázza Robi. – Ha filmes vagy, másfél hónapig dolgozol, sokszor naponta tizenkét órákat. Ilyenkor hét nap meló, a nyolcadik nap elmennek bulizni, és baromi sok pénzük van. Az operatőr, a világosító, a kábeles mind gazdag a zenészhez képest. Simán vesznek egy csomó kólát.

– A Magyarországon forgató külföldi filmesekre gondolsz?

– Azokra is, és a magyarokra is. Amikor itt forgott az egyik amerikai produkció, a vezető operatőr egyik helyettesének árultam.

– Hogyan talált meg?

– Amszterdammal ellentétben Budapesten nincs kiépült infrastruktúrája a kokainkereskedelemnek. Itt az kell, hogy legyen körülötted valaki, aki ismer valakit. De hát mindig találni egy ilyen embert. A stáb ennél az embernél próbál-

kozik, és így jutnak el hozzám. Mentem már ki jó pár forgatásra.

– A külföldiek megbízhatóbb ügyfelek, mint a magyarok?

– Határozottan. Ők vendégek. Egy külföldi azonnal fizet, többet fizet, ötven eurót simán rádob az árra pluszban. Örül, hogy ő ezt ki tudta járni, és a tranzakció díján felül a bizalmi költséget is kifizeti. És vele üzletelni kisebb rizikó. Egy amerikai, aki élete nyolcvan százalékát a stábbal tölti, legfeljebb néha jön be a városba. Ha véletlenül egy bárban kiszúrja egy nyomozó, és látja, hogy angolul beszél, hagyja a francba. És azért ezek a filmesek felelősségteljes emberek, nem hülyék. Ezeket keressük. Legyen pénze, és ne legyen hülye!

– Egy amerikai, aki valószínűleg tisztább kokainhoz szokott hozzá, nem panaszkodik a magyar kólára?

– Nekem nem panaszkodott még senki, de ez nem jelenti azt, hogy mindenki elégedett. Nem mindig jön visszajelzés. Nyilván a filmes csávó is örül, hogy valaki itt szóba áll vele, mivel idegenben nincs kapcsolatrendszere. Ha szar a kokain, akkor sem kezd reklamálni. Meg hát a szar is jobb, mint a semmi. Azért azt ők is tudják, hogy Dél-Amerika innen nem a szomszédban van. Amúgy meg nem feltétlenül az számít, mennyire tiszta a kóla. A kokainozás alapvetően társas tevékenység. Az emberek általában azért szívnak, hogy jól érezzék magukat együtt. Sem a fogyasztónak, sem a kereskedőnek nem érdeke, hogy felszívjanak két utcát, és pucéran beleugorjanak a Dunába. Ahhoz, hogy elkezdjük este kilenckor és reggel ötig szívjunk fejenként tíz-tizenkét csíkot, egy bizonyos felütöttségi szintet el kell érnie az anyagnak.

– Te is ütöd a kokaint, mielőtt eladod?

– Nem. Inkább adok kisebb adagot ugyanannyi pénzért, de nem ütöm fel.

– A politikusok milyen fogyasztók?

– Van köztük nagyobb, van alkalmi.

– Parlamenti politikusokról beszélünk?

– Nem. Az én klienseim a tanácsadói körből kerülnek ki. Az, aki kint van a kirakatban, nagyon óvatosan csinálja, ha csinálja. Mert ha ő lebukik, akkor a pártját is magával ránthatja.

– A politikai tanácsadói rétegben ez mennyire általános?

– Meglehetősen. Ott azért forog a szívószál. De például egy olyan tanácsadó, akire nagy figyelem vetül, és már szárnyra keltek róla pletykák, az erősen odafigyel arra, mit csinál.

– Egy olyan tapasztalt elosztó, mint te, felismered egy tévében szereplő közéleti emberről, ha szívott?

– Nem. Beszíva amúgy sem nyilatkoznak.

– Jelent-e bármilyen védelmet egy elosztónak, ha politikusok vannak az ügyfélkörében?

– Nem. Ez inkább óriási rizikó. Különösen, ha ellenzéki politikusról van szó. Ez óriási támadási felület lehet. Egyébként, ami a fogyasztást illeti, összecsúszik ellenzék és kormánypárt. Megesett, hogy együtt fogyasztott egy házibuliban ellenzéki és kormánypárti, igaz, ők mindketten a pártok háttéremberei, nem a frontvonalban vannak.

– Egy kifejezetten kokainos buliban?

– Ezek nem kokainorgiák. Inkább bulik, lakásokban. Most épp úgy nevezzük ezeket a bulikat, hogy „teraszavatók".

– Előfordul olyan bizonyos partikon, mint a filmekben, hogy tálcára van kikészítve a kóla?

– Vannak ilyen bulik, de ezek nagyon zártak. Ilyenkor kitesznek egy fekete porcelántányért.

– Miért feketét?

– Mert azon jobban látszik a kóla, így még véletlenül se mossa el senki. Ki van téve rá, mondjuk, öt gramm, egy kis piramisban, és rájárnak a résztvevők, mint virágra a méhek. De ezeket a bulikat is nagyon meg kell tervezni. Behúzott függönynél, ne jöjjön át a szomszéd, nagyon meg kell szabni a kereteket.

– A kurvák körében mennyire elterjedt a kokain?

– A prostitúciónak a kokainfogyasztás abszolút szerves része. Vagy azért, mert csak ezzel lehet elviselni, vagy azért, mert a szolgáltatáshoz tartozik. Van, amikor a lány adja a kólát. Ő kínál meg szex előtt vagy után. De ez nem olyan, hogy felmehetsz a lányhoz csak kóláért. Ezt csomagban kapod. Vannak listák a prostituáltak neveivel, ezek a listák zárt körökben forognak. Ha szex előtt adnak kólát, akkor figyelnek arra, hogy csak keveset, nehogy utána túl sokáig bírja a kliens.

– A politikai-gazdasági elit holdudvarában is vannak klienseid?

– Nekik saját ellátórendszerük van. Nekem csak egyszer volt ilyen ügyfelem. Volt egy rendezvény, ahol sürgősen kellett a cucc, és valószínűleg éppen akkor az ő emberük nem tudta biztosítani valamiért. Egy barátnőmön keresztül ment az üzlet, tehát nem vadidegenként kerestek meg. De csak utólag tudtam meg azt is, hogy ebben a felső szférában kellett a kóla, egy miniszter akkori párjának. Nagyon nehéz abba a körbe bejutni, ami nekik szór. Azok az elosztók, akik nekik szállítanak, személyesen sosem találkoznak az igazán szenzitív személyekkel. Csak a nekik dolgozó biztonsági személyzettel. Erre ők ügyelnek, nem mi. A másik szerepük

ezeknek a – főleg volt rendőrökből álló – biztonsági csapatoknak, hogy információt gyűjtsenek az elosztókról, környezettanulmányt készítsenek róluk, mielőtt bekerülhetnek ebbe a körbe. De ez már egy teljesen más dimenzió. Olyan, mint a VIP VIP-je a Szigeten. Több kapun kell átmenni. Én csak a külső és a középső körbe léphettem be egy rövid pillanatra, amit éppen akkor a véletlen szerencse úgy hozott. Külső ember csak a legvégső esetben kerülhet be egy ilyen körbe.

– Nőtt a kokainfogyasztás Európában, Magyarországon is. Te mit tapasztalsz?

– Azt, hogy megtörtént a rendszerváltás a kokainkereskedelemben. A kétezres évek közepén ez még prémiumkategóriás szórakozásnak számított. Valami olyasminek, amit csak a felső osztály engedhet meg magának, az alsóbb nem. Vagy a bűnözők, akik a kereskedést irányították. Ma már átalakulóban van a piac. Hétköznapi, civil életet élő emberek kezdik el működtetni a rendszert, nem hivatásos bűnözők. Ez van Londonban is és lassan Budapesten is. Egyszerű, adófizető emberek kokainoznak. Olyanok, akikre ránézel, és nem az atlétás, merdzsós gengsztert látod bennük. Ez nehezíti is a rendőrségi felderítéseket, a piac méreténél fogva is. Már nem csak a felső tízezer fogyasztja ezt a szert. A kokain leszivárog a szélesebb rétegekhez.

KÓLAPOLITIKA

VANNAK OLYAN POLITIKUSOK, AKIK KOKAINOZNAK? Természetesen vannak, ugyanúgy, ahogy vállalkozók, ügyvédek, orvosok, vendéglátósok, médiasztárok, előadóművészek. Persze lehetetlen megmondani, hogy a közéleti szereplők közül ki él rendszeresen kokainnal. Aki azt állítja, tudja rá a választ, általában pletykákra, városi legendákra hivatkozik, esetleg egy ismerős ismerősére. A tízmillió toxikológus országában akár egy meg-megrángó szem, egy szipogó orr vagy egy izzadt homlok is elég ahhoz, hogy egy politikust megbélyegezzenek, drogosnak kiáltsanak ki – leginkább azok, akik amúgy politikailag nem szimpatizálnak vele. Azt, hogy a politikusok nem buknak le, nem a rangjuknak, sokkal inkább a szociális közegüknek köszönhetik. Ahogy egy jól szituált üzletember, úgy egy közismert politikus sem olyan körökben mozog, és olyan helyekre jár szórakozni, ahol bármiféle rendőri razziától kellene tartania. Luxushotelok lakosztályaiban, zárt és éppen ezért védett, diszkrét klubokban, balatoni vagy adriai jachtokon biztonságban hódolhatnak titkos szenvedélyeiknek, legyen az a drog, a szerencsejáték vagy éppen a nők. Az egyetlen veszély, ami egy kokainfogyasztó politikusra leselkedik, ha a közvetlen környezete elárulja őt. De ha előkerül is egy-egy ilyen felvétel, az még nem feltétlenül bizonyítja a drogozás tényét. Ilyenkor legfeljebb azt lehet kijelenteni, hogy a politikus úgy csinált, ahogyan kokainfogyasztók szoktak: valamit felszívott az orrába. Ennyi. Nincs itt semmi látnivaló. És önmagában nem is a szerhasználat, ami közfelháborodásra adhat okot, hanem az a tény,

hogy a köz szolgálója, aki a vagyonnyilatkozata alapján messze nem keres annyit, mint egy topmenedzser, megengedheti magának a luxust, hogy rendszeres kokainfogyasztó legyen.

Valamikor 2018 őszén egy – jellemzően focimeccseken szolgálatot teljesítő – biztonsági cég vezetője felhívta telefonon a budapesti éjszakai élet egyik ismert alakját, egy amolyan „nehézfiút". Arra kérte az illetőt, hogy sürgősen segítsen neki előkeríteni egy bizonyos F. Gábort, mert „adódott egy kis probléma". F. Gábor ugyanis valakit meg akar zsarolni egy horvátországi hajóúton készült videófelvétellel.

Az alvilági nehézfiú tudta, miről van szó, történetesen ő is látta ezt a felvételt. Mint később a rendőrségen beszámolt róla, F. Gábor mutatta meg neki korábban az inkriminált anyagot, sőt nála is hagyta azt a pendrive-ot, amin a videót tárolta. A nehézfiú megszervezett hármójuknak egy találkozót még aznapra, a budapesti Four Seasons Hotelba. Amikor F. Gábor a hotelhoz ért, odakint már várta a két férfi.

– Van egy kis probléma… – kezdte a kopasz nehézfiú, és az ekkor már láthatóan ijedt Gábor egyből tudta, miért hívták ide randevúra.

A hotel halljában ülve Gábor hevesen rázta a fejét a feltételezésre, hogy ő bárkit is zsarolni akarna. Amúgy sem volt igazán nagy tétje az egyezkedésnek, mert a horvát hajóútról készült felvételek ekkor már kézről kézre jártak bizonyos körökben. Aztán közvetlenül a 2019-es önkormányzati választás előtt felkerült az internetre is a videó, amelyen Győr fideszes polgármestere, az egykori olimpikon, az egyébként házasságban élő Borkai Zsolt és annak barátai lányok társaságában buliznak egy jachton az Adrián. A „jóakaró", aki a felvételt felrakta a netre, kurvákról és kokainozásról is írt, azt sugallva, hogy a politikus és társasága drogozott is a hajó-

úton, ám erről a „jóakaró" – ígérete ellenére – végül egyetlen bizonyító erejű felvételt sem közölt. A közvéleménynek mindenesetre már önmagában elég volt, hogy a kokainvád elhangzott, és mindezt erősítette, hogy az egyik hölgyről, aki akkor a hajón bulizott, szintén előkerült egy más időpontban rögzített kis jelenet, amelyen a következő szellemességet süti el: „A ló néz, a csikó lát, felszívnék egy csík kólát."

A botrány ellenére Borkait megválasztották polgármesternek, de a választás után – feltehetően a Fidesz nyomására – lemondott, az emiatt kiírt időközi választást pedig egy köztiszteletben álló, szintén kormánypárti orvos nyerte meg. Borkaiék zsarolás miatt tettek feljelentést, ekkor került a rendőrség látókörébe F. Gábor, akiről a városban azt pletykálták, hogy jó barátja a fehér pornak – és hasonlóan jellemezte őt a rendőrségnek tett tanúvallomásában az a nehézfiú is, aki Gábort a Four Seasons Hotelba invitálta.

A Borkai-botrány kirobbanása előtt, a polgármesterről és barátairól titokban készült felvételekkel valóban házaltak alvilági alakok és azok közvetítői. Még engem is megkerestek, ám amikor kiderült, hogy a pénzért kínálgatott felvételért az *Index*, ahol akkoriban dolgoztam, egy fillért sem hajlandó fizetni, a titokzatos idegen kinyomta a telefont. Egy ellenzéki politikus, akit szintén megkerestek és le is vetítették neki a videót, állítja: a felvételen látható, amint Borkai és egy cimborája a hajó mosdójából jöttek ki az orrukat törölgetve. Ez lenne a nagy kokainos leleplezés? Borkai és köre mindenesetre határozottan tagadta, hogy drogoztak volna, és magát a vádat eddig semmi sem bizonyította. A később, immár sértettként a rendőrségen tett vallomásaik szerint csak ittak.

A Borkai-üggyel szinte egy időben, az önkormányzati választási kampányban egy másik kokainos ügy is nyilvánosságra került – ezúttal ellenzéki politikusokról. A *Magyar Nemzet* és a Hír TV olyan kép- és hangfelvételeket hozott nyilvánosságra, amelyeken egy kispesti szocialista politikus, Lackner Csaba egy fehér port tartalmazó zacskót lóbál a kezében, és jól hallhatóan kimondja a „kóla" szót. Az akkor még MSZP-s politikus a titokban készített felvételen egyebek között arról beszélt a jelenlévőknek, hogy ha évente nem keresed meg a százmillió forintot, akkor hülye vagy. Lackner ügyében a többi közt kábítószerrel való visszaélés miatt indított nyomozást a rendőrség, de valószínűleg senki nem lepődik meg majd azon, ha ez a nyomozás eredménytelenül zárul. Merthogy a Lackner-ügy nem egyedi, máskor is került már nyilvánosságra hasonló felvétel. Például évekkel korábban Vas megyében.

– Ilyen sajtótájékoztató még nem volt Szombathelyen – ezzel kezdte beszédét 2013. szeptember 24-én Czeglédy Csaba. Az akkor még az MSZP frakcióvezetőjeként tevékenykedő ellenzéki politikus tényleg nem mindennapi bejelentést tett. Mint elmondta, az elmúlt másfél évben több információt is kaptak arról, hogy a helyi fideszes városvezetők közül némelyek droggal élnek. Immár bizonyítékuk is van erre – folytatta a politikus –, a birtokukba kerültek a drogozást bizonyító fényképek és egy videó. Ám Czeglédy nem nevezte meg, a városvezetők közül ki van vagy kik vannak a felvételen, ellenben negyvennyolc órás ultimátumot adott az érintett politikusnak, hogy magától lemondjon. Kegyetlen politikai csapda ez – gondolhatjuk –, hiszen ha a megadott határidőn belül lemond az illető, azzal lényegében elismeri a drogozást, ha viszont nem mond le, számítania kell arra, hogy a felvételek nyilvánosságra kerülnek.

– Egy drogfüggő ne vegyen részt egy nyolcvanezres város irányításában – indokolta az újságíróknak Czeglédy, miért adott ultimátumot a fideszes vezetőnek. Igaz, azt is hangsúlyozta, hogy a rendőrségen mindenképpen feljelentést tesz a kábítószerezés miatt.

Bár a politikus bejelentése országos sajtóvisszhangot váltott ki, a megadott határidőn belül egyik városvezető sem mondott le.

Czeglédyék akciója nem a semmiből jött. Szombathely elég kicsi város ahhoz, hogy mindaz, ami az éjszakai életben történik, legalább pletykaszinten eljusson az emberekhez. Márpedig az ellenzékhez folyamatosan érkeztek a hírek arról, hogy a 2010-ben hatalmat kapott fiatal fideszesek kokainoznak. A pletykák arról szóltak, hogy a városvezetőket helyi szórakozóhelyek mosdóiban látták, megesett, hogy a biztonsági őr rájuk nyitott. Ezért aztán 2013 tavaszán, nagyjából fél évvel a rendkívüli sajtótájékoztató előtt Czeglédyék felhívást tettek közzé. Egymillió forint sikerdíjat ajánlottak fel annak, aki a drogozásra bizonyítékot szerez. Az ellenzék már ekkor politikai kampányt épített a drogsztorira. A helyi Jobbik drogtesztet javasolt a képviselőknek, amit Czeglédyék is támogattak, mondván: a droghasználat elleni küzdelem legfontosabb eszköze a megelőzés, ezért fontos, hogy a választott képviselők példát mutassanak.

Nem tudni, mennyire számítottak rá, de néhány hónappal a felhívásuk után rejtélyes közvetítők keresték meg Czeglédyéket, és azt mondták, megbízóiknak videófelvételeik vannak, amelyek bizonyítják a kokainozást.

– Ezt hittük is, meg nem is. Aztán láttuk a felvételt, amin az akkori alpolgármestert, Lazáry Viktort egyértelműen felismertük. A közvetítők azt mondták, hogy a lazárys videó-

részletet odaadják nekünk egymillió forintért, de tízmilliónál is többet kértek a teljes felvételért – mesélte egy, az ügy hátterét jól ismerő ellenzéki, amikor évekkel később felkerestem. Magát a felvételt Czeglédy először egy szűk körrel osztotta meg, majd miután megnézték, úgy döntöttek: ez bőven elég, nincs szükség több bizonyítékra. Kifizették az egymilliót.

Aztán következett a sajtótájékoztató azzal a bizonyos negyvennyolc órás ultimátummal. Czeglédyék akkor még szándékosan nem leplezték le, milyen felvétel van a kezükben, abban bíztak, hogy a hír hallatán többen lemondanak. A negyvennyolc órás ultimátum végére volt kiírva a közgyűlés időpontja. Senki nem jelentkezett, hogy lemondjon. Az ultimátum lejártakor, szeptember 26-án az ellenzéki politikusok nyilvánosságra hozták a videófelvételt. Czeglédy a videó megjelenésével egy időben bejelentette, hogy a rögzített anyag az alpolgármesterről, Lazáry Viktorról készült, és már másfél éve tudták, hogy a politikus drogfogyasztó. Az akkori polgármester, a szintén fideszes Puskás Tivadar erre azt válaszolta, az ügy nem a közgyűlésre, hanem a rendőrségre tartozik. A közgyűlési vitán Lazáry is jelen volt, és azt mondta: a napokban megcsináltatta a drogtesztet, és az negatív lett. Arról is beszélt, hogy soha nem élt kábítószerrel, és a jövőben sem él majd, a gyanúsítás ellen jogi lépéseket tesz.

Czeglédyék megelégedtek egyetlen felvétellel, a lazárys-sal, ami érthető annak fényében, hogy az akkor harmincegy éves Lazáry Viktor helyi szinten nagyágyúnak számított: a szintén szombathelyi Hende Csaba honvédelmi miniszter egyik kegyeltje volt. Sokan úgy tartották, hogy a 2014-es önkormányzati választáson Hende támogatásával a háttérben Lazáry válthatja majd Puskást a polgármesteri székben.

A „kokainos videó" minden korábbi tervüket felülírva szétrobbantotta azt a fiatal fideszes társaságot is, amely addig a szombathelyi hatalmi centrumot alkotta. A háromfős baráti körhöz tartozott még a másik alpolgármester, Marton Zsolt is.

Alig egy évvel azután, hogy 2010-ben a Fidesz hatalomra került a városban, a szombathelyi Árkádia Bevásárlóközpontban felállt a Frisss.hu hírportál, majd beindult a 97.7-es szombathelyi frekvencián a térség új kereskedelmi rádiója, a Frisss FM. Semmi sem állt a kisebb médiabirodalom útjában, a null kilométeres cég zokszó nélkül kapta meg a rádiós technika megvásárlásához szükséges tizenötmilliós kölcsönt az egyik állami cégtől, és alig két hónapos működés után a Médiatanács már jelentősen csökkentette az új rádiós cég által fizetendő műsorszolgáltatási díjat. A rádiós cég nem Lazáryék tulajdonában állt ugyan, de az ő érdekeltségük körébe tartozott, egyikük barátjának vagyonvédelmi cége lett papíron a tulajdonos. Egy olyan baráté, aki Lazáryék hatalomra kerülése után, amikor a nemzeti dohányboltokat osztották el, ötszörös trafiktulajdonos lett.

A pozíciójuknál fogva idővel szépen vagyonosodó társaság évente egy-két alkalommal elment vitorlázni az Adriára, de hetente megfordultak a Balatonon is egy olyan vitorlással, amely később a vesztüket okozta. A rejtett videófelvétel, amelyen a szombathelyiek egyértelműen Lazáryt ismerték fel, egy balatoni hajóúton készült. Miután Czeglédy – a videóra hivatkozva – feljelentést tett a kábítószergyanú miatt, a Nemzeti Nyomozó Iroda győri kirendeltsége intenzív nyomozásba kezdett. A rendőrök röpke egy hét alatt kiderítették, hogy a rejtett kamerás felvétel melyik hajón készült. A rendőrségi szakértők kivonultak a vitorlásra,

és alaposan átvizsgálták. A helyszínelők nemcsak a hajó belsejében bukkantak kokainmaradványokra, de annak vizelettartályában is. Egy, a nyomozást belülről ismerő forrás azt mesélte nekem, hogy szinte nem volt olyan sík felület a hajón, ahol ne találtak volna kokainmaradványokat. A vitorlás átvizsgálásakor a rendőrök még arra is rájöttek, hogy a rejtett kamerát hol és milyen szögben helyezték el azok, akik a felvételt készítették. Emellett kihallgatták Lazáryékat is, de az alpolgármester és a társai is tagadták, hogy kokainoztak volna. A hajón megtalált maradványok és a videófelvétel alapján akár úgy tűnhetett volna, hogy a szombathelyi kokainbotrány végére pont kerül, amikor a rendőrség egyszer csak felfüggesztette a nyomozást. Bár a rendőrség elismerte, hogy bűncselekmény történt, hiszen ezt támasztották alá a hajón talált maradványok, illetve az igazságügyi szakértő által eredetinek talált videófelvétel is, de a nyomozók szerint nem lehetett bizonyítani, hogy valóban Lazáry van a felvételen, ahogy azt sem, hogy „kapcsolatba került" a kábítószerrel.

És bár Lazáryék a rendőrségi eljárás felfüggesztésével fellélegezhettek, a kokainbotrányra rámént a hatalmuk. A Fidesz „leszedte" őket, kiestek a politikából. Ami még ennél is rosszabbul érinthette őket, hogy elveszítették az aranytojást tojó „tyúkjaikat". Leginkább az a barát távolodott el látványosan tőlük, aki trafikokat birtokolt és a rádióbiznisben is szerepet kapott. Mindez azért is figyelemre méltó, mert évekkel a történtek után sokan ezt a gyakran velük bulizó barátot tartották kulcsszereplőnek abban, hogy a kokainügy kirobbanhatott. Az biztos, hogy a videófelvételt olyan személy készítette, akiben Lazáryék maximálisan megbíztak, közéjük tartozott, márpedig a botrány kirobbanása után némelyik barátság egy csapásra megszűnt. A szombat-

helyi kokainügy miatt a 2014-es önkormányzati választáson még nem bukott meg a helyi Fidesz, de az öt évvel későbbin már igen, amit egyesek részben a Lazáry-felvételnek tulajdonítanak.

– Annak idején Szombathelyen nagyon szűk körben ment a kokain – mesélte a kérdezősködésemre egy ottani vendéglátós, akinek jó rálátása van a helyi kokainpiacra. – Kis fogyasztói közösségek voltak, akik azért tudtak egymásról. Jól menő vállalkozók. Ha elfogyott a drog, kisegítették egymást. Akkoriban húszezer alatt volt grammja. Rossz minőségű, felütött szart kell elképzelni. Nem működött kereskedelmi hálózat. Amolyan kalákában terjesztették. Aki valahonnan szerzett, továbbadta, nem pénzt akart keresni vele.

Néhány évvel a Lazáry-ügy kirobbanása után igencsak megváltozott ez a „családias" helyzet. Feltűnt Szombathelyen egy olyan szervezett bűnözői kör, amely prostituáltakat futtatott, emellett kokainnal is kereskedett. A Nyugat-Magyarországon, így Szombathely és Sopron térségében aktív szervezet csúcsán B. László állt. A csapat 2019 tavaszán bukott le, amikor egy Kolumbiában élő magyar illetőn keresztül négy kiló kokaint hoztak be Magyarországra, nem sejtve, hogy a rendőrség figyeli őket. Épp akkor fogták el őket, amikor Bécsből az otthonukba hazatérve diadalittasan bontották fel a hazacsempészett csomagot. Az ügy aktáiból kiderül, hogy B. László egyik ismerőse bankhitelt vett fel, ebből finanszírozták a szállítmányt, a lebukásukat pedig éppen az okozta, hogy a bandavezér nem figyelt a konspirációra, óvatlan volt.

A Lazáry-ügy után, 2014 decemberében éppen a Fidesz egyik feltörekvő, ifjú politikusa, Budapest VIII. kerületének polgármestere, Kocsis Máté dobta be a kötelező drogteszt ötletét. Kocsis azt szerette volna, ha rendszeres drogkontrollt vezetnének be a szerinte „legveszélyeztetettebb" korosztály, a döntéshozók és a közvélekedést formálók körében. A polgármester konkrétan a tizenkét és tizennyolc év közöttieknek, a választott politikusoknak és az újságíróknak javasolt évenként kötelező tesztet. Akkoriban még úgy tűnt, hogy Orbán Viktor kormányfő is Kocsis ötlete mellé áll. A miniszterelnök egy rádióinterjúban úgy fogalmazott, „aki drogot fogyaszt, arra nem lehet számítani a drogmaffia elleni küzdelemben", ezért „tisztázni kell, ki hol áll". A drogtesztről szóló javaslatról ma már tudjuk, hogy inkább gumicsontként szolgált, mert Kocsis felvetése után néhány hónappal teljesen elhalt a kezdeményezés, a téma lekerült a napirendről.

Sőt, Kocsis javaslata visszafelé sült el. Az akkor már ellenzékiként, az Együtt élén politizáló Juhász Péter, aki a 2002-től 2011-ig működő, a könnyű drogok legalizálását, valamint a drogfogyasztás dekriminalizálását célul kitűző Kendermag Egyesület nevű civil szervezet egyik vezetőjeként vált ismertté, egy Facebook-bejegyzésében esett neki Deutsch Tamás fideszes EP-képviselőnek. „Tamás, én tudom, hogy te fogyasztottál különböző drogokat. Onnan tudom, hogy sok közös ismerősünk van, akikkel ezt közösen tetted." Deutsch váltig állította, soha életében nem fogyasztott kábítószert. „Légy férfi, állj bele" – biztatta az Együtt alelnöke a fideszes politikust. Juhász többször elmondta, nem ítéli el a füvezés miatt Deutschot, de azért igen, hogy hazudik. A kormánypárti politikus végül megelégelte a helyzetet: jó hírneve megsértése miatt polgári pert indított Juhász Péter ellen.

Noha Juhász azt állította, hogy sokan tanúskodnának az állítása mellet, a 2015 őszén megtartott tárgyalásra csak az egyik tanú ment el. Ő határozottan állította, hogy még

a kilencvenes évek elején együtt szívott füves cigit Deutsch Tamással. A későbbi tárgyalásokon sem jelent meg több tanú. Juhász ezt azzal magyarázta, hogy ketten a következményektől tartva nem akartak megjelenni, ketten pedig technikai okokra hivatkoztak, amiért nem bukkantak fel a tárgyalóteremben. Ugyanakkor mindegyikük írásos nyilatkozatot tett. Egyikük, egy volt rendőr azt írta, hogy a kilencvenes évek elején egy éjszakai klubban tartott razzia során találkozott Deutschcsal. „Klinikai tünetek alapján, megítélésem szerint kábítószer hatása alatt állhatott, viselkedése zavart volt, beszéde összefüggéstelen, de a mentelmi jogra való tekintettel vizsgálatot nem végezhettünk rajta." Egy másik – anonimitást kérő – „tanú", aki magát valamikori night-club-üzletvezetőként és dílerként határozta meg, azt írta, hogy 1995-ben többször is adott el kokaint a politikusnak, és volt, hogy együtt drogoztak. Deutsch „valótlan, hamis pamfleteknek" nevezte a nyilatkozatokat, amelyek tele vannak „sületlenségekkel", álinformációkkal. Deutsch mellett egyébként ketten tanúskodtak. A volt és a jelenlegi felesége is határozottan állította, hogy a politikus sohasem drogozott. A bíróság első fokon mégis úgy ítélte meg, hogy a Juhász által prezentált tanú, aki azt állította, együtt füvezett a politikussal, „életszerű tanúvallomást" tett. Csakhogy másodfokon Juhász elveszítette a pert. Ekkor már a bíróság szerint az alperes tanújának vallomása ellentmondásokkal volt tele. A tanú például azt állította, hogy látta, amikor Deutsch 1991-ben a Nincs Pardon nevű budapesti szórakozóhelyen drogozik, csakhogy ez a szórakozóhely 1992 végén nyílt meg. A tanú egy biliárdasztalról is beszélt, de az említett szórakozóhelyen sosem volt biliárdasztal. A bíró szerint azonban ezeknél lényegesebb, hogy Juhász azt állította, Deutsch folyamatosan drogozik, míg a tanú csak

egyetlen alkalmat tudott „igazolni". Juhásznak félmillió forint sérelemdíjat kellett fizetnie Deutschnak azért, mert „megalapozatlanul híresztelte" a fideszes politikus drogozását, ezzel pedig megsértette jó hírnevét és emberi méltóságát.

CSODA NINCS

AZNAP, 2020. FEBRUÁR 24-ÉN ESTE SZEMERKÉLT AZ ESŐ, az utak nedvesek voltak. Szilveszter a taxijával, egy Mercedesszel tartott a repülőtérre az Üllői út felől. Ezen az útszakaszon legfeljebb hetven kilométer per órás sebességgel szabad haladni, Szilveszter ennél többel ment, de hogy mennyivel gyorsabban, már nem emlékszik. Taxisként jól ismerte ezt az utat, kismilliószor megtette már, rutinosan előzgette az előtte ötvennel-hatvannal haladó autókat. Már két-három kocsit megelőzött, amikor újra előzésbe kezdett, ám alighogy áttért a bal oldali sávba, egy iszonyatos csattanást hallott. A Mercedes eleje ekkor csapódott neki a szemből érkező Mazdának. A Mazdát egy ismert labdarúgó, Halgas Tibor vezette. Az ütközéstől a Mazda megpördült, nekivágódott a szalagkorlátnak, végül az út melletti fás területen landolt. Halgas Tibor életét a kiérkező mentők már nem tudták megmenteni. Esélye sem volt.

A baleset aktáját nézegetem. Az igazságügyi szakértő számításai szerint Halgas a megengedett sebességnél lassabban, ötvenegy–ötvenhat kilométeres sebességgel haladt az ütközés pillanatában, míg Szilveszter a taxijával nagyjából százharminccal száguldott. De ennél is érdekesebb a toxikológiai vizsgálat eredménye, amelyből kiderül, hogy a baleset után Szilveszter vérében és vizeletében benzoilekgonint találtak. Ez a metabolit a kokain emberi szervezetben keletkező bomlásterméke. Ha benzoilekgonint találnak valakinek a vérében, vizeletében, akkor az arra utal, hogy az illető kokaint fogyasztott.

Az elmúlt években a hírekben egyre több olyan közlekedési balesetről hallani, amikor az utólagos laborvizsgálatok kokainfogyasztásra engednek következtetni a vétkes sofőr esetében. 2016 novemberében egy huszonhat éves fiatal üzletasszony, T. Klára Zuglóban gázolt halálra az Audijával egy féktávolságon kívül az úttestre lépő idős férfit úgy, hogy a nő észre sem vette, mit tett. Kokain hatása alatt állt. A balesetkor meg sem állt, mit sem sejtve autózott tovább a kozmetikusához, hogy feltetesse a műszempilláit. Pedig ha idejében észrevette volna a férfit, a fékezéssel elkerülhető lett volna az ütközés.

Az idős úr talán még ma is élne, ha a nőnek idejében bevonják a jogosítványát. 2016 áprilisában ugyanis a rendőrök Újpesten egyszer már tetten érték. Akkor T. Klárát az út mentén, az Audija kormányára borulva találták meg. Vezetés közben lett rosszul, mint később kiderült, akkor is kokain hatása alatt. A kokain jelenlétét azonban nem tudják olyan gyorsan kimutatni, mint az ittas vezetésnél az alkoholt. Az újpesti eset szakértői véleménye – ami alapján a nő jogosítványát be lehetett volna vonni – csak azután készült el, hogy a zuglói halálos gázolás már megtörtént. A nő ámokfutása még ezzel sem ért véget. Még javában folyt T. Klára ellen a gázolás miatt indított eljárás, amikor 2019 szeptemberében a rendőrök megint rajtakapták, hogy drog hatása alatt vezet – mindezt egy végleges, bár még nem jogerős eltiltás alatt.

A kokain a vérből egy-két napig, a vizeletből három-négy napig, a hajból akár három hónapig is kimutatható. Néhány éve a Bűnügyi és Szakértői Kutatóintézetben egy új műszert mutattak be, a folyadék-kromatográffal összekapcsolt tömegspektrométert. Ezzel az eszközzel egy mintát fél óra alatt képesek megvizsgálni, és kimutatni belőle a tudat-

módosító szereket. A mintákat ezután az Országos Toxikológiai Intézetbe is elküldhetik további vizsgálatokra. Ám ahogy T. Klára példája is mutatja, egy igazságügyi szakértői állásfoglalásra akár heteket is várni kell.

T. Klára az elsőfokú eljárás alatt folyamatosan azzal védekezett, hogy amikor az idős férfit elgázolta, csak egy tompa puffanást hallott, azt hitte, hogy egy nagyobb testű madarat ütött el, és amikor belenézett a visszapillantóba, nem látta, hogy baleset történt volna. Az ügyész szerint viszont irracionális, hogy a nő nem észlelt egy akkora ütközést, amitől az idős úr hat métert repült. Az üzletasszony tagadta azt is, hogy a baleset előtt kokainozott volna, csak azt ismerte el, hogy a kozmetikusánál szívott kokaint a baleset után, de a bíróság ebben sem neki adott igazat. Jogerősen öt és fél év börtönbüntetésre ítélték.

Míg a magyar egészségügyi ellátórendszerbe hivatalosan néhány százan kerülnek be évente kokainhasználat miatt, a kokainfüggők száma több ezerre tehető. Ami persze elhanyagolható a több százezer masszív alkoholistához képest, de az egészségügy nem szűri ki a kokainhasználókat, ahogy arra sincs adat, milyen arányú a szerhasználat következtében, akár áttételesen fellépő halálesetek száma. Nem egy szívinfarktus hátterében is állhat a kokain. Erre az ország egyik legismertebb toxikológusa, Zacher Gábor hívta fel a figyelmet több interjúban. És itt nemcsak azokra kell gondolni, akiknél halállal végződik a szívroham, hanem azokra is, akik túlélik. A kokain szapora szívverést okozhat, megemelkedhet tőle a vérnyomás, romolhat a látás, akár a hallás is. Egy kokain okozta szívinfarktus rendszerint nem úgy következik be, hogy valaki felszív egy csíkot, aztán hirtelen lefordul a székről. A szerhasználat után órákkal olyan anyagcseretermék keletkezik, amely összehúzza az ereket,

köztük akár a szívet vérrel ellátó kisereket is. A kórházban viszont nem kérdezik meg az infarktusgyanúval bevitt betegtől, fogyasztott-e kokaint, pedig a kezelés szempontjából nagyon nem mindegy, mivel a kokain okozta és a „hagyományos" infarktusnak más a terápiája.

Bajzáth Sándor akkor hagyta abba a drogozást, amikor már annyira szétmentek az erei, hogy a tűt nem tudta hova szúrni. Amikor már a lábujjaiban és a nyakán sem maradt ép ér, tudta: itt a vége. Az évtizedeken át tartó masszív drogozásnak ára van. A lassan ötvenöt éves férfi hiába sportol huszonvalahány éve napi szinten, ha infúziót akarnának neki bekötni, vénát kellene nála preparálni. Amikor a pesti, igényesen berendezett lakásában a kokainról beszélgettem vele, függőként jellemezte magát, noha már nem cuccozik. Még a nyolcvanas években kezdett el drogozni, a kokainnal a kilencvenes évek közepén találkozott először mint díler. Akkoriban Budapesten élő bolgároknak terjesztett, így fedezte saját szükségleteit. A kokain ekkor még egyáltalán nem volt elterjedt azokban az underground zenei körökben, amelyekben Sándor mozgott, ezekben a társaságokban legfeljebb a füvet, az amfetaminokat, az LSD-t, a heroint tolták.

– A bolgárok mondták, ha tudnék kokainra is vevőt, akkor ők hoznának kólát is. Kaptam is tőlük, de nem volt túl jó minőségű. Nem is tudtam túl sokáig árulni, maximum egy évig, mert nagyon hamar a nyakára hágtam az árukészletnek. Kezdetben önmagában nem kokainoztam. Heroinista voltam, aki mindig nyomatott mellé amfetamint vagy kokaint. De a legnagyobb őrületet nekem a kokain használata hozta. Olyan szintű tébolydába kerültem, hogy reszkető kézzel, megállás nélkül szurkáltam magam.

Bajzáth azon kevesek közé tartozik, aki soha nem felszívta a port. Mivel már heroinistaként találkozott a kokainnal, mindig szúrta magának.

– Heroinnal napi három-négy szúrással is elvan az ember, hogy ne legyen elvonása, az amfetamint sem lehet húszpercenként, különben infarktust kap. A kokain hozta be az őrületet, félóránként szúrtam és szúrtam újra. Nem volt az a mennyiség belőle, amit el ne döfködnék. Életemben nem szívtam kokaint. Mindig szúrtam. Úgy intenzívebb, erősebb és költséghatékonyabb is volt, mert kevesebb anyagtól jön meg ugyanaz az érzés.

– Miért volt a kokain más, mint a többi drog, amit addig használtál?

– Engem a kokain nagyon durván euforizált. Mindig kerestem az érzést, amit minden drogfüggő keres. Az első használat élményét. De ezt az élményt soha nem értem el, mindig csak futottam utána. Amikor amfetaminnal együtt használtam a heroint, az hasonlított ehhez az első élményhez, az nagyon ütött. De aztán ez is elmúlt, már ez sem hozta vissza. És akkor bejött a képbe a kokain. Hirtelen úgy éreztem magam, mint egy ma született bárány, aki most kezd el drogozni. Azzal, hogy nyakba beszúrtam egy kurva nagy adag heroint meg kokaint, szétrobbant az agyam, megkaptam azt az eufóriát, amit kerestem. Hirtelen mindent tudtam, mindent láttam. A végén már minden egyes szúrásnál féltem, hogy most fogok meghalni, annyira rossz állapotban voltam. Le voltam épülve, fogatlanul, nem bírtam felvenni a cipőm, mert bedagadtak a lábaim a szúrásoktól. Zombi voltam – emlékezett vissza a legdurvább időkre.

Sándor valószínűleg belehalt volna, annyira keményen drogozott, mígnem a lány, aki annak idején rábírta a kábítószerre, rémálmot látott. Az akkor már tiszta nő egy szép napon azt álmodta, hogy Sándor meghalt. A lány verejtékben úszva ébredt, és kínozta a lelkiismeret-furdalás. Azonnal a fővárosba utazott, és minden erejével azért küzdött, hogy kirángassa barátját a mélyből. Az ő hathatós ráhatása eredményeképpen emelte fel Bajzáth a telefont, és hívta fel a komlói rehabilitációs intézetet, ahol fogadták is őt. A segítség az utolsó pillanatban érkezett.

Bajzáth Sándor ma már felépülő függőként segít aktív kábítószer-használóknak. Addiktológiai konzultáns, szenvedélybeteg-segítő.

Kliensei közül sokan a kokain rabjai.

– A hozzám érkező klienseknek nem gond, hogy vesznek tíz-húsz grammot, vagy esténként elköltenek ötvenszázezer forintot kokainra. Ők vannak olyan gazdag emberek, akik előbb fogják halálra kólázni magukat, mint hogy a pénzük elfogyna.

– Milyen körből kerülnek ki a hozzád fordulók?

– Nagy részük komoly üzletember, közép- vagy felső vezető, akiknek hihetetlenül stresszes a munkájuk, és olyan körökben mozognak, ahol gyakran előkerül a kokain. Kipróbálták, bejött nekik. Ezek az emberek jellemzően keményen isznak is. Aztán rájönnek, hogy ha az alkohol mellé használnak egy kis kokaint, nem árt meg nekik úgy a pia. Ha a piától taccsra kerül, aztán rászív, azt érzi, hogy újra kompetens. Utána állandósul ez a kör. A leszokásban pedig tipikus, hogy a legtöbbször csak a kokaintól akarnak megszabadulni, a többi függőségtől nem, pedig az addikciók nagyon együtt mozognak. Sokszor tapasztalom, hogy ha lejön is valaki a kokainról, onnantól még több alkoholt iszik, és még gyakrabban. De akik felkeresnek, azért keresnek fel, mert már tudják, hogy problémák vannak.

– Például?

– Például belekeverednek zűrösebb ügyekbe. Ittas vezetésbe, vagy találnak náluk kokaint. Esetleg megfenyegeti őket a házastárs, hogy elválik vagy feldobja őket a rendőrségen. Anyagi problémák, rossz döntések... Netán kiszúrja a főnöke, hogy kokaint használ, vagy azt, hogy már túl sokat. Legtöbbször mégis a családon belül csapódik le ennek a következménye. Egyrészt a kokain hihetetlenül sokba kerül. Ez a klienseim egy részének nem okoz problémát, más részüknek viszont nagyon is. A családnak meg az a komoly probléma, hogy apu eltűnik, kurvázik, lebukik, be van ütve folyamatosan. Az is jellemző szituáció, hogy a férj tölt be komoly, jól kereső pozíciót, és a fiatal, dekoratív nő, aki mellette van, még ha tanult is, nem dolgozik. Amikor viszont nehezedik a helyzet, a feleség életének, ami korábban megrekedt, nem fejlődött, most nincs kifutása, mert nem tud „apu" nélkül élni, nincs lehetősége kilépni a kapcsolatból, hiszen anyagilag is függ a férfitól. Ha mégis ki akarna lépni, akkor a pasas megzsarolja, mondván, a csaj is kokózott vele, és ezért ő is bajba kerülhet.

– Mennyire gyakori, hogy ebben a körben zsarolgatják egymást az emberek a kokainnal?

– Előfordul ilyen az én klienseim között is. Olyan vállalkozóval is találkoztam, aki azért kólázik, mert úgy érzi, nem kapna megrendelést, ha nem kokainozna azokkal, akiktől a komolyabb megbízásokat kapja. Ha nem szívna velük, akkor nem bíznának benne az üzleti partnerei. Ez az egész úgy általában jellemző a pesti éjszakára. Vannak olyan vállalkozó klienseim, akik pörögnek, járják a menő szórakozóhelyeket, és ott jönnek azok az üzleti kapcsolatok, amelyekből élnek. Sokszor a backstage-ben, a VIP-ben, a kokó fölött dőlnek el az üzleti kérdések.

– Aki ilyen körben mozog, mennyire könnyen és gyorsan tud kokainhoz jutni?

– Akinek pénze van és az elitebb körben forgolódik, az gyakorlatilag azonnal. Házhoz hozzák neki. Itt olyan pénzekről van szó, hogy ha a pasas éppen a Balatonon van, de telefonál a dílerének, hogy hozzál ötven gramm jó minőségű kólát, akkor a faszi egyből autóba ül vagy motorra pattan, és viszi a cuccot akár hajnalban is.

– Szerinted kik hajlamosabbak arra, hogy rászokjanak a kokainra?

– Azok, akik bármilyen más függőségre is hajlamosak. A kokain az alacsonyabb önbecsülésű vagy a depressziónak kitettebb embereknek a szere. A heroin hatása nyugtatóbb, leszedálja az agresszívabb embert, éteri belassulást okoz. A kokainnál úgy érzed, hogy nagyon penge vagy, mindent kristálytisztán látsz, vág az eszed. Alapvetően magabiztosságot, omnipotenciát, uralomérzést ad. Aztán ez elmúlik, és jön egy hihetetlen erős depresszió, egyfajta levertség, apátia, összecsuklás. Mindez elképesztően sok energiát elvon fizikailag. Az apátia állapotában az ember újra erős akar lenni, ezért nyúl megint kokainhoz, és kezdődik a libikóka, fel, le, fel, le. A fiatalabbaknál pedig benne van az az érzés, hogy a kokain menő, és ha kólázik, akkor már egy felső körbe tartozik. Státusszimbólumként tekintenek erre a drogra.

– Ha valaki ráébred arra, hogy függő lett, hogyan tud lejönni a kokainról?

– Ugyanúgy, ahogy más függőségből jönne ki. Persze nem mindegy, hogy valaki csak egy problémás szerhasználó, aki például fiatalon kísérletezget vele, aztán ahogy múlik az idő, és más társaságba kerül, kinövi, vagy az életében előtérbe kerül más olyan fontos dolog, munka, család, bármi,

ami ezt ki tudja váltani. És vannak azok, akiknél ott van az az átkozott hiány, amit a kokainnal akarnak pótolni. Náluk csak a teljes absztinencia működik. Mivel a legtöbb esetben az alkohol és a kokain együtt jár, ezért aki le akar szokni, annak nemcsak a kokainnak, hanem az alkoholnak is búcsút kell mondania. Gyakori, hogy azért nem tud valaki leszokni, mert bár már nem kokainozik, de marad az alkoholnál. Aztán egy idő után visszajön, és kiderül: elment bulizni, ivott, kicsit többet a kelleténél, megkínálták kokainnal, és megint rákapott. Olyan is van, aki tényleg abbahagyja a kokót, de aztán szépen rácsúszik az alkoholra.

– Amikor megkeresnek téged, valószínűleg azért is tőled várják a csodát vagy a titkot, mert te is szerhasználó voltál.

– Igen. De csoda és titok sajnos nincsen.

VII. PORRÁ LESZNEK

„A lányból hiába próbáltak bármiféle információt kiszedni,
Móni szinte semmire nem tudott érdemben válaszolni.
Nem derült ki, hogy Zsolt mit ivott, mit nyelhetett le,
barátnője azt ismételgette zavartan, amit korábban:
a párjának délután fájni kezdett a gyomra.
Mindez nem tűnt elegendő magyarázatnak ahhoz,
hogy egy életerős, fiatal férfi egyik pillanatról a másikra
görcsrohamot kapjon és a halál szélére sodródjon."

ZACSKÓBA ZÁRT HALÁL

A MENTŐÁPOLÓ, AKI ELSŐKÉNT LÉPETT KI a Borsod megyei kisváros egyik panelházának jellegzetes, áporodott szagú, piros ajtós liftjéből, már a folyosóról, a nyitott ajtón át látta Zsoltot. Az albérleti lakásban ugyanis a fürdőszoba ajtaja is tárvanyitva állt.

Nyugalmasan zajlott a mentők megyei központjában ez a 2016. szeptember 4-i vasárnap, mígnem percekkel ezelőtt, nem sokkal este tíz után befutott a hívás. Egy fiatal nő, Móni tárcsázta a számukat, és feldúlva hadarta a telefonba:

– A párom nagyon rosszul van! A gyomrára panaszkodik, szörnyen fáj neki, az előbb véreset kakilt, most meg egyfolytában reszket, remeg!

– Mióta van rosszul? – kérdezte a diszpécser.

– Hát úgy... – gondolkodott Móni, majd hallani lehetett a kagylóban, ahogy nyugtatgatja a férfit: „Itt vagyok életem, itt vagyok", aztán kapkodva folytatta: – Már olyan két-három órája mondta, hogy fáj a hasa. De siessenek, mert nagy lehet a baj! – esdekelt a lány a központosnak, és miután bemondta a címet, még hozzátette, hogy a párja „azt mondja, megivott valamit".

Alig telt el egy-két perc, Móni újra hívta a mentőket, zaklatottan érdeklődve, mikor érnek oda, mert a barátja nagyon rosszul van, habzik a szája, rángatózik.

– Nem ihatott valami mérgező folyadékot? – kérdezte a diszpécser.

– Nem, nem, nem – hajtogatta félig önkívületben a lány.

– Vagyis nem tud öngyilkossági szándékról – nyugtázta a diszpécser.

– Azt... azt mondja – habogta a vonal túlvégén lány –, hogy lement valahova, aztán megivott valamit.

– De mit, mit ihatott meg? – faggatta tovább Mónit a központos.

– Azt nem tudom, fogalmam sincs.

– Pár perc, és ott a mentő – próbálta nyugtatgatni a nőt a hívást fogadó személy.

Amikor a két mentőápoló kiérkezett a lakótelepre, már többen a folyosóról lesték őket. Itt minden eseménynek akadt közönsége. És egyetlen esemény sem maradt titokban. A lakást bérlő fiatal párt a pici gyerekkel amúgy is sokszor szájára vette nem csak a környék, a város is. Sok szempontból nem úgy éltek, ahogyan *normális.*

A piros nadrágos, fehér pólóinges mentők becsapták maguk után a lakás ajtaját, és egyenesen a szűk fürdőszobába siettek. Zsolt a vízzel teli kádban hevert. A hatalmas, csupa izom, száztíz kilós test olyan félelmetesen dübörögve rángatózott, mintha epilepsziás rohama lenne. A keze, a lába, a feje, mindene vadul remegett. A kezét egy idősebb asszony fogta, akitől a mentőápoló törölközőt kért, hogy a férfi feje alá tegye, nehogy a fékezhetetlen rángatózásban szétverje a koponyáját a kádban.

A barátnője átengedte a terepet a mentőknek, majd bement a kisebbik szobába, ahonnan egy egyévesforma, sírdogáló kisgyermeket hozott elő egy takaróba csavarva. Az izzadt, szemét dörzsölgető kisfiúnak már rég aludnia kellett volna, de erre esélye sem volt ebben a felfordulásban. Móni le-föl járkált a szűk előszobában, a gyereket rázogatta, és valamit halkan magyarázott neki. Aztán az idősebb nő átvette tőle a gyereket, és visszament vele a kisebbik szobába.

Móni tovább rótta a hosszokat az előszobában a kezét tördelve. Vékony nő volt, de inas, edzettnek tűnt. Szőke, félhosszú, borzas haja rendezetlenül lógott a szemébe. Az arca szinte szürke volt az ijedségtől, látszott rajta, hogy megviselte az elmúlt néhány óra.

A mentők első dolga a fürdőszobában az volt, hogy megelőzzék a fulladást, ezért az egyikük kétségbeesetten próbálta kihúzni a kádból a dugót, de ez nem ment könnyedén. Zsolt feje ugyanis épp a dugó felett volt, egyszerre kellett tehát a koponyáját megtartani, és közben alatta kitapogatni a lefolyó helyét. Az ápoló tudta, hogy ő és a társa kevesek lesznek ahhoz, hogy egy ennyire megtermett férfit a szűk fürdőszobában ki tudjanak emelni a kádból. Meg kellett várni az esetkocsit, ami már úton volt.

Míg a mentőápoló a kádba hajolva Zsolt fejét tartotta, esélye sem volt megkérdezni tőle, mi történt vele. Már nem lehetett vele kommunikálni, Zsolt kezdetben artikulálatlanul üvöltött, majd a kiabálás is alábbhagyott.

Üveges tekintettel meredt a semmibe.

– Mi történt, mit ivott, mit vett be? – faggatta az ápoló a két nőt, de hiába. Az idős asszony, aki néhány pillanattal korábban még Zsolt kezét fogta, ekkorra kiment a fürdőszobából, hogy elférjenek a mentők. Azok arra gondoltak, a férfi anyja lehet. Később kiderült, hogy tévedtek. Az egyre inkább zavartnak, mintsem rémültnek látszó Móni semmilyen épkézláb magyarázattal nem tudott szolgálni, mi okozhatta a bajt.

– Lenyelt valamit? – nézett kérdőn a lányra a mentőápoló, de csak homályos válaszokat kapott. Zsoltnak aznap délután fájt a gyomra, talán hasmenése is volt, széntablettát vett be. Orvoshoz nem mentek, az ügyeletet nem hívták ki – derült ki a lány összefüggéstelen válaszaiból.

– Szed valami gyógyszert? Érzékeny valamilyen gyógyszerre? Fogyasztott kábítószert? – kérdezgette az ápoló, aki egyre inkább hasztalannak érezte ez a beszélgetést, miközben egy ember életéről volt szó.

– Herbált szív – felelte lakonikusan Móni. Ez a szintetikus marihuána elnevezése – paradox módon a szernek semmi köze a növényi alapanyaghoz.

– Miért van a kádban? – faggatta tovább a mentőápoló a lányt.

– Azt mondta, ég a teste, bemegy fürdeni... – hangzott a válasz, de a mentőápoló már nem is kérdezősködött tovább, mert időközben megérkeztek a kollégái az esetkocsival. Végül hárman, az esetkocsi sofőrjével együtt emelték ki Zsoltot a kádból, de még a fürdőszoba ajtaját is le kellett venni, hogy át tudják vinni az öntudatlan férfit a nappaliba, ahol egy takaróra, a padlóra fektették le.

Zsolt ekkor már nem mutatott életjeleket, ernyedten feküdt a pléden. Az óriási test, akár egy kilőtt vad teteme, mozdulatlanul terült szét a kockás takarón. Arca fehérlett a rosszul megvilágított nappaliban. Leállt a légzése, a pulzusa alig volt tapintható. Azonnal elkezdték az újraélesztését. Kapott oxigént, gyógyszereket, de nem reagált semmire. Az egyik mentőápolónak feltűnt, hogy hiába próbálja vénásan beadni a szükséges szert, szúráskor rögtön szétpattantak a beteg erei, és rendkívül sötét, szinte fekete vér buggyan elő a férfi karjából. Ez hosszú ideje fennálló oxigénhiányos állapotra utalt. A lányból hiába próbáltak bármiféle információt kiszedni, Móni szinte semmire nem tudott érdemben válaszolni. Nem derült ki, hogy Zsolt mit ivott, mit nyelhetett le, barátnője azt ismételgette zavartan, amit korábban: a párjának délután fájni kezdett a gyomra. Mindez nem tűnt elegendő magyarázatnak ahhoz, hogy egy

életerős, fiatal férfi egyik pillanatról a másikra görcsrohamot kapjon és a halál szélére sodródjon.

Zsoltot majd egy órán át próbálták újraéleszteni. Móni a nappali ajtófélfájának támaszkodott, az arcát remegő kezeközé temette, és azt ismételgette szünet nélkül:

– Szeretlek! Ne add fel!

Több mint ötvenpercnyi izzasztó újraélesztési kísérlet után a mentők befejezték a küzdelmet. Tudták, hogy a mindössze huszonnyolc éves férfit már nem lehet visszahozni az életbe. Megállapították a halál beálltát. A kisebbik szoba félig nyitott ajtaján át látni lehetett, hogy az idős asszony könyökével a térdére támaszkodva gubbaszt egy heverő szélén. A szobában nem égett a lámpa, de az kivehető volt, hogy a heverő mellett a kiságyban a kisfiú békésen szuszog. Végre elcsendesedett.

Amikor a mentők feljegyezték a halál időpontját, az idős nőn látszott, hogy felfogta, mi történt. Móni viszont a legkevésbé nem. Űzötten járkált fel-alá a lakásban, azt hajtogatta, hogy Zsolt nem halt meg, mindjárt felkel. Egyszer csak a halott mellé feküdt, és motyogni kezdett:

– Ez csak egy rossz álom, ugye?

Világos volt, hogy a lány tudata nem tiszta. Nem vette tudomásul, mi történik körülötte.

Az egyik mentőápoló nyugtatót adott be neki, majd Zsolt adatait próbálta pontosítani vele. Móni ekkor a másik szoba felé nézett:

– Ugye, anya, nem halt meg? – függesztette könyörgő tekintetét az idősebb nőre, de az kijózanítóan őszinte választ adott neki.

A mentőápolók összenéztek. Nem a férfi anyja tehát a szomszéd szobában ücsörgő asszony.

A lány úgy fél óra múlva, javarészt a nyugtató hatására, lecsillapodott és elcsendesült. A mentők telefonon megszervezték a halott elszállítását.

Már jócskán benne jártak a hétfőre virradó éjszakában, amikor Móni a mobilja után nyúlt, és hívta Zsolt Hollandiában élő édesanyját.

– Zsolt elment – közölte bágyadt hangon a nővel.

– Hová? Mi történt? Összeveszteték? – kérdezte Kati, aki valószínűleg álmából ébredt, és nem értette a kései hívás okát.

– Örökre elment.

– Jó, de hová? – értetlenkedett Zsolt anyja egyre feszültebben, és jól hallhatóan felkattintotta az éjjeli lámpát az ágya mellett.

– Meghalt.

Kati elejtette a telefonját. Odatámolygott alvó férjéhez, felkeltette, és elmondta neki, mi történt. Amikor kijózanodott a sokkból, visszahívta Mónit, de semmilyen értelmes magyarázatot nem kapott rá, mi történt. Hajnalban össze tudta annyira szedni magát, hogy repülőjegyet vegyen a Magyarországra tartó első járatra. A férje nem mehetett vele, a gyárban a szalag mellől egy percet sem hiányozhatott. A hírtől félájultan támolygott be dolgozni.

Kati a kisvárosba megérkezve Mónihoz rohant, és folytatta a faggatózást, hol jártak, mit csináltak, mielőtt Zsolt rosszul lett, de úgy érezte, nem kap a lánytól egyenes válaszokat. Az csak annyit mondott, a Zsolt halálát megelőző nap Budapesten voltak sétálni. Katinak már ez is gyanús volt, hiszen a fia utálta a fővárost, és ha sétálni lett volna kedve, biztosan nem oda mennek. Móni csak azt hajtogatta, amit a mentőknek is: Zsoltnak fájt a gyomra, véres lett

a széklete, egyre rosszabbul volt, majd rángatózni kezdett. Az asszony érezte, hogy a lány valamit eltitkol előtte.

Amikor Kati túlesett a megrázkódtatás első nagy hullámán, nem hagyta nyugodni az ügy. Biztos volt benne, hogy Móni elhallgat előle valamit. Sosem volt különösebben jó viszonya a lánnyal, de ezt megoldotta az élet azzal, hogy ritkán találkoztak. Kati már évekkel ezelőtt elhagyta a borsodi kisvárost a férjével, mindketten külföldön dolgoztak. Az ismeretségek persze nem vesztek el, és még Katihoz is eljutottak a hírek arról, hogy Móni körül valami nincsen rendben. Zsolt anyja aggódott. A fia túlságosan meg akart felelni ennek a lánynak, akinek szemlátomást jól ment a sora. Zsolt bárhogy igyekezett jó munkát találni, ennyit nem tudott keresni. A nőnek meg újabban drága autó, drága ruhák Pestről, munkahely meg semmi... Persze mindig sok pletyka keringett a kisvárosban ilyen-olyan helybeliekről, néha egészen képtelen történetek, de Móniról túl sokan, túl régóta és túl egyértelműen állították, hogy „piszkos ügyekkel" jut pénzhez.

Katinak olyan volt visszatérnie a városba Hollandia után, mint egy időutazás. A lakótelepi tömbök között még akadt olyan játszótér, ahol a régi, lepattogzott festésű, vascsöves mászókákon játszhattak a gyerekek. A főút épületei a tipikus szocialista jegyeket mutatták: vaskos, szögletes oszlopsor az önkormányzat betonkocka monstruma előtt, a bevásárlóközpont meg sokkal inkább működött hagyományos áruházként, amelynek hosszú kirakatában egymás mellett lehetett megcsodálni a botmixert, az autóülés-huzatot és a kiskosztümöt. Az üzletsor elmaradhatatlan elemei voltak a kínai, a százforintos és az egyeurós vegyesboltok – annak, aki értesülni akart a legfontosabb hírekről a városban, ezen a szakaszon volt érdemes korzóznia. Itt mindig

bele lehetett futni ismerősökbe, akik elmesélték a legfrissebb szóbeszédeket. Főleg a gazdag városrész lakóiról. Ők a várost övező dimbes-dombos negyed kanyargós utcáiban laktak, puccos családi házakban, amelyek a budapesti elitnegyedekhez képest persze nem számítanak palotának, de ott egyenesen kastélyként tekintettek rájuk. Volt, ahova még kerti medence is jutott. Némelyik ház gazdája a polgármester családtagjai közül került ki. Mindenkiről tudták, kicsoda. Lakott itt énekes és valóságshow-szereplő, akiknek a neve még Pesten is számított. Olyan is akadt, aki idevalósi volt, lakótelepen kezdte, aztán a tévében megcsinálta a szerencséjét, de nem akart más városba költözni. Róluk aztán kacifántos történeteket lehetett hallani, hogy a takarítót küldik le a Sparba reggel, meg a postással söpörtetik el télen a havat. A buszpályaudvar volt a másik „híradóstúdió", de ez már a város külsőbb karéján helyezkedett el, ide csak az ment ki, aki utazni akart.

Kati úgy döntött, maga próbál utánajárni a történteknek. Kitartóan telefonálgatott a boncolást végző orvosnak, akit arra kért, mondja meg, miért halt meg a fia. Mint kiderült, Zsolt légzése és keringése összeomlott. Az anya faggatózására az orvos végül elárulta, hogy talált egy simítózáras zacskót Zsolt gyomrában. Kati nem volt ugyan túl jártas a kábítószerek világában, de ebből ő is ki tudta következtetni: a fia kábítószert nyelhetett. Zsolt véréből és vizeletéből kokaint, annak bomlástermékeit, valamint MDMA-t, azaz ecstasyt mutattak ki. Kokainból a halálos koncentráció ötszörösét találták a szervezetében.

Már csak az volt a kérdés, miért tette ezt Zsolt. Katinak nem volt kész válasza, de kétsége sem, hogy Móni áll az egész mögött.

Az édesanya néhány nappal a fia halála után feljelentést tett a rendőrségen. A kihallgatószobában elmondta, hogy a férjével évek óta Hollandiában élnek és dolgoznak. Az asszony szerint Zsolt élete akkor siklott félre, amikor Mónival összejött. A lányról ugyanis mindenki beszélte a városban, hogy kokaint árul.

– Egyszerűen belerángatta a fiamat is ebbe a szörnyűségbe. Zsolt soha nem élt ilyen jellegű szerrel. Néha szívott egy kis herbált, ezt előttem sem titkolta, de amióta ezzel a nővel volt, sajnos már a kokaint is kipróbálta. Móni teljesen romba döntötte a fiam egész életét – magyarázta elkeseredetten Kati a rendőröknek.

A gyászoló édesanya arról is panaszkodott, hogy Móni titkolózik előtte Zsolt halálának körülményeiről.

– Biztos vagyok benne, hogy a fiam már vasárnap napközben nagyon rosszul volt, ugyanis több alkalommal hívtam telefonon, és nem értem el. Már nappal a haláltusáját vívhatta, és a barátnője nem segített neki! – temette a homlokát a kezébe Kati, miközben egyre zaklatottabban sorolta a rendőröknek a gyanús jeleket. – Még az anyja sem segített, akiről pedig tudom, hogy szintén ott volt aznap náluk. Nyilván az unokámat kellett pesztrálnia, mert már korábban látták, hogy baj van. Móni nem vitte orvoshoz Zsoltot, nem hívott mentőt, pedig neki tudnia kellett, hogy lenyelte azt a tasakot! Azonnal rohanniuk kellett volna gyomormosásra vagy bárhová, és a fiam most is élne!

Kati a feljelentésében arról is beszélt, hogy amikor Zsolt meghalt, de még nem derült ki a boncolás eredménye, Móni „már készítette elő a terepet".

– Azt kezdte el mondogatni, hogy a fiam már korábban is sokat szívott, és mellette ráállt a keményebb szerekre. Azt állította, egyszer, amikor Hollandiából hazajöttek, tíz

gramm kokaint tett be a szájába és nyelt le. Én erre csak azt tudtam mondani, ne beszéljen hülyeségeket, mert senki nem nyel le tíz gramm kokaint, azonnal meghalna.

Kati feljelentése után nyomozást indított a rendőrség segítségnyújtás elmulasztása miatt.

A vidéki kisvárosban, ahol Móni és Zsolt élt, a férfi halála után kapott csak igazán szárnyra a pletyka. A lány bárhová ment, összesúgtak a háta mögött. A postán, az ábécében, a benzinkúton, a szombati piacon, az uszoda előtt. A bennfentesek tudni vélték, hogy Zsolt és a barátnője egy „zárt budapesti körből" rendszeresen szereztek be kokaint, amit aztán a helyi elitnek, a város tehetősebb embereinek terítettek. De a fő szervező Móni volt – állították a jól értesültek.

A városban az a hír is járta, hogy Zsoltot és a barátnőjét a fiú halála előtti napon igazoltatták a rendőrök, amikor Budapestről tartottak hazafelé. A szóbeszéd szerint még be is kísérték őket a rendőrségre, ahonnan aztán szabadon távozhattak. A lány erről Zsolt halála után semmit nem mondott elhunyt barátja édesanyjának.

Pedig a Zsolt halála előtti napon történtek – a fellelhető nyomozati anyagok, tanúvallomások és telefonlehallgatási jegyzőkönyvek alapján – szinte percről percre rekonstruálhatók, és magyarázatot adhatnak a tragédiára.

Móni hatósági megfigyelése nem a barátja halálával kezdődött. A borsodi lány egy Zsuzsa nevű pesti nő révén került a rendőrség látókörébe. Zsuzsa és Móni rendszeresen folytattak telefonbeszélgetéseket, néha egészen ártatlannak tűnő csevegéseket. Például ilyesfélét:

– Cső! Szia, drágám! Ez az új számom! – szólt bele egy alkalommal a telefonba vidáman Zsuzsa, de Móni nem ismerte fel a hangját. Budapesti ismerőse ezúttal egy ismeretlen számról hívta.

– Ki vagy?

– Jaj, te, hát Zsuzsa! Pestről.

– Ja, szia, kincsem!

– Na, akkor mentsd el a számom, jó?

– Jól van, jól van. Amúgy pont ma gondoltam rád. Minden oké?

– Minden, ja, csak elrepesztettem a bokámat, képzeld. A bazilikánál akkorát estem, basszus, és elrepedt.

– Na ne! Akkor be vagy gipszelve, életem?

– Nem, ilyen rögzítő van rajta, merthogy csak repedés. Hála istennek nem kellett a gipsz.

– Vigyázz magadra, te lány. Na, elmentettem a számod, életem.

Ez a dialógus még jóval Zsolt halála előtt hangzott el Móni és Zsuzsa között. Egyikük sem sejthette, hogy a beszélgetéseiket a rendőrség egy kábítószer-kereskedelem miatt indított titkos nyomozás keretében lehallgatja. A célszemély Móni volt.

A Zsolt halála előtti napon, 2016. szeptember 3-án Mónit szoros megfigyelés alatt tartotta a rendőrség, ő ugyanis aznapra megbeszélte Zsuzsával, hogy felugrik hozzá Budapestre. A rendőri akciójelentés kivonata szerint aznap este a vidéki pár az autójával valóban megjelent Zsuzsa lakása előtt. Zsolt az anyósülésen, a kocsiban várakozott, Zsuzsához csak Móni ment fel, és alig negyedóra elteltével már vissza is tért. Beült a kocsiba, és indultak is haza. A Borsod megyébe tartó főúton, nem sokkal egy parkoló előtt, kék fény villant fel mögöttük, és kettőt vijjogott egy sziréna. Móni belenézett a visszapillantóba. Rendőrök. Hirtelen le-

lassított, a rendőrautóból csak azt lehetett látni a sötétben, hogy a kocsiban ülő két ember egymás felé fordul, az autó mintha kicsit kacsázott volna, aztán szinte lassított felvételben lehúzódtak a parkolóba. Túlságosan lassan. A járőrkocsi beállt mögéjük.

– Kérném a személyi okmányokat és a gépjármű iratait – lépett az autó lehúzott ablakához az egyik rendőr. Móni idegesen kotorászott a táskájában. A tekintete egy pillanatra Zsoltra rebbent, aki furcsa pózban ült az ülésen, kissé előredőlve. A lány visszatért a táskájához, ahonnan nagy nehezen előráncigálta az iratokat. Az egyenruhások ekkor megkérték őket, hogy szálljanak ki a kocsiból. A pár csigalassúsággal kászálódott ki. Mindkettőjük öltözékét alaposan átvizsgálták, Mónival pedig közölték, hogy az autót és csomagterét is átnézik.

– Van önnél bűncselekményből származó tárgy vagy eszköz? – kérdezték a rendőrök a nőtől, aki erre határozott nemmel felelt.

Közben a helyszínre érkeztek azok a nyomozók, akik korábban megkérték az egyenruhásokat, hogy tartóztassák fel a kocsit. A nyomozóknak a kollégáik elmondták, hogy nem találtak semmi gyanúsat. Sem a párnál, sem a kocsiban.

Ekkor hirtelen különös jelenet zavarta meg a rendőri ellenőrzést. Zsolt a szája elé kapta a kezét, és hevesen köhögni kezdett.

– Mi történt? Bevett valamit? – fordították oda a fejüket a rendőrök, de férfi csak legyintett, és igyekezett nyugodtnak látszani.

– Nem, nem, semmit nem vettem be. Tegnap este buliztam, elég sokat ittam, egész nap szarul voltam – felelte, miközben nem múlt a szaggatott köhögés.

A nyomozók többször visszakérdeztek, vett-e be valamit, de a fiatal férfi minden efféle kérdést hárított, ám a következő pillanatban öklendezni kezdett.

Mindeközben Móni odébb húzódott, előkapta a telefonját, de az egyik nyomozó észrevette, és odalépett hozzá. Megkérdezte, kit akart hívni, de a nő kitérő választ adott, mondván, üzenetet kapott. A helyzet azonban meglehetősen életszerűtlennek tűnt a rendőr szemében.

– Nyissa ki a száját! – utasította ezután Zsoltot a nyomozó, de hiába nézett be elemlámpájával a szájába, nem látott semmit.

– Kér orvosi ellátást? – kérdezte tőle a másik, de Zsolt erre is nemmel felelt.

– Csak másnapos vagyok. Majd elmúlik – bizonygatta. – Herbált szívtam, attól lehetek rosszul – vallotta be hirtelen a férfi, mert úgy érezte, ezen a ponton jobban jár, ha előáll valami kézzelfogható magyarázattal.

Az öklendezéssel kísért köhögés még úgy fél percig tartott, majd elmúlt, csak a vörös, kissé könnyes szemek látványa maradt utána. Mivel Zsolt elismerte, hogy szintetikus marihuánát szívott, és a heves köhögőroham is igen gyanúsnak hatott, a rendőrök úgy döntöttek, előállítják Mónival együtt a kapitányságon. Innen azonban következmények nélkül távozhattak.

Huszonnégy óra múlva Zsolt holtan hevert lakótelepi albérletük padlóján.

Mónit a haláleset után többször kihallgatták, de a nő tagadta, hogy tudta volna, mitől lett rosszul a barátja. Ahogy tagadott minden vádat, ami drogkereskedéssel hozta őt összefüggésbe. Csakhogy másokat is kikérdezett a rendőrség. Köztük Zsolt egyik legjobb barátját, Gábort is.

– A legjobb barátok voltunk, minden percünket együtt töltöttük, amikor tudtuk – mondta a rendőröknek a biztonsági őrként dolgozó Gábor, aki tizenhat éve ismerte az elhunytat.

Gábor a vallomásában elmesélte a rendőröknek, hogy Zsolt nem tudott volna megélni itthon, ezért sokáig egy németországi húsüzemben dolgozott az édesapjával szalagmunkásként. Később Hollandiába költözött a család, immár Zsolt anyja is. Gábor nem tudott arról, hogy Zsolt droggal kereskedett volna, ahogy arról sem, hogy drogozott, de azt megemlítette, hogy herbált olykor szívott, viszont sosem lett tőle rosszul.

A fiatalember azt mesélte a rendőröknek, hogy 2016. szeptember 5-én, hétfőn – Zsolt előző éjszaka halt meg – ő vitte volna Budapestre kocsival a barátját egy munkamegbeszélésre; ha itt állást kap, nem kellett volna Hollandiában élnie. Utoljára szombat délben hívta fel Zsoltot, aki már nagyon izgatottan várta a hétfői utat. Bízott ebben a lehetőségben. Gábor vasárnap is megcsörgette barátját egy utolsó egyeztetés céljából, nem is egyszer, még Móni telefonját is, de sem Zsoltot, sem a lányt nem érte el. Másnap reggel tudta meg, mi történt.

Gábor Móniról is beszélt a nyomozóknak. Szerinte sokan tudták a lányról a városban, hogy droggal foglalkozik – már három-négy évvel azelőtt így volt, hogy Zsolttal összejöttek. Gábor szerint az is erre utalt, hogy Móni vadul költekezett, szeretett utazni, bulizni, miközben nem volt munkahelye.

– Konkrétan a kokainról fecsegtek a városban – állt Gábor vallomásában. – Biztosan nagyon ügyesen csinálta – vélekedett a férfi, arra utalva, hogy a lány valahogy mindig megúszta a felelősségre vonást.

Jó kapcsolatai voltak, annyi biztos, a város „krémjével" barátkozott. Az atyafiság intézménye amúgy nem változott semmit kétszáz éve, sok szóbeszéd terjengett arról, ahogyan „kéz kezet mos", az „én teszek neked egy kis szívességet, aztán te teszel nekem egy kis szívességet" ügyletekről. Akárhogy is, Móninak valószínűleg sikerült jó viszonyt kialakítania bizonyos fontos emberekkel.

A barátja ingázással oldotta meg az életét – egyes heteket külföldön töltött, aztán egy ideig itthon volt a családjával. Amióta a kisfiuk megszületett, igyekezett minél több időt velük tölteni, de Borsodban elkeserítők voltak az álláslehetőségek. Alkalmi munkákat is vállalt a kisvárosban, fuvarozást, kisegítést építkezéseken. Alapvetően mégis Móni tartotta el a családot.

A rendőrség Zsolt egyik Hollandiában élő magyar barátját is kihallgatta tanúként. A férfi Zsolt halálának idején éppen Magyarországon tartózkodott. Kati kérte meg, hogy néhány holmit vigyen haza a fiának. Ám vasárnap délelőtt a srác hiába hívta Zsoltot, csak Mónival tudott beszélni. A nő azt mondta neki a telefonban, hogy a barátja előző nap nagyon berúgott és alszik, neki pedig begyulladt a melle a szoptatástól, ezért inkább majd máskor menjen fel hozzájuk. Ugyanezzel a lendülettel Móni ki is nyomta a telefont. A hívás ötvenkilenc másodpercig tartott, a férfi a rendőröknek azt mondta, nem gondolt semmi rosszra, Móni hangján sem érzett semmit. Csak utólag, amikor megtudta, hogy Zsolt meghalt, érezte úgy, hogy a lány le akarta őt pattintani.

A nyomozók azt is megkérdezték a tanútól, tudott-e arról, hogy Móni és Zsolt kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményt követtek el. A férfi azt felelte, semmi konkrétat

nem tud, de már két évvel azelőtt, hogy Zsolt és Móni összejöttek, úgy hallotta, a lány droggal kereskedik.

Vallomást tett a rendőrségen egy helyi vállalkozó is, akinek a feleségét tizenéves ismeretség kötötte Mónihoz. Ők a kisváros „menőbb" kasztjába tartoztak. A cégvezető vallomása azért is figyelemre méltó, mert Móni lehallgatott telefonbeszélgetéseiben elhangzott a neve. Vallomásában a férfi elárulta: tényleg vett kokaint Zsolt párjától. Kezdetben füvet szerzett be Mónitól rendszeresen, és amikor az megpendítette neki, hogy van „ütősebb" áruja is, a vállalkozó úgy döntött, kipróbálja. Aztán 2016 nyarán Móni felhívta, hogy megszerezte az anyagot. A lány egyenesen a saját édesanyjához irányította az üzletembert, mondván, nála áveheti a port. Az illető el is ment Móni anyjához, aki egy borítékot adott át neki, benne a kokainnal. A vállalkozót a rendőrök szembesítették a lehallgatott telefonbeszélgetéssel, ő pedig elismerte, hogy ez volt az a beszélgetés, amikor Mónival a kokainról egyeztetett.

Móni továbbra is konokul tagadott mindent, pedig egyre több bizonyíték volt a rendőrök kezében.

Ráadásul ekkor már Zsuzsáról, akin keresztül eljutottak Mónihoz, egyértelműen tudták, hogy kokainnal üzletel. A budapesti nő és egyik társa ellen a Nemzeti Nyomozó Iroda Nemzetközi Bűnözés Elleni Főosztálya, azon belül a Kábítószer-bűnözés Elleni Osztály nyomozott jelentős mennyiségű kábítószerrel elkövetett kereskedelem bűntette miatt. Történt ugyanis, hogy nagyjából másfél hónappal Zsolt halála után Zsuzsa belvárosi lakásában házkutatást tartottak az NNI munkatársai. A mobiltelefonjában feltűnt egy gyakran hívott szám – Mónié. Találtak egy füzetet is, benne egy névsor: körülbelül húsz keresztnév és a hozzájuk tartozó telefonszám. A jegyzetfüzetben megbújt egy összehajtogatott papír, ami úgy nézett ki, akár egy matekfüzetből kitépett lap: tízezrek, százezrek, milliók egymás mellett összevonva, kivonva. Az egyik feljegyzésből arra következtettek, hogy a számok pénzmozgásra utalnak.

Kihallgatásán Móni azt állította, hogy Zsuzsától – akivel régebben egy budapesti szórakozóhelyen dolgozott együtt, de nem tudja, azóta mivel foglalkozik – többször kért kölcsön pénzt, emiatt szerepelhet a neve Zsuzsa jegyzetfüzetében bizonyos pénzösszegekkel.

– Tudja, hogy Zsuzsával mi van most? – érdeklődött Mónitól a vizsgálótiszt.

– Fogalmam sincs, Zsolt halála óta nem beszéltem vele sem telefonon, sem személyesen.

– Kérem, nyilatkozzon arról, hogy ismeri-e Zsuzsa folyószámlaszámát.

– Igen, ismerem, mert megadta. Amikor pénzt kértem tőle kölcsön, akkor adta meg, hogy ne kelljen Pestre mennem a visszafizetés miatt, hanem utalhattam neki. Talán két-három alkalommal küldtem neki így pénzt, de az összeg nagyságára már nem emlékszem.

Ekkor szembesítették Mónit a nyomozók azzal, hogy Zsuzsa ellen büntetőeljárás folyik, és különféle feljegyzéseket foglaltak le nála. Az egyik ilyen feljegyzésben ez szerepelt: „09. 03., Móni 90 000". (A dátum szeptember 3., az a nap, amikor Móni elmondása szerint Zsolt és ő Budapestre mentek sétálni.)

A nyomozók arra kérték a lányt, magyarázza meg, mit jelenthetnek a feljegyzések. Ő azt állította, a kilencvenezer forint az egyik kölcsön összege.

– Korábban is kaptam már tőle ilyen nagyságrendű összeget, amit el is utaltam neki. A 09. 03. szeptember 3-át jelenti, aznap kértem tőle.

Ezen a ponton a nyomozó Móni elé tárt egy folyószámlakivonatot, amely azt bizonyította, hogy 2016. július közepén is kilencvenezer forintot fizetett be Zsuzsa számlájára.

– A kölcsönkért összeget fizettem vissza – magyarázta Móni.

– Akkor ön többször kért kölcsön kilencvenezer forintot Zsuzsától?

– Igen, nem éppen mindig kilencvenezer forintot, hanem amennyire szükségem volt – felelte nyugodtan Móni, majd elmondta, hogy mástól is kért kölcsön, és a szülei, néha pedig az anyósa és apósa is támogatta anyagilag.

– Ön havi szinten milyen összeget költött?

– Nem tudom, maximum százezer forintot egy hónapban – jött a meglepő válasz.

A kihallgatást végző rendőr tovább értetlenkedett.

– Ha ön ennyit költött havonta, miért kellett Zsuzsának és másnak is támogatnia?

– Hát ebbe a százezer forintba beletartozik már a kölcsön-visszafizetés összege is.

A kihallgatási jegyzőkönyv arról árulkodik, hogy Móni nem tudott észszerű magyarázatot adni a titokzatos „kölcsönökre". Az egyik, Zsuzsával folytatott augusztus eleji telefonbeszélgetését azzal indokolta, hogy a budapesti ismerőse mozijegyet foglalt le neki.

A leiraton, amit elé tettek, egy Zsuzsával folytatott beszélgetés elevenedett meg a lány szeme előtt.

– Csá, bébi! – köszönt be a telefonba Zsuzsa.

– Szia, életem! Figyu, drágám! Holnap a sógorom menne hozzád, mert kéne neki ebből az elővételes jegyből tíz darab, jó?

– Persze, persze.

– A húszasból – pontosította Móni.

– Jó, jó.

– Akkor oké, életem?

– Simán.

– Figyelj, megadhatom neki a számod?

– Meg, meg, nyugodtan.

– Jó, mert ő családtag, itt van velünk.

– Rendben.

– Na, mit akarok mondani, de az is lehet, hogy én hívlak, majd meglátom, jó?

– Jó, legyen délután.

– Hány fele jó neked?

– Kettő után, mert fodrászhoz megyek hajfestésre.

– Jól van, életem. Kettő után, oszt majd megbeszéljük!

– Akkor a húszezresből kell neki, ugye?

– Aha, aha, tíz.

– Jó, tíz.

– Köszi, életem! Puszika!

– Szia, szia!

A kihallgatást végző rendőr érdeklődően nézett Mónira, valamiféle magyarázatra várva. A lány belekezdett.

– Azt már nem tudom, hogy melyik moziba és melyik filmre mentünk. A húszast sem tudom, hogy mit jelent. Arra már nem emlékszem, hogy ki ment Zsuzsához a mozijegyekért.

– Milyen mozijegy az, amelyik húszezer forintos? – dőlt előre a rendőr az íróasztalánál.

– Nem tudom. Már nem emlékszem ilyen részletesen erre a beszélgetésre. A mozijegyekért szerintem végül nem ment el senki Zsuzsához.

Amikor a rendőrök azokat a leiratokat tárták elé, amelyek a feltételezett ügyfeleivel folytatott telefonbeszélgetéseit rögzítették, Móni már semmire nem emlékezett, főleg

nem azokra a szavakra, amelyekkel a gyanú szerint a kokainra utaltak a beszélgetés közben. Amikor pedig azzal szembesítették, hogy az egyik ügyfele – a kisváros egyik ismert vállalkozója – beismerte: többször vásárolt tőle és az édesanyjától kokaint, Móni megtagadta a választ. Ragaszkodott hozzá, hogy soha senkinek nem adott el kokaint, és akár a szembesítést is vállalja az említett vállalkozóval.

A rendőrök Móni édesanyjával is ismertették a vállalkozó vallomását. Az asszony erre azt felelte: nem tudja, miről beszél az illető.

– Énnálam soha nem volt kokain, így azt nem is adhattam oda neki – vallotta Móni anyja rezzenéstelen arccal.

A nyomozók egy olyan beszélgetés leiratát is Móni elé tolták, amiből kiderül, hogy 2016. szeptember 3-án késő este arra kérte az édesanyját, aki az albérletükben a gyermekükre vigyázott, hogy dobjon ki egy mérleget az erkélyről. Ezt a telefonhívást Móni percekkel az után a bizonyos közúti rendőri ellenőrzés után ejtette meg. A civil ruhás nyomozók az autóút parkolójában az igazoltatás és a férfi köhögőrohama után megkérték Mónit és Zsoltot: kövessék a rendőrautót egészen a megyei kapitányságig, ahol aztán előállították őket. A hívásra útközben kerülhetett sor.

Móni elsápadt, amikor elétették a telefonbeszélgetés jegyzőkönyvét. Erre nehéz volt magyarázatot találnia.

– Zsolt mondta nekem... – habogta – ...Zsolt mondta, én nem is értettem az egészet. Azt magyarázta, hogy van egy mérleg a nagyszobában, a szekrényben, és azt anyu dobja ki, ennyit kért tőlem, hogy ezért hívjam fel anyut. Én ezt megtettem. De nem tudtam, miért akarja, és ő nem is mondta meg. Anyunak van kulcsa a lakáshoz, nem is lakik messze, be tudott menni. Máskor is volt már ilyen.

Aztán, gondolom, kidobta a mérleget anyu, gondolom, biztos oda hátra, a ház mögötti udvarra.

– Miféle mérleg volt ez?

– Ennyit tudok, hogy mérleg, valami mérőeszköz.

Móni már nem ártott azzal halott barátjának, hogy rá tereli a gyanút, mintha neki magának fogalma sem lett volna arról, hogy a lakásban egy döntő bizonyítékot tárolnak. A Budapestről hazafelé tartó útjukon történt igazoltatáskor nyilván azonnal bevillant neki, hogy a rendőrök azonnal kiszállhatnak a borsodi albérletükbe is, tehát el kell tüntetni minden gyanús tárgyat. Távollétükben erre egyetlen megoldás kínálkozott: Móni édesanyja, aki egyben „munkatársa" is volt.

– Mit tud arról, mi okozta a barátjánál a rosszullétet 2016. szeptember 4-én? – kérdezte tőle többedszer a kihallgatást végző rendőr.

– Fogalmam sincs. Azt mondta, nagyon ég a bőre, beül a kádba egy kicsit. Bement a fürdőszobába, és akkor egyszer csak zihálást hallottam. Benéztem, állt a mosdó fölött, fújtatott a csapra támaszkodva, és mondja nekem, hogy lenyelt valamit. Én egyből hívtam a mentőt.

– A mentők által rögzített beszélgetés alapján megállapítható, hogy ön nem közölte azonnal a mentőkkel, hogy Zsolt lenyelt valamit. Miért nem mondta nekik azonnal? – vonta kérdőre a lányt a nyomozó.

– Nem emlékszem már, hogy mikor, de azt tudom, hogy megmondtam nekik.

– Korábban észlelt-e a barátjánál más tüneteket?

– A rosszulléte előtt valamennyi idővel, de hogy pontosan mikor, azt nem tudom. Délután a vécén ült, és kért tőlem egy pohár vizet, és akkor láttam, hogy véres volt a széklete.

– Ha a kezébe adott egy pohár vizet, miközben ő a vécén ült, nem szükségszerűen kellett látnia a székletét. Ez hogyan történt pontosan? – firtatta a nyomozó.

– Már nem is tudom, az is lehet, hogy nem láttam, hanem ő mondta nekem. A hasfájások meg a székelési nehézségek mindennaposak voltak nála, nem tudom megmondani, miért – válaszolta egyre elgyötörtebben Móni.

– Zsolt gyomrában kokaint tartalmazó tasakot találtak a boncolás során. Kérem, válaszoljon arra, hogyan került ez oda!

– Gondolom, lenyelte valamikor, de én nem tudom, mikor, nem láttam, nekem semmit nem mondott!

– Az igazságügyi orvos szakértői vélemény szerint a kokaint tartalmazó tasak lenyelésének ideje a rendőri igazoltatásuk idejére tehető. Kérem, válaszoljon arra, hogy ekkor történhetett-e!

– A szemem láttára biztos nem – jelentette ki határozottan Móni.

Ekkor a vizsgáló elé tárta az igazoltatást végző rendőrök tanúvallomásait.

– Olvassa el és nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy kíván-e valamit hozzáfűzni.

Móni némán megrázta a fejét, aztán a rendőr felszólítására hangosan is megerősítette: nem kíván semmit hozzáfűzni.

A vizsgáló újra megkérdezte a lányt, hogy Zsolt halála előtti nap, még az igazoltatásuk előtt miért ment fel Zsuzsához. De Móni csak ugyanazt hajtogatta: kölcsönért, ahogy mindig.

Ekkor a vizsgáló arról faggatta a gyanúsítottat, miként lehetséges az, hogy nem tudott Zsolt kokainhasználatáról,

miközben a rögzített telefonbeszélgetéseik során többször beszéltek kábítószerről. A lány azonban hajthatatlan volt.

Egy későbbi kihallgatásán a vizsgáló Móni elé tárta az egyik sms-ét. Ebben a nő azt írta a barátjának, hogy álljon le a kólázgatással.

– Kérem, válaszoljon arra, hogy itt miről beszélt – kérte a vizsgáló.

Móni összeszorította a száját, és nem nyilatkozott.

A nyomozás során az igazságügyi szakértők arra jutottak, hogy Zsolt életét a halál beállta előtt egy-másfél órával sem lehetett volna „reális eséllyel" megmenteni, de akkor még igen, amikor a kokainmérgezés első tünetei megjelentek nála. A szakértők szerint, ha Móni igazat mondott, és nem tudott arról, hogy Zsolt kokaint nyelt le, akkor a délután kezdődő hasfájás alapján nem kellett volna arra következtetnie, hogy a barátja kokainmérgezésben szenved. De ez a megállapítás fordítva is megállja a helyét: ha Móni tudta, hogy Zsolt kokaint nyelt le, már az első tünetek megjelenésekor tisztában kellett lennie vele, mekkora veszélyben van a barátja élete.

2017 májusában szembesítették egymással Zsolt édesanyját, Katit és a kábítószer-kereskedelemmel gyanúsított Mónit a megyei rendőrkapitányságon.

A drámai találkozáson sok régi sérelem merült fel, a felszínre bukott minden elfojtott harag, amit a lány és az „anyósa" tápláltak egymás iránt. A teremben megállt egymással szemben Kati és Móni, mindketten meggyötörve az elmúlt hónapok történéseitől. Miután a szembesítést vezető tiszttel végigmentek az ilyenkor szokásos formaságokon és nyilatkozatokon, mindketten elmondhatták a másiknak, amit kívánnak. Kati felelevenített egy régebbi eseményt, egy lagzit, ahova a fiatalok hivatalosak voltak. Elmondása

szerint ott derült ki Zsolt számára egyértelműen, miféle körökkel tartja a kapcsolatot a barátnője. Puccos népek, akikből ügyesen hasznot lehet húzni. A buliban előkerült a kokain, még látták is Mónit fehér poros orral. Kati szerint még az unokáját sem szoptatta rendesen a „menye", mert tudta, hogy baj lehet belőle.

– Én azután raktam össze magamban a képet – magyarázta feldúltan az édesanya a lány szemébe nézve –, amikor tavaly nyáron felmentem veletek Pestre. Amikor elintéztük a dolgunkat, te mondtad, hogy még el kell mennünk egy nőhöz. A Váci út környékén kanyarodtunk el jobbra. Ott leparkoltunk, Atti vezetett, én ott maradtam vele az autóban. Te akkor felmentél ehhez a nőhöz, azt mondtad, tartozik neked pénzzel. Tíz-tizenöt percet töltöttél távol, és amikor megérkeztél, akkor Zsolt megkérdezte tőled, hogy „Megvan?", mire te mondtad, hogy „Meg", és elindultunk hazafele. Ebből következtettem arra, hogy innen hozhatod az anyagot, meg abból, hogy sok időt éltél Pesten, lehetett ismeretséged.

Móni a szembesítésen is lerázott magáról minden vádat. Szerinte Kati csak azért ellenséges vele, mert más nőt akart a fia mellé. Kitartott amellett is, hogy a kisfiukat rendesen gondozza, és folyamatosan szoptatja. A szembesítés nem vezetett eredményre.

Miután lezárták a nyomozást, mert elegendő bizonyíték gyűlt össze Móni bűnössége mellett, az ügyet vádemelési javaslattal elküldték az ügyészségre. Az eljáró ügyész megállapította, hogy mivel Zsolttal élettársak voltak, Mónit speciális, a családjogi köteléken alapuló segítségnyújtási kötelezettség terhelte. Az ügyész szerint Móni esete tehát segítségnyújtás elmulasztásával elkövetett emberölés bűntettének minősült. Az ügy iratai ekkor a megyei főügyészségre

kerültek, ahol 2018 februárjában egy váratlan fordulattal megszüntették az emberölés miatt folytatott nyomozást, azzal indokolva, hogy a „nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény". Hiába jelentett be Zsolt édesanyja panaszt az eljárást megszüntető határozat ellen, azt a Legfőbb Ügyészség Nyomozásfelügyeleti és Vádelőkészítési Főosztálya 2018 tavaszán elutasította.

Ám Móni ekkor még nem lélegezhetett fel.

Zsolt édesanyja egy ügyvédet fogadott, és emberölés bűntette miatt pótmagánvádat terjesztett elő. Ez azt jelenti, hogy immár nem az ügyészség, hanem Kati lett a vádló.

A törvényszék több olyan tanút is meghallgatott, akik arról beszéltek, hogy az utóbbi időben Zsolt és Móni kapcsolata megromlott. Az egyik tanú arról számolt be, hogy Móni egyszer meg is ütötte Zsoltot, egy másik tanú pedig hallotta, amikor Móni azt mondta a kisfiának, hogy Zsolt megérdemelte, hogy „megdöglött".

A törvényszék a tárgyalásra megidézte a nyomozást segítő szakértőket. Egyikőjük elmondta, hogy hasfájása, híg széklete nem csak kokainmérgezéstől lehet valakinek, azt pedig igazságügyi orvos szakértői szempontból nem lehet megállapítani, hogy pontosan mikor került Zsolt szervezetébe a kokain. A bíróság meghallgatta az egyik legismertebb toxikológust is, aki azt állította, Móninak tudnia kellett, hogy Zsolt lenyelte a kokaint, hiszen a rendőrségi megfigyelés alapján ő vette Zsuzsától a kábítószert. Csakhogy ezt a véleményt a bíróság nem vette figyelembe, merthogy nem tartozik a toxikológus kompetenciájába.

Meghallgatásuk során a szomszédok 21 óra 20, illetve 21 óra 30 percre tették azt az időpontot, amikor súlyos rosszullétre utaló hangokat – erős dübörgést, nyögéseket,

hangos gyereksírást, illetve „Zsolt, állj fel!" és hasonló kiáltásokat hallottak a fiatal pár alatt, illetve felett lévő lakásból. Azt is látták a szomszédok, hogy Móni édesanyja kora este idegesen tologatja a háztömb alatt a babakocsit, pedig ebben az időben már sosem szokták levinni a kisfiút. A bíróság szerint tíz óra előtt már Móninak is látnia kellett, hogy élettársa segítségre szorul, és ő értesítette is a mentőket. A bíróság úgy ítélte meg, Móni nem kívánta szándékosan élettársa halálát. Ezt a bíróság a mentők vallomása alapján vélte, akik elmondták, hogy a lány még akkor is beszélt Zsolthoz, amikor a férfi már meghalt, valamint lefeküdt mellé, és átkarolta.

A bíróság megállapítása szerint a bizonyítékok alapján csak azt lehet teljes bizonyossággal tudni, hogy Zsolt gyomrában egy műanyag zacskót találtak, a szervezetébe pedig a halálos kokaindózis ötszöröse került. Hogy erre mikor és hogyan került sor, nem állapítható meg. Hiába az árulkodó telefonbeszélgetések, amelyeket a rendőrség lehallgatott, hiába a szoros megfigyelés, amely a gyanút erősíti, miszerint Móni kokainért ment fel Zsuzsához, sem a drogvásárlást nem lehetett minden kétséget kizáróan bizonyítani, sem azt, hogy a nő tudott arról: élettársa halálos adag kokaint nyelt le. Ahogy a leleplező tanúvallomások és árulkodó bizonyítékok ellenére sem látták igazolva a drogkereskedés tényét.

Mónit ezért a bíróság felmentette valamennyi vád alól. Hivatalosan ártatlan.

EPILÓGUS

ANNAK A BIZONYOS ZICHY JENŐ UTCAI TÁRSASHÁZNAK A PINCÉJÉBEN, ahol több mint kilencven éve a kokainfüggő Kövess báró rejtélyes halála után nyomoztak a detektívek, s eközben mindenféle kínzóeszközöket találtak, ma már egy söröző működik. A környék a tágabb budapesti bulinegyed része, ahol az utcai dílerek előszeretettel kínálgatják a kokainnak hazudott porcukrot a lerészegedett külföldi turistáknak.

Már befejeztem a könyv írását, amikor éppen ebben a kerületben csíptek nyakon a rendőrök egy főleg nigériaiakból álló bandát, amelynek tagjai kokót és marihuánát árultak egy érdekeltségükbe tartozó szórakozóhelyen. A rajtaütés pillanatában a terjesztők még megpróbálták sebesen lehúzni a VII. kerületi lakás vécéjén a port, de a zsaruk gyorsabbak voltak. Még a drog tömbösítéséhez használt prést is megtalálták náluk. Ám mindez semmiség ahhoz képest, ami kokainfronton a Budapesttől háromszáznyolcvan kilométerre fekvő Belgrádban történt ugyanezekben a napokban. A szerb főváros Újbelgrád részét hatalmas robbanás rázta meg, amikor egy ismert kokainkereskedő Audiját a levegőbe röpítették. A szerb maffiózó a lakásában felejtette a mobiltelefonját, és éppen visszament volna érte, ekkor aktiválták a bombát. A kocsiban tartózkodott a gengszter kolumbiai származású szeretője, egy volt spanyol szépségkirálynő, aki megsérült ugyan, de túlélte a merényletet.

2020 tavaszán a magyar rendőröket cselezte ki az egyik lengyel drogmaffia főnöke, a külseje alapján leginkább szupermodellre emlékeztető Magdalena. Nem tévedés: női

maffiafőnökről van szó. A szőke hajú hölgyet a Cracovia futballcsapat egyik hírhedt huligánjának a barátnőjeként ismerték, és azután lett a bűnszervezet vezetője, hogy a barátját a rendőrök egy rajtaütés során agyonlőtték. Magdalena jól konspirált, 2018 őszén egy kocsi csomagtartójában szöktették ki Lengyelországból. Időközben teljesen megváltoztatta a külsejét, a haját barnára festette. Amikor a magyar rendőrök a lengyel kollégáiktól fülest kaptak, hogy Magdalena Budapesten rejtőzködik, megpróbálták elkapni, de a nő túljárt az eszükön. Megint csak egy autó csomagtartójában bújt meg, és továbbszökött Magyarországról is, egyenesen Szlovákiába, ahol végül elfogták. A lengyelek azzal gyanúsítják, hogy az általa vezetett, főleg futballhuligánokból álló bűnszervezet százhúsz kiló kokainnal, valamint öt és fél tonna fűvel kereskedett. Ekkora tételben egyetlen magyar kokain-nagykereskedő sem gondolkodik, ami persze érthető, mert a lengyelországi piac jóval nagyobb a magyarnál.

A kábítószerpiac maradt az egyetlen terület, amiben még pénz van – egy betörőből lett drogkereskedő panaszkodott így nagyot sóhajtva, amikor az átalakulóban lévő bűnözésről beszélgettem vele. Ő úgy látja, és ezt más hozzá hasonló csibészek is megerősítették, hogy az elmúlt évtizedben korábban még biztos bűnözői egzisztenciát jelentő „ágazatok" mentek tönkre. Példaként említette a betöréseket, az autólopásokat, amelyekből az 1990–2000-es években még úgyahogy meg lehetett élni, ma már viszont csak nehézkesen. Ugyanez a sorsa az áfacsalóknak is, akik sorra buknak le, és szűkülnek a lehetőségeik. Az okosságoknak vége, maradt hát az egyetlen olyan üzletág, a drogkereskedelem, amelyben megáll a matek, és az egy forintból nem kettő, hanem a sokszorosa lesz.

Nehéz eldönteni, valóban kell-e sajnálnunk a bűnözőket, akik elveszítik „tisztes" kenyérkeresetüket, miközben a magyar rendőrség e sorok írásakor lopás vagy éppen csalás miatt több ezer embert köröz. Drogkereskedelem miatt közel kétszázat, köztük nem egy külföldit. A rendőrségi hírek zöme drogkereskedő csapatok elfogásáról szól – na persze ezeknek a társaságoknak a jelentős része nem kokainban, hanem az olcsó dizájnerdrogokban utazik.

A tisztánlátás azért is nehéz, mert az érvényben lévő nemzeti drogstratégia szerint 2020-ra drogmentessé válik Magyarország, ami nyilvánvalóan nem vehető komolyan. A kábítószerkérdést egyszerűen tabutémává tette a politika, miközben az ország nemhogy drogmentes nem lett, hanem éppen ellenkezőleg: a kábítószerekhez egyre könnyebben és olcsóbban lehet hozzájutni. Egy 2019-ben készült feltáró kutatás lesújtó eredményei szerint elképesztő mértékben hódítanak a herbál és kristály néven ismert olcsó és erős hatású pszichoaktív szerek, amelyek néhány év leforgása alatt kiszorították az olyan klasszikus drogokat, mint a heroin és a fű. Magyarországon – és azon belül is Budapesten – a metamfetamin, közismertebb nevén a kristály számít az egyik legelterjedtebb drognak, a fiatalok körében pedig a biofű. A dizájnerszerek leginkább a mélyszegénységben élőket találják meg, de nincs kormányzati szándék arra, hogy a problémát akár csak láttassák. És bár a „drogmentes Magyarország" vízióját már pusztán a kábítószer-kereskedők elfogásáról szóló rendőrségi hírek is cáfolják, ezek a razziák is inkább a propagandát erősítik. Ha a rendőrök időlegesen kiiktatnak is egy-egy dílert, a jelenséget egyáltalán nem orvosolják azok az állami szereplők, akiknek ez lenne a feladatuk. Még csak kísérletet sem tesznek rá.

A politikát valójában nem érdekli a drogkérdés. Egy, a Jogriporter Alapítvány megbízásából készült kutatás azt vizsgálta, hogy a 2010 és 2018 közötti parlamenti felszólalásokban hányszor említették a képviselők a „kábítószer" és a „drog" szavakat. A megadott szavak összesen hatszáznyolcszor szerepeltek a beszédekben. Ez évi harmincháromharmincnégy említést jelent átlagosan, ami összejöhetett akár három-négy felszólalásból is. Ez nyolc év alatt nem túl jelentős.

A kábítószerekkel foglalkozó szakemberek úgy látják, hogy a rendőrség nem tud mit kezdeni a szintetikus szerek előállításával, terjesztésével, miközben az elmúlt években egyre jobb minőségű speedhez és ecstasyhoz lehet hozzájutni. Ha fülest kapnak a rendőrök arról, hogy egy szórakozóhelyen drogoznak, azonnal razziáznak, de ezek amolyan „kirakatrazziák", hiszen csak a fogyasztók kerülnek célkeresztbe. Ennél nagyobb haszna lenne, ha ilyenkor az ifjúságvédelem és nem a rendőrség avatkozna közbe – állítják a szakemberek, de bármit mondanak is, a kérdést közelről ismerő szociális munkásokat és szociológusokat többnyire nem hallgatja meg senki.

* * *

A könyvben szereplő magyar „kokainbárók" sorsa sokféleképpen alakult. Hurka, a hőskor nagy bűnözője az otthonában kapott szívinfarktust, és csendben hunyt el. Laci bácsi sem él már. Az égő Lamborghiniből csodával határos módon megmenekülő F. Árpi rácsok mögött várja a sorsát. A mesterien konspiráló F. Tibor, aki a házában őrizte a rengeteg kokót, mégsem bizonyíthatták, hogy ő a tulajdonos, visszavonult, és legális vállalkozásával foglalkozik. Utódját, J. Pétert körözi a rendőrség, de a drogkereskedelemből szerzett százmilliói valószínűleg nyugodt életet garantálnak neki, bárhol él is.

Igaza lehet annak a könyvben megszólaló „végponti elosztónak", aki arról beszélt, hogy a magyarországi kokainkereskedelemben rendszerváltás történt, és az elosztás már nem csak az alvilág, a bűnözők privilégiuma. Ennyiben bizonyosan visszatértek az 1920-as évek. A rafinált Kokós Lexi a jelenkorban is otthonosan mozogna. Valószínűleg nem járna úgy, mint 2019-ben az a tokaji vállalkozó, aki eldöntötte, hogy beszáll a kokainbizniszbe. Úgy gondolta, nem kicsiben kezdi: egy ismerősének több tízmillió forintot fizetett egy nagyobb kokainszállítmányért. Amikor megérkezett hozzá az áru, és felvágta a csomagolását, abban hat darab, egyenként egykilós, lefóliázott csomag lisztet talált.

X 300892

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönöm a könyv megírásához nyújtott segítséget Bodó Kristófnak, Tran Dánielnek, Janklovics Ádámnak, Deák Dávidnak, Parti Ágnesnek, Martonfi Istvánnak, Pelle Andreának, Bátki Pálnak, Oláh Miklósnak, Orosz Istvánnak, Rétfalvi Zoltánnak, Bozsoki Bélának, Bezsenyi Tamásnak, Sajó Dávidnak, Sárosi Péternek, Bajzáth Sándornak, Orbán-Schwarzkopf Balázsnak, Laik Eszternek és a feleségemnek, Timinek.

Rajtuk kívül természetesen köszönettel tartozom azoknak is, akiknek a nevét forrásvédelmi okokból nem írhatom le, pedig rengeteget segítettek.

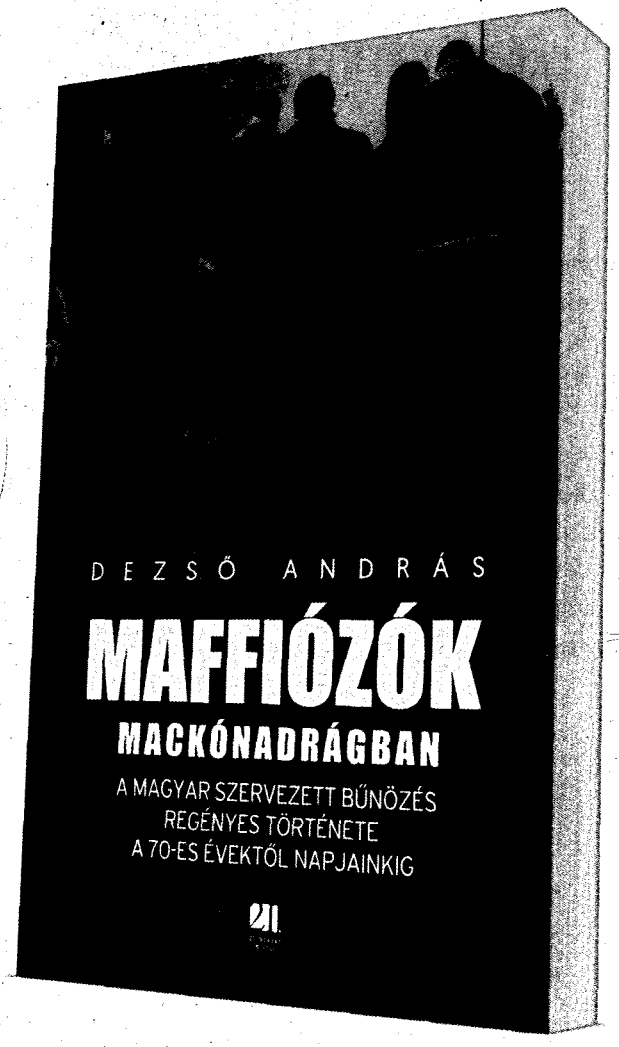

DEZSŐ ANDRÁS

MAFFIÓZÓK

MACKÓNADRÁGBAN

A MAGYAR SZERVEZETT BŰNÖZÉS
REGÉNYES TÖRTÉNETE
A 70-ES ÉVEKTŐL NAPJAINKIG

DEZSŐ ANDRÁS a történeti levéltárban porosodó, egykoron szigorúan titkos rendőrségi és állambiztonsági dossziék, periratok, korabeli újságcikkek százain rágta át magát, öreg zsiványokkal, volt rendőrökkel ült le beszélni. A tények, nem a mítoszok érdekelték. Könyvében a magyarországi szervezett bűnözés kialakulásának és fejlődésének történetét meséli el, eddig soha nem publikált, csak kevesek által ismert epizódokat is feltárva.

A sztorit olvasva a hetvenes évek hírhedt kasszafúróitól a Los Angeles-i magyar maffia támogatását élvező budapesti betörőeliten át megismerkedhetünk az alvilág kultikus, sokszor tragikus sorsú figuráival is. Ki volt a hetvenes évek legendás gengsztere, a Los Angelesben agyonlőtt Markó Béla? Mivel kezdte karrierjét Vizó, a diszkópápa? Honnan indult az 1996-ban meggyilkolt dúsgazdag vállalkozó, Prisztás József? Miből szerezte első millióit a luxus- Bentley-jében agyonlőtt Seres Zoltán? Kik azok a túlélők, akik évtizedeken át meghatározó szereplői voltak ennek a körnek?

A szerző nemcsak a szervezett alvilág kalandos krónikáját írta le példátlan részletességgel, hanem megrajzolta azt a folyamatosan változó társadalmi és gazdasági környezetet is, amely az elmúlt negyven évben nemcsak a bűnözők és ügyeskedők, de mindannyiunk életére hatással volt.

„...exrendőrök mesélik, hogy valóban léteztek ezek a szórakozóhelyek, egy részük a Vizó becenéven ismert, az Óbudai-szigeten diszkóbirodalmat kiépítő egykori taxishoz tartozott. Ezeken a szórakozóhelyeken gyakorlatilag lehetetlen volt razziát tartani. Nem amiatt, mert valami »felsőbb erő« megakadályozta ezt. Ennél prózaibb a magyarázat. Vizó szabályos védelmi hálót húzott maga köré – mesélte egy volt zsaru. A tehetősebb fiatalok, akik meg tudták fizetni akár a kokaint is, akkoriban főleg az ő szórakozóhelyein mulattak. Csakhogy a biztonsági szolgálat, azaz a kidobók és a testőrök között akadtak aktív rendőrök is, akik mihelyt felfedezték a tömegben valamelyik kollégájukat, nyomban leadták a drótot a diszkó üzemeltetőjének, és beindult a riadólánc."

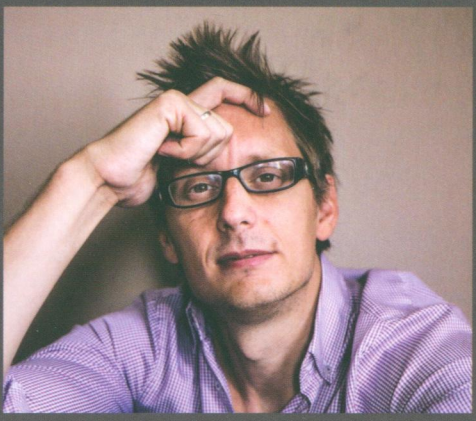

Fotó © Stiller Ákos

Dezső András újságíró. 1976-ban született, nős, két gyermeke van. Kétszer nyerte el a legjobb oknyomozó újságíróknak járó Gőbölyös Soma-díjat, ezenkívül az Európai Sajtódíjra is jelölték. Rendszeresen publikál az alvilágot, titkosszolgálatokat érintő témákban. Több tényfeltáró írását a nemzetközi sajtóban is szemlézték.

A 2019-es év egyik legnagyobb könyves szenzációja, a *Maffiózók mackónadrágban* című bestseller szerzője, Dezső András újságíró újabb alvilági történetek feltárására szánta rá magát. Ezúttal a magyarországi kokainpiac és a drogban úszó elit világába ad betekintést.

A tőle megszokott alapossággal, megtörtént eseteknek utánajárva fedi fel, milyen szerepet játszik a kokain magyarországi útjában az alvilág és a „felvilág". Megismerhetjük többek között az első magyar kokainkirályt, aki már száz évvel ezelőtt kicselezte a rendőrséget, végül a fehér por drámai végszót írt az életének. A futárlányt, aki bajba került egy távoli országban, miután engedett a nigériai maffiának. A hazai „kokainbárókat", a nekik dolgozó közvetítőket, alfőnököket. A magyar–szerb bérgyilkost, aki azt állítja, csak igazságot osztott, amikor bűnözőket ölt. A zenészeket és celebeket kokainnal ellátó, tökéletesen konspiráló dílert, aki tisztes adófizetőként szintén tisztességes fogyasztói „ellátását" biztosítja. Mert bármilyen hihetetlen, a kokain immár a hétköznapok része Magyarországon is, itt van velünk és körülöttünk, bár sokunk számára mindeddig láthatatlanul.

3990 Ft
9 789635 680009
21. Század Kiadó
facebook.com/21szazadkiado
www.21.szazadkiado.hu